

14 April 2016
14 April 2016
P.U. (A) 97

WARTA KERAJAAN PERSEKUTUAN

FEDERAL GOVERNMENT GAZETTE

PERATURAN-PERATURAN PENERBANGAN AWAM 2016

CIVIL AVIATION REGULATIONS 2016

DISIARKAN OLEH/
PUBLISHED BY
JABATAN PEGUAM NEGARA/
ATTORNEY GENERAL'S CHAMBERS

AKTA PENERBANGAN AWAM 1969

PERATURAN-PERATURAN PENERBANGAN AWAM 2016

SUSUNAN PERATURAN

BAHAGIAN I
PERMULAAN

Peraturan

1. Nama dan permulaan kuat kuasa
2. Tafsiran

BAHAGIAN II

PENDAFTARAN, TANDAAN DAN GADAI JANJI KAPAL UDARA

3. Tafsiran
4. Kapal udara hendaklah didaftarkan
5. Pendaftaran kapal udara di Malaysia
6. Kelayakan bagi pendaftaran
7. Permohonan bagi pendaftaran
8. Penempahan tanda pendaftaran
9. Tamat tempoh dan pembaharuan perakuan pendaftaran
10. Daftar Kapal Udara
11. Perubahan pemilikan kapal udara Malaysia
12. Perubahan pemilikan kapal udara Malaysia kepada orang yang tidak layak
13. Pembatalan pendaftaran kapal udara yang didaftarkan di Malaysia
14. Perubahan dalam Daftar Kapal Udara
15. Carian maklumat dalam Daftar Kapal Udara
16. Kenegaraan dan tanda pendaftaran
17. Kemasukan gadai janji kapal udara
18. Pindaan butiran gadai janji dalam Daftar Kapal Udara
19. Pengeluaran kemasukan gadai janji dari Daftar Kapal Udara
20. Pemakaian Akta Bil Jualan 1950 dan peruntukan Akta Syarikat 1965

BAHAGIAN III
KELAYAKAN TERBANG KAPAL UDARA

Peraturan

21. Perakuan kelulusan bagi reka bentuk, pengeluaran dan pembinaan produk aeronautik
22. Perakuan pengesahan bagi reka bentuk, pengeluaran dan pembinaan produk aeronautik
23. Pemerakuan, pengesahan dan kelulusan produk aeronautik
24. Pemerakuan, pengesahan dan kelulusan bagi reka bentuk bagi pengubahsuaian dan pembetulan produk aeronautik
25. Menerima pakai kod kelayakan terbang
26. Perakuan kelayakan terbang hendaklah berkuat kuasa
27. Perakuan kelayakan terbang terhenti berkuat kuasa
28. Perakuan kelayakan terbang untuk eksport
29. Pengeluaran, pembaharuan dan pengubahan permit untuk terbang
30. Kehendak bagi pelepasan penyenggaraan
31. Kelulusan bagi organisasi untuk terlibat dalam pengurusan kelayakan terbang berterusan, penyenggaraan produk aeronautik dan latihan penyenggaraan
32. Kelulusan organisasi berhubung dengan penyenggaraan dan latihan penyenggaraan
33. Penandatangan yang diluluskan
34. Maklumat kelayakan terbang berterusan yang mandatori
35. Lesen penyenggaraan kapal udara
36. Peperiksaan dan ujian yang berhubungan dengan lesen penyenggaraan kapal udara
37. Kelulusan bagi kursus latihan dan pengajaran bagi penyenggaraan kapal udara
38. Rekod kapal udara
39. Penyempurnaan dan penyimpanan rekod
40. Kelengkapan bagi pengendalian kapal udara
41. Kelengkapan radio bagi pengendalian kapal udara
42. Kehendak minimum kelengkapan
43. Jadual berat kapal udara

BAHAGIAN IV
STANDARD ALAM SEKELILING

Peraturan

44. Perakuan bunyi bising
45. Kehendak bagi perakuan bunyi bising oleh kapal udara yang didaftarkan di luar Malaysia
46. Perakuan bunyi bising hendaklah dibawa

BAHAGIAN V
KRU KAPAL UDARA DAN PELESENAN

47. Tafsiran
48. Komposisi kru kapal udara
49. Juruterbang dikehendaki dalam penerbangan pengangkutan udara komersial
50. Latihan dan ujian bagi penerbangan solo atau dual
51. Bilangan anggota kru kabin yang dikehendaki dalam kapal udara
52. Kuasa untuk mengarahkan penambahan kru penerbangan dan anggota kru kabin atas kapal udara
53. Kehendak bagi lesen berhubung dengan anggota kru penerbangan
54. Kehendak bagi lesen yang berkaitan berhubung dengan kapal udara yang didaftarkan dalam suatu Negara
55. Pengendali radio telefoni penerbangan
56. Pegawai pengendalian penerbangan/pengirim penerbangan
57. Jurutera penerbangan
58. Anggota angkatan tentera
59. Pengeluaran, pembaharuan dan kesan lesen kru penerbangan
60. Kehendak perubatan bagi pemegang lesen
61. Peperiksaan dan ujian yang berhubungan dengan lesen kru penerbangan
62. Pemegang lesen tidak boleh bertindak sebagai anggota kru penerbangan apabila tidak sihat
63. Pengesahan lesen kru penerbangan
64. Organisasi latihan yang diluluskan
65. Pemeriksa yang dibenarkan

Peraturan

66. Pengajaran dalam penerbangan
67. Kelab penerbangan
68. Peranti simulasi latihan penerbangan
69. Buku log penerbangan peribadi

BAHAGIAN VI
PERLINDUNGAN KRU

70. Tafsiran
71. Pemakaian
72. Tanggungjawab pengendali berhubung dengan kelesuan
73. Tanggungjawab kru berhubung dengan kelesuan
74. Masa penerbangan dan tanggungjawab kru penerbangan
75. Perlindungan kru daripada radiasi kosmik

BAHAGIAN VII
KAPAL UDARA DALAM PENERBANGAN

76. Kemudahan penerbangan udara
77. Kaedah-Kaedah Udara
78. Pertunjukan terbang
79. Belon, belon bertambat, layang-layang, pesawat udara, glider dan paracut naik
80. Kuasa untuk melarang dan menyekat penerbangan

BAHAGIAN VIII
PENGENDALIAN KAPAL UDARA

81. Pengendalian kapal udara
82. Minima pengendalian aerodrom bagi kapal udara pengangkutan udara bukan komersial
83. Juruterbang hendaklah kekal berada di alat kawalan
84. Pemakaian sut keselamatan oleh kru

Peraturan

85. Tindakan pra-penerbangan oleh ketua juruterbang kapal udara
86. Taklimat penumpang oleh ketua juruterbang
87. Kelengkapan keselamatan bagi kapal udara pengangkutan udara bukan komersial
88. Penggunaan oksigen dalam penerbangan pengangkutan udara bukan komersial
89. Pengendalian stesen radio di dalam dalam kapal udara
90. Penggunaan sistem pengelakan pelanggaran udara
91. Penggunaan sistem perakam penerbangan dan pemeliharaan rekod
92. Tugas ketua juruterbang berhubung dengan pencarian dan penyelamatan
93. Cara pembawaan orang
94. Pembawaan binatang hidup
95. Pintu keluar
96. Penandaan kawasan pecah masuk
97. Membahayakan keselamatan kapal udara
98. Membahayakan keselamatan orang atau harta benda
99. Mabuk di dalam kapal udara
100. Merokok di dalam kapal udara
101. Kuasa ketua juruterbang dan anggota kru kapal udara
102. Tingkah laku yang mengganggu
103. Penumpang gelap

BAHAGIAN IX
MENGEKALKAN KETINGGIAN DAN PENERBANGAN

104. Tafsiran
105. Penerbangan berdasarkan prestasi bagi kapal udara Malaysia
106. Penerbangan berdasarkan prestasi bagi kapal udara yang tidak didaftarkan di Malaysia
107. Penerbangan dalam Ruang Udara Aras Tinggi Atlantik Utara
108. Prestasi pengekalan ketinggian bagi kapal udara Malaysia
109. Prestasi pengekalan ketinggian bagi kapal udara yang tidak didaftarkan di Malaysia

BAHAGIAN X
PENGENDALI UDARA

Peraturan

110. Perakuan pengendali udara
111. Manual pengendalian
112. Program latihan
113. Program analisis data penerbangan
114. Pengesahan perakuan pengendali udara asing
115. Pajakan kapal udara yang berdaftar dengan negara asing
116. Pajakan kapal udara Malaysia kepada mana-mana Negara

BAHAGIAN XI
PERJANJIAN ARTIKEL 83BIS

117. Pemakaian
118. Perjanjian Artikel 83bis

BAHAGIAN XII
PENGENDALIAN PENGANGKUTAN UDARA KOMERSIAL

119. Tanggungjawab pengendali
120. Pemuatan kapal udara pengangkutan udara komersial dan penggantungan muatan
121. Syarat pengendalian dan kehendak prestasi kapal terbang
122. Pengendalian masa lencongan lanjutan
123. Syarat kendalian dan keperluan prestasi helikopter
124. Pengendalian pengangkutan udara komersial pada waktu malam atau dalam keadaan alatan meteorologi oleh kapal terbang enjin tunggal
125. Minima pengendalian aerodrom bagi kapal udara Malaysia
126. Minima pengendalian aerodrom bagi kapal udara yang tidak didaftarkan di Malaysia
127. Tanggungjawab tambahan ketua juruterbang dalam pengangkutan udara komersial yang membawa penumpang

BAHAGIAN XIII
PEMBAWAAN SENJATA PERANG DAN BARANGAN BERBAHAYA

Peraturan

128. Tafsiran
129. Program Pengangkutan Barang Berbahaya Kebangsaan
130. Permit bagi pembawaan senjata perang
131. Pembawaan senjata perang dalam kapal udara
132. Permit bagi pembawaan barang berbahaya
133. Pembawaan barang berbahaya di atas kapal udara
134. Obligasi pengendali dan pengantar muatan
135. Pelaporan dan penyiasatan kejadian

BAHAGIAN XIV
KERJA KEUDARAAN DAN PENGENDALIAN KHAS

136. Pengendalian kerja keudaraan
137. Pengguguran artikel dan binatang
138. Pengguguran orang

BAHAGIAN XV
PERKHIDMATAN PENGENDALIAN DARAT

139. Kelulusan teknikal oleh Ketua Pengarah

BAHAGIAN XVI
SISTEM KAPAL UDARA TANPA PEMANDU

140. Sistem kapal udara tanpa pemandu
141. Kerja keudaraan yang melibatkan sistem kapal udara tanpa pemandu
142. Kapal udara kecil tanpa pemandu
143. Kapal udara pengawasan kecil tanpa pemandu
144. Sistem kapal udara tanpa pemandu melebihi 20 kilogram

BAHAGIAN XVII
PENERBANGAN AM

Peraturan

145. Tafsiran
146. Kapal udara Malaysia yang digunakan dalam pengendalian penerbangan am
147. Kapal udara didaftarkan di negara asing yang digunakan dalam pengendalian penerbangan am

BAHAGIAN XVIII
PENGENDALIAN KAPAL UDARA ASING

148. Sekatan berkenaan dengan pengangkutan bagi balasan berharga dalam kapal udara yang didaftarkan di negara asing

BAHAGIAN XIX
PELESENAN PENGAWAL TRAFIK UDARA

149. Pelesenan pengawal trafik udara
150. Tandatangan dikehendaki
151. Kesahan lesen pengawal trafik udara
152. Organisasi latihan yang diluluskan
153. Manual Kawal Selia Perkhidmatan Penerbangan Udara
154. Manual Perkhidmatan Trafik Udara
155. Ketidakupayaan pengawal trafik udara
156. Kelesuan pengawal trafik udara
157. Larangan menggunakan bahan-bahan psikoaktif

BAHAGIAN XX
PERKHIDMATAN TELEKOMUNIKASI AERONAUTIK

158. Perkhidmatan telekomunikasi aeronautik
159. Perakuan stesen radio aeronautik

BAHAGIAN XXI
DOKUMEN DAN REKOD

Peraturan

160. Buku log perjalanan
161. Dokumen yang kena dibawa
162. Pengemukaan dokumen dan rekod
163. Penyimpanan kekal dokumen dan rekod
164. Kesalahan berhubung dengan dokumen dan rekod

BAHAGIAN XXII
PELAPORAN MANDATORI KEJADIAN

165. Pelaporan mandatori kejadian

BAHAGIAN XXIII
PROGRAM KESELAMATAN DAN SISTEM PENGURUSAN KESELAMATAN

166. Program Keselamatan Malaysia
167. Sistem pengurusan keselamatan

BAHAGIAN XXIV
LANGKAH KESELAMATAN

168. Tanggungjawab Ketua Pengarah

BAHAGIAN XXV
PENAHAANAN DAN PENJUALAN KAPAL UDARA

169. Tafsiran
170. Penahanan kapal udara apabila mungkir dalam pembayaran fi atau caj
171. Tanggungjawab Ketua Pengarah apabila menahan kapal udara
172. Lien kapal udara
173. Pembatalan pendaftaran kapal udara Malaysia

Peraturan

174. Penjualan kapal udara
175. Notis permohonan
176. Notis jualan
177. Hasil jualan
178. Mendapatkan kembali fi atau caj melalui tindakan sivil
179. Pemberhentian lien kapal udara
180. Membuka dan menanggalkan bahagian atau kelengkapan kapal udara di bawah lien
181. Perlindungan terhadap tindakan
182. Insurans kapal udara

BAHAGIAN XXVI

PENYIASATAN KEMALANGAN DAN INSIDEN KAPAL UDARA

183. Tafsiran dan pemakaian
184. Pelantikan penyiasat dan penyiasat bertanggungjawab
185. Pemberitahuan mengenai kemalangan dan kejadian
186. Penjalanan penyiasatan
187. Notis, surat pekeliling, arahan dan maklumat
188. Objektif penyiasatan

BAHAGIAN XXVII

AM

189. Permohonan bagi lesen, perakuan, permit, dsb.
190. Pemindahnilikan perakuan, lesen, permit, dsb.
191. Kehilangan atau kerosakan perakuan, lesen, permit, dsb.
192. Penyerahan balik perakuan, lesen, permit, dsb.
193. Penggantungan, pembatalan dan pengubahan perakuan, lesen, permit, dsb.
194. Pengukuran unit
195. Penerbangan melintasi negara asing

Peraturan

196. Pemakaian Peraturan-Peraturan ini kepada kapal udara yang dikawal Malaysia yang tidak didaftarkan di Malaysia
197. Pemakaian Peraturan-Peraturan kepada Kerajaan dan tentera pelawat
198. Kesan luar wilayah bagi Peraturan-Peraturan ini
199. Pengecualian bagi kelas kapal udara tertentu
200. Menjalankan tugas dan kuasa Ketua Pengarah
201. Kelulusan bagi orang untuk mengemukakan laporan
202. Notis, surat pekeliling, arahan dan maklumat
203. Penahanan kapal udara
204. Pengawasan dan pengawalseliaan keselamatan
205. Halangan penyiasatan
206. Penalti

BAHAGIAN XXVIII
PERUNTUKAN KECUALIAN

207. Pembatalan Peraturan-Peraturan Penerbangan Awam 1996
208. Perakuan, lesen, permit, dsb. terus sah
209. Pembayaran yang kena bayar kepada Kerajaan

JADUAL PERTAMA

JADUAL KEDUA

JADUAL KETIGA

AKTA PENERBANGAN AWAM 1969
PERATURAN-PERATURAN PENERBANGAN AWAM 2016

PADA menjalankan kuasa yang diberikan oleh seksyen 3 Akta Penerbangan Awam 1969 [Akta 3], Menteri membuat peraturan-peraturan yang berikut:

BAHAGIAN I
PERMULAAN

Nama dan permulaan kuat kuasa

1. (1) Peraturan-peraturan ini bolehlah dinamakan **Peraturan-Peraturan Penerbangan Awam 2016.**

(2) Peraturan-Peraturan ini mula berkuat kuasa pada 15 April 2016.

Tafsiran

2. (1) Dalam Peraturan-Peraturan ini, melainkan jika konteksnya menghendaki makna yang lain—

“aerodrom angkatan tentera” ertinya mana-mana aerodrom di Malaysia yang di bawah kawalan angkatan tentera;

“altitud penurunan minimum/ketinggian (DA/H)” ertinya suatu altitud atau ketinggian yang ditentukan dalam suatu pengendalian sua alatan tiga dimensi yang padanya suatu sua tidak kena mestilah dimulakan jika rujukan visual yang dikehendaki untuk meneruskan sua itu belum dipastikan;

“anggota kru kabin” ertinya seseorang anggota kru yang menjalankan, demi kepentingan keselamatan penumpang, tugas yang ditugaskan oleh pengendali atau ketua juruterbang sesuatu kapal udara, tetapi tidak termasuk seseorang anggota kru penerbangan;

“apron” ertinya suatu kawasan tertentu di atas suatu aerodrom darat yang dimaksudkan untuk menempatkan kapal udara bagi maksud untuk mengambil atau menurunkan penumpang, mel atau kargo, mengisi bahan api, parkir atau penyenggaraan;

“aras penerbangan” ertinya suatu permukaan tekanan atmosfera yang tetap yang berhubung dengan dengan suatu tekanan datum tertentu, 1013.2 hekto-paskal (hPa), dan terpisah daripada permukaan yang lain oleh sela tekanan tertentu;

“balasan berharga” ertinya apa-apa hak, kepentingan, keuntungan atau faedah, perihal tidak membuat, mudarat, kerugian atau tanggungjawab yang terakru, diberikan, ditanggung atau diaku janji di bawah suatu perjanjian, yang bersifat lebih daripada nominal;

“batu nautika” ertinya Batu Nautika Antarabangsa yang merupakan jarak sejauh 1852 meter;

“belon” ertinya kapal udara yang tidak didorong oleh kuasa lebih ringgan daripada udara;

“belon bebas” ertinya belon yang apabila dalam penerbangan tidak ditambat dengan apa-apa bentuk alat penghalang ke permukaan;

“belon bertambat” ertinya belon yang apabila dalam penerbangan ditambat dengan suatu alat penghalang ke permukaan;

“belon kecil” ertinya belon yang tidak melebihi dua meter dalam mana-mana dimensi lurus pada mana-mana peringkat penerbangannya, termasuk apa-apa bakul atau kelengkapan lain yang dipasangkan pada belon itu;

“buku log” dalam hal buku log kapal udara, buku log enjin atau buku log pic bebaling boleh ubah, atau buku log penerbangan peribadi, termasuklah suatu rekod

yang disimpan sama ada dalam suatu buku, atau dengan apa-apa cara lain yang diluluskan oleh Ketua Pengarah dalam sesuatu hal tertentu;

“Daftar Kapal Udara” ertinya Daftar Kapal Udara yang disimpan dan disenggara oleh Ketua Pengarah di bawah peraturan 10;

“fi yang ditetapkan” ertinya fi yang ditetapkan di bawah Peraturan-Peraturan Penerbangan Awam (Fi dan Caj) 2016 [P.U. (A) 99/2016];

“glider” ertinya kapal udara yang terpacu tanpa kuasa lebih berat daripada udara yang mendapat daya angkatnya dalam penerbangan terutamanya daripada reaksi aerodinamik pada permukaan yang kekal tetap di bawah keadaan penerbangan yang tertentu;

“hari” ertinya—

- (a) tempoh masa dua puluh empat jam yang berterusan yang bermula pada tengah malam; atau
- (b) bagi maksud peraturan 49, masa dari dua puluh minit sebelum matahari terbit sehingga dua puluh minit selepas matahari jatuh, tidak termasuk kedua-dua masa itu, yang ditentukan pada aras permukaan;

“helikopter” ertinya suatu kapal udara yang lebih berat daripada udara yang diangkat dalam penerbangan terutamanya oleh reaksi udara pada satu atau lebih rotor yang didorong oleh kuasa pada sebahagian besar paksi tegak;

“ICAO” ertinya Pertubuhan Penerbangan Awam Antarabangsa;

“jaket keselamatan” ertinya suatu jaket atau weskit, yang memasukkan ruang keapungan boleh kembung, yang direka untuk menyokong seseorang di dalam air;

“kaedah-kaedah penerbangan alatan” ertinya set kaedah-kaedah yang ditentukan oleh Ketua Pengarah untuk mengawal selia penerbangan di bawah keadaan yang baginya penerbangan dengan rujukan luar visual tidak boleh dipatuhi;

“kaedah-kaedah penerbangan visual” ertinya set kaedah-kaedah yang ditentukan oleh Ketua Pengarah untuk mengawal selia penerbangan di bawah keadaan yang baginya rujukan luar visual boleh dipatuhi;

“kapal terbang” ertinya suatu kapal udara yang didorong oleh kuasa lebih berat daripada udara, yang mendapat daya angkatnya dalam penerbangan terutamanya daripada tindak balas aerodinamik pada permukaan yang kekal tetap dalam keadaan penerbangan yang tertentu;

“kapal udara” ertinya suatu mesin yang boleh mendapat daya angkat di atmosfera daripada tindak balas udara, selain tindak balas udara menyongsong permukaan bumi;

“kapal udara kecil tanpa pemandu” ertinya suatu sistem kapal udara tanpa pemandu, selain belon atau layang-layang, yang mempunyai jisim tidak melebihi 20 kilogram tanpa bahan apinya tetapi termasuk apa-apa artikel atau kelengkapan yang dipasang di dalamnya atau disambungkan pada kapal udara pada permulaan penerbangannya;

“kapal udara lebih ringan daripada udara” ertinya apa-apa kapal udara yang disokong terutamanya oleh keapungannya di udara;

“kapal udara mikroringan” ertinya suatu kapal udara yang direka bentuk untuk membawa tidak lebih daripada dua orang yang mempunyai—

- (a) berat kosong tidak melebihi 150 kilogram; dan
- (b) bebanan sayap pada berat kosong maksimum yang dibenarkan tidak melebihi 10 kilogram setiap meter persegi;

“kapal udara pengawasan kecil tanpa pemandu” ertinya suatu kapal udara kecil tanpa pemandu yang dilengkapi untuk menjalankan apa-apa bentuk pengawasan atau pengambilan data;

“kawasan olah gerak” ertinya bahagian sesuatu aerodrom yang digunakan untuk pelepasan, pendaratan dan penteksian kapal udara, tetapi tidak termasuk apron;

“keadaan meteorologi alatan” ertinya keadaan meteorologi yang dinyatakan dari segi kebolehlihatan, jarak daripada awan dan langit, yang kurang daripada minimum yang dinyatakan bagi keadaan meteorologi visual;

“keadaan meteorologi visual” ertinya keadaan meteorologi yang dinyatakan dalam terma kebolehlihatan, jarak daripada awan dan langit, sama dengan atau lebih baik daripada minimum yang ditentukan mengikut kaedah-kaedah penerbangan visual;

“kelayakan terbang berterusan” ertinya suatu set proses yang tengganya kapal udara, atau enjin, bebalung atau bahagiannya mematuhi kehendak kelayakan terbang yang terpakai dan kekal dalam keadaan untuk pengendalian selamat sepanjang hayat pengendaliannya;

“kepentingan benefisial” termasuklah kepentingan yang berbangkit daripada kontrak dan kepentingan ekuiti yang lain;

“kerja keudaraan” ertinya suatu pengendalian kapal udara yang baginya suatu kapal udara digunakan untuk menyediakan perkhidmatan khusus dalam pertanian, pembinaan, fotografi, pengukuran, pemerhatian dan perondaan, pencarian dan penyelamatan, pengiklanan udara dan aktiviti lain yang serupa;

“ketibaan alatan standard” ertinya kaedah-kaedah penerbangan alatan laluan ketibaan yang ditentukan yang menghubungkan suatu titik ketara, kebiasaannya di atas laluan perkhidmatan trafik udara, dengan suatu titik yang daripadanya suatu tatacara sua alatan yang telah disiarkan boleh dimulakan;

“ketua juruterbang” ertinya juruterbang yang ditugaskan oleh pengendali, atau dalam hal penerbangan am, pemunya, sebagai ketua dan dipertanggungjawabkan dengan pengendalian penerbangan yang selamat;

“kru penerbangan” ertinya, berhubung dengan suatu kapal udara, anggota kru kapal udara itu yang masing-masing bertindak sebagai juruterbang, pemandu arah penerbangan, jurutera penerbangan dan pengendali radio telefoni penerbangan kapal udara itu;

“layak terbang” ertinya keadaan suatu kapal udara atau enjin, bebaling atau bahagiannya yang mengikut jenis reka bentuk yang diluluskan bagi kapal udara itu dan dalam suatu keadaan bagi pengendalian yang selamat;

“malam” ertinya masa antara dua puluh minit selepas matahari jatuh dan dua puluh minit sebelum matahari terbit, tidak termasuk kedua-dua masa itu, yang ditentukan pada aras permukaan;

“manual penerbangan” ertinya suatu manual yang berkaitan dengan perakuan kelayakan terbang, yang mengandungi had yang dalamnya suatu kapal udara dianggap layak terbang dan arahan dan maklumat yang perlu bagi anggota kru penerbangan bagi pengendalian selamat kapal udara itu;

“mesin terbang” ertinya suatu kapal terbang, suatu kapal udara yang dianjak oleh rotor pelancaran berkuasa, helikopter, pesawat giro atau ornitopter;

“minima pengendalian aerodrom” ertinya had penggunaan sesuatu aerodrom untuk—

(a) pelepasan, yang dinyatakan dari segi julat nampak landasan atau kebolehlihatan dan, jika perlu, keadaan awan;

(b) pendaratan dalam kaedah operasi sua alatan dua dimensi, yang dinyatakan dari segi kebolehlihatan dan/atau julat nampak

landasan, altitude penurunan minimum/ketinggian penurunan minimum (MDA/H) dan, jika perlu, keadaan awan; dan

- (c) pendaratan dalam kaedah operasi sua alatan tiga dimensi, yang dinyatakan dari segi kebolehlihatan dan/atau julat nampak landasan dan altitud putus/ketinggian putus (DA/H) yang bersesuaian dengan jenis dan/atau kategori operasi;

“Negara Pejanji” ertinya mana-mana Negara yang merupakan pihak kepada Konvensyen Chicago;

“Negara Pendaftar” ertinya Negara yang di dalam daftarnya sesuatu kapal udara didaftarkan;

“Negara Pengendali” ertinya Negara yang dalamnya terletak tempat perniagaan utama pengendali atau, jika tiada tempat perniagaan sedemikian, kediaman tetap pengendali itu;

“Negara Reka Bentuk” ertinya Negara yang mempunyai bidang kuasa terhadap organisasi yang bertanggungjawab bagi jenis reka bentuk;

“Negara” ertinya suatu Negara asing;

“ornitopter” ertinya sesuatu kapal udara lebih berat daripada udara yang disokong semasa penerbangan terutamanya oleh tindak balas udara terhadap pesawat yang kepadanya gerakan kibasan diberikan;

“pelepasan alatan standard” ertinya kaedah-kaedah penerbangan alatan yang telah ditentukan yang menghubungkan aerodrom atau landasan tertentu aerodrom itu dengan suatu titik ketara yang ditentukan, kebiasaannya ke atas laluan perkhidmatan trafik yang diwakilkan yang pada titik itu di mana peringkat dalam perjalanan suatu penerbangan bermula;

“pelepasan penyenggaraan” ertinya suatu dokumen yang mengandungi perakuan yang mengesahkan bahawa kerja penyenggaraan yang berkaitan dengannya telah dilengkapkan dengan cara yang memuaskan, sama ada mengikut data yang diluluskan dan tatacara yang dinyatakan dalam manual tatacara organisasi penyenggaraan atau di bawah sistem yang setara;

“pembaikan” ertinya pemulihan suatu produk aeronautik kepada keadaan layak terbang sebagaimana yang ditakrifkan oleh kehendak kelayakan terbang yang berkaitan;

“penerbangan persendirian” ertinya suatu penerbangan yang bukan bagi maksud kerja keudaraan atau pengangkutan udara komersial, yang termasuk suatu kapal udara yang ketika dalam penerbangan membawa mana-mana orang yang dengan kuasa oleh Ketua Pengarah membuat apa-apa pemeriksaan atau menyaksikan apa-apa latihan, praktis atau ujian bagi maksud Peraturan-Peraturan ini;

“pengangkutan udara komersial” ertinya pengendalian kapal udara yang melibatkan pengangkutan penumpang, kargo atau mel untuk sewa atau upah;

“pengendali” ertinya mana-mana orang, organisasi atau perusahaan yang terlibat dalam atau menawarkan untuk terlibat dalam suatu pengendalian kapal udara;

“pengendali aerodrom” ertinya—

- (a) seseorang yang dilesenkan di bawah Akta Suruhanjaya Penerbangan 2015 [Akta 771] untuk mengendalikan sesuatu aerodrom; atau
- (b) seseorang yang dilesenkan di bawah Akta untuk menyenggara atau mengendalikan sesuatu aerodrom;

“penggantian” ertinya berhubung dengan mana-mana bahagian suatu kapal udara atau peralatannya termasuklah penanggalan dan penggantian bahagian itu sama ada

bahagian yang sama ataupun tidak, dan sama ada apa-apa kerja telah dijalankan ke atasnya atau tidak tetapi tidak termasuk penanggalan dan penggantian sesuatu bahagian yang direka untuk boleh ditanggalkan hanya bagi maksud membolehkan bahagian lain untuk diperiksa, dibaiki, ditanggalkan atau digantikan, atau dimasukkan kargo;

“pengusahaan kerja keudaraan” ertinya sesuatu pengusahaan yang perniagaannya termasuklah melaksanakan kerja keudaraan;

“pengusahaan pengangkutan udara” ertinya suatu pengusahaan yang perniagaannya termasuklah pengusahaan penerbangan bagi maksud pengangkutan udara komersial;

“penumpang” ertinya seseorang selain kru;

“penyenggaraan” ertinya, berhubung dengan suatu kapal udara, pelaksanaan tugas yang dikehendaki untuk memastikan kelayakan terbang berterusan kapal udara itu, termasuklah mana-mana satu atau kombinasi baik pulih, pemeriksaan, penggantian, pembetulan kecacatan, dan kesempurnaan pengubahsuaihan atau pembaikan;

“perakam penerbangan” ertinya apa-apa jenis alat perakam yang dipasang di dalam sesuatu kapal udara bagi maksud melengkapkan penyiasatan kemalangan atau insiden;

“Perakuan Jenis” ertinya suatu Perakuan Jenis yang dikeluarkan oleh Ketua Pengarah di bawah peraturan 23;

“Perakuan Jenis Tambahan” ertinya suatu kelulusan bagi ubah suaian major merangkumi kawasan atau aspek sesuatu produk aeronautik yang telah diubah suai;

“perakuan kelayakan terbang” ertinya suatu perakuan yang dikeluarkan di bawah peraturan 26;

“peranti simulasi latihan penerbangan” ertinya apa-apa radas dalam keadaan penerbangan di dalam suatu kapal udara disimulasikan di atas darat;

“perkelasan” ertinya suatu kebenaran yang dimasukkan ke atas atau berkaitan dengan suatu lesen dan menjadi sebahagian daripada lesen, yang menyatakan keadaan khas, keistimewaan atau had berhubung dengan lesen itu;

“perkhidmatan kawalan sua” ertinya perkhidmatan kawalan trafik udara bagi ketibaan atau perlepasan penerbangan terkawal;

“perkhidmatan kawalan trafik udara” ertinya perkhidmatan yang diberikan bagi maksud—

- (a) mencegah pelanggaran antara kapal udara;
- (b) mencegah pelanggaran di kawasan olah gerak antara kapal udara dengan halangan; dan
- (c) mempercepat dan memelihara aliran trafik udara yang teratur;

“perkhidmatan penerbangan udara” ertinya perkhidmatan yang disediakan kepada trafik udara semasa semua peringkat pengendalian untuk memastikan pergerakan selamat dan cekap, dan termasuklah—

- (a) perkhidmatan kawalan trafik udara bagi ketibaan atau pelepasan penerbangan terkawal, bagi penerbangan terkawal dalam zon terkawal atau bagi trafik dalam mana-mana kawasan olah gerak dan trafik aerodrom yang lain atau mana-mana perkhidmatan kawalan trafik udara yang lain;
- (b) perkhidmatan nasihat trafik yang disediakan dalam ruang udara nasihat untuk memastikan pemisahan, setakat yang praktikal,

antara kapal udara yang beroperasi dalam pelan penerbangan menurut kaedah-kaedah penerbangan alatan;

- (c) perkhidmatan maklumat penerbangan;
- (d) perkhidmatan amaran yang disediakan untuk memaklumkan organisasi yang berkaitan mengenai kapal udara yang memerlukan bantuan mencari dan menyelamat, dan untuk membantu organisasi itu sebagaimana dikehendaki;
- (e) perkhidmatan komunikasi, penerbangan dan pengawasan;
- (f) perkhidmatan meteorologi untuk penerbangan udara;
- (g) perkhidmatan mencari dan menyelamat;
- (h) perkhidmatan maklumat aeronautik bagi menyediakan maklumat aeronautik dan data yang perlu untuk keselamatan, keteraturan dan kecekapan penerbangan udara;
- (i) perkhidmatan kartografi bagi penerbangan udara; dan
- (j) perkhidmatan tatacara penerbangan udara;

“perkhidmatan pengawasan” ertinya kemudahan dan perkhidmatan yang digunakan untuk menentukan kedudukan kapal udara masing-masing bagi membolehkan pengendalian yang selamat;

“perkhidmatan penyemakan penerbangan” ertinya suatu perkhidmatan yang dilaksanakan bagi maksud menentusahkan atau mengesahkan kesesuaian tatacara penerbangan alatan atau pelaksanaan bantuan penerbangan atau sistem yang menyokong tatacara itu dan ketelusan data yang diperoleh daripadanya;

“perkhidmatan telekomunikasi aeronautik” ertinya suatu perkhidmatan telekomunikasi yang disediakan bagi apa-apa maksud aeronautik;

“permit untuk terbang” ertinya suatu permit yang dikeluarkan di bawah peraturan 29;

“pesawat giro” ertinya suatu kapal udara yang lebih berat daripada udara yang disokong ketika penerbangan oleh reaksi udara pada satu atau lebih rotor yang berputar secara bebas pada sebahagian besar paksi tegak;

“pesawat roto” ertinya suatu kapal udara yang didorong oleh kuasa lebih berat daripada udara yang disokong ketika penerbangan oleh tindak balas udara pada satu atau lebih roto;

“pesawat udara” ertinya suatu kapal udara yang didorong oleh kuasa lebih ringan daripada udara;

“pihak berkuasa yang kompeten” ertinya, berhubungan dengan Malaysia, Ketua Pengarah, dan berhubungan dengan mana-mana Negara, pihak berkuasa yang bertanggungjawab di bawah undang-undang Negara itu untuk meningkatkan keselamatan penerbangan awam;

“produk aeronautik” ertinya apa-apa kapal udara, enjin kapal udara, bebalung kapal udara atau suatu bahagian untuk dipasangkan kepadanya;

“program analisis data penerbangan” ertinya suatu program bagi menganalisis data penerbangan yang direkodkan untuk memperbaiki keselamatan pengendalian penerbangan;

“rekod” termasuklah—

- (a) apa-apa rekod secara bertulis;

- (b) apa-apa fotograf;
- (c) apa-apa cakera, pita, runut bunyi atau alat lain, yang bukan imej visual, yang di dalamnya terkandung bunyi atau isyarat yang boleh, sama ada dengan bantuan peralatan lain atau tidak, dikeluarkan semula daripadanya; dan
- (d) apa-apa filem, pita atau alat lain yang di dalamnya terkandung imej visual yang boleh, sama ada dengan bantuan peralatan lain atau tidak, dikeluarkan semula daripadanya;

dan apa-apa sebutan kepada suatu salinan sesuatu rekod termasuklah—

- (A) dalam hal suatu rekod yang termasuk dalam perenggan (b) tetapi tidak perenggan (c) takrif ini, suatu transkrip bunyi atau isyarat lain yang terkandung di dalamnya;
- (B) dalam hal suatu rekod yang termasuk dalam peranggan (c) tetapi tidak perenggan (b) takrif ini, suatu keluaran semula pegun bagi imej yang terkandung di dalamnya, sama ada diperbesar atau tidak; dan
- (C) dalam hal suatu rekod yang termasuk dalam perenggan (b) dan (c) takrif ini, transkrip bunyi atau data lain yang terkandung di dalamnya bersama-sama dengan keluaran semula pegun imej yang terkandung di dalamnya;

“ruang udara terkawal” ertinya suatu ruang udara dimensi ditentukan yang di dalamnya perkhidmatan kawalan trafik udara diberikan mengikut klasifikasi ruang udara sebagaimana yang ditentukan oleh Ketua Pengarah;

“sistem kapal udara tanpa pemandu” ertinya suatu kapal udara dan elemen berkaitan dengannya yang dikendalikan tanpa pemandu di dalamnya;

“stesen radio aeronautik” ertinya suatu stesen radio di permukaan yang menghantar atau menerima isyarat bagi maksud membantu sesuatu kapal udara;

“stesen radio aeronautik yang berkenaan” ertinya, berhubungan dengan suatu kapal udara, suatu stesen radio aeronautik yang memberikan perkhidmatan bagi kawasan yang di dalamnya kapal udara itu berada pada masa itu;

“sua berlegar” ertinya peringkat visual bagi suatu sua alatan untuk membawa kapal udara ke dalam posisi untuk pendaratan di atas suatu landasan yang kedudukan tidak bersesuaian bagi suatu sua lurus-masuk;

“tatacara penerbangan alatan” ertinya suatu istilah generik yang termasuk secara sendirinya, keseluruhannya atau sebahagiannya, “tatacara sua alatan”, “ketibaan alatan standard”, “pelepasan alatan standard”, “sua berlegar” dan “tatacara pengendalaan” yang direka mengikut Tatacara Pertubuhan Penerbangan Awam Antarabangsa bagi Perkhidmatan Penerbangan Udara-Operasi (PANS-OPS);

“tatacara pengendalaan” ertinya suatu olah gerak yang dipastikan terlebih dahulu yang membuatkan kapal udara kekal dalam suatu ruang udara yang ditentukan sementara menunggu kelulusan seterusnya;

“tatacara sua alatan” ertinya suatu siri olah gerak yang ditentukan terlebih dahulu dengan merujuk kepada alatan penerbangan, dengan perlindungan yang ditetapkan daripada halangan, dari suatu titik ke suatu titik yang ditetapkan yang darinya suatu pendaratan boleh disempurnakan dan kemudiannya, jika suatu pendaratan tidak boleh disempurnakan, kepada suatu kedudukan yang padanya pengendalaan atau kriteria kelulusan halangan yang lain terpakai;

“ubah suaian” ertinya suatu perubahan kepada jenis reka bentuk sesuatu produk aeronautik yang bukan suatu pembaikan;

“unit kawalan trafik udara” ertinya suatu unit yang terdiri daripada seorang atau lebih pengawal trafik udara yang ditubuhkan di sesuatu aerodrom atau mana-mana tempat lain bagi maksud menyediakan perkhidmatan kawalan trafik udara;

“unit kawalan trafik udara yang berkenaan” ertinya, berhubungan dengan suatu kapal udara, unit kawalan trafik udara yang dimaklumkan memberikan perkhidmatan bagi kawasan yang kapal udara berhasrat untuk masuk dan unit yang dengannya kapal udara itu berada pada masa itu atau unit kawalan trafik udara yang dimaklumkan memberikan perkhidmatan bagi kawasan kapal udara itu dikehendaki untuk berkomunikasi sebelum memasuki kawasan itu, mengikut mana-mana yang berkenaan;

“zon terkawal” ertinya suatu ruang udara terkawal yang menjangkau ke atas dari permukaan bumi sehingga suatu had teratas yang dinyatakan;

“zon trafik aerodrom” ertinya ruang udara dalam dimensi tetap yang diadakan di sekeliling aerodrom bagi melindungi trafik aerodrom sebagaimana yang ditentukan oleh Ketua Pengarah;

(2) Suatu kapal udara disifatkan sebagai dalam penerbangan—

- (a) dalam hal suatu mesin terbang yang dipandu, dari saat apabila, selepas pengambilan krunya bagi maksud berlepas, ia pertama kali bergerak dengan kuasanya sendiri sehingga saat ketika ia seterusnya sampai kepada kedudukan rehat selepas mendarat;
- (b) dalam hal suatu mesin terbang yang tidak dipandu atau suatu glider, dari saat apabila ia pertama kali bergerak bagi maksud berlepas sehingga saat ketika ia seterusnya sampai kepada kedudukan rehat selepas mendarat;
- (c) dalam hal suatu pesawat udara atau belon bebas, dari saat apabila ia pertama kali terpisah dari permukaan sehingga saat ketika ia

seterusnya bersambung dengannya atau sampai kepada kedudukan rehat di atasnya; dan

- (d) dalam hal suatu belon bertambat, dari saat apabila belon itu, termasuk kanopi dan bakul, menjadi terpisah dari permukaan, terpisah daripada peranti pembendung yang disambungkan kepada permukaan, sehingga saat ketika ia seterusnya sampai kepada kedudukan rehat di atas permukaan itu,

dan ungkapan “suatu penerbangan” dan “untuk terbang” hendaklah ditafsirkan dengan sewajarnya.

BAHAGIAN II

PENDAFTARAN, TANDAAN DAN GADAI JANJI KAPAL UDARA

Tafsiran

3. Dalam Bahagian ini, sebutan tentang—

- (a) suatu kepentingan dalam suatu kapal udara tidak termasuk sebutan tentang suatu kepentingan dalam kapal udara yang kepadanya seseorang berhak hanya oleh sebab keanggotaannya dalam suatu kelab penerbangan; dan
- (b) pemunya berdaftar suatu kapal udara termasuk—
- (i) dalam hal orang mati, wakil dirinya; dan
- (ii) dalam hal suatu pertubuhan perbadanan yang telah dibubarkan, pengantinya.

Kapal udara hendaklah didaftarkan

4. (1) Seseorang tidak boleh menerangkan suatu kapal udara di atau melintasi Malaysia melainkan jika kapal udara didaftarkan di—

- (a) sebuah Negara Pejanji, termasuk Malaysia; atau
  - (b) mana-mana Negara lain yang berhubungan dengannya ada berkuat kuasa suatu perjanjian antara Kerajaan Malaysia dengan Kerajaan Negara itu yang perjanjian itu membuat peruntukan bagi penerbangan melintasi Malaysia bagi kapal udara yang didaftarkan di Negara itu.
- (2) Walau apa pun subperaturan (1), seseorang itu boleh menerbangkan suatu kapal udara yang tidak didaftarkan jika—
- (a) penerbangan itu bermula dan berakhir di Malaysia tanpa melintasi mana-mana Negara; dan
  - (b) penerbangan itu menurut syarat bagi suatu permit untuk terbang yang dikeluarkan oleh Ketua Pengarah.
- (3) Subperaturan (1) tidak terpakai bagi glider, layang-layang, belon bertambat, belon kecil, belon juruterbang meteorologi yang digunakan secara eksklusif bagi maksud meteorologi, belon bebas tanpa muatan, kapal udara kecil tanpa pemandu atau kapal udara pengawasan kecil tanpa pemandu.

Pendaftaran kapal udara di Malaysia

5. (1) Ketua Pengarah hendaklah menjadi pihak berkuasa bagi pendaftaran kapal udara di Malaysia.
- (2) Suatu kapal udara tidak boleh didaftarkan atau terus didaftarkan di Malaysia jika Ketua Pengarah mendapati bahawa—

- (a) kapal udara itu didaftarkan di luar Malaysia;
- (b) tertakluk kepada subperaturan 6(3), orang yang memegang apa-apa kepentingan di sisi undang-undang atau benefisial melalui

pemilikan atau syer dalam kapal udara itu merupakan seorang yang tidak layak;

- (c) kapal udara itu lebih sesuai didaftarkan di Negara Pejanji yang lain; atau
- (d) ia tidak suai manfaat bagi kepentingan awam untuk kapal udara itu didaftarkan, atau terus didaftarkan, di Malaysia.

Kelayakan bagi pendaftaran

6. (1) Ketua Pengarah boleh mendaftarkan suatu kapal udara di Malaysia atas nama seseorang yang layak.

(2) Seseorang yang layak ialah seseorang yang layak untuk memegang kepentingan di sisi undang-undang atau benefisial melalui pemilikan atau syer dalam kapal udara yang merupakan—

- (a) Kerajaan Malaysia;
- (b) seorang warganegara Malaysia; atau
- (c) suatu pertubuhan perbadanan dan mempunyai pejabat berdaftar di Malaysia.

(3) Jika seseorang yang bukan warganegara Malaysia atau suatu pertubuhan yang diperbadankan di luar Malaysia tetapi bermastautin atau mempunyai suatu tempat perniagaan di Malaysia memegang suatu kepentingan di sisi undang-undang atau benefisial melalui pemilikan atau syer dalam kapal udara, Ketua Pengarah boleh mendaftarkan kapal udara itu di Malaysia di atas nama orang itu dan kapal udara yang didaftarkan itu tidak boleh digunakan bagi maksud pengangkutan udara komersial atau kerja keudaraan.

(4) Jika suatu kapal udara dicarter secara demis atau disewakan kepada seseorang orang yang layak, Ketua Pengarah boleh, sama ada atau tidak pencarter secara demis atau penyewa itu seorang yang layak, mendaftarkan kapal udara itu di Malaysia.

(5) Tertakluk kepada peruntukan Bahagian ini, suatu kapal udara yang didaftarkan di bawah subperaturan (4) boleh terus didaftarkan selama carter atau sewaan itu berterusan.

Permohonan bagi pendaftaran

7. (1) Permohonan bagi pendaftaran kapal udara di Malaysia hendaklah dibuat kepada Ketua Pengarah mengikut peraturan 189.

(2) Pemohon hendaklah menyatakan perihal kapal udara yang betul mengikut klasifikasi am kapal udara sebagaimana yang dinyatakan di dalam Jadual Pertama.

(3) Jika Ketua Pengarah meluluskan permohonan bagi pendaftaran kapal udara di Malaysia, Ketua Pengarah hendaklah mengeluarkan suatu perakuan pendaftaran dan menetapkan tanda pendaftaran bagi kapal udara itu.

Penempahan tanda pendaftaran

8. (1) Seseorang boleh memohon untuk menempah tanda pendaftaran bagi kapal udara yang didaftarkan di Malaysia.

(2) Permohonan bagi menempah tanda pendaftaran hendaklah dibuat kepada Ketua Pengarah mengikut peraturan 189.

(3) Selepas menerima permohonan di bawah subperaturan (1), Ketua Pengarah boleh menyimpan suatu tanda pendaftaran bagi suatu tempoh yang tidak melebihi 12 bulan jika tanda itu masih belum diuntukkan atau ditempah.

(4) Tanda pendaftaran yang telah ditempah di bawah subperaturan (3) tidak boleh diuntukkan kepada suatu kapal udara yang lain sebagai tanda pendaftaran selain atas permintaan orang yang atas permohonannya tanda pendaftaran itu disimpan.

Tamat tempoh dan pembaharuan perakuan pendaftaran

9. (1) Perakuan pendaftaran yang dikeluarkan di bawah Bahagian ini sah bagi suatu tempoh yang tidak melebihi tiga tahun dan boleh diperbaharui dari semasa ke semasa.

(2) Permohonan untuk membaharui perakuan pendaftaran hendaklah dibuat kepada Ketua Pengarah mengikut peraturan 189 dalam masa tiga puluh hari sebelum tarikh tamat tempoh perakuan pendaftaran itu.

Daftar Kapal Udara

10. (1) Ketua Pengarah hendaklah menyimpan dan menyenggara suatu Daftar Kapal Udara bagi semua kapal udara yang didaftarkan di Malaysia.

(2) Daftar Kapal Udara hendaklah dalam bentuk dan mengandungi maklumat, perincian dan butiran sebagaimana yang ditentukan oleh Ketua Pengarah.

Perubahan pemilikan kapal udara Malaysia

11. (1) Sekiranya berlaku perubahan kepada pemilikan suatu kapal udara Malaysia, seseorang yang menjadi pemunya kapal udara Malaysia itu—

(a) hendaklah memberitahu Ketua Pengarah secara bertulis dalam masa dua puluh lapan hari dari tarikh dia menjadi pemunya; dan

(b) tidak boleh mengendalikan kapal udara itu sehingga Ketua Pengarah memberikan suatu perakuan pendaftaran yang baharu bagi kapal udara itu.

(2) Walau apa pun peraturan 9, suatu perakuan pendaftaran kapal udara Malaysia yang pemilikannya telah diubah hendaklah tamat tempoh pada tarikh pemindahan pemilikan kapal udara itu.

Perubahan pemilikan kapal udara Malaysia kepada orang yang tidak layak

12. (1) Jika selepas suatu kapal udara didaftarkan di Malaysia seseorang orang yang tidak layak menjadi berhak sebagai pemunya kepentingan di sisi undang-undang atau benefisial melalui pemilikan atau syer dalam kapal udara itu, pendaftaran kapal udara itu menjadi tidak sah dan pemunya berdaftar hendaklah dengan segera memulangkan perakuan pendaftaran itu kepada Ketua Pengarah.

(2) Walau apa pun subperaturan (1), pendaftaran suatu kapal udara yang tertakluk kepada suatu gadai janji yang belum dilepaskan yang dimasukkan dalam Daftar Kapal Udara tidaklah menjadi tidak sah.

Pembatalan pendaftaran kapal udara yang didaftarkan di Malaysia

13. (1) Suatu kapal udara yang didaftarkan di Malaysia boleh dibatalkan pendaftaran dengan membuat suatu permohonan untuk pembatalan pendaftaran kepada Ketua Pengarah mengikut peraturan 189.

(2) Dalam hal suatu kapal udara yang tertakluk kepada gadai janji, Ketua Pengarah tidak boleh membatalkan pendaftaran kapal udara itu jika ada gadai janji yang dimasukkan belum dikeluarkan daripada Daftar Kapal Udara.

(3) Pembatalan pendaftaran bagi suatu kapal udara atau suatu pengeluaran bagi kemasukkan gadai janji dalam Daftar Kapal Udara tidak boleh menjelaskan kepentingan bagi mana-mana pemegang gadai janji di bawah mana-mana gadai janji yang telah didaftarkan.

Perubahan dalam Daftar Kapal Udara

14. (1) Pemunya Berdaftar Kapal Udara Malaysia hendaklah dengan segera memberitahu Ketua Pengarah secara bertulis tentang—

- (a) apa-apa perubahan dalam maklumat yang diberikannya kepada Ketua Pengarah semasa permohonan dibuat untuk mendaftarkan kapal udara itu;
  - (b) pemusnahan kapal udara itu, atau penggunaannya ditarik balik secara kekal; atau
  - (c) penamatan carter demis atau sewaan dalam hal kapal udara didaftarkan di bawah subperaturan 6(4).
- (2) Ketua Pengarah boleh, apabila didapati olehnya perlu atau sesuai untuk berbuat demikian untuk memberi kesan kepada Bahagian ini atau untuk membetulkan atau mengemaskini Daftar Kapal Udara, meminda Daftar Kapal Udara itu, atau jika difikirkannya patut, membatalkan pendaftaran sesuatu kapal udara.
- (3) Tiada apa pun dalam Bahagian ini menghendaki Ketua Pengarah untuk membatalkan pendaftaran suatu kapal udara—
- (a) jika pada pendapat Ketua Pengarah ia tidak suai manfaat bagi kepentingan awam untuk membuat demikian; atau
  - (b) jika kapal udara adalah tertakluk kepada suatu gadai janji yang belum dilepaskan yang dimasukkan ke dalam Daftar Kapal Udara melainkan jika semua orang yang dinyatakan dalam Daftar Kapal Udara sebagai pemegang gadai janji kapal udara itu telah bersetuju dengan pembatalan itu.

Carian maklumat dalam Daftar Kapal Udara

15. (1) Mana-mana orang boleh memohon kepada Ketua Pengarah untuk mencari maklumat berhubung dengan suatu kapal udara dalam Daftar Kapal Udara.
- (2) Permohonan untuk mencari maklumat dalam Daftar Kapal Udara hendaklah dibuat kepada Ketua Pengarah mengikut peraturan 189.

Kenegaraan dan tanda pendaftaran

16. (1) Tiada seorang pun boleh menerangkan suatu kapal udara, selain kapal udara yang dibenarkan di bawah Peraturan-Peraturan ini untuk terbang tanpa didaftarkan, melainkan jika kapal udara itu menunjukkan tanda kenegaraan dan tanda pendaftaran bagi Negara Pendaftar.

(2) Tanda kenegaraan itu yang hendaklah ditunjukkan oleh suatu kapal udara yang didaftarkan di Malaysia ialah nombor Arab "9" dan huruf besar Roman "M".

(3) Tanda pendaftaran kapal udara yang didaftarkan di Malaysia hendaklah berupa suatu kumpulan tiga atau lebih huruf besar Roman, yang diberikan oleh Ketua Pengarah semasa pendaftaran kapal udara itu.

(4) Bagi maksud subperaturan (2) dan (3), suatu tanda sempang hendaklah diletakkan antara tanda kenegaraan dan tanda pendaftaran.

(5) Tanpa menjaskan subperaturan (2), (3) dan (4), tanda kenegaraan dan tanda pendaftaran hendaklah mematuhi apa-apa kehendak lain sebagaimana yang ditentukan oleh Ketua Pengarah.

(6) Tertakluk kepada subperaturan (7), suatu kapal udara yang tidak didaftarkan di mana-mana, tidak boleh menunjukkan apa-apa tanda kenegaraan dan tanda pendaftaran yang boleh menunjukkan kapal udara itu didaftarkan di Malaysia atau mana-mana Negara lain.

(7) Suatu kapal udara yang tidak didaftarkan di mana-mana boleh menunjukkan tanda kenegaraan dan tanda pendaftaran yang telah diluluskan oleh Ketua Pengarah menurut suatu permit untuk terbang yang dikeluarkan di bawah peraturan 29, tetapi kapal udara itu tidak boleh disifatkan sebagai didaftarkan di bawah Bahagian ini.

(8) Suatu kapal udara tidak boleh menunjukkan apa-apa tanda kenegaraan dan tanda pendaftaran yang boleh menunjukkan kapal udara itu ialah kapal udara

Malaysia atau suatu Negara tertentu jika kapal udara itu sebenarnya bukan, melainkan jika pihak berkuasa Malaysia atau Negara itu telah mengizinkan tanda itu ditunjukkan.

Kemasukan gadai janji kapal udara

17. (1) Seseorang boleh memohon untuk memasukkan suatu gadai janji bagi suatu kapal udara dalam Daftar Kapal Udara dengan membuat suatu permohonan kepada Ketua Pengarah mengikut peraturan 189.

(2) Jika Ketua Pengarah membenarkan permohonan itu, Ketua Pengarah hendaklah memaklumkan pemohon tarikh, masa, dan nombor daftar bagi kemasukkan gadai janji itu dalam Daftar Kapal Udara.

(3) Jika dua atau lebih kapal udara yang tertakluk kepada satu gadai janji atau apabila satu kapal udara adalah tertakluk kepada dua atau lebih gadai janji, permohonan berasingan hendaklah dibuat bagi maksud subperaturan (1) berhubung dengan setiap kapal udara atau setiap gadai janji itu.

(4) Jika suatu gadai janji dalam suatu bahasa selain bahasa kebangsaan atau bahasa Inggeris, permohonan untuk kemasukkan gadai janji dalam Daftar Kapal Udara hendaklah disertakan dengan suatu salinan gadai janji dan satu terjemahan gadai janji itu dalam bahasa kebangsaan atau bahasa Inggeris.

Pindaan butiran gadai janji dalam Daftar Kapal Udara

18. Seseorang boleh memohon untuk meminda butiran gadai janji dalam Daftar Kapal Udara dengan membuat suatu permohonan kepada Ketua Pengarah mengikut peraturan 189.

Pengeluaran kemasukan gadai janji dari Daftar Kapal Udara

19. Seseorang boleh memohon untuk mengeluarkan kemasukan gadai janji dalam Daftar Kapal Udara dengan membuat permohonan kepada Ketua Pengarah mengikut peraturan 189.

Pemakaian Akta Bil Jualan 1950 dan peruntukan Akta Syarikat 1965

20. (1) Peruntukan Akta Bil Jualan 1950 [*Akta 268*] setakat yang ia berhubung dengan bil jualan dan dokumen lain yang diberikan sebagai cagaran untuk pembayaran wang tidak terpakai bagi mana-mana gadai janji kapal udara yang didaftarkan dalam Daftar Kapal Udara.

(2) Seksyen 108 Akta Syarikat 1965 [*Akta 125*] hendaklah terus berkuat kuasa ke atas suatu gadai janji suatu kapal udara atau mana-mana syer dalam suatu kapal udara yang diwujudkan oleh suatu syarikat yang diperbadankan menurut Akta itu.

BAHAGIAN III
KELAYAKAN TERBANG KAPAL UDARA

Perakuan kelulusan bagi reka bentuk, pengeluaran dan pembinaan produk aeronautik

21. (1) Suatu organisasi boleh terlibat dalam mana-mana peringkat reka bentuk, pengeluaran atau pembinaan apa-apa produk aeronautik di Malaysia jika organisasi itu mempunyai perakuan kelulusan yang dikeluarkan oleh Ketua Pengarah.

(2) Permohonan bagi pengeluaran, pembaharuan dan pengubahan perakuan kelulusan hendaklah—

- (a) dibuat kepada Ketua Pengarah dalam bentuk dan cara dan disertakan dengan dokumen dan maklumat sebagaimana yang ditentukan oleh Ketua Pengarah;
- (b) disertakan dengan fi yang ditetapkan; dan
- (c) mengikut apa-apa kehendak sebagaimana yang ditentukan oleh Ketua Pengarah.

(3) Jika Ketua Pengarah berpuas hati bahawa pemohon itu telah memenuhi kehendak dalam subperaturan (2), Ketua Pengarah boleh mengeluarkan perakuan kelulusan sementara.

(4) Jika Ketua Pengarah berpuas hati bahawa organisasi yang mempunyai suatu perakuan kelulusan sementara telah menunjukkan kekompeten teknikal dalam reka bentuk, pengeluaran atau pembinaan produk aeronautik dan memenuhi apa-apa kehendak lain sebagaimana yang ditentukan oleh Ketua Pengarah, Ketua Pengarah boleh mengeluarkan suatu perakuan kelulusan kepada organisasi itu.

(5) Ketua Pengarah boleh mengenakan terma dan syarat pada perakuan kelulusan tambahan atau perakuan kelulusan yang dikeluarkan di bawah peraturan ini.

Perakuan pengesahan bagi reka bentuk, pengeluaran dan pembinaan produk aeronautik

22. (1) Ketua Pengarah boleh mengeluarkan suatu perakuan pengesahan kepada mana-mana orang bagi kelulusan yang diberikan di bawah undang-undang mana-mana Negara bagi reka bentuk, pengeluaran atau pembinaan produk aeronautik.

(2) Permohonan bagi pengeluaran suatu perakuan pengesahan hendaklah dibuat mengikut peraturan 189.

Pemerakuan, pengesahan dan kelulusan produk aeronautik

23. (1) Semua produk aeronautik hendaklah diluluskan atau disahkan oleh Ketua Pengarah dan bagi maksud itu, Ketua Pengarah boleh mengeluarkan kepada mana-mana orang—

(a) suatu Perakuan Jenis atau pengesahan kepada suatu Perakuan Jenis; atau

(b) suatu kelulusan berhubung dengan produk aeronautik.

(2) Permohonan bagi pengeluaran atau pengesahan suatu Perakuan Jenis atau suatu kelulusan berhubung dengan suatu produk aeronautik hendaklah dibuat mengikut peraturan 189.

(3) Jika Ketua Pengarah menggantung atau membatalkan suatu Perakuan Jenis di bawah Peraturan-Peraturan ini, Ketua Pengarah hendaklah memaklumkan penggantungan atau pembatalan Perakuan Jenis itu kepada Negara Pendaftar yang telah memaklumkan kepada Ketua Pengarah bahawa ia telah memasukkan kapal udara itu dalam daftarnya.

Pemerakuan, pengesahan dan kelulusan reka bentuk pengubahsuaian dan pembaikan produk aeronautik

24. (1) Semua reka bentuk pengubahsuaian major, pengubahsuaian minor atau pembaikan produk aeronautikal hendaklah diperakui, disahkan atau diluluskan oleh Ketua Pengarah dan bagi maksud itu Ketua Pengarah boleh mengeluarkan kepada mana-mana orang—

(a) suatu Perakuan Jenis Tambahan atau pengesahan kepada suatu Perakuan Jenis Tambahan bagi reka bentuk pengubahsuaian major;

(b) suatu kelulusan bagi reka bentuk pengubahsuaian minor; atau

(c) suatu kelulusan bagi reka bentuk pembaikan.

(2) Permohonan bagi pengeluaran atau pengesahan suatu Perakuan Jenis Tambahan atau kelulusan di bawah subperaturan (1) hendaklah dibuat mengikut peraturan 189.

(3) Jika Ketua Pengarah menggantung atau membatalkan suatu Perakuan Jenis Tambahan di bawah Peraturan-Peraturan ini, Ketua Pengarah hendaklah memaklumkan penggantungan atau pembatalan Perakuan Jenis Tambahan

itu kepada Negara Pendaftar yang telah memaklumkan kepada Ketua Pengarah bahawa ia telah memasukkan kapal udara itu dalam daftarnya.

(4) Bagi maksud peraturan ini—

- (a) “pengubahsuaian major” ertiaya pengubahsuaian suatu produk aeronautik yang pada pendapat Ketua Pengarah boleh memberi kesan kepada kelayakan terbang suatu kapal udara; dan
- (b) “pengubahsuaian minor” ertiaya pengubahsuaian suatu produk aeronautik yang pada pendapat Ketua Pengarah tidak memberi kesan kepada kelayakan terbang suatu kapal udara.

Menerima pakai kod kelayakan terbang

25. Ketua Pengarah boleh menerima pakai kod kelayakan terbang daripada mana-mana Negara Pejanji sebagai kod kelayakan terbang kebangsaan dengan pengubahsuaian sebagaimana yang difikirkannya patut.

Perakuan kelayakan terbang hendaklah berkuat kuasa

26. (1) Tiada seseorang pun boleh menerangkan suatu kapal udara melainkan jika—

- (a) adanya berkuat kuasa bagi kapal udara itu suatu perakuan kelayakan terbang yang dikeluarkan atau dijadikan sah—
  - (i) di bawah undang-undang Negara Pendaftar; atau
  - (ii) di bawah undang-undang Negara Pengendali yang telah dipindahkan kepadanya semua atau sebahagian daripada fungsi dan tugas Negara Pendaftar berkenaan dengan kapal udara itu menurut Artikel 83bis Konvensyen Chicago; dan

(b) semua syarat yang tertakluk kepadanya perakuan kelayakan terbang yang dikeluarkan atau dijadikan sah telah dipatuhi.

(2) Subperaturan (1) tidak terpakai bagi penerbangan yang dibuat secara keseluruhannya di dalam Malaysia, bagi—

(a) suatu glider;

(b) suatu belon;

(c) suatu layang-layang; dan

(d) suatu kapal udara yang diterbangkan mengikut permit untuk terbang yang dikeluarkan oleh Ketua Pengarah di bawah peraturan 29 atau oleh suatu organisasi yang diluluskan di bawah peraturan 31(1)(a).

(3) Dalam hal suatu kapal udara Malaysia, perakuan kelayakan terbang yang disebut dalam subperaturan (1) ialah perakuan yang dikeluarkan oleh Ketua Pengarah.

(4) Permohonan bagi pengeluaran atau pembaharuan perakuan kelayakan terbang di bawah subperaturan (3) hendaklah dibuat mengikut peraturan 189.

(5) Perakuan kelayakan terbang yang dikeluarkan oleh Ketua Pengarah sah bagi tempoh yang dinyatakan dalam perakuan itu.

Perakuan kelayakan terbang terhenti berkuat kuasa

27. (1) Perakuan kelayakan terbang terhenti berkuat kuasa—

(a) semasa kapal udara atau apa-apa kelengkapannya yang perlu bagi kelayakan terbang kapal udara itu sedang atau telah dibaik pulih, dibaiki, diganti, diubah suai atau disenggara;

- (b) jika penyenggaraan kapal udara atau apa-apa kelengkapan yang perlu bagi kelayakan terbang kapal udara itu dikehendaki oleh suatu program penyenggaraan yang diluluskan oleh Ketua Pengarah;
- (c) jika mana-mana bahagian kapal udara atau kelengkapan diubah suai, dialih atau diganti, selain dengan suatu cara dan dengan suatu bahan daripada jenis yang diluluskan oleh Ketua Pengarah bagi maksud sama ada secara umum atau berhubungan dengan suatu kelas kapal udara atau kapal udara tertentu;
- (d) sehingga disempurnakan dengan memuaskan apa-apa pemeriksaan bagi maksud untuk menentukan sama ada kapal udara itu masih layak terbang yang atau telah dikehendaki oleh—
  - (i) Ketua Pengarah; atau
  - (ii) suatu program penyenggaraan bagi kapal udara itu yang diluluskan oleh Ketua Pengarah;
- (e) sehingga penyempurnaan yang memuaskan apa-apa pengubahsuaian kapal udara atau apa-apa kelengkapannya sebagaimana dikehendaki oleh Ketua Pengarah bagi maksud untuk memastikan kapal udara itu masih layak terbang;
- (f) jika kapal udara itu, enjin, bebaling atau kelengkapannya yang perlu bagi kelayakan terbang kapal udara itu diubah suai atau dibaiki melainkan jika pengubahsuaian atau pembaikan itu telah diluluskan oleh Ketua Pengarah bagi maksud itu;
- (g) jika kelengkapan tambahan, radio atau kelengkapan radio penerbangan—

- (i) bukan daripada jenis yang diluluskan oleh Ketua Pengarah sama ada secara umum atau berhubung dengan suatu kapal udara atau kelas kapal udara; atau
  - (ii) tidak dipasang dengan cara yang diluluskan oleh Ketua Pengarah.
- (h) jika kapal udara telah dibatalkan pendaftarannya daripada Daftar Kapal Udara;
- (i) jika terdapat perubahan dalam organisasi pengurusan layak terbang berterusan; atau
- (j) jika terdapat perubahan pengendali kapal udara.

(2) Perakuan kelayakan terbang yang terhenti berkuat kuasa di bawah perenggan (1)(a) hingga (g) menjadi sah apabila pelepasan penyenggaraan dikeluarkan di bawah peraturan 30.

Perakuan kelayakan terbang untuk eksport

28. (1) Seorang pemunya atau pengendali suatu kapal udara boleh memohon suatu perakuan kelayakan terbang untuk eksport untuk mengesahkan semakan yang memuaskan berkenaan dengan status kelayakan terbang kapal terbang itu.

(2) Permohonan bagi suatu perakuan kelayakan terbang untuk eksport hendaklah dibuat kepada Ketua Pengarah mengikut peraturan 189.

Pengeluaran, pembaharuan dan pengubahana permit untuk terbang

29. (1) Seseorang boleh menerangkan suatu kapal udara Malaysia tanpa perakuan kelayakan terbang jika orang itu mempunyai suatu permit untuk terbang yang dikeluarkan oleh Ketua Pengarah.

(2) Permohonan bagi pengeluaran, pembaharuan dan pengubahan permit untuk terbang hendaklah dibuat kepada Ketua Pengarah mengikut peraturan 189.

(3) Melainkan jika dengan kebenaran bertulis Ketua Pengarah, seorang pemegang perakuan pengendali udara yang mempunyai suatu permit untuk terbang tidak boleh—

(a) menerangkan suatu kapal udara bagi maksud pengendalian pengangkutan udara komersial; dan

(b) membawa dalam penerbangan seseorang yang bukan anggota kru penerbangan.

(4) Permit untuk terbang terhenti berkuat kuasa—

(a) jika mana-mana syarat permit itu tidak dipatuhi;

(b) sehingga disempurnakan apa-apa pemeriksaan, pengubahsuaian atau penyenggaraan kapal udara atau mana-mana kelengkapannya, yang dikehendaki untuk menentukan sama ada kapal udara itu layak untuk terbang dan dikehendaki—

(i) oleh Ketua Pengarah; atau

(ii) sebagai suatu syarat permit untuk terbang; atau

(c) jika kapal udara, enjin, bebaling atau kelengkapannya yang perlu bagi menentukan sama ada kapal udara itu layak untuk terbang diubah suai atau dibaiki melainkan jika pembaikan atau pengubahsuaian itu telah diluluskan oleh Ketua Pengarah atau oleh seseorang atau organisasi yang diluluskan oleh Ketua Pengarah bagi maksud itu.

Kehendak bagi pelepasan penyenggaraan

30. (1) Tiada seorang pun boleh menerangkan suatu kapal udara Malaysia yang baginya suatu perakuan kelayakan terbang telah atau akan dikeluarkan di bawah peraturan 26 jika mana-mana bahagian kapal udara itu atau kelengkapannya yang perlu bagi kelayakan terbang kapal udara telah diperiksa, dibaik pulih, dibaiki, diganti, diubah suai atau diselenggara sehingga suatu pelepasan penyenggaraan telah dikeluarkan oleh orang yang disebut dalam subperaturan (2).

(2) Pelepasan penyenggaraan boleh dikeluarkan oleh—

- (a) seseorang yang mempunyai suatu perakuan kelulusan di bawah perenggan 31(1)(b); atau
- (b) seseorang yang mempunyai suatu lesen penyenggaraan kapal udara di bawah peraturan 35.

Kelulusan bagi organisasi untuk terlibat dalam pengurusan kelayakan terbang berterusan, penyenggaraan produk aeronautik dan latihan penyenggaraan

31. (1) Suatu organisasi boleh terlibat dalam mana-mana peringkat—

- (a) pengurusan layak terbang berterusan;
- (b) penyenggaraan produk aeronautik; atau
- (c) latihan penyenggaraan,

jika organisasi itu mempunyai suatu perakuan kelulusan yang dikeluarkan oleh Ketua Pengarah.

(2) Permohonan bagi pengeluaran, pembaharuan atau pengubahan suatu perakuan kelulusan hendaklah—

- (a) dibuat kepada Ketua Pengarah dalam bentuk dan cara dan disertakan dengan apa-apa dokumen dan maklumat sebagaimana yang ditentukan oleh Ketua Pengarah;

- (b) disertakan dengan fi yang ditetapkan; dan
- (c) mengikut apa-apa kehendak sebagaimana yang ditentukan oleh Ketua Pengarah.

(3) Jika Ketua Pengarah berpuas hati bahawa pemohon itu memenuhi kehendak dalam subperaturan (2), Ketua Pengarah boleh mengeluarkan suatu perakuan kelulusan sementara.

(4) Jika Ketua Pengarah berpuas hati bahawa organisasi yang mempunyai suatu perakuan kelulusan sementara itu telah menunjukkan kekompeten teknikal dan telah memenuhi apa-apa kehendak lain sebagaimana yang ditentukan oleh Ketua Pengarah, Ketua Pengarah boleh mengeluarkan suatu perakuan kelulusan kepada orang atau organisasi itu.

(5) Ketua Pengarah boleh mengenakan terma dan syarat atas perakuan kelulusan sementara atau perakuan kelulusan yang dikeluarkan di bawah peraturan ini.

Kelulusan organisasi berhubung dengan penyenggaraan dan latihan penyenggaraan

32. (1) Suatu organisasi yang ditubuhkan dan beroperasi di luar Malaysia boleh memohon kepada Ketua Pengarah bagi suatu perakuan kelulusan berhubung dengan penyenggaraan produk aeronautik atau latihan penyenggaraan di bawah Peraturan-Peraturan ini.

(2) Permohonan bagi pengeluaran, pembaharuan atau pengubahan perakuan kelulusan di bawah subperaturan (1) hendaklah dibuat mengikut peraturan 189.

Penandatangan yang diluluskan

33. (1) Tertakluk kepada kelulusan oleh Ketua Pengarah, mana-mana orang yang mempunyai suatu perakuan kelulusan yang dikeluarkan di bawah peraturan 21, 31 atau 32 boleh melantik mana-mana pekerja sebagai seorang

penandatangan yang diluluskan untuk melaksanakan semakan kelayakan terbang, penilaian bagi pengubahsuaian dan pembetahan, pemeriksaan dan penilaian praktikal bagi latihan atau apa-apa tugas kelayakan terbang khas yang lain.

(2) Permohonan bagi kelulusan atau pembaharuan kelulusan di bawah subperaturan (1) hendaklah dibuat mengikut peraturan 189.

Maklumat layak terbang berterusan yang mandatori

34. (1) Ketua Pengarah hendaklah mengeluarkan suatu maklumat layak terbang berterusan yang mandatori, termasuk apa-apa perubahan kepada maklumat layak terbang berterusan yang mandatori itu, jika dia mendapati bahawa maklumat itu perlu bagi kelayakan terbang berterusan suatu kapal udara, termasuk enjin dan bebalingnya jika terpakai, dan bagi pengendalian selamat kapal udara itu.

(2) Maklumat di bawah subperaturan (1) hendaklah dikeluarkan kepada—

(a) jika Malaysia ialah Negara Reka Bentuk—

(i) Negara Pendaftar yang telah memaklumkan kepada Ketua Pengarah bahawa negara itu telah memasukkan kapal udara itu dalam daftarnya; dan

(ii) pengendali di Malaysia; atau

(b) jika Malaysia ialah Negara Pendaftar, Negara Reka Bentuk dan pengendali di Malaysia.

Lesen penyenggaraan kapal udara

35. (1) Seseorang boleh melibatkan diri dalam penyenggaraan suatu kapal udara jika orang itu mempunyai suatu lesen penyenggaraan kapal udara yang dikeluarkan oleh Ketua Pengarah.

(2) Permohonan bagi pengeluaran, pembaharuan atau pengubahan suatu lesen penyenggaraan di bawah subperaturan (1) hendaklah—

- (a) dibuat kepada Ketua Pengarah dalam bentuk dan cara dan disertakan dengan apa-apa dokumen dan maklumat sebagaimana yang ditentukan oleh Ketua Pengarah;
- (b) disertakan dengan fi yang ditetapkan; dan
- (c) mengikut apa-apa kehendak sebagaimana yang ditentukan oleh Ketua Pengarah.

(3) Ketua Pengarah boleh mengenakan terma dan syarat bagi lesen penyenggaraan kapal udara yang dikeluarkan di bawah peraturan ini.

(4) Seseorang yang mempunyai lesen penyenggaraan kapal udara boleh, tertakluk kepada kategori, perkelasan dan sekatan sebagaimana yang dinyatakan dalam lesen itu, mengeluarkan pelepasan penyenggaraan di bawah peraturan 30.

(5) Lesen penyenggaraan kapal udara yang dikeluarkan oleh Ketua Pengarah sah bagi tempoh yang dinyatakan dalam lesen itu.

(6) Ketua Pengarah boleh mengeluarkan suatu perakuan untuk mengesahkan apa-apa lesen penyenggaraan kapal udara yang dikeluarkan oleh mana-mana Negara Pejanji tertakluk kepada terma dan syarat yang dikenakan oleh Ketua Pengarah.

(7) Lesen penyenggaraan kapal udara yang dikeluarkan di bawah peraturan ini adalah tidak sah melainkan pemegangnya menandatangani namanya dengan dakwat dalam tandatangannya yang biasa.

(8) Seseorang pemegang lesen penyenggaraan suatu kapal udara tidak boleh melaksanakan keistimewaan bagi lesen itu jika—

- (a) dia mengetahui atau mempercayai bahawa keadaan fizikal atau mentalnya menyebabkan dia tidak layak untuk melaksanakan keistemewaan itu; atau
- (b) dia di bawah pengaruh alkohol, apa-apa dadah atau apa-apa bahan psikoaktif, termasuk perubatan yang ditetapkan atau perubatan propietari.

Peperiksaan dan ujian yang berhubungan dengan lesen penyenggaraan kapal udara

36. Seseorang boleh memohon untuk menduduki peperiksaan atau ujian bagi pengeluaran, pembaharuan atau pengubahan suatu lesen penyenggaraan kapal udara mengikut peraturan 189.

Kelulusan bagi kursus latihan dan pengajaran bagi penyenggaraan kapal udara

37. (1) Ketua Pengarah boleh—

- (a) meluluskan apa-apa kursus latihan atau pengajaran bagi penyenggaraan kapal udara; atau
- (b) meluluskan mana-mana orang untuk menyediakan atau menjalankan apa-apa kursus latihan atau pengajaran bagi penyenggaraan kapal udara, atau untuk menjalankan peperiksaan dan ujian bagi maksud pengeluaran, pembaharuan atau pengubahan suatu lesen penyenggaraan kapal udara.

(2) Permohonan bagi kelulusan di bawah subperaturan (1) hendaklah dibuat mengikut peraturan 189.

Rekod kapal udara

38. (1) Seseorang pengendali atau pemunya suatu kapal udara Malaysia hendaklah menyimpan rekod kapal udara seperti yang berikut:

- (a) suatu buku log kapal udara;
- (b) suatu buku log yang berasingan bagi setiap enjin yang dipasang di dalam kapal udara itu;
- (c) suatu buku log yang berasingan bagi setiap bebaling pic boleh ubah yang dipasang di dalam kapal udara itu; dan
- (d) suatu buku log perjalanan.

(2) Rekod kapal udara yang disebut dalam subperaturan (1) hendaklah dalam bentuk dan cara dan mengandungi maklumat, perincian dan butiran sebagaimana yang ditentukan oleh Ketua Pengarah.

Penyempurnaan dan penyimpanan rekod

39. Ketua juruterbang suatu kapal udara Malaysia yang terbang bagi maksud pengangkutan udara komersial atau kerja keudaraan hendaklah, pada pengakhiran tiap-tiap penerbangan, mencatatkan dalam buku log penerbangan maklumat, perincian dan butiran sebagaimana yang ditentukan oleh Ketua Pengarah.

Kelengkapan bagi pengendalian kapal udara

40. (1) Ketua juruterbang tidak boleh menerangkan suatu kapal udara melainkan jika ia dilengkapi dengan kelengkapan yang—

- (a) mematuhi Peraturan-Peraturan ini dan kehendak sebagaimana yang ditentukan oleh Ketua Pengarah;
- (b) mematuhi undang-undang Negara Pendaftar dan Negara Pengendali;
- (c) membolehkan lampu dan tandaan dipamerkan; dan
- (d) membolehkan isyarat diberikan.

(2) Pengendali suatu kapal udara Malaysia hendaklah memastikan kelengkapan yang dikehendaki untuk disediakan di bawah Peraturan-Peraturan ini adalah daripada jenis yang diluluskan oleh Ketua Pengarah sama ada secara umum atau berhubung dengan suatu kelas kapal udara atau berhubung dengan kapal udara itu dan hendaklah dipasang dengan cara yang diluluskan.

(3) Dalam mana-mana hal atau kelas hal tertentu, Ketua Pengarah boleh mengarahkan suatu kapal udara Malaysia untuk membawa kelengkapan atau bekalan tambahan bagi maksud untuk—

- (a) memudahkan penerbangan kapal udara itu;
- (b) menjalankan operasi mencari dan menyelamat; atau
- (c) memastikan keselamatan dan keberterusan hidup orang yang dibawa di dalam kapal udara itu.

(4) Ketua juruterbang hendaklah memastikan kelengkapan yang dibawa atau akan dibawa dipasang atau disimpan, dan terus disimpan, dan disenggara dan dilaraskan supaya tersedia untuk diakses dan boleh digunakan oleh orang yang bagi kegunaannya kelengkapan itu dimaksudkan diniatkan.

(5) Pengendali hendaklah memastikan kedudukan bagi kelengkapan yang disediakan untuk kegunaan kecemasan ditunjukkan dengan tandaan yang jelas di dalam atau pada kapal udara itu.

(6) Pengendali hendaklah memastikan semua kelengkapan yang dipasang atau dibawa di dalam kapal udara, dipasang atau disimpan dan disenggara dan dilaraskan supaya tidak dengan sendirinya menjadi punca kepada bahaya atau menjelaskan kelayakan terbang kapal udara itu atau fungsi sempurna bagi apa-apa kelengkapan atau perkhidmatan yang perlu bagi keselamatan kapal udara itu.

(7) Pengendali hendaklah memastikan semua kelengkapan sebagaimana yang diperuntukkan dalam subperaturan (1) disenggara dalam keadaan yang boleh digunakan.

Kelengkapan radio bagi pengendalian kapal udara

41. (1) Ketua juruterbang tidak boleh menerbangkan suatu kapal udara melainkan jika—

(a) ia dilengkapi dengan radio dan kelengkapan radio penerbangan yang mematuhi undang-undang Negara Pejanji atau Negara Pengendali dan membolehkan komunikasi dibuat; dan

(b) kapal udara itu diterbangkan mengikut peruntukan Peraturan-Peraturan ini dan kehendak sebagaimana yang ditentukan oleh Ketua Pengarah.

(2) Pengendali, dalam hal suatu kapal udara Malaysia, hendaklah memastikan kelengkapan yang dikehendaki untuk disediakan di bawah Peraturan-Peraturan ini adalah daripada jenis yang diluluskan oleh Ketua Pengarah sama ada secara umum atau berhubung dengan suatu kelas kapal udara atau berhubung dengan suatu kapal udara itu dan hendaklah dipasang dengan cara yang diluluskan sedemikian.

(3) Pengendali hendaklah memastikan radio dan kelengkapan radio penerbangan yang dikehendaki untuk disediakan di bawah Peraturan-Peraturan ini adalah jenis yang diluluskan oleh Ketua Pengarah sama ada secara umum atau berhubung dengan suatu kelas bagi kapal udara atau berhubung dengan suatu kapal udara tersebut dan hendaklah dipasang dengan cara yang diluluskan.

(4) Pengendali hendaklah memastikan radio dan kelengkapan radio penerbangan disenggara dalam keadaan yang boleh digunakan.

Kehendak minimum kelengkapan

42. (1) Ketua Pengarah boleh memberikan kelulusan kepada pemunya atau pengendali suatu kapal udara Malaysia untuk membenarkan kapal udara itu memulakan suatu penerbangan dalam hal keadaan yang dinyatakan walau pun mana-mana item kelengkapan yang ditetapkan termasuk radas radio yang dikehendaki oleh Peraturan-Peraturan ini untuk dibawa dalam hal keadaan penerbangan yang dimaksudkan itu tidak dibawa atau dalam keadaan tidak sesuai untuk digunakan.

(2) Suatu kapal udara Malaysia tidak boleh memulakan suatu penerbangan jika apa-apa item kelengkapan yang ditentukan termasuk radas radio yang dikehendaki oleh Peraturan-Peraturan ini untuk dibawa dalam hal keadaan penerbangan yang dimaksudkan itu tidak dibawa atau tidak berada dalam berkeadaan sesuai untuk digunakan melainkan jika—

(a) kapal udara itu berkeadaan demikian di bawah terma kelulusan yang diberikan di bawah subperaturan (1) kepada pengendali dan mengikut Senarai Minimum Kelengkapan yang diluluskan oleh Ketua Pengarah; dan

(b) dalam hal suatu kapal udara yang baginya peraturan 111 terpakai, manual pengendalian yang terpakai mengandungi butiran kelulusan itu.

(3) Untuk mengelakkan keraguan, suatu kelulusan di bawah peraturan ini tidak boleh diberikan bagi apa-apa kelengkapan di bawah peraturan 40 dan 41.

Jadual berat kapal udara

43. (1) Pemohon bagi suatu perakuan kelayakan terbang atau permit untuk terbang suatu kapal udara hendaklah menyebabkan kapal udara itu ditimbang dan kedudukan pusat gravitinya ditentukan pada masa dan dengan cara sebagaimana yang dikehendaki oleh Ketua Pengarah bagi kapal udara itu.

(2) Apabila kapal udara itu ditimbang, pemohon hendaklah menyediakan suatu jadual berat dalam masa dan dengan cara sebagaimana yang ditentukan oleh Ketua Pengarah yang menunjukkan—

(a) sama ada berat asas atau berat lain sebagaimana yang diluluskan oleh Ketua Pengarah bagi kapal udara itu; dan

(b) sama ada kedudukan pusat graviti kapal udara itu pada berat asasnya atau pada kedudukan lain pusat graviti sebagaimana yang diluluskan oleh Ketua Pengarah bagi kapal udara itu.

(3) Tertakluk kepada peraturan 162, jadual berat itu hendaklah disimpan kekal oleh pemohon sekurang-kurangnya enam bulan selepas kapal udara itu ditimbang berikutnya bagi maksud peraturan ini.

(4) Bagi maksud peraturan ini, “berat asas” ertiya berat kosong kapal udara yang dinyatakan mengikut asas pemerakuan jenis kapal udara itu.

BAHAGIAN IV STANDARD ALAM SEKELILING

Perakuan bunyi bising

44. (1) Tiada pengendali boleh menyebabkan atau membenarkan suatu kapal udara yang didaftarkan di Malaysia untuk diterbangkan bagi penerbangan antarabangsa melainkan jika pengendali itu mempunyai perakuan bunyi bising yang dikeluarkan oleh Ketua Pengarah.

(2) Permohonan bagi suatu perakuan bunyi bising di bawah subperaturan (1) hendaklah dibuat mengikut peraturan 189.

(3) Bagi maksud peraturan ini, “penerbangan antarabangsa” ertiya mana-mana penerbangan yang termasuk laluan melintasi sempadan mana-mana Negara.

Kehendak bagi perakuan bunyi bising oleh kapal udara yang didaftarkan di luar Malaysia

45. Tiada pengendali boleh menerbangkan, mendarat atau berlepas mana-mana kapal udara yang didaftarkan di bawah undang-undang mana-mana Negara di Malaysia melainkan jika pengendali itu telah dikeluarkan suatu perakuan bunyi bising oleh pihak berkuasa yang kompeten Negara Pendaftar.

Perakuan bunyi bising hendaklah dibawa

46. (1) Seseorang pengendali kapal udara yang telah dikeluarkan suatu perakuan bunyi bising di bawah peraturan 45 atau di bawah undang-undang Negara Pendaftar hendaklah membawa perakuan itu apabila dalam penerbangan.

(2) Walau apa pun subperaturan (1), dalam hal suatu perakuan bunyi bising yang dikeluarkan di bawah peraturan 45, jika penerbangan dimaksudkan untuk bermula dan berakhir di aerodrom yang sama, perakuan itu boleh disimpan di aerodrom itu.

BAHAGIAN V

KRU KAPAL UDARA DAN PELESENAN

Tafsiran

47. Dalam Bahagian ini, "lesen yang berkaitan" ertinya suatu lesen yang memberikan hak kepada pemegangnya untuk menjalankan fungsi yang sedang dilakukan berhubung dengan suatu kapal udara pada suatu penerbangan tertentu.

Komposisi kru kapal udara

48. (1) Pengendali tidak boleh menyebabkan atau membenarkan suatu kapal udara untuk terbang di Malaysia melainkan jika kapal udara itu membawa bilangan kru penerbangan dan perihal sebagaimana yang dinyatakan dalam manual penerbangan yang dikehendaki oleh undang-undang Negara atau Malaysia, yang baginya kapal udara itu didaftarkan, mengikut mana-mana yang berkenaan.

(2) Pengendali suatu kapal udara Malaysia yang tidak mempunyai manual penerbangan hendaklah memastikan kapal udara itu membawa sekurang-kurangnya bilangan dan perihal kru penerbangan sebagaimana yang ditentukan oleh Ketua Pengarah dalam mana-mana dokumen yang berkaitan dengan perakuan kelayakan terbang atau permit untuk terbang.

(3) Dalam hal suatu kapal udara Malaysia yang dikehendaki oleh Peraturan-Peraturan ini untuk dilengkapi dengan kelengkapan radio komunikasi, pengendali itu hendaklah memastikan kru penerbangan itu terdiri daripada seorang kru penerbangan yang mempunyai suatu lesen pengendali radioteleponi penerbangan.

Juruterbang dikehendaki dalam penerbangan pengangkutan udara komersial

49. (1) Tiada pengendali boleh menyebabkan atau membenarkan suatu kapal udara Malaysia yang merupakan—

- (a) suatu kapal terbang yang digerakkan oleh satu atau lebih jet turbin;
- (b) suatu kapal terbang yang digerakkan oleh satu atau lebih enjin turbin bebalung dan dengan konfigurasi tempat duduk penumpang diluluskan yang maksimum sebagaimana yang ditentukan oleh Ketua Pengarah; atau
- (c) suatu helikopter dengan maksimum konfigurasi tempat duduk penumpang yang diluluskan sebagaimana yang ditentukan oleh Ketua Pengarah,

untuk diterbangkan bagi maksud pengangkutan udara komersial melainkan jika kapal udara itu membawa sekurang-kurangnya dua juruterbang sebagai anggota kru penerbangan.

(2) Suatu kapal udara Malaysia, selain kapal udara yang disebut dalam subperaturan (1), hendaklah membawa sekurang-kurangnya dua juruterbang sebagai

anggota kru penerbangan jika ia diterbangkan dalam hal keadaan apabila ketua juruterbang dikehendaki untuk mematuhi kaedah-kaedah penerbangan alatan atau diterbangkan pada waktu malam melainkan jika penggunaan juruterbang tunggal diluluskan oleh Ketua Pengarah atau ia suatu helikopter yang diterbangkan pada siang hari dan sentiasa di luar awan dan dengan permukaan boleh dilihat.

Latihan dan ujian bagi penerbangan solo atau dual

50. Seseorang boleh bertindak sebagai juruterbang suatu kapal udara di bawah Peraturan-Peraturan ini bagi penerbangan solo atau dual bagi maksud untuk menjadi layak bagi pengeluaran atau pembaharuan suatu lesen juruterbang atau bagi pemasukan, perlanjutan atau pengubahan suatu perkelasan dalam lesen juruterbang tanpa menjadi pemegang lesen yang berkaitan jika orang itu telah memenuhi kehendak sebagaimana yang ditentukan oleh Ketua Pengarah.

Bilangan anggota kru kabin yang dikehendaki dalam kapal udara

51. (1) Pengendali suatu kapal udara Malaysia boleh menyebabkan atau membenarkan kapal udara itu diterbangkan bagi maksud pengangkutan udara komersial jika kapal udara itu membawa bilangan anggota kru kabin sebagaimana yang ditentukan oleh Ketua Pengarah.

(2) Walau apa pun subperaturan (1), Ketua Pengarah boleh memberikan suatu kebenaran bertulis kepada seseorang pengendali untuk membawa bilangan anggota kru kabin yang kurang dalam mana-mana kapal udara tertakluk kepada terma dan syarat yang boleh dikenakan oleh Ketua Pengarah.

(3) Dalam memberikan kebenaran di bawah subperaturan (2), Ketua Pengarah hendaklah mengambil kira keselamatan kapal udara dan penumpang.

Kuasa untuk mengarahkan penambahan kru penerbangan dan anggota kru kabin atas kapal udara

52. Ketua Pengarah boleh, bagi maksud keselamatan kapal udara dan penumpang, mengarahkan pengendali suatu kapal udara Malaysia bahawa semua atau mana-mana kapal udara yang dikendalikan oleh pengendali itu, apabila membuat penerbangan

dalam hal keadaan yang dinyatakan dalam arahan itu, untuk membawa sebilangan kru penerbangan tambahan atau anggota kru kabin sebagai tambahan kepada kru penerbangan atau anggota kru kabin yang dikehendaki untuk dibawa oleh Bahagian ini.

Kehendak bagi lesen berhubung dengan anggota kru penerbangan

53. (1) Seseorang boleh bertindak sebagai anggota kru penerbangan suatu kapal udara Malaysia jika orang itu mempunyai lesen yang berkaitan yang diberikan atau yang disahkan di bawah Peraturan-Peraturan ini.

(2) Seseorang pemegang suatu lesen yang diendoskan yang menyatakan bahawa pemegang lesen itu tidak menepati sepenuhnya standard antarabangsa dan telah diberikan atau dijadikan sah di bawah Peraturan-Peraturan ini, tidak boleh bertindak sebagai anggota kru penerbangan bagi kapal udara yang didaftarkan di Malaysia, yang terbang di dalam atau melintasi Negara Pejanji kecuali mengikut kebenaran yang diberikan oleh pihak berkuasa yang kompeten bagi Negara Pejanji itu.

(3) Pemegang suatu lesen yang diberikan atau dijadikan sah di bawah undang-undang suatu Negara Pejanji, yang merupakan lesen yang diendoskan sebagaimana yang diperuntukkan dalam subperaturan (2), tidak boleh bertindak sebagai anggota kru penerbangan mana-mana kapal udara di dalam atau melintasi Malaysia kecuali mengikut kebenaran yang diberikan oleh Ketua Pengarah, sama ada lesen itu dijadikan sah atau tidak di bawah Peraturan-Peraturan ini.

Kehendak bagi lesen yang berkaitan berhubung dengan kapal udara yang didaftarkan dalam suatu Negara

54. Seseorang yang telah diberikan lesen di bawah peraturan 59 tidak boleh bertindak sebagai anggota bagi kru penerbangan dalam suatu kapal udara yang didaftarkan dalam suatu Negara melainkan jika—

(a) dalam hal suatu kapal udara yang diterbangkan bagi maksud pengangkutan udara komersial atau kerja keudaraan, orang itu ialah pemegang suatu lesen yang berkaitan yang diberikan atau dijadikan sah

di bawah undang-undang bagi Negara itu yang baginya kapal udara itu didaftarkan; atau

- (b) dalam hal suatu kapal udara bagi penerbangan persendirian, orang itu ialah pemegang suatu lesen yang berkaitan yang diberikan atau dijadikan sah di bawah undang-undang Negara itu yang baginya kapal udara itu didaftarkan, dan Ketua Pengarah dalam hal tertentu itu tidak memberikan suatu arahan yang sebaliknya.

Pengendali radioteleponi penerbangan

55. (1) Seseorang boleh bertindak sebagai pengendali radioteleponi penerbangan dalam Malaysia jika orang itu mempunyai suatu lesen pengendali radioteleponi yang dikeluarkan oleh Ketua Pengarah.

(2) Permohonan bagi pengeluaran atau pembaharuan lesen di bawah subperaturan (1) hendaklah dibuat kepada Ketua Pengarah mengikut peraturan 189.

(3) Walau apa pun subperaturan (1), seseorang boleh bertindak sebagai pengendali radioteleponi penerbangan dalam Malaysia tanpa suatu lesen yang dikeluarkan di bawah peraturan ini jika—

- (a) orang itu berbuat demikian sebagai juruterbang suatu glider yang terbang bukan bagi maksud pengangkutan udara komersial atau kerja keudaraan atau sebagai seorang yang sedang menjalani latihan di dalam suatu kapal udara Malaysia untuk menjalankan tugas sebagai seorang anggota kru penerbangan bagi kapal udara itu;
- (b) orang itu dibenarkan untuk mengendalikan stesen radioteleponi oleh pemegang lesen yang dikeluarkan berkenaan dengan stesen itu oleh mana-mana undang-undang yang sedang berkuat kuasa di Malaysia;

- (c) mesej dihantar hanya bagi maksud untuk memberi arahan, atau untuk keselamatan atau penerbangan kapal udara itu;
- (d) mesej dihantar hanya pada suatu frekuensi melebihi 60 megakitar sesaat sebagaimana yang diberikan oleh Suruhanjaya Komunikasi dan Multimedia Malaysia;
- (e) pemancar telah disetkan terlebih dahulu pada satu atau lebih frekuensi yang diberikan dan tidak boleh dilaras dalam penerbangan kepada mana-mana frekuensi lain;
- (f) pengendalian pemancar itu menghendaki penggunaan suis luaran sahaja; dan
- (g) kestabilan frekuensi yang dipancarkan dikekalkan secara automatik oleh pemancar itu.

Pegawai pengendalian penerbangan/pengirim penerbangan

56. Pengendali hendaklah memastikan mana-mana orang yang bertindak sebagai pegawai pengendali penerbangan/pengirim penerbangan memenuhi kehendak sebagaimana yang ditentukan oleh Ketua Pengarah.

Jurutera penerbangan

57. Seseorang boleh bertindak sebagai jurutera penerbangan kapal udara Malaysia tanpa menjadi pemegang suatu lesen yang berkaitan yang diberikan atau dijadikan sah di bawah Peraturan-Peraturan ini jika—

- (a) penerbangan itu adalah bagi maksud untuk menjalani latihan atau ujian bagi pemberian atau pembaharuan suatu lesen jurutera penerbangan atau bagi pemasukan, pembaharuan atau perlanjutan suatu perkelasan dalam lesen itu; dan

- (b) orang itu bertindak di bawah penyeliaan dan dalam kehadiran orang yang lain yang mempunyai lesen atau perkelasan yang baginya orang itu menjalani latihan atau ujian yang baginya dia sedang dilatih atau diuji.

Anggota angkatan tentera

58. Seseorang yang merupakan anggota angkatan tentera boleh bertindak sebagai anggota kru penerbangan suatu kapal udara Malaysia tanpa menjadi pemegang lesen kru penerbangan yang diberikan atau disahkan di bawah Peraturan-Peraturan ini jika—

- (a) dia berkhidmat sebagai seorang juruterbang bertauliah bagi mana-mana kapal udara jenis yang sama dalam angkatan tentera;
- (b) keadaan fizikalnya tidak, setakat yang dia sedar, merosot ketika itu sehingga menjadikan dia tidak layak untuk mendapatkan lesen yang dia berhasrat untuk mendapatkannya; dan
- (c) dalam berbuat demikian, orang itu bertindak dalam menjalankan tugas sebagai anggota angkatan tentera.

Pengeluaran, pembaharuan dan kesan lesen kru penerbangan

59. (1) Ketua Pengarah boleh memberi, membaharui atau mengubah suatu lesen atau memasukkan atau membaharui suatu perkelasan dalam lesen bagi kelas-kelas berikut yang membenarkan pemegang lesen itu untuk bertindak sebagai anggota kru penerbangan suatu kapal udara Malaysia:

- (a) lesen juruterbang pelatih;
- (b) lesen juruterbang persendirian (kapal terbang);
- (c) lesen juruterbang persendirian (helikopter dan pesawat giro);
- (d) lesen juruterbang persendirian (belon dan pesawat udara);

- (e) lesen juruterbang komersial (kapal terbang);
- (f) lesen juruterbang komersial (helikopter dan pesawat giro);
- (g) lesen juruterbang komersial (belon);
- (h) lesen juruterbang komersial (pesawat udara);
- (i) lesen juruterbang komersial (glider);
- (j) lesen juruterbang kru pelbagai (kapal terbang);
- (k) lesen juruterbang perkhidmatan kapal udara pengangkutan (kapal terbang);
- (l) lesen juruterbang perkhidmatan kapal udara pengangkutan (helikopter dan pesawat giro);
- (m) lesen jurutera penerbangan; atau
- (n) lesen pengendali radioteleponi penerbangan.

(2) Permohonan bagi pemberian, pembaharuan atau pengubahan suatu lesen atau pemasukan, pembaharuan atau perkelasan dalam suatu lesen di bawah subperaturan (1) hendaklah—

- (a) dibuat kepada Ketua Pengarah dalam bentuk dan cara dan disertakan dengan dokumen dan maklumat sebagaimana yang ditentukan oleh Ketua Pengarah;
- (b) disertakan dengan fi yang ditetapkan; dan

(c) mengikut apa-apa kehendak sebagaimana yang ditentukan oleh Ketua Pengarah.

(3) Ketua Pengarah boleh mengenakan terma dan syarat semasa mengeluarkan, membaharui suatu lesen atau semasa memasukkan atau membaharui perkelasan dalam suatu lesen yang diberikan di bawah peraturan ini.

(4) Lesen yang diberikan di bawah peraturan ini tidak sah melainkan jika ia ditandatangani oleh pemegang dalam bentuk dakwat.

(5) Tertakluk kepada terma dan syarat yang Ketua Pengarah boleh kenakan, suatu lesen bagi mana-mana kelas memberikan hak kepada pemegang untuk menjalankan fungsi yang dinyatakan dalam lesen atau perkelasan dalam lesen itu.

Kehendak perubatan bagi pemegang lesen

60. (1) Pemegang suatu lesen yang diberikan di bawah peraturan 59, selain lesen pengendali radiotelefoni penerbangan, tidak boleh menjalankan mana-mana fungsi yang baginya lesen itu berkaitan melainkan jika ia mempunyai satu perakuan perubatan berkaitan yang sah.

(2) Pemohon atau pemegang suatu lesen di bawah peraturan 59 hendaklah, dalam keadaan sebagaimana yang dikehendaki oleh Ketua Pengarah, menyerahkan diri untuk suatu pemeriksaan perubatan oleh seorang pemeriksa perubatan yang diluluskan oleh Ketua Pengarah, sama ada secara umum atau dalam suatu hal tertentu atau kelas hal, yang hendaklah membuat suatu laporan kepada Ketua Pengarah dalam bentuk sebagaimana yang ditentukan oleh Ketua Pengarah itu.

(3) Pemeriksaan perubatan yang disebut dalam subperaturan (2) boleh dijalankan di Malaysia atau luar Malaysia.

(4) Pemeriksa perubatan yang diluluskan oleh Ketua Pengarah boleh mengeluarkan suatu perakuan perubatan yang menyatakan bahawa pemohon atau

pemegang lesen itu menepati kehendak yang dinyatakan berkaitan dengan perakuan perubatan itu.

(5) Perakuan yang dikeluarkan di bawah subperaturan (4) sah bagi tempoh yang dinyatakan dalam perakuan itu dan disifatkan menjadi sebahagian daripada lesen itu.

(6) Perakuan perubatan yang dikeluarkan di bawah subperaturan (4) hendaklah disifatkan sah bagi tempoh yang diendorskan oleh pemeriksa perubatan yang diluluskan oleh Ketua Pengarah.

Peperiksaan dan ujian yang berhubungan dengan lesen kru penerbangan

61. Seseorang boleh memohon untuk menduduki suatu peperiksaan atau ujian bagi pengeluaran atau pembaharuan suatu lesen kru penerbangan atau pemasukan atau pembaharuan perkelasan dalam lesen kru penerbangan lesen mengikut peraturan 189.

Pemegang lesen tidak boleh bertindak sebagai anggota kru penerbangan apabila tidak sihat

62. (1) Pemegang lesen kru penerbangan yang—
- (a) mengalami apa-apa kecederaan yang melibatkan ketidakupayaan untuk menjalankan fungsi yang berhubung dengan lesen;
  - (b) menghidapi apa-apa penyakit yang melibatkan ketidakupayaan untuk menjalankan fungsi itu sepanjang tempoh melebihi dua puluh satu hari;
  - (c) mengetahui atau mempunyai sebab untuk mempercayai bahawa dia mengandung;
  - (d) dikehendaki untuk menjalani rawatan yang berterusan dengan apa-apa preskripsi perubatan; atau

- (e) telah menerima rawatan perubatan yang menghendaki dimasukkan ke hospital,

hendaklah—

- (A) dengan seberapa segera yang mungkin memberitahu Ketua Pengarah secara bertulis tentang kecederaan, penyakit, kandungan atau rawatan atau dengan seberapa segera yang mungkin selepas tempoh dua puluh satu hari telah berlalu dalam hal penyakit yang disebut dalam perenggan (b); dan
- (B) tidak menjalankan keistimewaan bagi lesen dan perkelasan sehingga dia telah memuaskan hati pemeriksa perubatan bahawa kelayakan perubatannya telah pulih semula ke standard sebagaimana yang ditentukan oleh Ketua Pengarah.

(2) Lesen kru penerbangan hendaklah disifatkan telah digantung apabila kecederaan itu berlaku atau tempoh penyakit yang dinyatakan dalam subperenggan (1) telah berlalu.

(3) Penggantungan lesen kru penerbangan terhenti—

- (a) apabila pemegang lesen diperiksa secara perubatan di bawah perkiraan yang dibuat oleh Ketua Pengarah dan disahkan layak untuk menyambung semula fungsinya di bawah lesen itu; atau
- (b) apabila Ketua Pengarah mengecualikan pemegang lesen daripada kehendak bagi pemeriksaan perubatan tertakluk kepada syarat sebagaimana Ketua Pengarah fikirkan patut.

(4) Lesen kru penerbangan hendaklah disifatkan telah digantung apabila kehamilan dikesan dan hendaklah terus digantung sehingga pemegang telah menjalani

pemeriksaan perubatan selepas kehamilan berakhir dan disahkan layak untuk menyambung semula tugasnya di bawah lesen itu.

Pengesahan lesen kru penerbangan

63. (1) Ketua Pengarah boleh mengeluarkan suatu perakuan pengesahan bagi mana-mana lesen kru penerbangan yang diberikan di bawah undang-undang mana-mana Negara.

(2) Permohonan bagi suatu perakuan pengesahan di bawah subperaturan (1) hendaklah dibuat kepada Ketua Pengarah mengikut peraturan 189.

Organisasi latihan yang diluluskan

64. (1) Ketua Pengarah boleh, bagi maksud Bahagian ini—

- (a) meluluskan apa-apa kursus latihan atau pengajaran;
- (b) membenarkan mana-mana orang untuk menjalankan apa-apa peperiksaan atau ujian; atau
- (c) meluluskan mana-mana orang atau organisasi untuk menyediakan apa-apa kursus latihan atau pengajaran.

(2) Permohonan bagi suatu kelulusan, kebenaran atau pembaharuan kelulusan atau kebenaran di bawah subperaturan (1) hendaklah dibuat kepada Ketua Pengarah mengikut peraturan 189.

Pemeriksa yang dibenarkan

65. (1) Seseorang boleh menjalankan peperiksaan atau ujian bagi pemberian, pemasukan atau pembaharuan perkelasan dalam suatu lesen juruterbang jika orang itu dibenarkan oleh Ketua Pengarah.

(2) Permohonan bagi kebenaran atau pembaharuan kebenaran hendaklah dibuat kepada Ketua Pengarah mengikut peraturan 189.

(3) Bagi maksud peraturan ini, mana-mana orang yang telah dibenarkan untuk menjalankan suatu peperiksaan atau ujian boleh menjalankan peperiksaan atau ujian itu dengan menggunakan—

- (a) suatu kapal udara; atau
- (b) suatu peranti simulasi latihan penerbangan yang diluluskan oleh Ketua Pengarah.

Pengajaran dalam penerbangan

66. (1) Seseorang boleh, dengan kelulusan Ketua Pengarah, memberi apa-apa pengajaran dalam penerbangan kepada mana-mana orang yang menerbangkan atau akan menerbangkan suatu kapal udara bagi maksud untuk menjadi layak bagi—

- (a) diberikan suatu lesen juruterbang; atau
- (b) pemasukan, pembaharuan atau pengubahan bagi perkelasan dalam suatu lesen juruterbang.

(2) Permohonan bagi kelulusan atau pembaharuan kelulusan untuk memberikan pengajaran dalam penerbangan di bawah subperaturan (1) hendaklah dibuat kepada Ketua Pengarah mengikut peraturan 189.

(3) Bagi maksud peraturan ini, seseorang yang diluluskan untuk memberikan pengajaran dalam penerbangan boleh memberikan pengajaran dalam penerbangan dengan menggunakan—

- (a) suatu kapal udara; atau
- (b) suatu peranti simulasi latihan penerbangan yang diluluskan oleh Ketua Pengarah.

Kelab penerbangan

67. (1) Tiada kelab penerbangan boleh memberikan pengajaran dalam penerbangan kepada mana-mana orang bagi maksud untuk menjadi layak bagi mendapatkan suatu lesen juruterbang persendirian atau kemasukan perkelasan dalam suatu lesen juruterbang melainkan jika kelab penerbangan itu diluluskan untuk memberikan pengajaran dalam penerbangan oleh Ketua Pengarah dan pengajaran dalam penerbangan diberikan—

- (a) dengan menggunakan suatu kapal udara dengan jisim perlepasan maksimum yang diperakukan tidak melebihi 5,700 kilogram dan digerakkan oleh satu enjin piston bebalung atau satu enjin turbin bebalung; dan
- (b) dengan menggunakan helikopter satu enjin dengan jisim perlepasan maksimum yang diperakukan tidak melebihi 3,170 kilogram.

(2) Permohonan bagi kelulusan, pembaharuan atau pengubahan kelulusan di bawah subperaturan (1) hendaklah dibuat kepada Ketua Pengarah mengikut peraturan 189.

(3) Tiada kelab penerbangan boleh menjalankan pengendalian suatu kapal udara bagi maksud pengangkutan udara komersial atau kerja keudaraan.

(4) Bagi maksud peraturan ini, “kelab penerbangan” ertiya suatu kelab yang menyediakan aktiviti penerbangan rekreatif dan ditubuhkan di bawah Akta Pertubuhan 1966 [*Akta 335*].

Peranti simulasi latihan penerbangan

68. (1) Seseorang boleh menggunakan atau menyediakan peranti simulasi latihan penerbangan bagi menjalankan suatu ujian atau suatu kursus latihan penerbangan atau pengajaran jika peranti simulasi latihan penerbangan itu telah

diluluskan oleh Ketua Pengarah dengan mengeluarkan suatu perakuan kelayakan atau perakuan kelulusan pengguna.

(2) Permohonan bagi pemberian, pembaharuan atau pengubahan suatu perakuan kelayakan di bawah peraturan (1) hendaklah dibuat kepada Ketua Pengarah mengikut peraturan 189.

Buku log penerbangan peribadi

69. (1) Anggota kru penerbangan kapal udara Malaysia atau orang yang terlibat dalam penerbangan bagi maksud untuk layak diberikan atau membaharui suatu lesen di bawah Peraturan-Peraturan ini, hendaklah menyimpan suatu buku log penerbangan peribadi dalam bentuk dan cara sebagaimana yang ditentukan oleh Ketua Pengarah yang dalamnya butiran yang berikut hendaklah direkodkan:

- (a) nama dan alamat pemegang buku log itu;
- (b) butiran pemegang buku log itu, jika ada, untuk bertindak sebagai anggota bagi kru penerbangan kapal udara itu; dan
- (c) nama dan alamat orang yang kepadanya pemegang buku log itu tertakluk, jika ada.

(2) Pemegang buku log hendaklah memastikan rekod dalam buku log itu adalah diperakui setiap enam bulan oleh orang yang kepadanya pemegang buku log itu tertakluk.

(3) Butiran yang dikehendaki bagi maksud subperaturan (2) termasuklah—

- (a) tarikh, tempat yang pemegang buku log itu naik dan turun daripada kapal udara dan masa penerbangan;
- (b) jenis dan tanda pendaftaran kapal udara itu;

- (c) kapasiti yang baginya pemegang itu bertindak semasa penerbangan;
  - (d) butiran apa-apa keadaan khas yang di bawahnya penerbangan itu dibuat, termasuklah penerbangan waktu malam dan penerbangan alatan; dan
  - (e) butiran apa-apa peperiksaan atau ujian yang diambil semasa penerbangan.
- (4) Bagi maksud perenggan (3)(a), masa penerbangan dikira—
- (a) berhubung dengan suatu kapal terbang, dari saat kapal terbang itu mula bergerak bagi maksud pelepasan sehingga saat ia akhirnya berhenti pada akhir penerbangan; atau
  - (b) berhubung dengan suatu helikopter, dari saat bilah rotor helikopter mula berpusing sehingga saat helikopter akhirnya berhenti pada akhir penerbangan, dan bilah rotor berhenti.
- (5) Butiran apa-apa peperiksaan atau ujian yang diambil semasa di dalam suatu peranti simulasi latihan penerbangan yang hendaklah direkodkan dalam buku log itu termasuklah—
- (a) tarikh peperiksaan atau ujian itu;
  - (b) jenis peranti simulasi latihan penerbangan;
  - (c) kapasiti yang baginya pemegang itu bertindak; dan
  - (d) sifat peperiksaan atau ujian itu.
- (6) Pemegang buku log hendaklah merekodkan butiran setiap penerbangan yang dibuatnya dalam tempoh dua puluh empat jam selepas penerbangan itu tamat.

BAHAGIAN VI
PERLINDUNGAN KRU

Tafsiran

70. Dalam Bahagian ini—

“kelesuan” ertinya keadaan fisiologi kebolehan prestasi mental atau fizikal yang berkurangan disebabkan oleh kurang tidur atau berjaga lama, fasa sirkadian atau beban kerja aktiviti mental atau fizikal yang boleh menjelaskan kecergasan dan kemampuan anggota kru untuk mengendalikan dengan selamat suatu kapal udara atau menjalankan tugas yang berkaitan dengan keselamatan;

“masa penerbangan” ertinya—

- (a) berhubungan dengan suatu kapal terbang, jumlah masa dari saat mula-mula bergerak kapal terbang itu bagi maksud untuk berlepas sehingga saat ia akhirnya berhenti pada akhir penerbangan itu; dan
- (b) berhubung dengan suatu helikopter, jumlah masa dari saat bilah rotor helikopter mula berpusing sehingga saat helikopter akhirnya berhenti pada akhir penerbangan, dan bilah rotor berhenti.

Pemakaian

71. (1) Bahagian ini terpakai bagi kapal udara Malaysia yang—

- (a) terbang bagi maksud penerbangan pengangkutan udara komersial atau kerja keudaraan; atau
- (b) dikendalikan oleh seseorang atau organisasi yang baginya peraturan 145 terpakai.

(2) Bahagian ini tidak terpakai bagi—

- (a) suatu kapal udara dalam penerbangan bagi maksud pengajaran penerbangan yang diberikan oleh organisasi latihan yang diluluskan; atau
- (b) suatu kapal udara dengan jumlah berat maksimum yang dibenarkan tidak melebihi 1,600 kilogram dan yang tidak diterbangkan bagi maksud pengangkutan udara komersial atau kerja keudaraan.

Tanggungjawab pengendali berhubung dengan kelesuan kru

72. (1) Pengendali suatu kapal udara tidak boleh menyebabkan atau membenarkan kapal udara itu membuat penerbangan melainkan jika pengendali itu telah mengadakan skim pengurusan kelesuan bagi menguruskan masa penerbangan, tempoh tugas penerbangan, tempoh tugas dan had tempoh rehat bagi tiap-tiap orang yang terbang di dalam kapal udara itu sebagai anggota krunya.

(2) Pengendali hendaklah mengemukakan suatu skim pengurusan kelesuan yang diadakan di bawah subperaturan (1) kepada Ketua Pengarah untuk kelulusan.

(3) Skim pengurusan kelesuan yang diluluskan oleh Ketua Pengarah di bawah subperaturan (2) hendaklah—

- (a) dimasukkan dalam manual pengendalian yang dikehendaki oleh peraturan 111 atau 146; atau
- (b) jika apa-apa manual pengendalian tidak dikehendaki oleh peraturan 111 atau 146, dimasukkan dalam suatu dokumen yang salinannya hendaklah dijadikan tersedia kepada tiap-tiap orang yang terbang di dalam kapal udara itu sebagai anggota krunya.

(4) Pengendali hendaklah mengambil segala langkah yang semunasabahnya boleh dilaksanakan untuk memastikan bahawa tiap-tiap orang yang terbang di dalam kapal udara itu sebagai anggota krunya mematuhi skim pengurusan kelesuan itu.

(5) Pengendali tidak boleh menyebabkan atau membenarkan mana-mana orang untuk terbang sebagai anggota krunya jika pengendali mengetahui atau mempunyai sebab untuk mempercayai bahawa orang itu sedang mengalami, atau, dengan mengambil kira hal keadaan bagi penerbangan yang akan dilakukan, berkemungkinan akan mengalami, kelesuan semasa penerbangan itu yang boleh membahayakan keselamatan kapal udara itu atau orang yang berada di dalamnya.

(6) Pengendali suatu kapal udara tidak boleh menyebabkan atau membenarkan mana-mana orang untuk terbang sebagai anggota kru penerbangannya melainkan jika pengendali itu memiliki suatu rekod yang tepat dan terkini berkenaan dengan orang itu, dan berkenaan dengan dua puluh lapan hari terakhir sebelum sahaja penerbangan itu, yang menunjukkan—

(a) semua masa penerbangan orang itu; dan

(b) butiran ringkas sifat fungsi yang telah dijalankan oleh orang itu semasa masa penerbangan.

(7) Rekod yang disebut dalam subperaturan (6) hendaklah disimpan kekal oleh pengendali itu sehingga suatu tarikh dua belas bulan selepas penerbangan yang disebut dalam subperaturan itu.

Tanggungjawab kru berhubung dengan kelesuan

73. (1) Tiada seorang pun boleh bertindak sebagai anggota kru suatu kapal udara jika dia mengetahui atau mengesyaki bahawa dirinya mengalami, atau, setelah mengambil kira hal keadaan penerbangan yang hendak dilakukan, berkemungkinan akan mengalami, kelesuan yang boleh membahayakan keselamatan kapal udara itu atau orang yang berada di dalamnya.

(2) Tiada seorang pun boleh bertindak sebagai anggota kru suatu kapal udara tanpa terlebih dahulu memastikan pengendali kapal udara itu mengetahui masa penerbangan orang itu semasa tempoh dua puluh lapan hari sebelum sahaja penerbangan itu.

Masa penerbangan dan tanggungjawab kru penerbangan

74. Tiada seorang pun boleh bertindak sebagai anggota kru suatu kapal udara Malaysia jika pada permulaan penerbangan itu agregat bagi semua masa penerbangannya yang sebelum itu—

(a) berhubung dengan suatu kapal terbang—

(i) semasa tempoh dua puluh lapan hari berturut-turut yang berakhir pada akhir hari yang penerbangan itu bermula melebihi 100 jam; dan

(ii) semasa tempoh dua belas bulan yang berakhir pada akhir bulan sebelumnya melebihi 900 jam; atau

(b) berhubung dengan suatu helikopter—

(i) semasa tempoh dua puluh lapan hari berturut-turut yang berakhir pada akhir hari yang penerbangan itu bermula melebihi 90 jam; dan

(ii) semasa tempoh dua belas bulan yang berakhir pada akhir bulan sebelumnya melebihi 800 jam.

Perlindungan kru daripada radiasi kosmik

75. Pengendali kapal udara Malaysia yang terbang pada suatu altitud yang melebihi 49,000 kaki hendaklah menilai pendedahan kepada radiasi kosmik terhadap krunya dan hendaklah menyimpan rekod penilaian itu mengikut cara sebagaimana yang ditentukan oleh Ketua Pengarah.

BAHAGIAN VII
KAPAL UDARA DALAM PENERBANGAN

Kemudahan penerbangan udara

76. Seseorang yang memberikan perkhidmatan penerbangan udara di bawah Peraturan-Peraturan ini hendaklah memastikan supaya perkhidmatan tersebut diberikan mengikut artikel 12, 25, 28 atau mana-mana artikel lain Konvensyen Chicago dan notis, surat pekeliling, arahan atau maklumat yang dikeluarkan oleh Ketua Pengarah.

Kaedah-Kaedah Udara

77. (1) Tiap-tiap orang dan kapal udara hendaklah mematuhi Kaedah-Kaedah Udara sebagaimana yang ditentukan oleh Ketua Pengarah.

(2) Mana-mana orang yang melanggar dan membenarkan pelanggaran Kaedah-Kaedah Udara melakukan suatu kesalahan.

(3) Seseorang boleh menyimpang daripada Kaedah-Kaedah Udara hanya setakat yang diperlu—

(a) bagi mengelakkan apa-apa bahaya terdekat; atau

(b) bagi mematuhi undang-undang mana-mana Negara yang dalamnya kapal udara itu terbang.

(4) Jika apa-apa penyimpangan dibuat untuk mengelakkan apa-apa bahaya terdekat di bawah perenggan (3)(a), ketua juruterbang kapal udara itu hendaklah menyebabkan butiran bertulis mengenai perlepasan itu dan mengenai hal keadaan yang menyebabkannya diberikan dalam masa sepuluh hari selepas penyimpangan itu kepada—

(a) pihak berkuasa yang kompeten Negara yang dalam wilayahnya penyimpangan itu dibuat; atau

(b) jika penyimpangan itu dibuat melintasi laut lepas, kepada Ketua Pengarah.

(5) Ketua Pengarah boleh, jika difikirkannya suai manfaat bagi maksud untuk meningkatkan keselamatan kapal udara, memberi arahan tentang isyarat khas dan komunikasi lain untuk dibuat oleh atau dalam suatu kapal udara, laluan yang di atasnya dan ketinggian yang padanya suatu kapal udara hendaklah terbang dan apa-apa langkah berjaga-jaga yang lain untuk dipatuhi berhubung dengan penerbangan dan kawalan kapal udara, dan tiada kapal udara boleh terbang berlanggaran dengan arahan itu.

(6) Tiada apa pun dalam Kaedah-Kaedah Udara boleh melepaskan mana-mana orang daripada akibat bagi apa-apa kecuaian dalam menggunakan lampu atau isyarat atau kecuaian bagi apa-apa langkah berjaga-jaga yang dikehendaki oleh amalan penerbangan biasa atau oleh hal keadaan khas bagi kes itu.

(7) Peraturan ini terpakai bagi—

(a) semua kapal udara semasa berada dalam Malaysia; dan

(b) semua kapal udara Malaysia, di mana-mana jua berada, setakat ia tidak bercanggah dengan kaedah-kaedah yang disiarkan oleh Negara yang mempunyai bidang kuasa terhadap wilayah yang kapal udara itu terbang di atasnya.

Pertunjukan terbang

78. (1) Tiada seorang pun boleh menganjurkan suatu pertunjukan terbang dalam suatu acara yang dia semunasabahnya percaya berkemungkinan akan dikunjungi oleh lebih daripada 500 orang dan terdiri daripada keseluruhannya atau sebahagiannya suatu pertunjukan terbang tanpa keizinan bertulis Ketua Pengarah.

(2) Tiada seorang pun boleh bertindak sebagai juruterbang suatu kapal udara yang mengambil bahagian dalam suatu pertunjukkan terbang melainkan jika dia

mempunyai suatu keizinan juruterbang pertunjukan yang berkenaan yang diberikan kepadanya oleh Ketua Pengarah.

(3) Seseorang pengajur pertunjukan terbang tidak boleh membenarkan mana-mana orang untuk bertindak sebagai juruterbang suatu kapal udara yang mengambil bahagian dalam pertunjukan terbang melainkan jika orang itu mempunyai suatu keizinan juruterbang pertunjukan yang berkenaan yang diberikan oleh Ketua Pengarah.

(4) Permohonan bagi keizinan di bawah subperaturan (1) dan (3) hendaklah dibuat kepada Ketua Pengarah mengikut peraturan 189.

(5) Ketua juruterbang bagi suatu kapal udara yang berhasrat untuk mengambil bahagian dalam suatu pertunjukkan terbang hendaklah mengambil semua langkah yang munasabah untuk memastikan—

(a) orang yang menganjurkan suatu pertunjukkan terbang itu telah diberikan keizinan oleh Ketua Pengarah; dan

(b) penerbangan itu boleh mematuhi terma dan syarat bagi keizinan itu.

(6) Orang yang menganjurkan pertunjukan terbang tidak boleh membenarkan kapal udara tentera untuk mengambil bahagian dalam pertunjukan itu melainkan jika dia mematuhi syarat berhubung dengan kapal udara tentera sebagaimana yang boleh dikenakan oleh Ketua Pengarah.

(7) Peraturan ini tidak terpakai bagi pertunjukkan terbang yang diadakan di aerodrom angkatan tentera.

Belon, belon bertambat, layang-layang, pesawat udara, glider dan paracut naik

79. (1) Tiada seorang pun boleh, tanpa keizinan Ketua Pengarah—

- (a) menerbangkan atau menyebabkan suatu belon bertambat atau layang-layang—
    - (i) untuk diterbangkan pada ketinggian yang melebihi enam puluh meter di atas aras bumi atau dalam lingkungan enam puluh meter mana-mana vesel, kenderaan atau struktur; atau
    - (ii) untuk diterbangkan dalam lingkungan lima kilometer dari sempadan suatu aerodrom;
  - (b) menerbangkan atau menyebabkan suatu belon yang melebihi dua meter dalam apa-apa dimensi lelurus pada mana-mana peringkat penerbangannya, termasuk apa-apa bakul atau kelengkapan lain yang bersambung pada belon itu, untuk diterbangkan dalam mana-mana ruang udara terkawal;
  - (c) menambat atau menyebabkan suatu pesawat udara ditambat;
  - (d) melancarkan atau menyebabkan suatu glider atau paracut naik dilancarkan dengan win dan kabel atau dengan penarik bumi kepada suatu ketinggian yang melebihi enam puluh meter di atas aras bumi.
- (2) Permohonan bagi keizinan di bawah subperaturan (1) hendaklah dibuat kepada Ketua Pengarah mengikut peraturan 189.
- (3) Seseorang yang menerbangkan atau mengendalikan suatu belon bertambat hendaklah memastikan belon bertambat itu, apabila dalam penerbangan, ditambatkan dengan kukuh dan tidak ditinggalkan tanpa pengawasan melainkan jika belon bertambat itu dilengkapkan dengan suatu peranti yang memastikan deflasi automatiknya jika belon bertambat itu putus bebas daripada tambatannya.

Kuasa untuk melarang dan menyekat penerbangan

80. (1) Menteri boleh, jika difikirkannya perlu demi kepentingan awam, untuk menyekat atau melarang penerbangan kapal udara, dengan alasan—

- (a) suatu perhimpunan atau pergerakan yang dimaksudkan yang melibatkan bilangan orang yang ramai;
- (b) suatu perlumbaan atau pertandingan kapal udara atau suatu pertunjukan terbang dimaksudkan untuk diadakan; atau
- (c) pertahanan negara.

(2) Sekatan atau larangan yang disebut dalam subperaturan (1) boleh dibuat berkenaan dengan mana-mana penerbangan—

- (a) oleh kapal udara, sama ada didaftarkan di Malaysia atau tidak, di dalam ruang udara Malaysia atau dalam sempadan sekitar suatu pepasangan luar pesisir; dan
- (b) oleh suatu kapal udara Malaysia, dalam mana-mana ruang udara lain, sebagai ruang udara berkenaan dengannya Kerajaan Malaysia telah, menurut perkiraan antarabangsa, mengaku janji untuk menyediakan perkhidmatan penerbangan udara untuk kapal udara itu.

(3) Menteri boleh membuat sekatan atau larangan di bawah peraturan ini sama ada secara umum atau berhubung dengan apa-apa kelas kapal udara dan Menteri boleh mengenakan terma dan syarat sebagaimana yang difikirkannya perlu.

(4) Jika ketua juruterbang suatu kapal udara menyedari bahawa kapal udara itu diterbangkan berlanggaran dengan mana-mana sekatan atau larangan yang dibuat oleh sebab perenggan (1)(c), dia hendaklah, melainkan jika diarahkan selainnya menurut subperaturan (5), menyebabkan kapal udara itu untuk meninggalkan kawasan yang baginya larangan atau sekatan itu berkaitan dengan terbang pada aras yang

setinggi mungkin melintasi kawasan itu dan kapal udara itu tidak boleh memulakan penurunan semasa melintasi kawasan itu.

(5) Ketua juruterbang bagi suatu kapal udara yang terbang dalam lingkungan suatu kawasan yang sekatan atau larangan dibuat oleh sebab perenggan (1)(c) hendaklah dengan serta-merta mematuhi arahan yang diberikan melalui radio atau melalui apa-apa isyarat visual oleh unit kawalan trafik udara yang berkaitan atau oleh suatu pengendali stesen radio aeronautik.

(6) Bagi maksud subperaturan (5)—

- (a) “isyarat visual” ertinya, pada waktu siang dan malam, suatu siri peluncur yang dilepaskan dari darat pada jarak waktu 10 saat, setiap satu menunjukkan, apabila meletup, cahaya merah dan hijau atau bintang, yang menunjukkan kepada ketua juruterbang kapal udara bahawa kapal udaranya sedang terbang di dalam atau akan memasuki suatu kawasan yang baginya suatu sekatan atau larangan adalah berkaitan dan dia dikehendaki untuk mengambil tindakan sebagaimana yang perlu untuk meninggalkan kawasan itu atau mengubah arah untuk mengelakkan kawasan itu.
- (b) “pengendali stesen radio aeronautik” ertinya orang yang diperakukan untuk mengendalikan suatu stesen radio aeronautik oleh Ketua Pengarah di bawah peraturan 158;

BAHAGIAN VIII

PENGENDALIAN KAPAL UDARA

Pengendalian kapal udara

81. (1) Seseorang tidak boleh mengendalikan suatu kapal udara Malaysia atau kapal udara yang didaftarkan di tempat lain di dalam atau melintasi Malaysia melainkan jika orang itu mematuhi—

- (a) had pengendalian sebagaimana yang dinyatakan dalam manual penerbangan atau dokumen yang setara;
  - (b) Kaedah-Kaedah Udara; dan
  - (c) notis, surat pekeliling, arahan atau maklumat yang dikeluarkan oleh Ketua Pengarah.
- (2) Tiada seorang pun boleh berlepas atau mendarat di mana-mana tempat melainkan jika—
- (a) aerodrom adalah memuaskan kepada ketua juruterbang, dengan mengambil kira ciri-ciri fizikal tempat itu, persekitaran pengendalian dan prestasi kapal udara; dan
  - (b) pada masa yang dijangkakan bagi penggunaan aerodrom itu dilengkapi dengan perkhidmatan sampingan yang diperlukan.
- (3) Bagi maksud peraturan ini, “perkhidmatan sampingan” ertinya beberapa atau semua pencahayaan, komunikasi, laporan cuaca, perkhidmatan penerbangan udara atau perkhidmatan kecemasan, sebagaimana yang berkenaan dengan hal keadaan itu.

Minima pengendalian aerodrom bagi kapal udara pengangkutan udara bukan komersial

82. (1) Ketua juruterbang suatu kapal udara pengangkutan udara bukan komersial hendaklah mengadakan suatu minima pengendalian aerodrom mengikut kehendak sebagaimana yang ditentukan oleh Ketua Pengarah.
- (2) Ketua juruterbang tidak boleh terbang berlanggaran dengan apa-apa kehendak yang dinyatakan dalam minima pengendalian aerodrom yang diadakan di bawah subperaturan (1).

Juruterbang hendaklah kekal berada di alat kawalan

83. (1) Ketua juruterbang suatu mesin terbang yang didaftarkan di Malaysia hendaklah memastikan seorang juruterbang kekal berada di alat kawalan pada setiap masa semasa ia dalam penerbangan.

(2) Jika suatu kapal udara dikehendaki oleh Peraturan-Peraturan ini untuk membawa dua orang juruterbang, ketua juruterbang hendaklah memastikan kedua-dua juruterbang itu kekal berada di alat kawalan semasa pelepasan dan pendaratan.

(3) Jika suatu kapal udara membawa dua atau lebih juruterbang sama ada dikehendaki oleh Peraturan-Peraturan ini atau tidak dan terlibat dalam suatu penerbangan bagi maksud pengangkutan udara komersial penumpang, dua juruterbang, salah seorang merupakan ketua juruterbang hendaklah kekal berada di alat kawalan semasa pelepasan dan pendaratan.

(4) Tiada ketua juruterbang helikopter boleh membenarkan rotor helikopter untuk diputarkan bagi maksud untuk membuat penerbangan melainkan jika terdapat juruterbang dengan perkelasan yang berkenaan di alat kawalan.

(5) Juruterbang yang berada di alat kawalan hendaklah dikancing selamat pada tempat duduknya sama ada oleh tali keledar dengan atau tanpa satu tali pengikat bahu pepenjuru, atau suatu abah-abah keselamatan, tetapi semasa berlepas dan mendarat suatu abah-abah keselamatan hendaklah dipakai jika abah-abah keselamatan itu dikehendaki untuk disediakan oleh peraturan 40.

Pemakaian sut keselamatan oleh kru

84. Tertakluk kepada kehendak sebagaimana yang ditentukan oleh Ketua Pengarah, setiap anggota kru suatu kapal udara Malaysia hendaklah memakai sut keselamatan.

Tindakan pra-penerbangan oleh ketua juruterbang kapal udara

85. Sebelum suatu kapal udara berlepas, ketua juruterbang suatu kapal udara hendaklah mengambil semua langkah yang munasabah untuk memastikan—

- (a) penerbangan itu boleh dilakukan dengan selamat, dengan mengambil kira maklumat terbaru yang boleh didapati tentang laluan dan aerodrom yang akan digunakan, laporan dan ramalan cuaca yang tersedia dan apa-apa hal tindakan alternatif yang boleh diterima pakai dalam hal penerbangan itu tidak dapat disempurnakan seperti yang dirancangkan;
- (b) kelengkapan termasuklah kelengkapan radio, yang dikehendaki oleh Peraturan-Peraturan ini untuk dibawa dalam hal keadaan penerbangan yang dihasratkan dibawa dan berada dalam keadaan yang boleh digunakan;
- (c) kapal udara itu dalam segala segi boleh terbang bagi penerbangan yang dimaksudkan;
- (d) muatan yang dibawa oleh kapal udara itu sedemikian beratnya, dan dibahagikan dan disimpan dengan selamatnya, yang ia boleh dibawa dengan selamat dalam penerbangan yang dimaksudkan itu;
- (e) bahawa bahan api, minyak dan bahan pendingin enjin jika dikehendaki, dibawa bagi penerbangan yang dimaksudkan, dan suatu jidar selamat telah disediakan bagi hal luar jangka;
- (f) dalam hal suatu pesawat udara atau belon, balast yang mencukupi dibawa bagi penerbangan yang dimaksudkan;
- (g) dengan mengambil kira prestasinya dalam keadaan yang dijangka dalam penerbangan yang dimaksudkan dan apa-apa halangan di tempat perlepasan dan destinasi yang dimaksudkan dan pada laluan yang dimaksudkan, ia berupaya untuk berlepas dengan selamat, sampai pada dan mengekalkan ketinggian yang selamat dan melakukan pendaratan yang selamat di tempat destinasi yang dimaksudkan; dan

- (h) apa-apa sistem pemeriksaan pra-penerbangan yang diadakan oleh pengendali dan dinyatakan dalam manual pengendalian atau di tempat lain telah dipatuhi oleh setiap anggota kru kapal udara itu.

Taklimat penumpang oleh ketua juruterbang

86. Ketua juruterbang kapal udara Malaysia hendaklah mengambil semua langkah yang munasabah untuk memastikan—

- (a) sebelum kapal udara berlepas pada mana-mana penerbangan, semua penumpang dibiasakan dengan kedudukan dan cara menggunakan pintu kecemasan, tali keledar, abah-abah keselamatan dan kelengkapan oksigen, jaket keselamatan dan sistem pencahayaan laluan lantai dan semua peranti lain yang dikehendaki oleh Peraturan-Peraturan ini dan dimaksudkan untuk digunakan oleh penumpang secara individu dalam hal suatu kecemasan berlaku kepada kapal udara itu; dan
- (b) dalam suatu kecemasan semasa penerbangan, semua penumpang adalah diarahkan tentang tindakan kecemasan yang mereka patut ambil.

Kelengkapan keselamatan bagi kapal udara pengangkutan udara bukan komersial

87. (1) Ketua juruterbang suatu kapal udara Malaysia yang terbang bagi maksud pengangkutan udara bukan komersial hendaklah berpuas hati atas sebab yang munasabah sebelum berlepas bahawa kapal udara itu membawa kelengkapan tambahan sebagaimana ketua juruterbang itu fikirkan perlu bagi maksud untuk memudahkan penyelamatan orang yang dibawa di dalam kapal udara itu.

(2) Bagi maksud subperaturan (1), ketua juruterbang hendaklah mengambil kira hal keadaan bagi penerbangan yang dimaksudkan itu, termasuk secara khususnya kemungkinan bagi pendaratan di air dan ketersediaan kemudahan mencari dan menyelamat.

Penggunaan oksigen dalam penerbangan pengangkutan udara bukan komersial

88. Kecuali jika altitud tekanan kabin tidak melebihi 10,000 kaki semasa penerbangan, ketua juruterbang suatu kapal udara Malaysia yang terbang bagi maksud pengangkutan udara bukan komersial hendaklah mengambil langkah yang munasabah untuk memastikan—

- (a) sebelum kapal udara itu mencapai aras penerbangan 100, cara penggunaan oksigen yang disediakan di dalam kapal udara mematuhi kehendak peraturan 40, ditunjukkan kepada semua penumpang;
- (b) apabila terbang melebihi aras penerbangan 130 semua penumpang and anggota kru diarahkan untuk menggunakan oksigen;
- (c) semasa apa-apa tempoh apabila kapal udara itu terbang melebihi aras penerbangan 100 sehingga dan termasuklah aras penerbangan 130 oksigen digunakan oleh semua kru penerbangan kapal udara itu semasa mana-mana bahagian penerbangan antara altitud itu yang melebihi tempoh tiga puluh minit; dan
- (d) semasa apa-apa tempoh apabila kapal udara itu terbang melebihi aras penerbangan 130 oksigen digunakan secara berterusan oleh semua penumpang and anggota kru.

Pengendalian stesen radio di dalam kapal udara

89. (1) Seseorang boleh mengendalikan stesen radio di dalam kapal udara jika orang itu dilesenkan atau selainnya diizinkan untuk mengendalikan stesen radio di bawah undang-undang Negara Pendaftar atau Negara Pengendali.

(2) Orang itu hendaklah mengendalikan stesen radio mengikut syarat lesen atau keizinan itu.

(3) Apabila suatu kapal udara dalam penerbangan berada dalam apa-apa hal keadaan yang dikendaki oleh Peraturan-Peraturan ini untuk dilengkapi dengan kelengkapan komunikasi radio, suatu awasan radio yang berterusan hendaklah disenggarakan oleh seorang anggota kru penerbangan yang mendengar isyarat dihantar pada frekuensi yang dimaklumkan atau diwakilkan untuk kegunaan oleh kapal udara itu melalui suatu mesej yang diterima daripada suatu stesen radio aeronautik yang berkenaan.

(4) Awasan radio yang disebut dalam subperaturan (3)—

- (a) boleh diberhentikan atau diteruskan pada frekuensi yang lain jika mesej daripada stesen radio aeronautik yang berkenaan membenarkannya; dan
- (b) boleh disimpan oleh suatu peranti yang dipasang di dalam kapal udara itu jika—
  - (i) stesen radio aeronautik yang berkenaan telah diberitahu berkenaan perkara itu dan tidak membangkitkan bantahan; dan
  - (ii) stesen itu telah dimaklumkan atau, dalam hal suatu stesen yang terletak di negara selain Malaysia, yang diwakilkan selainnya sebagai menghantar suatu isyarat yang sesuai bagi maksud itu.

(5) Apabila suatu kapal udara dalam penerbangan berada dalam hal keadaan yang ia dikehendaki oleh Peraturan-Peraturan ini untuk dilengkapi dengan radio atau kelengkapan radio penerbangan, anggota kru penerbangan hendaklah mengendalikan radio atau kelengkapan radio penerbangan itu dengan cara sebagaimana yang diarahkan oleh unit kawalan trafik udara yang berkenaan atau sebagaimana yang

dimaklumkan berhubungan dengan apa-apa ruang udara yang dimaklumkan yang baginya kapal udara itu sedang terbang.

(6) Tiada seorang pun boleh mengendalikan suatu stesen radio di dalam kapal udara sehingga menyebabkan gangguan kepada, atau menjelaskan kecekapan bagi, telekomunikasi aeronautik atau perkhidmatan penerbangan udara, dan khususnya pemancaran tidak dibuat kecuali seperti yang berikut—

- (a) pemancaran bagi kelas dan frekuensi yang pada masa digunakan mengikut amalan am aeronautik antarabangsa dalam ruang udara yang padanya kapal udara itu sedang terbang;
- (b) distres, keterdesakan dan mesej keselamatan dan isyarat mengikut amalan am aeronautik antarabangsa;
- (c) mesej dan isyarat berhubung dengan penerbangan kapal udara itu, mengikut amalan am aeronautik antarabangsa; dan
- (d) mesej kesepadan awam sebagaimana yang dibenarkan oleh lesen stesen radio kapal udara yang disebut dalam subperaturan (1).

(7) Kru penerbangan yang dikehendaki untuk bertugas atas dek penerbangan di dalam suatu kapal udara Malaysia yang terbang bagi maksud pengangkutan udara komersial dan dikendalikan di bawah kaedah-kaedah penerbangan alatan tidak boleh menggunakan mikrofon pegang-tangan apabila berada di bawah aras penerbangan 150 dan semasa berlepas dan mendarat.

Penggunaan sistem pengelakan perlanggaran udara

90. Ketua juruterbang suatu kapal udara yang dikehendaki di bawah peraturan 40 untuk membawa suatu sistem pengelakan perlanggaran udara hendaklah memastikan sistem itu dikendalikan mengikut kehendak sebagaimana yang ditentukan oleh Ketua Pengarah dan—

- (a) dalam hal suatu kapal udara yang baginya peraturan 111 terpakai, mengikut tatacara yang terkandung dalam manual pengendalian kapal udara itu;
- (b) dalam hal suatu kapal udara Malaysia yang baginya peraturan 111 tidak terpakai, mengikut tatacara yang sesuai dengan mengambil kira tujuan kelengkapan itu; atau
- (c) dalam hal suatu kapal udara yang didaftarkan di mana-mana Negara, mengikut apa-apa tatacara yang dengannya ia dikehendaki untuk patuh di bawah undang-undang Negara Pendaftar.

Penggunaan sistem perakam penerbangan dan pemeliharaan rekod

91. (1) Ketua juruterbang suatu kapal udara yang dikehendaki di bawah peraturan 40 untuk membawa perakam penerbangan hendaklah memastikan perakam penerbangan dikendalikan secara berterusan dari masa enjin mula-mula dihidupkan bagi maksud membuat penerbangan sehingga masa enjin akhirnya dimatikan selepas mendarat dan mengikut kehendak sebagaimana yang ditentukan oleh Ketua Pengarah.

(2) Ketua juruterbang suatu helikopter yang dikehendaki di bawah peraturan 40 untuk membawa perakam penerbangan hendaklah memastikan perakam penerbangan dikendalikan secara berterusan dari masa rotor mula-mula dipusing bagi maksud membuat penerbangan sehingga rotor berikutnya berhenti dan mengikut kehendak sebagaimana yang ditentukan oleh Ketua Pengarah.

(3) Dalam hal suatu insiden atau kemalangan, ketua juruterbang dan pengendali kapal udara hendaklah—

- (a) memastikan perakam penerbangan dinyahaktifkan; dan
- (b) memelihara perakam penerbangan dan rekod itu mengikut kehendak sebagaimana yang ditentukan oleh Ketua Pengarah.

(4) Pengendali bagi kapal udara hendaklah memastikan semakan pengendalian dan penilaian rakaman daripada perakam data penerbangan dan sistem perakam suara kokpit dijalankan mengikut kehendak sebagaimana yang ditentukan oleh Ketua Pengarah untuk memastikan kebolehgunaan berterusan perakam itu.

(5) Bagi maksud peraturan ini, "kemalangan" dan "insiden" mempunyai pengertian yang diberikan kepadanya di bawah Aneks 13 Konvensyen Chicago.

Tugas ketua juruterbang berhubung dengan pencarian dan penyelamatan

92. Tanpa menjaskan mana-mana peruntukan lain Peraturan-Peraturan ini, ketua juruterbang suatu kapal udara Malaysia atau kapal udara yang didaftarkan di negara asing yang terbang dalam ruang udara Malaysia hendaklah bekerjasama dalam memenuhi arahan Ketua Pengarah berhubung dengan memberikan bantuan kepada kapal udara dalam distres atau berhubung dengan pencarian dan penyelamatan.

Cara pembawaan orang

93. (1) Seseorang tidak boleh—

(a) berada di dalam atau di mana-mana bahagian kapal udara dalam penerbangan yang bahagian itu bukan suatu bahagian yang direka bentuk bagi penempatan orang dan khususnya seseorang tidak boleh berada di atas sayap atau bawah-pembawa suatu kapal udara; atau

(b) berada di dalam atau di atas apa-apa objek, selain glider atau mesin terbang, yang ditarik atau disambungkan kepada suatu kapal udara dalam penerbangan.

(2) Seseorang boleh mempunyai akses sementara kepada—

(a) mana-mana bahagian kapal udara bagi maksud untuk mengambil tindakan yang perlu bagi keselamatan kapal udara atau

mana-mana orang, binatang atau barang di dalam kapal udara itu; dan

- (b) mana-mana bahagian kapal udara yang di dalamnya kargo atau stor dibawa, yang merupakan suatu bahagian yang direka bentuk untuk membolehkan orang mempunyai akses kepadanya semasa kapal udara itu dalam penerbangan.

Pembawaan binatang hidup

94. (1) Tiada seorang pun boleh membawa apa-apa binatang hidup di dalam kabin penumpang suatu kapal udara Malaysia bagi maksud pengangkutan udara komersial.

(2) Seseorang hendaklah membawa binatang hidup di dalam kargo kapal udara mengikut Peraturan-Peraturan Binatang Hidup Persatuan Pengangkutan Udara Antarabangsa (IATA).

Pintu keluar

95. (1) Ketua juruterbang suatu kapal terbang atau helikopter yang didaftarkan di Malaysia yang terbang bagi maksud pengangkutan udara komersil dan membawa penumpang hendaklah memastikan tiap-tiap pintu keluar dan pintu dalaman di dalam kapal terbang atau helikopter itu dalam keadaan berfungsi.

(2) Tertakluk kepada subperaturan (3), ketua juruterbang hendaklah memastikan semasa berlepas, mendarat atau apa-apa kecemasan setiap pintu keluar dan pintu dalaman bebas daripada halangan dan tidak dikancing dengan menguncinya atau selainnya sehingga mencegah, menghalang atau melambatkan penggunaannya oleh penumpang.

(3) Dalam hal—

- (a) suatu pintu keluar yang mengikut perkiraan yang diluluskan oleh Ketua Pengarah sama ada secara am atau berhubungan dengan

suatu kelas kapal terbang atau helikopter atau suatu kapal terbang atau helikopter tertentu, tidak dikehendaki untuk digunakan oleh penumpang, pintu keluar itu bolehlah dihalang oleh kargo;

- (b) suatu pintu di antara petak kru penerbangan dengan mana-mana petak bersebelahan dengannya yang kepadanya penumpang mempunyai akses, pintu itu boleh dikunci atau diselak jika ketua juruterbang kapal terbang atau helikopter menetapkan sedemikian, bagi maksud menghalang akses oleh penumpang ke petak kru penerbangan;
- (c) mana-mana pintu dalaman yang ditempatkan sedemikian agar ia tidak boleh mencegah, menghalang atau melambatkan penumpang keluar dari kapal terbang atau helikopter itu dalam suatu kecemasan jika ia dalam keadaan yang tidak berfungsi, subperaturan (2) tidak terpakai.

(4) Pengendali suatu kapal terbang atau helikopter hendaklah memastikan setiap pintu keluar ditanda pada permukaan dalaman atau luaran dengan perkataan "keluar" dan "exit" atau "pintu kecemasan" dan "emergency exit" dengan huruf besar atau dengan cara sebagaimana yang ditentukan oleh Ketua Pengarah.

(5) Pengendali hendaklah memastikan setiap pintu keluar dari kapal terbang atau helikopter ditanda pada permukaan dalaman pada atau berhampiran dengan permukaan di dalam pintu itu atau tutupan lain pintu keluar itu dengan arahan dalam bahasa kebangsaan dan bahasa Inggeris, atau dengan diagram, untuk menunjukkan cara yang betul untuk membuka pintu keluar itu.

(6) Pengendali suatu kapal terbang atau helikopter hendaklah memastikan tiap-tiap pintu keluar dari kapal terbang atau helikopter yang boleh dibuka daripada luar ditandakan pada atau berhampiran dengan permukaan luar pintu itu atau tutupan lain pintu keluar itu dengan arahan dalam bahasa kebangsaan dan bahasa Inggeris dan dengan diagram untuk menunjukkan cara yang betul untuk membuka pintu itu yang

hendaklah diletakkan pada suatu latar belakang yang menunjukkan perbezaan yang secukupnya.

- (7) Penandaan yang dikehendaki di bawah peraturan ini hendaklah—
- (a) dicat atau dilekatkan dengan cara-cara lain yang sama kekalnya; dan
  - (b) sentiasa bersih dan tidak terselindung pada setiap masa.
- (8) Tertakluk kepada subperaturan (9), jika satu, tetapi tidak lebih daripada satu, pintu keluar daripada kapal terbang atau helikopter menjadi tidak berfungsi di suatu tempat yang ia tidak munasabah untuk pintu keluar itu dibaiki atau diganti, tiada apa-apa jua dalam peraturan ini menghalang kapal terbang atau helikopter itu daripada membawa penumpang sehingga kapal terbang atau helikopter itu mendarat seterusnya di suatu tempat yang pintu keluar itu boleh dibaiki atau diganti.
- (9) Penumpang boleh dibawa di dalam kapal terbang atau helikopter di bawah subperaturan (8) jika—
- (a) bilangan penumpang yang dibawa dan kedudukan tempat duduk yang mereka duduki mengikut susunan yang diluluskan oleh Ketua Pengarah sama ada berhubungan dengan kapal terbang atau helikopter tertentu atau suatu kelas kapal terbang atau helikopter; dan
  - (b) mengikut susunan yang diluluskan itu, pintu keluar yang tidak berfungsi itu dikunci dengan dikancing atau selainnya, perkataan "keluar" dan "exit" atau "pintu kecemasan" dan "emergency exit" ditutup, dan pintu keluar itu ditanda dengan cakera merah sekurang-kurangnya berdiameter 23 sentimeter dengan palang putih mendatar melintanginya yang tertulis perkataan "dilarang keluar" dan "no exit" dalam huruf merah.

Penandaan kawasan pecah masuk

96. (1) Pengendali kapal udara Malaysia yang dikehendaki oleh Ketua Pengarah supaya kawasan fiuslajnya yang sesuai untuk dipecah masuk oleh kru penyelamat semasa kecemasan perlu ditanda, hendaklah memastikan kawasan itu ditanda pada permukaan luar fiuslaj itu dengan tandaan “Boleh Dipecahkan” dan “Break-in Areas” yang bagi maksud menyelamat semasa suatu kecemasan boleh secara tersedia dan efektifnya dipecah masuk oleh orang di luar kapal udara.

(2) Tandaan kawasan pecah masuk hendaklah ditandakan oleh pengendali mengikut kehendak sebagaimana yang ditentukan oleh Ketua Pengarah.

Membahayakan keselamatan kapal udara

97. Seseorang tidak boleh dengan sengaja atau cuai berkelakuan dengan cara yang boleh membahayakan keselamatan suatu kapal udara, atau mana-mana orang di dalam kapal udara itu.

Membahayakan keselamatan orang atau harta benda

98. Seseorang tidak boleh dengan sengaja atau cuai menyebabkan atau membenarkan suatu kapal udara membahayakan mana-mana orang atau harta benda.

Mabuk di dalam kapal udara

99. (1) Seseorang tidak boleh memasuki mana-mana kapal udara apabila mabuk, atau menjadi mabuk dalam mana-mana kapal udara.

(2) Seseorang tidak boleh, apabila bertindak sebagai anggota kru kapal udara atau ketika dibawa dalam kapal udara bagi maksud bertindak sedemikian, berada di bawah pengaruh alkohol, mana-mana dadah atau apa-apa bahan psikoaktif, termasuk perubatan yang ditetapkan atau propietari, yang boleh menyebabkan dia tidak boleh bertindak sebagai anggota kru itu dengan cara yang selamat dan sewajarnya.

(3) Seseorang tidak boleh memasuki atau berada di dalam kapal udara apabila berada di bawah pengaruh bahan psikoaktif.

Merokok di dalam kapal udara

100. (1) Merokok dilarang di dalam mana-mana kapal udara Malaysia.

(2) Bagi maksud subperaturan (1), "merokok" termasuklah merokok menggunakan suatu peranti elektronik boleh alih yang dikuasakan oleh bateri seperti e-rokok, e-cig, e-curut, e-paip, pengewapan peribadi, sistem penghantaran nikotin elektronik atau apa-apa peranti lain yang serupa dengannya.

Kuasa ketua juruterbang dan anggota kru kapal udara

101. (1) Tiap-tiap orang di dalam suatu kapal udara hendaklah mematuhi semua perintah sah ketua juruterbang atau anggota kru kapal udara itu boleh berikan bagi maksud untuk memastikan keselamatan kapal udara itu dan orang atau harta benda yang dibawa di dalamnya, atau keselamatan, kecekapan atau keteraturan penerbangan udara.

(2) Tiada seorang pun boleh menggunakan dalam suatu kapal udara apa-apa telefon bergerak atau telefon bimbit, komputer atau alat elektronik lain yang direka bentuk untuk menghantar atau berkeupayaan untuk menghantar kuasa elektromagnet kecuali dengan kebenaran ketua juruterbang kapal udara itu.

(3) Subperaturan (2) tidak terpakai bagi—

- (a) alat-alat bantu dengar;
- (b) perentak jantung;
- (c) perakam suara boleh alih;
- (d) pencukur elektrik;
- (e) jam elektronik;

(f) apa-apa peranti elektronik boleh alih yang lain jika pengendali atau ketua juruterbang kapal udara itu telah menetapkan penggunaan peranti boleh alih itu tidak akan mengganggu apa-apa sistem atau kelengkapan kapal udara itu yang di dalamnya ia digunakan.

Tingkah laku yang mengganggu

102. Seseorang tidak boleh semasa di dalam kapal udara—

- (a) menggunakan apa-apa kata-kata yang mengancam, kesat atau menghina terhadap anggota kru kapal udara;
- (b) berkelakuan dengan cara mengancam, kesat, menghina atau tidak senonoh terhadap anggota kapal udara; atau
- (c) dengan sengaja mengganggu pelaksanaan tugas oleh mana-mana anggota kru kapal udara daripada menjalankan tugasnya.

Penumpang gelap

103. Tiada seorang pun boleh menyembunyikan dirinya bagi maksud untuk dibawa di dalam suatu kapal udara tanpa keizinan pengendali atau ketua juruterbang kapal udara itu atau mana-mana orang lain yang berhak untuk memberikan izin bagi dia dibawa di dalam kapal udara itu.

BAHAGIAN IX

MENGEKALKAN KETINGGIAN DAN PENERBANGAN

Tafsiran

104. Dalam Bahagian ini, melainkan jika konteksnya menghendaki makna yang lain—

“kawasan penerbangan” ertiaya cara penerbangan yang membenarkan pengendalian kapal udara di atas apa-apa laluan penerbangan yang diingini dalam lingkungan liputan darat atau bantuan penerbangan berdasarkan ruang dalam lingkungan had keupayaan bantuan sendiri, atau kombinasi perkara itu;

“kawasan penerbangan berdasarkan prestasi yang ditentukan” ertiinya ruang udara, laluan atau tatacara yang telah dimaklumkan, ditetapkan atau selainnya diwakilkan oleh pihak berkuasa yang kompeten bagi ruang udara itu yang menghendaki keupayaan penerbangan prestasi dipenuhi oleh kapal udara yang diterbangkan di situ;

“penerbangan berdasarkan prestasi (PBN)” ertiinya kawasan penerbangan berdasarkan kehendak prestasi bagi kapal udara yang dikendalikan sepanjang laluan perkhidmatan trafik udara, dalam tatacara sua alatan atau di dalam ruang udara yang ditetapkan;

“ruang udara pengasingan minimum pada paksi tegak yang dikurangkan” ertiinya ruang udara yang telah dimaklumkan, ditetapkan atau selainnya diwakilkan sedemikian oleh pihak berkuasa yang kompeten bagi ruang udara itu.

Penerbangan berdasarkan prestasi bagi kapal udara Malaysia

105. (1) Tiada ketua juruterbang boleh menerbangkan suatu kapal udara Malaysia dalam kawasan penerbangan berdasarkan prestasi yang ditentukan melainkan jika—

- (a) ia dilengkapi dengan kelengkapan penerbangan yang mematuhi kehendak sebagaimana yang ditentukan oleh Ketua Pengarah;
- (b) pengendali bagi kapal udara itu telah dikeluarkan suatu kelulusan oleh Ketua Pengarah; dan
- (c) kapal udara itu, semasa dalam penerbangan dalam ruang udara itu dan dalam laluan itu atau mengikut tatacara, dikendalikan mengikut tatacara pengendalian yang diluluskan oleh Ketua Pengarah.

(2) Permohonan bagi pengeluaran untuk kelulusan di bawah perenggan (1)(b) dan (c) hendaklah dibuat kepada Ketua Pengarah mengikut peraturan 189.

(3) Kapal udara tidak perlu mematuhi kehendak subperaturan (1) jika penerbangan telah dibenarkan oleh unit kawalan trafik udara yang berkenaan walaupun tiada pematuhan dan dengan syarat ketua juruterbang kapal terbang itu mematuhi apa-apa arahan yang diberikan oleh unit kawalan trafik udara dalam hal itu.

Penerbangan berdasarkan prestasi bagi kapal udara yang tidak didaftarkan di Malaysia

106. (1) Tiada ketua juruterbang boleh menerangkan suatu kapal udara yang didaftarkan di mana-mana Negara di dalam kawasan penerbangan berdasarkan prestasi yang ditentukan dalam Malaysia melainkan jika—

- (a) penerbangan itu mengikut kehendak sebagaimana yang ditentukan oleh Ketua Pengarah;
- (b) ia dilengkapi dengan kelengkapan penerbangan yang mematuhi undang-undang negara yang baginya kapal udara itu didaftarkan setakat yang undang-undang itu menghendaki kapal udara itu untuk hendaklah dilengkapkan sedemikian apabila terbang dalam kawasan penerbangan berdasarkan prestasi yang ditetapkan; dan
- (c) kelengkapan itu berupaya untuk dikendalikan yang membolehkan kapal udara itu memenuhi kehendak prestasi dari segi kefungsian penerbangan, ketepatan, ketelusan, kebolehsediaan dan keberterusan, dan ia dikendalikan sedemikian.

(2) Suatu kapal udara tidak perlu mematuhi kehendak subperaturan (1) jika penerbangan telah dibenarkan oleh unit kawalan trafik udara yang berkenaan walaupun tiada pematuhan dan dengan syarat ketua juruterbang itu mematuhi apa-apa arahan yang diberikan oleh unit kawalan trafik udara dalam hal tertentu.

Penerbangan dalam Ruang Udara Aras Tinggi Atlantik Utara

107. (1) Tiada ketua juruterbang boleh menerangkan suatu kapal udara Malaysia di dalam Ruang Udara Aras Tinggi Atlantik Utara melainkan jika—

- (a) penerbangan itu mengikut kehendak sebagaimana yang ditentukan oleh Ketua Pengarah;
  - (b) ia dilengkapi dengan kelengkapan penerbangan yang mematuhi kehendak sebagaimana yang ditentukan oleh Ketua Pengarah;
  - (c) pengendali kapal udara itu telah dikeluarkan suatu kelulusan oleh Ketua Pengarah; dan
  - (d) kapal udara itu, semasa diterbangkan dalam ruang udara tersebut, dikendalikan mengikut tatacara pengendalian yang diluluskan oleh Ketua Pengarah.
- (2) Permohonan bagi pengeluaran kelulusan di bawah perenggan (1)(c) hendaklah dibuat kepada Ketua Pengarah mengikut peraturan 189.
- (3) Bagi maksud peraturan ini, "Ruang Udara Aras Tinggi Atlantik Utara" ertinya ruang udara yang telah dimaklumkan, ditetapkan atau selainnya diwakilkan sedemikian oleh pihak berkuasa yang kompeten bagi ruang udara itu.

Prestasi pengekalan ketinggian bagi kapal udara Malaysia

108. (1) Tiada ketua juruterbang boleh menerbangkan suatu kapal udara Malaysia di dalam ruang udara pengasingan minimum pada paksi tegak yang dikurangkan melainkan jika—

- (a) penerbangan itu mengikut kehendak sebagaimana yang ditentukan oleh Ketua Pengarah;
- (b) kapal udara itu telah diluluskan oleh Ketua Pengarah bagi pengendalian dalam ruang udara itu;
- (c) pengendali kapal udara itu telah dikeluarkan suatu kelulusan oleh Ketua Pengarah;

- (d) kapal udara itu, semasa diterbangkan dalam ruang udara itu, dikendalikan mengikut tatacara pengendalian yang diluluskan oleh Ketua Pengarah.
- (2) Permohonan bagi kelulusan di bawah perenggan (1)(b) dan (c) hendaklah dibuat kepada Ketua Pengarah mengikut peraturan 189.
- (3) Suatu kapal udara tidak perlu mematuhi kehendak subperaturan (1) jika penerbangan telah dibenarkan oleh unit kawalan trafik udara yang berkenaan walaupun tiada pematuhan dan dengan syarat ketua juruterbang mematuhi apa-apa arahan yang boleh diberikan oleh unit kawalan trafik udara dalam hal itu.

Prestasi pengekalan ketinggian bagi kapal udara yang tidak didaftarkan di Malaysia

109. (1) Tiada ketua juruterbang boleh menerbangkan suatu kapal udara yang didaftarkan dalam mana-mana Negara dalam ruang udara pengasingan minimum pada paksi tegak yang dikurangkan yang dimaklumkan di Malaysia melainkan jika—

- (a) penerbangan itu mengikut kehendak sebagaimana yang ditentukan oleh Ketua Pengarah;
- (b) ia dilengkapi dengan sistem pengekalan ketinggian yang mematuhi undang-undang negara yang baginya kapal udara itu didaftarkan setakat yang undang-undang itu menghendaki ia untuk dilengkapi semasa diterbangkan dalam mana-mana kawasan yang ditetapkan; dan
- (c) kelengkapan itu berupaya untuk dikendalikan yang membolehkan kapal udara itu untuk pengekalan prestasi pelindungan ketinggian yang ditetapkan berkenaan dengan ruang udara yang baginya kapal udara itu sedang diterbangkan, dan dikendalikan sedemikian.

(2) Suatu kapal udara tidak perlu mematuhi kehendak subperaturan (1) jika penerbangan telah dibenarkan oleh unit kawalan trafik udara yang berkenaan walaupun tiada pematuhan dan dengan syarat ketua juruterbang itu mematuhi apa-apa arahan yang diberikan oleh unit kawalan trafik udara yang berkenaan dalam hal tertentu.

BAHAGIAN X
PENGENDALI UDARA

Perakuan pengendali udara

110. (1) Seseorang yang mempunyai tempat pernigaan utamanya di Malaysia boleh menyebabkan atau membenarkan suatu kapal udara Malaysia untuk diterbangkan bagi maksud pengangkutan udara komersial jika orang itu mempunyai suatu perakuan pengendali udara yang dikeluarkan oleh Ketua Pengarah.

(2) Permohonan bagi pengeluaran, pembaharuan atau pengubahan suatu perakuan pengendali udara di bawah subperaturan (1) hendaklah dibuat kepada Ketua Pengarah mengikut peraturan 189.

(3) Seseorang yang telah diberikan suatu perakuan pengendali udara atau seseorang yang perakuan pengendali udara telah diperbaharui atau diubah hendaklah—

(a) tertakluk kepada terma dan syarat sebagaimana yang dikenakan oleh Ketua Pengarah; dan

(b) mematuhi terma yang sebagaimana yang dinyatakan dalam spesifikasi pengendalian.

(4) Tiada seorang pun boleh menawarkan penerbangan di atas suatu kapal udara Malaysia bagi maksud pengangkutan udara komersial melainkan orang itu mempunyai perakuan pengendali udara yang sah yang dikeluarkan di bawah Peraturan-Peraturan ini.

(5) Bagi maksud peraturan ini—

- (a) “spesifikasi pengendalian” ertinya kebenaran, syarat dan had yang berkaitan dengan perakuan pengendali udara dan tertakluk kepada syarat dalam manual pengendalian;
- (b) “tempat perniagaan utama” ertinya lokasi utama yang darinya kakitangan pengurusan organisasi itu mengarah, mengawal atau mengkoordinasi pengendalian penerbangannya dan aktiviti teknikal dan di lokasi itu majoriti rekod pengendalian dan rekod berkaitan keselamatan disimpan.

Manual pengendalian

111. (1) Seseorang pengendali kapal udara Malaysia yang terbang bagi maksud pengangkutan udara komersial hendaklah mengemukakan suatu manual pengendalian kepada Ketua Pengarah untuk kelulusan dalam bentuk dan cara dan disertakan dengan dokumen atau maklumat sebagaimana yang ditentukan oleh Ketua Pengarah.

(4) Jika Ketua Pengarah berpuas hati bahawa pemohon telah memenuhi kehendak sebagaimana yang ditentukan, Ketua Pengarah boleh meluluskan manual pengendalian itu.

(5) Manual pengendalian itu hendaklah disimpan dengan terkini dan boleh dipinda atau semak semula oleh pengendali tertakluk kepada kelulusan oleh Ketua Pengarah.

(6) Bagi maksud subperaturan (3), jika suatu pindaan atau penyemakan semula itu berkaitan dengan pengendalian suatu kapal udara yang baginya manual pengendalian sebelumnya tidak terpakai, kapal udara itu tidak boleh diterbangkan bagi maksud pengangkutan udara komersial sehingga pindaan atau penyemakan semula telah diluluskan oleh Ketua Pengarah.

(7) Walau apa pun subperaturan (3), Ketua Pengarah boleh mengarahkan pengendali untuk membuat apa-apa pindaan atau penyemakan semula kepada manual pengendalian bagi maksud untuk memastikan keselamatan kapal udara, atau orang atau harta benda yang dibawa di dalamnya, atau untuk keselamatan atau kecekapan penerbangan udara.

(6) Bagi maksud peraturan ini, "manual pengendalian" ertinya manual yang mengandungi tatacara, arahan dan panduan bagi kegunaan kakitangan pengendalian dalam melaksanakan tanggungjawabnya.

Program latihan

112. (1) Seseorang pengendali kapal udara Malaysia yang diterangkan bagi maksud pengangkutan udara komersial hendaklah mengadakan program latihan darat dan program latihan penerbangan sebagaimana yang ditentukan oleh Ketua Pengarah.

(2) Program latihan darat dan penerbangan di bawah subperaturan (1) hendaklah tertakluk kepada kelulusan Ketua Pengarah.

Program analisis data penerbangan

113. Pengendali kapal udara Malaysia yang diterangkan bagi maksud pengangkutan udara komersial hendaklah memasukkan program analisis data penerbangan sebagai sebahagian daripada sistem pengurusan keselamatannya mengikut kehendak sebagaimana yang ditentukan oleh Ketua Pengarah.

Pengesahan perakuan pengendali udara asing

114. (1) Ketua Pengarah boleh mengeluarkan suatu perakuan pengesahan bagi mana-mana perakuan pengendali udara asing yang diberikan di bawah undang-undang bagi mana-mana Negara.

(2) Permohonan bagi pengeluaran, pembaharuan atau pengubahan perakuan pengesahan di bawah subperaturan (1) hendaklah dibuat kepada Ketua Pengarah mengikut peraturan 189.

Pajakan kapal udara yang berdaftar dengan negara asing

115. (1) Pemegang suatu perakuan pengendali udara yang dikeluarkan di bawah peraturan 110 yang berhasrat untuk memajak suatu kapal udara yang didaftarkan di mana-mana Negara hendaklah memohon kelulusan daripada Ketua Pengarah.

(2) Permohonan di bawah subperaturan (1) hendaklah dibuat kepada Ketua Pengarah mengikut peraturan 189.

Pajakan kapal udara Malaysia kepada mana-mana Negara

116. (1) Pemegang suatu perakuan pengendali udara yang dikeluarkan di bawah peraturan 110 yang berhasrat untuk memajakkan suatu kapal udara Malaysia kepada Negara lain hendaklah mendapatkan kelulusan daripada Ketua Pengarah.

(2) Permohonan di bawah subperaturan (1) hendaklah dibuat kepada Ketua Pengarah mengikut peraturan 189.

(3) Bagi maksud peraturan ini dan peraturan 115, "pajakan" ertinya pajakan basah, pajakan kering atau pajakan lembap.

BAHAGIAN XI
PERJANJIAN ARTIKEL 83BIS

Pemakaian

117. Bahagian ini terpakai bagi kapal udara Negara Pendaftar yang dikendalikan menurut suatu perjanjian bagi pemajakan, carter atau saling tukar kapal udara itu oleh pengendali Negara yang lain.

Perjanjian Artikel 83bis

118. (1) Tertakluk kepada suatu perjanjian Artikel 83bis, suatu Negara Pendaftar boleh memindahkan semua atau mana-mana fungsi dan tugasnya yang diperuntukkan di bawah Artikel 83bis kepada mana-mana Negara Pengendali berkaitan dengan kapal udaranya yang dikendalikan oleh pengendali Negara itu.

(2) Perjanjian Artikel 83bis hendaklah didaftarkan dengan Majlis ICAO mengikut Artikel 83bis Konvensyen Chicago.

(3) Fungsi dan tanggungjawab yang disebut dalam subperaturan (1) ialah fungsi dan tanggungjawab yang diuntukkan oleh Konvensyen Chicago kepada Negara Pendaftar berkaitan dengan artikel 12, 30, 31 dan 32(a) Konvensyen Chicago.

(4) Bagi maksud peraturan ini, "Perjanjian Artikel 83bis" ertinya suatu perjanjian yang dibuat antara Malaysia dengan Negara lain menurut Artikel 83bis Konvensyen Chicago.

BAHAGIAN XII

PENGENDALIAN PENGANGKUTAN UDARA KOMERSIAL

Tanggungjawab pengendali

119. (1) Tiada pengendali kapal udara Malaysia boleh menyebabkan atau membenarkan kapal udara itu untuk diterbangkan bagi maksud pengangkutan udara komersial tanpa terlebih dahulu—

- (a) menetapkan dari kalangan kru penerbangan seorang ketua juruterbang bagi kapal udara itu untuk penerbangan itu;
- (b) memastikan komunikasi dua hala bagi maksud kawalan, stesen radio aeronautik dan bantuan penerbangan yang memberikan perkhidmatan di laluan yang dimaksudkan atau mana-mana lencongan yang dirancang adalah mencukupi bagi keselamatan penerbangan kapal udara itu; dan
- (c) memastikan, bagi suatu helikopter yang diterbangkan pada waktu malam, pencahayaan yang mencukupi dalam pengendalian di mana-mana tapak pengendalian yang helikopter itu dimaksudkan untuk berlepas dan mendarat.

(2) Tiada pengendali suatu kapal udara Malaysia boleh membenarkan mana-mana orang untuk menjadi anggota kru semasa mana-mana penerbangan bagi maksud penerbangan udara komersial, kecuali penerbangan hanya bagi maksud latihan orang untuk menjalankan tugas di dalam kapal udara itu, melainkan jika—

- (a) mengikut kehendak sebagaimana yang ditentukan oleh Ketua Pengarah;
- (b) orang itu mempunyai latihan, pengalaman, praktikal dan ujian berkala sebagaimana yang ditentukan oleh Ketua Pengarah berkenaan dengan tugas untuk dilaksanakan; dan
- (c) pengendali itu berpuas hati bahawa orang itu kompeten untuk melaksanakan tugas itu, dan khususnya untuk menggunakan kelengkapan yang disediakan di dalam kapal udara itu bagi maksud itu.

(3) Pengendali hendaklah menyimpan, memelihara, menerbitkan dan menyediakan maklumat berkaitan dengan rekod berhubung dengan hal yang disebut dalam subperaturan (2)(b) mengikut kehendak sebagaimana yang ditentukan oleh Ketua Pengarah.

(4) Tiada seorang pengendali boleh, semasa mana-mana penerbangan sebuah kapal udara Malaysia bagi maksud pengangkutan udara komersial, membenarkan simulasi kecemasan atau keadaan abnormal apabila penumpang atau kargo sedang dibawa.

(5) Bagi maksud peraturan ini, “tapak pengendalian” ertiinya suatu tempat selain aerodrom, yang dipilih oleh pengendali atau ketua juruterbang untuk mendarat atau berlepas bagi suatu kapal udara.

Pemuatan kapal udara pengangkutan udara komersial dan penggantungan muatan

120. (1) Tiada pengendali kapal udara Malaysia yang diterangkan bagi maksud pengangkutan udara komersial boleh menyebabkan atau membenarkan kapal udara itu dimuatkan atau apa-apa muatan digantung daripadanya, kecuali—

- (a) mengikut kehendak sebagaimana yang ditentukan oleh Ketua Pengarah; dan
- (b) di bawah selian seseorang yang menyelia pemuatan kapal udara itu, yang kepadanya arahan bertulis telah disediakan untuk pengedaran dan pelindungan muatan itu untuk memastikan—
  - (i) muatan itu boleh dibawa dengan selamat di atas penerbangan; dan
  - (ii) apa-apa syarat yang tertakluk kepadanya perakuan kelayakan terbang yang sedang berkuat kuasa bagi kapal udara itu dikeluarkan atau dijadikan sah atau terkandung di dalam manual penerbangan untuk kapal udara itu berhubung dengan pemuatan kapal udara itu dipatuhi.

(2) Orang yang menyelia pemuatan kapal udara itu hendaklah, sebelum permulaan apa-apa penerbangan, menyediakan suatu helaian muatan mengikut kehendak sebagaimana yang ditentukan oleh Ketua Pengarah.

(3) Tiada pengendali kapal udara Malaysia boleh terbang bagi maksud pengangkutan udara komersial boleh menyebabkan atau membenarkan bagasi dibawa ke dalam petak penumpang kapal udara itu melainkan jika bagasi itu boleh disimpan dengan sewajarnya.

Syarat pengendalian dan kehendak prestasi kapal terbang

121. (1) Tiada pengendali pesawat udara boleh menyebabkan atau membenarkan suatu pesawat udara yang didaftarkan di Malaysia untuk terbang bagi maksud pengangkutan udara komersial melainkan jika ia mematuhi data sebagaimana yang diluluskan oleh Negara Reka Bentuk dan terkandung dalam manual penerbangan pesawat udara itu dan kehendak sebagaimana yang ditentukan oleh Ketua Pengarah—

- (a) berkaitan dengan beratnya dan prestasi yang berkaitan;
  - (b) bagi penerbangan dalam keadaan meteorologi yang ditetapkan; dan
  - (c) bagi penerbangan pada waktu malam.
- (2) Seseorang, apabila menerbangkan suatu pesawat udara yang didaftarkan di Malaysia melintasi air bagi maksud pengangkutan udara komersial, kecuali sekiranya diperlukan bagi maksud pelepasan atau pendaratan, hendaklah terbang pada suatu altitud yang membolehkan pesawat udara itu—
- (a) jika ia mempunyai satu enjin, dalam keadaan kegagalan enjin itu; atau
  - (b) jika ia mempunyai lebih daripada satu enjin, dalam keadaan kegagalan salah satu enjin dan dengan enjin yang tinggal atau enjin dikendalikan dalam keadaan kuasa maksimum yang berterusan yang dinyatakan dalam perakuan kelayakan terbang atau manual penerbangan pesawat udara itu,

untuk sampai ke suatu tempat yang ia boleh mendarat dengan selamat.

Pengendalian masa lencongan lanjutan

122. (1) Seseorang pengendali boleh menyebabkan atau membenarkan suatu kapal udara Malaysia untuk diterbangkan bagi maksud pengangkutan udara komersial bagi pengendalian masa lencongan lanjutan dengan kelulusan Ketua Pengarah.

(2) Permohonan bagi kebenaran di bawah subperaturan (1) hendaklah dibuat kepada Ketua Pengarah mengikut peraturan 189.

(3) Bagi maksud peraturan ini, "pengendalian masa lencongan lanjutan" ertinya apa-apa pengendalian oleh suatu kapal terbang yang mempunyai dua atau lebih enjin turbin apabila masa lencongan dalam perjalanan ke aerodrom alternatif lebih besar daripada nilai ambang masa yang diadakan oleh Negara Pengendali.

Syarat kendalian dan keperluan prestasi helikopter

123. (1) Tiada seorang pun boleh menerbangkan suatu helikopter yang didaftarkan di Malaysia bagi maksud pengangkutan udara komersial melainkan jika ia mematuhi data sebagaimana yang diluluskan oleh Negara Reka Bentuk dan yang terkandung dalam manual penerbangan bagi helikopter itu dan kehendak sebagaimana yang ditentukan oleh Ketua Pengarah—

- (a) berkaitan dengan beratnya dan prestasi yang berkaitan;
- (b) bagi penerbangan dalam keadaan meteorologi yang ditetapkan; dan
- (c) bagi penerbangan pada waktu malam.

(2) Tertakluk kepada subperaturan (3), seseorang, apabila menerbangkan suatu helikopter yang didaftarkan di Malaysia melintasi air bagi maksud pengangkutan udara komersial, kecuali sebagaimana yang perlu bagi maksud pelepasan dan pendaratan, hendaklah terbang pada suatu altitud yang membolehkan helikopter itu—

- (a) jika ia mempunyai hanya satu enjin, dalam keadaan kegagalan enjin itu; atau
- (b) jika ia mempunyai lebih daripada satu enjin, dalam keadaan kegagalan salah satu enjin dan dengan enjin atau enjin yang tinggal yang dikendalikan dalam keadaan kuasa maksimum yang berterusan yang dinyatakan dalam perakuan kelayakan terbang atau manual penerbangan helikopter itu,

untuk sampai ke suatu tempat yang ia boleh mendarat dengan selamat.

(3) Ketua juruterbang bagi helikopter yang melaksanakan pengendalian prestasi Kelas 3 tidak boleh menerbangkannya melintasi air bagi maksud pengangkutan udara komersial melainkan jika ia dilengkapi dengan radas sebagaimana yang ditentukan oleh Ketua Pengarah.

(4) Dalam peraturan ini, "pengendalian prestasi Kelas 3" ertinya pengendalian dengan prestasi, dalam keadaan kegagalan enjin pada bila-bila masa semasa penerbangan, suatu pendaratan paksaan akan dikehendaki.

Pengendalian pengangkutan udara komersial pada waktu malam atau dalam keadaan alatan meteorologi oleh kapal terbang enjin tunggal

124. (1) Tiada ketua juruterbang pun boleh menerangkan suatu kapal terbang enjin tunggal bagi maksud pengangkutan udara komersial yang tidak dapat mengekalkan pemanjatan kecerunan yang positif dalam keadaan kegagalan suatu enjin semasa pelepasan, pada waktu malam atau dalam keadaan alatan meteorologi melainkan jika ia diterbangkan dalam suatu penerbangan VFR khas di dalam zon terkawal.

(2) Pengendali hendaklah memastikan kapal terbang yang dikuasakan turbin enjin tunggal bagi maksud pengangkutan udara komersial pada waktu malam atau dalam keadaan alatan meteorologi mematuhi perakuan kelayakan terbang dan keseluruhan tahap keselamatan diperuntukan oleh—

- (a) kebolehpercayaan enjin turbin itu;
- (b) tatacara penyenggaraan, amalan pengendalian, tatacara pengiriman penerbangan dan program latihan kru; dan
- (c) kelengkapan dan kehendak lain sebagaimana yang ditentukan oleh Ketua Pengarah.

(3) Pengendali hendaklah memastikan mana-mana kapal terbang yang dikuasakan turbin enjin tunggal yang dikendalikan pada waktu malam atau dalam keadaan alatan meteorologi mempunyai suatu sistem pengawasan unjuran enjin.

(4) Bagi maksud peraturan ini, "penerbangan VFR khas" ertiya suatu penerbangan VFR yang dijelaskan oleh pengawal trafik udara untuk dikendalikan dalam suatu zon terkawal dalam keadaan meteorologi di bawah keadaan visual meteorologi.

Minima pengendalian aerodrom bagi kapal udara Malaysia

125. (1) Pengendali suatu kapal udara Malaysia yang terbang bagi maksud pengangkutan udara komersial hendaklah mengadakan dan memasukkan dalam manual pengendalian suatu minima pengendalian aerodrom mengikut kehendak sebagaimana yang ditentukan oleh Ketua Pengarah.

(2) Tiada ketua juruterbang boleh terbang berlanggaran dengan mana-mana kehendak sebagaimana yang dinyatakan dalam minima pengendalian aerodrom yang diadakan di bawah subperaturan (1).

Minima pengendalian aerodrom bagi kapal udara yang tidak didaftarkan di Malaysia

126. (1) Pengendali kapal udara yang didaftarkan di mana-mana Negara yang terbang bagi maksud pengangkutan udara komersial tidak boleh membenarkan atau menyebabkan kapal udara itu untuk diterbangkan di dalam atau melintasi Malaysia melainkan jika pengendali itu telah mengemukakan kepada Ketua Pengarah butiran

sebagaimana yang Ketua Pengarah boleh dari semasa ke semasa menghendakinya berhubungan dengan minima pengendalian aerodrom yang ditetapkan oleh pengendali berhubung dengan aerodrom di Malaysia bagi maksud untuk mengehadkan penggunaannya oleh kapal udara untuk pelepasan atau pendaratan, termasuklah apa-apa arahan yang diberikan oleh pengendali berhubungan dengan keadaan cuaca.

(2) Kapal udara itu tidak boleh diterbangkan di dalam atau melintasi Malaysia melainkan jika pengendali itu telah membuat pindaan atau penambahan kepada minima pengendalian aerodrom yang telah ditetapkan dan mengikut apa-apa arahan yang diberikan sebagaimana yang Ketua Pengarah boleh menghendakinya bagi maksud untuk memastikan keselamatan kapal udara atau keselamatan, kecekapan atau keteraturan penerbangan udara.

(3) Tiada ketua juruterbang boleh berlepas atau mendarat di suatu aerodrom di Malaysia bertentangan dengan minima pengendalian aerodrom yang ditetapkan atau arahan yang disebut dalam subperaturan (2).

(4) Tanpa menjelaskan subperaturan (3), ketua juruterbang, apabila membuat penurunan ke suatu aerodrom, tidak boleh turun di bawah 1,000 kaki di atas ketinggian aerodrom jika julat nampak landasan pada aerodrom itu pada masa itu kurang daripada minimum relevan bagi pendaratan yang diadakan mengikut subperaturan (1).

(5) Bagi maksud peraturan ini, "julat nampak landasan", berhubungan dengan landasan atau landasan pendaratan, ertiya julat yang juruterbang bagi suatu kapal udara di atas titik tengah suatu landasan boleh melihat tandaan permukaan landasan atau cahaya yang menggariskan landasan itu atau mengenal pasti titik tengah atau, dalam hal suatu aerodrom di Malaysia, jarak, jika ada, yang dimaklumkan kepada ketua juruterbang kapal udara itu oleh atau bagi pihak orang yang bertanggungjawab terhadap aerodrom itu sebagai julat nampak landasan.

Tanggungjawab tambahan ketua juruterbang dalam pengangkutan udara komersial yang membawa penumpang

127. (1) Ketua juruterbang suatu kapal udara Malaysia yang terbang bagi maksud pengangkutan udara komersial bagi penumpang sebelum apa-apa pelepasan suatu penerbangan, dan sebelum ia mendarat, hendaklah mengambil langkah yang munasabah untuk memastikan kru kapal udara itu dikancing selamat di tempat duduk mereka dan mana-mana orang yang dibawa mematuhi peraturan 51 dikancing selamat di tempat duduk yang diletakkan setakat yang boleh dilaksanakan berhampiran dengan aras lantai dan dekat dengan pintu kecemasan.

(2) Ketua juruterbang hendaklah mengambil langkah yang munasabah untuk memastikan—

(a) semua penumpang berumur dua tahun atau lebih dikancing selamat di tempat duduk mereka dengan tali keledar keselamatan, dengan tali pengikat bahu pepenjuru, jika dikehendaki untuk dibawa, atau abah-abah keselamatan; dan

(b) semua penumpang berumur dua tahun ke bawah dikencing selamat dengan menggunakan tali keledar keselamatan kanak-kanak atau peranti pengekang kanak-kanak,

dari saat apabila, selepas mengambil penumpangnya bagi maksud pelepasan suatu penerbangan—

(A) kapal udara mula-mula bergerak sehingga selepas ia berlepas;

(B) sebelum ia mendarat sehingga ia berhenti bagi maksud menurunkan penumpangnya; dan

- (C) pada bila-bila masa atas sebab udara yang bergelora atau apa-apa kecemasan yang berlaku semasa penerbangan ketua juruterbang merasakan perlu.
- (3) Ketua juruterbang hendaklah memastikan kabin kapal udara yang tidak bertekanan tidak dikendalikan melebihi aras penerbangan 100, melainkan mengikut terma suatu kelulusan yang diberikan oleh Ketua Pengarah.
- (4) Kecuali jika tekanan altitud kabin tidak melebihi 10,000 kaki semasa penerbangan, ketua juruterbang hendaklah mengambil semua langkah yang munasabah bagi memastikan—
- (a) sebelum kapal udara mencapai aras penerbangan 100, kaedah penggunaan oksigen yang disediakan di dalam kapal udara itu mematuhi kehendak peraturan 40, ditunjukkan kepada semua penumpang;
  - (b) apabila terbang melebihi aras penerbangan 130 semua penumpang dan anggota kru diarahkan untuk menggunakan oksigen; dan
  - (c) pada bila-bila masa apabila kapal udara itu terbang melebihi aras penerbangan 130 oksigen digunakan secara berterusan oleh semua penumpang dan anggota kru.

BAHAGIAN XIII
PEMBAWAAN SENJATA PERANG DAN BARANGAN BERBAHAYA

Tafsiran

128. Dalam Bahagian ini—

- (a) "Arahan Teknikal" ertiya Arahan Teknikal bagi Keselamatan Pengangkutan Barang Berbahaya melalui Udara (Dok 9284),

yang diluluskan dan dikeluarkan mengikut tatacara yang diadakan oleh Majlis ICAO.

- (b) "ejen", "bagasi", "kargo", "barang berbahaya", "kemalangan barang berbahaya", "insiden barang berbahaya" dan "senjata perang" mempunyai pengertian yang diberikan kepadanya dalam Aneks 18 Konvensyen Chicago;

Program Pengangkutan Barang Berbahaya Kebangsaan

129. Ketua Pengarah hendaklah mengadakan Program Pengangkutan Barang Berbahaya Kebangsaan bagi maksud Bahagian ini.

Permit bagi pembawaan senjata perang

130. (1) Tiada pemunya atau pengendali suatu kapal udara boleh membawa apa-apa senjata perang ke atas suatu kapal udara sebagai kargo melainkan jika—

- (a) dia mempunyai suatu permit yang dikeluarkan oleh Ketua Pengarah; dan

- (b) senjata perang itu dibawa mengikut Arahan Teknikal.

(2) Subperaturan (1) terpakai bagi mana-mana kapal udara yang terbang ke atau dari Malaysia atau transit dalam Malaysia.

(3) Permohonan bagi suatu permit atau pembaharuan suatu permit di bawah subperaturan (1) hendaklah dibuat kepada Ketua Pengarah mengikut peraturan 189.

(4) Dalam hal mana-mana kapal udara yang terbang melintasi Malaysia tanpa mendarat, orang yang mempunyai permit untuk membawa senjata perang di bawah undang-undang mana-mana Negara hendaklah memaklumkan Ketua Pengarah tentang pembawaan itu sebelum kapal udara itu terbang melintasi Malaysia.

Pembawaan senjata perang dalam kapal udara

131. Tiada seorang pun boleh mengambil, atau menyebabkan diambil, ke dalam mana-mana kapal udara atau untuk menghantar, atau menyebabkan supaya dihantar, bagi pemuatan atau pembawaan ke dalam kapal udara, apa-apa senjata perang melainkan jika—

- (a) Arahan Teknikal telah dipatuhi;
- (b) pembawaan senjata perang itu mematuhi apa-apa arahan sebagaimana yang ditentukan oleh Ketua Pengarah;
- (c) senjata perang—
  - (i) merupakan sebahagian daripada suatu bagasi penumpang yang tidak dibawa ke dalam petak penumpang di atas kapal udara atau dikonsain sebagai kargo untuk dibawa di atasnya;
  - (ii) dibawa di dalam suatu bahagian kapal udara atau dalam mana-mana perkakas yang dilekatkan kepada kapal udara itu yang tidak boleh diakses oleh penumpang; dan
  - (iii) dalam hal senjata api, ia tidak diisi peluru;
- (d) butiran senjata perang telah dikemukakan kepada pengendali sebelum penerbangan bermula; dan
- (e) dengan keizinan pengendali yang mempunyai permit di bawah peraturan 130.

Permit bagi pembawaan barang berbahaya

132. (1) Tiada pemunya atau pengendali suatu kapal udara boleh membawa apa-apa barang berbahaya ke atas suatu kapal udara sebagai kargo melainkan jika—

- (a) dia mempunyai permit yang dikeluarkan oleh Ketua Pengarah; dan
  - (b) barang berbahaya itu dibawa mengikut Arahan Teknikal.
- (2) Subperaturan (1) hendaklah terpakai kepada mana-mana kapal udara yang terbang ke atau dari Malaysia atau transit dalam Malaysia.
- (3) Seseorang yang mempunyai permit di bawah peraturan ini tidak boleh membawa apa-apa barang berbahaya yang dilarang melainkan jika dengan kelulusan Ketua Pengarah.
- (4) Permohonan bagi suatu permit atau pembaharuan atau pengubahan permit di bawah superaturan (1) atau suatu kelulusan atau pembaharuan atau pengubahan kelulusan di bawah subperaturan (3) hendaklah dibuat kepada Ketua Pengarah mengikut peraturan 189.

Pembawaan barang berbahaya di atas kapal udara

133. Tiada seorang boleh mengambil, atau menyebabkan diambil, ke dalam mana-mana kapal udara atau untuk menghantar, atau menyebabkan supaya dihantar, bagi pemuatan atau pembawaan ke atas kapal udara, apa-apa barang berbahaya melainkan jika—

- (a) Arahan Teknikal telah dipatuhi;
- (b) pembawaan barang berbahaya itu mematuhi apa-apa surat arahan sebagaimana yang ditentukan oleh Ketua Pengarah; dan
- (c) dengan keizinan pengendali yang mempunyai permit di bawah peraturan 132.

Obligasi pengendali dan penghantar muatan

134. Ketua Pengarah boleh mengenakan obligasi ke atas—

- (a) pengendali, termasuk ejennya, yang mempunyai suatu permit di bawah peraturan 130 atau 132, atau seseorang yang membawa barang berbahaya di bawah peraturan 133; dan
- (b) penghantar muatan, termasuk ejennya, yang mengkonsain kepada pengendali apa-apa senjata perang atau barang berbahaya bagi pembawaan melalui udara.

Pelaporan dan penyiasatan kejadian

135. (1) Dalam hal kejadian kemalangan barang berbahaya, insiden barang berbahaya atau dapatan senjata perang atau barang berbahaya dalam suatu kapal udara Malaysia yang tidak diisyiharkan atau salah isytihar, pengendali kapal udara itu hendaklah, dalam tempoh dua puluh empat jam dari kejadian itu dibawa kepada pengetahuannya, melaporkan kejadian itu kepada Ketua Pengarah mengikut cara sebagaimana yang ditentukan oleh Ketua Pengarah.

(2) Pengendali kapal udara yang mempunyai suatu perakuan pengendali udara yang diberikan di bawah undang-undang mana-mana Negara hendaklah melapor kepada Ketua Pengarah dalam tempoh dua puluh empat jam dari kejadian kemalangan barang berbahaya, insiden barang berbahaya atau dapatan senjata perang atau barang berbahaya dalam suatu kapal udara yang tidak diisyiharkan atau salah isytihar jika kapal udara itu mendarat di dalam atau berlepas dari Malaysia.

(3) Jika apa-apa kemalangan barang berbahaya, kejadian barang berbahaya atau dapatan senjata perang atau barang berbahaya dalam suatu kapal udara tidak diisyiharkan atau salah isytihar dilaporkan kepada Ketua Pengarah di bawah subperaturan (1) atau (2), Ketua Pengarah hendaklah menyebabkan penyiasatan dibuat mengikut cara sebagaimana yang ditentukan olehnya.

BAHAGIAN XIV
KERJA KEUDARAAN DAN PENGENDALIAN KHAS

Pengendalian kerja keudaraan

136. (1) Tiada seorang pun boleh menerangkan suatu kapal udara Malaysia atau kapal udara yang didaftarkan di negara asing bagi maksud kerja keudaraan melainkan jika orang itu mempunyai perakuan kerja keudaraan yang dikeluarkan oleh Ketua Pengarah.

(2) Permohonan bagi pengeluaran, pembaharuan atau pengubahan perakuan kerja keudaraan di bawah subperaturan (1) hendaklah dibuat kepada Ketua Pengarah mengikut peraturan 189.

Pengguguran artikel atau binatang

137. (1) Tiada seorang pun boleh menggugurkan atau membenarkan pengguguran artikel atau binatang daripada kapal udara dalam penerangan melainkan jika dengan keizinan bertulis Ketua Pengarah.

(2) Permohonan bagi keizinan di bawah subperaturan (1) hendaklah dibuat kepada Ketua Pengarah mengikut peraturan 189.

(3) Subperaturan (1) tidak terpakai bagi pengguguran artikel oleh atau dengan kebenaran ketua juruterbang kapal udara dalam mana-mana hal keadaan yang berikut:

- (a) pengguguran artikel bagi maksud untuk menyelamatkan nyawa;
- (b) pembuangan, dalam hal kecemasan, bahan api atau artikel lain di dalam kapal udara;
- (c) pengguguran balast dalam bentuk pasir halus atau air;

- (d) pengguguran artikel hanya bagi maksud menerangkan kapal udara; atau
- (e) pengguguran di suatu aerodrom tali tunda, kain rentang, atau artikel yang seumpamanya yang ditarik oleh kapal udara.

Pengguguran orang

138. (1) Tiada seorang pun boleh menggugurkan atau membenarkan mana-mana orang digugurkan daripada kapal udara dalam penerbangan kecuali dengan keizinan bertulis Ketua Pengarah.

(2) Permohonan bagi keizinan di bawah subperaturan (1) hendaklah dibuat kepada Ketua Pengarah mengikut peraturan 189.

(3) Suatu kapal udara tidak boleh digunakan bagi maksud pengguguran orang melainkan jika—

- (a) terdapat suatu perakuan kelayakan terbang yang dikeluarkan atau dijadikan sah berkenaan dengan kapal udara itu di bawah undang-undang Negara Pendaftar;
- (b) perakuan atau manual penerbangan mengandungi suatu peruntukan jelas bahawa ia boleh digunakan bagi maksud itu; dan
- (c) kapal udara itu dikendalikan mengikut suatu keizinan bertulis yang diberikan oleh Ketua Pengarah di bawah peraturan ini.

(4) Seseorang yang memohon atau telah diberikan keizinan untuk menggugurkan orang dari suatu kapal udara hendaklah—

- (a) menjadikan tersedia kepada Ketua Pengarah, jika diminta, suatu manual pengendalian paracut yang mengandungi maklumat dan arahan sebagaimana yang diperlukan bagi membolehkan

kakitangan dan orang yang terlibat dalam pengendalian untuk menjalankan tugas mereka; dan

- (b) memasukkan tatacara pengendalian standard ke dalam manual pengendalian.
- (5) Tiada apa pun dalam peraturan ini—
- (a) terpakai bagi orang yang turun menggunakan paracut daripada suatu kapal udara dalam suatu kecemasan;
  - (b) melarang penurunan mana-mana orang dalam suatu kecemasan atau bagi maksud menyelamatkan nyawa; atau
  - (c) melarang penurunan mana-mana orang daripada suatu helikopter yang beredar di atas darat mengikut amalan penerbangan yang normal.

BAHAGIAN XV
PERKHIDMATAN PENGENDALIAN DARAT

Kelulusan teknikal oleh Ketua Pengarah

139. (1) Tiada seorang pun boleh menjalankan apa-apa perkhidmatan pengendalian darat kecuali dengan kelulusan teknikal yang diberikan oleh Ketua Pengarah.

(2) Permohonan bagi kelulusan di bawah subperaturan (1) hendaklah dibuat kepada Ketua Pengarah mengikut peraturan 189.

(3) Bagi maksud peraturan ini, “perkhidmatan pengendalian darat” ertinya mana-mana perkhidmatan pengendalian darat yang dinyatakan dalam Jadual Kedua kepada Akta Suruhanjaya Penerbangan Malaysia 2015.

BAHAGIAN XVI
SISTEM KAPAL UDARA TANPA PEMANDU

Sistem kapal udara tanpa pemandu

140. (1) Tiada seorang pun boleh menerangkan sistem kapal udara tanpa pemandu—

- (a) dalam ruang udara Kelas A, B, C, atau G;
- (b) dalam lingkungan zon trafik aerodrom; dan
- (c) pada ketinggian melebihi 400 kaki di atas permukaan bumi,

melainkan jika dibenarkan oleh Ketua Pengarah dan hendaklah tertakluk kepada kehendak sebagaimana yang ditentukan oleh Ketua Pengarah.

(2) Permohonan bagi kebenaran di bawah subperaturan (1) hendaklah dibuat kepada Ketua Pengarah mengikut peraturan 189.

(3) Orang yang bertanggungjawab bagi suatu sistem kapal udara tanpa pemandu tidak boleh menyebabkan atau membenarkan mana-mana artikel atau binatang sama ada atau tidak ia dilekatkan pada paracut untuk digugurkan daripada sistem kapal udara tanpa pemandu itu.

(4) Bagi maksud peraturan ini, “ruang udara Kelas A, B, C atau G” ertinya ruang udara sebagaimana yang dimaklumkan oleh Ketua Pengarah.

Kerja keudaraan yang melibatkan sistem kapal udara tanpa pemandu

141. (1) Tiada seorang pun boleh menerangkan suatu sistem kapal udara tanpa pemandu bagi maksud kerja keudaraan tanpa kebenaran daripada Ketua Pengarah.

(2) Permohonan bagi kebenaran di bawah subperaturan (1) hendaklah dibuat kepada Ketua Pengarah menurut peraturan 189.

Kapal udara kecil tanpa pemandu

142. (1) Orang yang bertanggungjawab bagi suatu kapal udara kecil tanpa pemandu boleh menerbangkan kapal udara kecil tanpa pemandu jika dia berpuas hati bahawa penerbangan itu boleh dibuat dengan selamat.

(2) Orang yang bertanggungjawab bagi suatu kapal udara kecil tanpa pemandu hendaklah mengekalkan perhubungan visual secara langsung dan tanpa bantuan dengan kapal udara kecil tanpa pemandu itu yang mencukupi untuk mengawasi laluan penerbangannya berhubung dengan kapal udara lain, orang, kenderaan, vesel dan struktur bagi maksud untuk mengelakkan pelanggaran.

Kapal udara pengawasan kecil tanpa pemandu

143. (1) Tiada seorang pun boleh menerbangkan suatu kapal udara pengawasan kecil tanpa pemandu dalam mana-mana hal keadaan yang berikut tanpa kebenaran daripada Ketua Pengarah:

- (a) melintasi mana-mana kawasan yang ditentukan;
- (b) dalam lingkungan 150 meter dari mana-mana kawasan yang ditentukan;
- (c) melintasi mana-mana perhimpunan dalam kawasan terbuka yang dihadiri oleh lebih daripada 1,000 orang;
- (d) dalam lingkungan 150 meter dari mana-mana perhimpunan dalam kawasan terbuka yang dihadiri oleh lebih daripada 1,000 orang;
- (e) dalam lingkungan 50 meter dari mana-mana vesel, kenderaan atau struktur yang tidak berada di bawah kawalan orang yang bertanggungjawab bagi kapal udara itu;
- (f) dalam lingkungan 50 meter dari mana-mana orang; atau

(g) dalam lingkungan 30 meter dari mana-mana orang semasa pelepasan dan pendaratan.

(2) Permohonan bagi kebenaran di bawah subperaturan (1) hendaklah dibuat kepada Ketua Pengarah mengikut peraturan 189.

(3) Bagi maksud peraturan ini, "kawasan yang ditentukan" ertinya mana-mana kawasan yang digunakan bagi maksud kediaman, perdagangan, perindustrian atau rekreasi.

Sistem kapal udara tanpa pemandu melebihi 20 kilogram

144. (1) Tiada seorang pun boleh menerbangkan kapal udara tanpa pemandu yang mempunyai jisim melebihi 20 kilogram tanpa bahan api, tanpa kebenaran daripada Ketua Pengarah.

(2) Permohonan bagi kebenaran di bawah subperaturan (1) hendaklah dibuat kepada Ketua Pengarah mengikut peraturan 189.

BAHAGIAN XVII

PENERBANGAN AM

Tafsiran

145. Dalam Bahagian ini, "pengendalian penerbangan am" ertinya suatu pengendalian kapal udara selain pengendalian pengangkutan udara komersial atau pengendalian kerja keudaraan.

Kapal udara Malaysia yang digunakan dalam pengendalian penerbangan am

146. (1) Pemunya, pengendali atau ketua juruterbang kapal udara Malaysia yang digunakan dalam mana-mana penerbangan am tidak boleh menerbangkan kapal udara itu di dalam atau melintasi Malaysia melainkan jika mengikut kehendak sebagaimana yang ditentukan oleh Ketua Pengarah.

(2) Ketua Pengarah boleh, sama ada secara am atau bagi tempoh masa yang dinyatakan olehnya, mengecualikan mana-mana orang daripada apa-apa kehendak yang dikeluarkan di bawah subperaturan (1).

(3) Dalam memberikan pengecualian di bawah subperaturan (2), Ketua Pengarah hendaklah mengambil kira keselamatan kapal udara atau orang.

Kapal udara didaftarkan di negara asing yang digunakan dalam pengendalian penerbangan am

147. (1) Pemunya atau pengendali suatu kapal udara yang didaftarkan di negara asing yang digunakan dalam mana-mana pengendalian penerbangan am yang beroperasi dalam Malaysia melebihi tempoh masa enam bulan tidak boleh menerbangkan kapal udara itu di dalam atau melintasi Malaysia melainkan jika pemunya atau pengendali kapal udara itu mendaftarkan kapal udara itu di bawah Peraturan-Peraturan ini.

(2) Pemunya atau pengendali boleh memohon kepada Ketua Pengarah secara bertulis untuk melanjutkan tempoh masa yang disebut di bawah subperaturan (1) sekurang-kurangnya satu bulan sebelum tamat tempoh masa itu dan Ketua Pengarah mempunyai budi bicara mutlak sama ada untuk melanjutkan lanjutan tempoh masa itu ataupun tidak.

(3) Jika pemunya atau pengendali kapal udara yang didaftarkan di negara asing tidak mendaftarkan kapal udara itu di bawah subperaturan (1) atau dalam tempoh yang dilanjutkan dalam subperaturan (2), Ketua Pengarah boleh menolak untuk meluluskan pelan penerbangan yang dikemukakan oleh pemunya atau pengendali berhubung dengan kapal udara itu.

BAHAGIAN XVIII
PENGENDALIAN KAPAL UDARA ASING

Sekatan berkenaan dengan pengangkutan bagi balasan berharga dalam kapal udara yang didaftarkan di negara asing

148. (1) Suatu kapal udara yang didaftarkan dalam Negara Pejanji atau dalam suatu Negara tidak boleh mengambil ke dalamnya atau mengeluarkan mana-mana penumpang atau kargo dalam Malaysia, jika balasan berharga diberikan atau dijanjikan berkenaan dengan pengangkutan penumpang atau kargo itu melainkan jika terdapat suatu perjanjian berkenaan dengan hak trafik udara yang dibuat antara Kerajaan Malaysia dengan Negara Pejanji atau Negara itu, yang dalamnya kapal udara itu didaftarkan.

(2) Tertakluk kepada perjanjian di bawah superaturan (1), pegawai diberi kuasa boleh melaksanakan pemeriksaan tanjakan atau menjalankan langkah pengawasan yang lain berhubung dengan mana-mana kapal udara yang disebut dalam subperaturan (1).

(3) Jika pemeriksaan tanjakan atau langkah pengawasan mengenal pasti suatu hal ketidakpatuhan atau mengesyaki ketidakpatuhan oleh suatu kapal udara yang disebut dalam subperaturan (1) kepada undang-undang, peraturan-peraturan dan tatacara yang terpakai dalam Malaysia atau suatu isu keselamatan yang serius seumpamanya dengan pengendali bagi kapal udara itu, pegawai diberi kuasa hendaklah dengan segera memaklumkan kepada pengendali dan, jika isu itu mengkehendakinya, Negara Pengendali dan, jika Negara Pendaftar dan Negara Pengendali adalah berbeza, pemberitahuan itu hendaklah juga dibuat kepada Negara Pendaftar.

BAHAGIAN XIX
PELESENAN PENGAWAL TRAFIK UDARA

Pelesenan pengawal trafik udara

149. (1) Tiada seorang pun boleh—

- (a) bertindak sebagai pengawal trafik udara;
- (b) meletakkan dirinya, sama ada dengan menggunakan isyarat panggilan radio atau selainnya, sebagai pengawal trafik udara; atau
- (c) menyelia atau melatih mana-mana orang untuk bertindak sebagai pengawal trafik udara,

melainkan jika orang itu mempunyai lesen pengawal trafik udara yang diberikan atau diperbaharui di bawah peraturan ini dan perkelasan yang berkenaan sebagaimana yang dinyatakan dalam Jadual Kedua dimasukkan ke dalam lesen itu.

(2) Permohonan bagi lesen pengawal trafik udara hendaklah dibuat kepada Ketua Pengarah mengikut peraturan 189.

(3) Walau apa pun subperaturan (1), seseorang yang menjalani latihan semasa kerja untuk bertindak sebagai seorang pengawal trafik udara berhak untuk meletakkan dirinya, sama ada dengan menggunakan isyarat panggilan radio atau selainnya, sebagai pengawal trafik udara jika dia secara langsung diselia oleh seseorang yang memegang lesen trafik udara dengan perkelasan yang berkenaan.

Tandatangan dikehendaki

150. Lesen pengawal trafik udara hendaklah ditandatangani oleh pemohon yang berjaya pada masa pengeluaran atau pembaharuan lesen di hadapan orang yang diberi kuasa oleh Ketua Pengarah.

Kesahan lesen pengawal trafik udara

151. Lesen pengawal trafik udara yang dikeluarkan atau diperbaharui di bawah Bahagian ini sah bagi suatu tempoh sebagaimana yang ditentukan oleh Ketua Pengarah.

Organisasi latihan yang diluluskan

152. (1) Ketua Pengarah boleh, bagi maksud Bahagian ini—

- (a) meluluskan mana-mana kursus latihan atau pengajaran;
  - (b) membenarkan seseorang untuk menjalankan pemeriksaan atau ujian sebagaimana yang ditetapkan oleh Ketua Pengarah;
  - (c) meluluskan seseorang untuk menyediakan mana-mana kursus latihan atau pengajaran yang diluluskan di bawah perenggan (a); atau
  - (d) meluluskan penggunaan suatu simulator bagi maksud latihan kawalan trafik udara.
- (2) Permohonan bagi pengeluaran, pembaharuan dan pengubahan kelulusan atau kebenaran di bawah subperaturan (1) hendaklah dibuat kepada Ketua Pengarah mengikut peraturan 189.

Manual Kawal Selia Perkhidmatan Penerbangan Udara

153. (1) Ketua Pengarah boleh, dengan cara yang difikirkannya perlu, menyiarkan suatu manual, yang dinamakan "Manual Kawal Selia Perkhidmatan Penerbangan Udara", yang mengandungi standard, amalan yang disyorkan dan material panduan yang berhubungan dengan pelesenan pengawal trafik udara dan kelulusan orang untuk menyediakan latihan kepada pengawal trafik udara sebagaimana yang Ketua Pengarah boleh tentukan untuk diterima pakai di Malaysia.

(2) Seseorang pemegang suatu lesen pengawal trafik udara dan orang yang diluluskan oleh Ketua Pengarah untuk menyediakan apa-apa kursus latihan atau pengajaran di bawah peraturan 152 hendaklah mematuhi standard yang terpakai yang dinyatakan dalam Manual Kawal Selia Perkhidmatan Penerbangan Udara itu.

Manual Perkhidmatan Trafik Udara

154. Seseorang tidak boleh menyediakan perkhidmatan kawalan trafik udara di mana-mana tempat melainkan jika—

- (a) perkhidmatan yang disediakan mengikut standard dan tatacara yang dinyatakan dalam Manual Perkhidmatan Trafik Udara berkenaan dengan tempat itu;
- (b) Manual dikemukakan kepada Ketua Pengarah dalam tempoh masa yang munasabah selepas diminta untuk menyediakan Manual itu oleh Ketua Pengarah; dan
- (c) pindaan atau penambahan telah dibuat kepada Manual sebagaimana yang dikehendaki oleh Ketua Pengarah dari semasa ke semasa.

Ketidakupayaan pengawal trafik udara

155. (1) Seseorang yang mempunyai suatu lesen pengawal trafik udara yang dikeluarkan di bawah peraturan 149 yang—

- (a) mengalami apa-apa kecederaan diri yang melibatkan ketidakupayaan untuk menjalankan fungsi yang baginya lesen itu berkaitan;
- (b) mengalami apa-apa penyakit yang melibatkan ketidakupayaan untuk menjalankan fungsi sepanjang tempoh lebih dari dua puluh satu hari;
- (c) mengetahui atau mempunyai sebab untuk mempercayai bahawa dia hamil;
- (d) menghendaki rawatan yang berterusan dengan apa-apa preskripsi perubatan; atau
- (e) telah menerima rawatan perubatan yang menghendaki dimasukkan ke hospital,

hendaklah—

- (A) seberapa segera yang mungkin memberitahu Ketua Pengarah secara bertulis mengenai kecederaan, penyakit, kehamilan atau rawatan itu atau seberapa segera yang mungkin selepas tempoh dua puluh satu hari luput dalam hal suatu penyakit yang disebut dalam perenggan (b); dan
- (B) tidak menjalankan keistimewaan bagi lesen dan perkelasan sehingga dia memuaskan hati pemeriksa perubatan bahawa kelayakan perubatannya telah pulih kepada standard sebagaimana yang ditentukan oleh Ketua Pengarah.

(2) Seseorang yang mempunyai suatu lesen pengawal trafik udara yang disebut dalam subperenggan (1)(a) atau (b) tidak boleh bertindak sebagai pengawal trafik udara—

- (a) sehingga pemegang lesen itu telah menjalani pemeriksaan perubatan di bawah perkiraan yang dibuat oleh Ketua Pengarah dan disahkan layak untuk menyambung fungsinya di bawah lesen itu; atau
- (b) melainkan jika Ketua Pengarah mengecualikan pemegang lesen daripada kehendak bagi pemeriksaan perubatan tertakluk kepada syarat sebagaimana yang Ketua Pengarah yang difikirkan layak.

(3) Ketua Pengarah boleh mengkehendaki pemegang suatu lesen pengawal trafik udara yang disebut dalam subperaturan (1)(c) untuk menjalani pemeriksaan perubatan sebagaimana yang ditentukan oleh Ketua Pengarah.

(4) Pemegang lesen pengawal trafik udara yang telah dikehendaki untuk menjalani pemeriksaan perubatan yang disebut dalam subperaturan (3) tidak boleh bertindak sebagai pengawal trafik udara mengikut perkelasan dalam lesennya jika dia disahkan tidak berkeupayaan untuk bertindak sebagai seorang pengawal trafik udara.

Kelesuan pengawal trafik udara

156. Pemegang lesen pengawal trafik udara tidak boleh bertindak sebagai pengawal trafik udara jika dia mengetahui atau mempunyai sebab untuk mempercayai bahawa dia sedang mengalami kelesuan yang boleh menjadikan dia tidak berupaya untuk bertindak sebagai seorang pengawal trafik udara dalam keadaan selamat dan cara yang wajar.

Larangan menggunakan bahan-bahan psikoaktif

157. Pemegang lesen pengawal trafik udara tidak boleh bertindak sebagai pengawal trafik udara jika dia berada di bawah pengaruh alkohol, apa-apa dadah atau apa-apa bahan psikoaktif, termasuk perubatan yang dipreskripsi atau perubatan proprietor, yang boleh menjadikan dia tidak berupaya untuk bertindak sebagai seorang pengawal trafik udara dalam cara yang selamat dan wajar.

BAHAGIAN XX

PERKHIDMATAN TELEKOMUNIKASI AERONAUTIK

Perkhidmatan telekomunikasi aeronautik

158. (1) Tiada seorang pun boleh, melainkan dengan kelulusan Ketua Pengarah—

- (a) menyediakan apa-apa perkhidmatan telekomunikasi aeronautik, atau menyebabkan atau membenarkan apa-apa perkhidmatan telekomunikasi aeronautik diadakan, di Malaysia; atau
- (b) menyediakan perkhidmatan pemeriksaan penerbangan yang berkaitan dengan suatu sistem telekomunikasi aeronautik atau kelengkapan.

(2) Permohonan bagi kelulusan di bawah subperaturan (1) hendaklah dibuat kepada Ketua Pengarah mengikut peraturan 189.

(3) Peruntukan peraturan ini tidak terpakai bagi hal yang berkaitan dengan apa-apa perkhidmatan telekomunikasi aeronautik yang baginya orang yang bertanggungjawab ialah Ketua Pengarah atau yang disediakan di aerodrom angkatan tentera.

Perakuan stesen radio aeronautik

159. (1) Tiada seorang pun boleh mengendalikan suatu stesen radio aeronautik melainkan jika orang itu mempunyai suatu perakuan stesen radio aeronautik yang dikeluarkan oleh Ketua Pengarah.

(2) Permohonan bagi suatu perakuan stesen radio aeronautik hendaklah dibuat kepada Ketua Pengarah mengikut peraturan 189.

BAHAGIAN XXI DOKUMEN DAN REKOD

Buku log perjalanan

160. (1) Pengendali suatu kapal udara Malaysia hendaklah merekodkan dan menyimpan maklumat yang dinyatakan dalam notis, surat pekeliling, arahan atau maklumat yang dikeluarkan oleh Ketua Pengarah di bawah perenggan 81(1)(c) dalam buku log perjalanan, dalam bentuk sebagaimana yang dinyatakan dalamnya.

(2) Ketua Pengarah boleh membenarkan pengendali untuk tidak menyimpan suatu buku log perjalanan jika maklumat yang berkaitan terdapat dalam dokumen lain yang dikehendaki untuk disimpan di bawah peruntukan Peraturan-Peraturan ini.

(3) Pengendali hendaklah memastikan semua catatan dalam buku log perjalanan dibuat dengan serentak dan bersifat kekal.

Dokumen yang kena dibawa

161. (1) Ketua juruterbang tidak boleh menerangkan suatu kapal udara melainkan jika kapal udara itu membawa dokumen yang dikehendaki untuk dibawa di bawah undang-undang Negara Pendaftar.

(2) Ketua juruterbang suatu kapal udara Malaysia hendaklah memastikan kapal udara itu, apabila dalam penerbangan, membawa dokumen sebagaimana yang ditentukan oleh Ketua Pengarah.

(3) Walau apa pun subperenggan (2), jika kapal udara yang dihasratkan untuk bermula dan berakhir di aerodrom yang sama dan tidak termasuk laluan dalam wilayah mana-mana Negara, dokumen itu boleh disimpan di aerodrom itu.

Pengemukaan dokumen dan rekod

162. (1) Ketua juruterbang suatu kapal udara hendaklah, dalam tempoh yang munasabah selepas diminta berbuat demikian oleh seseorang pegawai diberi kuasa, menyebabkan supaya dikemukakan kepada orang diberi kuasa itu—

- (a) perakuan pendaftaran dan perakuan kelayakan terbang yang sedang berkuat kuasa berkenaan dengan kapal udara itu;
- (b) lesen kru penerbangannya; dan
- (c) apa-apa dokumen lain yang kapal udara itu dikehendaki oleh peraturan 161 untuk dibawa apabila dalam penerbangan.

(2) Pengendali suatu kapal udara Malaysia hendaklah, dalam tempoh yang munasabah selepas diminta berbuat demikian oleh seorang pegawai diberi kuasa, menyebabkan supaya dikemukakan kepada pegawai diberi kuasa itu dokumen atau rekod yang berikut:

- (a) dokumen sebagaimana yang dinyatakan dalam peraturan 161;
- (b) perakuan kelayakan terbang dan perakuan pendaftaran berkenaan dengan kapal udara itu dan lesen yang berkuat kuasa berkaitan dengan stesen radio kapal udara yang dipasang dalam kapal udara itu;

- (c) buku log kapal udara, buku log enjin dan buku log pic bebalung boleh ubah yang dikehendaki di bawah Peraturan-Peraturan ini untuk disimpan;
- (d) jadual berat, jika ada, yang dikehendaki disimpan kekal di bawah peraturan 43;
- (e) dalam hal suatu kapal udara pengangkutan udara komersial atau kapal udara kerja keudaraan, salinan helaian muatan, buku log perjalanan dan bahagian manual pengendalian yang dikehendaki oleh peraturan 111 untuk dibawa dalam penerbangan;
- (f) apa-apa rekod yang dikehendaki oleh subperaturan 72(7) untuk disimpan kekal, dan dokumen dan maklumat lain dalam milikan atau kawalan pengendali;
- (g) rekod yang dibuat oleh mana-mana alat perakam penerbangan yang dikehendaki untuk dibawa di bawah Peraturan-Peraturan ini.

(3) Pemegang suatu lesen yang diberikan atau dijadikan sah di bawah Peraturan-Peraturan ini atau perakuan perubatan yang dikehendaki di bawah peraturan 60 hendaklah, dalam tempoh lima hari selepas diminta untuk berbuat demikian oleh seorang pegawai diberi kuasa, menyebabkan supaya dikemukakan kepada seorang pegawai diberi kuasa itu lesen atau perakuan itu.

(4) Tiap-tiap orang yang dikehendaki oleh peraturan 69 untuk menyimpan suatu buku log penerbangan peribadi hendaklah menyebabkan supaya buku log itu dikemukakan dalam tempoh lima hari selepas diminta untuk berbuat demikian oleh pegawai diberi kuasa.

Penyimpanan kekal dokumen dan rekod

163. (1) Pengendali suatu kapal udara yang dikehendaki oleh Peraturan-Peraturan ini untuk menyimpan kekal apa-apa dokumen atau rekod hendaklah, jika dia tidak lagi

menjadi pengendali kapal udara itu, terus menyimpan kekal dokumen atau rekod itu dan jika dia mati tanggungjawab untuk menyimpan kekal dokumen dan rekod itu hendaklah terletak pada wakil dirinya.

(2) Jika orang lain menjadi pengendali kapal udara itu, pengendali yang disebut dalam subperaturan (1) atau wakil dirinya hendaklah menyerahkan kepada orang itu apabila diminta rekod kelayakan terbang berterusan kapal udara itu, buku log dan jadual berat dan apa-apa rekod yang dibuat oleh alat perakam data penerbangan dan disimpan kekal mengikut subperaturan 91(3).

(3) Jika suatu enjin atau bebalung pic berubah ditanggalkan daripada kapal udara itu dan dipasangkan di dalam kapal udara lain yang dikendalikan oleh seseorang yang lain pengendali yang disebut dalam subperaturan (1) atau wakil dirinya hendaklah menyerahkan kepada orang itu apabila diminta buku log berhubung dengan enjin atau bebalung itu.

(4) Jika mana-mana orang yang berkenaan dengannya suatu rekod telah disimpan oleh pengendali yang disebut dalam subperaturan (1) mengikut subperaturan 72(7) menjadi anggota kru penerbangan kapal udara bagi pengangkutan udara komersial yang didaftarkan di Malaysia dan dikendalikan oleh seorang yang lain pengendali yang disebut dalam subperaturan (1) atau wakil dirinya hendaklah menyerahkan rekod itu kepada orang lain itu apabila diminta.

Kesalahan berhubung dengan dokumen dan rekod

164. (1) Seseorang tidak boleh dengan niat hendak memperdaya—

(a) menggunakan apa-apa kebenaran, arahan, perakuan, lesen, kelulusan, keizinan, permit, pengecualian atau dokumen lain yang dikeluarkan atau dikehendaki oleh Peraturan-Peraturan ini yang telah dipalsukan, diubah, dibatalkan atau digantung, atau yang kepadanya orang itu tidak berhak;

- (b) meminjamkan apa-apa kebenaran, arahan, perakuan, lesen, kelulusan, keizinan, permit, pengecualian atau dokumen lain yang dikeluarkan atau dikehendaki oleh Peraturan-Peraturan ini untuk, atau membenarkan ia digunakan oleh, mana-mana orang lain; atau
- (c) membuat apa-apa pernyataan palsu bagi maksud untuk mendapatkan kepada dirinya atau orang lain pemberian, pengeluaran, pembaharuan atau pengubahan apa-apa kebenaran, arahan, perakuan, lesen, kelulusan, keizinan, permit, pengecualian atau dokumen lain yang dikeluarkan atau dikehendaki oleh Peraturan-Peraturan ini.

(2) Seseorang tidak boleh dengan sengaja mencacatkan, mengubah atau menjadikan tidak boleh dibaca mana-mana buku log atau rekod lain yang dikehendaki oleh Peraturan-Peraturan ini untuk disenggarakan atau apa-apa catatan yang dibuat di dalamnya, atau dengan disedarinya membuat, atau mendapatkan atau membantu dalam membuat, apa-apa catatan palsu dalam atau meninggalkan secara material daripada mana-mana buku log atau rekod, atau memusnahkan mana-mana buku log atau rekod itu dalam tempoh yang baginya ia dikehendaki di bawah Peraturan-Peraturan ini untuk disimpan kekal.

(3) Semua catatan yang dibuat secara bertulis dalam mana-mana buku log atau rekod yang disebut dalam subperaturan (2) hendaklah dibuat dengan dakwat atau cara lain yang berbentuk kekal.

(4) Seseorang tidak boleh dengan sengaja atau dengan cuai membuat apa-apa catatan yang salah dalam apa-apa butiran material atau meninggalkan apa-apa butiran material dalam suatu helaian muatan.

(5) Bagi maksud peraturan ini, apa-apa sebutan tentang kebenaran, arahan, perakuan, lesen, kelulusan, keizinan, permit, pengecualian atau dokumen lain termasuklah suatu salinan atau berupa salinannya itu.

BAHAGIAN XXII
PELAPORAN MANDATORI KEJADIAN

Pelaporan mandatori kejadian

165. (1) Dalam peraturan ini, "kejadian kena lapor" ertinya—
- (a) suatu insiden berhubung dengan suatu kapal udara atau apa-apa kecacatan atau kerosakan suatu kapal udara atau apa-apa bahagian atau kelengkapan kapal udara itu, yang merupakan suatu insiden, kerosakan atau kecacatan yang membahayakan atau yang jika tidak dibetulkan akan membahayakan kapal udara itu, orang yang berada di dalamnya atau mana-mana orang lain; atau
  - (b) apa-apa kecacatan atau kerosakan bagi mana-mana kemudahan di darat yang digunakan atau yang dimaksudkan untuk digunakan berkaitan dengan pengendalian suatu kapal udara, yang merupakan suatu kecacatan atau kerosakan yang membahayakan, atau yang jika tidak dibetulkan akan membahayakan kapal udara itu atau orang yang berada di dalamnya.
- (2) Seseorang yang—
- (a) mempunyai perakuan pengendali udara yang dikeluarkan di bawah peraturan 110;
  - (b) mempunyai perakuan atau kelulusan bertulis yang diberikan di bawah peraturan 21;
  - (c) mempunyai perakuan atau kelulusan bertulis yang diberikan di bawah peraturan 30;
  - (d) mempunyai perakuan atau kelulusan bertulis yang diberikan di bawah peraturan 31;

(e) merupakan pemunya, pengendali atau ketua juruterbang suatu kapal udara Malaysia yang digunakan dalam mana-mana pengendalian penerbangan am atau kerja keudaraan; atau

(f) merupakan pengendali suatu aerodrom,

yang mempunyai pengetahuan mengenai apa-apa kejadian kena lapor hendaklah melaporkan kejadian itu dalam bentuk, cara dan perihalan sebagaimana yang ditentukan oleh Ketua Pengarah dalam tempoh empat puluh lapan jam kejadian kena lapor itu diketahuinya.

(3) Ketua Pengarah boleh menghendaki mana-mana orang untuk mengemukakan apa-apa maklumat yang berhubungan dengan kejadian kena lapor yang telah dilaporkan kepada Ketua Pengarah dengan menyampaikan notis bertulis kepada orang itu.

(4) Seseorang yang telah disampaikan suatu notis di bawah subperaturan (3) hendaklah mengemukakan apa-apa maklumat dalam pengetahuan atau kawalannya kepada Ketua Pengarah dalam tempoh dan dalam cara yang dinyatakan dalam notis itu.

(5) Walau apa pun peraturan 91, pengendali kapal udara hendaklah, jika dia mempunyai sebab untuk mempercayai bahawa suatu laporan bagi apa-apa kejadian kena lapor telah atau akan dibuat, menyimpan kekal apa-apa data daripada alat perakam penerbangan yang relevan kepada kejadian kena lapor untuk tempoh empat belas hari dari tarikh laporan kejadian itu dibuat atau dalam tempoh yang lebih lama sebagaimana yang Ketua Pengarah boleh arahkan dalam suatu hal tertentu.

BAHAGIAN XXIII
PROGRAM KESELAMATAN DAN SISTEM PENGURUSAN KESELAMATAN

Program Keselamatan Malaysia

166. Ketua Setiausaha Kementerian Pengangkutan hendaklah mengadakan Program Keselamatan Malaysia bagi menguruskan keselamatan penerbangan awam di Malaysia.

Sistem pengurusan keselamatan

167. (1) Penyedia perkhidmatan hendaklah mengadakan sistem pengurusan keselamatan menurut kehendak sebagaimana yang ditentukan oleh Ketua Pengarah.

(2) Sistem pengurusan keselamatan yang diadakan di bawah subperaturan (1) hendaklah dikemukakan untuk kelulusan kepada—

(a) dalam hal penyedia perkhidmatan trafik udara, Ketua Setiausaha Kementerian Pengangkutan; dan

(b) dalam hal penyedia perkhidmatan selain penyedia perkhidmatan trafik udara, Ketua Pengarah.

(3) Dalam peraturan ini, “penyedia perkhidmatan” ertinya—

(a) organisasi latihan yang diluluskan yang terdedah kepada risiko keselamatan yang berkaitan dengan pengendalian kapal udara semasa penyediaan perkhidmatannya;

(b) pemegang perakuan pengendalian udara yang dikeluarkan oleh Ketua Pengarah;

(c) organisasi penyenggaraan yang diluluskan yang menyediakan perkhidmatan kepada pemegang perakuan pengendalian udara yang dikeluarkan oleh Ketua Pengarah;

- (d) mana-mana organisasi yang bertanggungjawab bagi reka bentuk jenis atau pembuatan kapal udara;
- (e) penyedia perkhidmatan trafik udara;
- (f) seseorang yang dilesenkan di bawah Akta Suruhanjaya Penerbangan Malaysia 2015 untuk mengendalikan suatu aerodrom;
- (g) mana-mana pengendali kapal terbang dengan jisim pelepasan maksimum yang diperakukan melebihi 5,700 kilogram atau dilengkapi dengan satu atau lebih enjin jet turbo yang digunakan dalam mana-mana pengendalian penerbangan am antarabangsa; dan
- (h) organisasi penyenggaraan yang diluluskan yang memberikan perkhidmatan kepada pengendali kapal terbang yang didaftarkan di Malaysia dengan jisim pelepasan maksimum yang diperakukan melebihi 5,700 kilogram atau dilengkapi dengan satu atau lebih enjin jet turbo yang digunakan dalam mana-mana pengendalian penerbangan am antarabangsa.

BAHAGIAN XXIV
LANGKAH KESELAMATAN

Tanggungjawab Ketua Pengarah

168. (1) Ketua Pengarah hendaklah bertanggungjawab bagi melindungi penerbangan awam daripada apa-apa campur tangan yang menyalahi undang-undang dan bagi maksud itu, Ketua Pengarah hendaklah mematuhi peruntukan Aneks 17 kepada Konvensyen Chicago dan Manual Keselamatan bagi Melindungi Penerbangan Awam terhadap Tindakan Campur Tangan yang Menyalahi Undang-Undang yang dikeluarkan oleh ICAO, sebagaimana yang dipinda dari semasa ke semasa.

(2) Bagi maksud keselamatan penerbangan awam, Ketua Pengarah hendaklah mengadakan Program Keselamatan Penerbangan Awam Kebangsaan atau apa-apa program keselamatan lain sebagaimana yang Ketua Pengarah fikirkan perlu, untuk diterima pakai oleh pengendali, pengendali aerodrom, ejen kargo udara atau mana-mana orang lain.

(3) Ketua Pengarah boleh, dari semasa ke semasa, mengeluarkan notis kepada mana-mana orang untuk menghendaki orang itu untuk mengambil langkah keselamatan yang dinyatakan dalam notis itu bagi maksud untuk melindungi penerbangan awam daripada apa-apa tindakan campur tangan yang menyalahi undang-undang.

BAHAGIAN XXV
PENAHANAN DAN PENJUALAN KAPAL UDARA

Tafsiran

169. Dalam Bahagian ini, melainkan jika konteksnya menghendaki makna yang lain—

“amaun tertunggak” ertinya, berhubung dengan suatu kapal udara yang berkenaan suatu lien sedang berkuat kuasa, berhubung dengan suatu masa tertentu—

- (a) amaun apa-apa caj yang kena dibayar berkenaan dengan kapal udara itu yang tidak dibayar pada masa itu;
- (b) amaun apa-apa penalti yang tidak dibayar pada masa itu; dan
- (c) amaun apa-apa hutang yang kena dibayar di bawah peraturan 182 berkenaan dengan kapal udara itu yang tidak dibayar pada masa itu,

setakat yang amaun itu tidak diremitkan, diketepikan atau dilupuskan.

“caj lapangan terbang” ertinya apa-apa caj yang kena dibayar kepada pengendali aerodrom;

“fi atau caj” ertinya apa-apa fi atau caj yang ditetapkan oleh Menteri di bawah Peraturan-Peraturan Penerbangan Awam (Fi dan Caj) 2016;

“kapal udara” termasuklah—

- (a) kelengkapan kapal udara dan apa-apa stor yang digunakan berkaitan dengan pengendaliannya, yang merupakan kelengkapan dan stor yang dibawa di dalam kapal udara itu, sama ada atau tidak harta bagi orang itu yang merupakan pengendalinya; dan
- (b) apa-apa dokumen kapal udara yang dibawa di dalamnya.

Penahanan kapal udara apabila mungkir dalam pembayaran fi atau caj

170. (1) Jika seseorang mungkir dalam membuat pembayaran apa-apa fi atau caj kepada Jabatan Penerbangan Awam, Ketua Pengarah boleh—

- (a) menahan kapal udara itu berkenaan dengan fi atau caj yang kena bayar atau ditanggungkan, sama ada atau tidak ia kena dibayar atau dipertanggung oleh seseorang yang merupakan pemunya atau pengendali kapal udara itu pada masa apabila penahanan itu bermula; atau
- (b) menahan mana-mana kapal udara lain yang baginya orang yang mungkir itu adalah pemunya atau pengendali kapal udara itu pada masa penahanan itu bermula.

(2) Ketua Pengarah tidak boleh menahan atau terus menahan suatu kapal udara di bawah peraturan ini jika pemunya atau pengendali kapal udara itu atau mana-mana orang lain menuntut suatu kepentingan dalam kapal udara itu—

- (a) mempertikaikan bahawa fi atau caj itu kena bayar atau dipertanggung berkenaan dengan kapal udara itu; dan
- (b) memberikan kepada Ketua Pengarah, sementara menunggu pemutusan pertikaian itu, jaminan yang mencukupi bagi pembayaran caj yang dikatakan kena bayar atau dipertanggung itu.

Tanggungjawab Ketua Pengarah apabila menahan kapal udara

171. Jika Ketua Pengarah menahan suatu kapal udara menurut peraturan 170, dia hendaklah—

- (a) dengan secepat yang semunasabahnya dapat dilaksanakan, mencatatkan butiran penahanan seperti yang berikut dalam Daftar Kapal Udara:
  - (i) perihal dan amaun fi atau caj yang kena dibayar dan daripada siapa caj yang kena bayar;
  - (ii) tarikh dan masa kapal udara itu ditahan; dan
  - (iii) tarikh dan masa catatan itu dibuat; dan
- (b) mengambil semua langkah yang munasabah untuk memberi notis penahanan kepada—
  - (i) pemunya, pengendali, penerima pajak, penyewa, pencarter atau ketua juruterbang kapal udara itu; atau
  - (ii) orang yang, pada pendapat Ketua Pengarah, mempunyai suatu kepentingan bercagar dalam kapal udara itu.

Lien kapal udara

172. Jika Ketua Pengarah membuat suatu catatan di bawah peraturan 171, suatu lien kapal udara hendaklah terletak hak pada Ketua Pengarah dan dia boleh menyimpan milikan kapal udara itu sehingga semua amaun tertunggak dibayar.

Pembatalan pendaftaran kapal udara Malaysia

173. (1) Dalam hal suatu kapal udara Malaysia, jika suatu amaun tertunggak yang dijamin oleh suatu lien kapal udara tidak dibayar pada akhir enam bulan selepas hari lien kapal udara itu terletak hak pada Ketua Pengarah, Ketua Pengarah boleh, setelah mengambil kira semua hal keadaan termasuklah langkah-langkah, jika ada, yang diambil oleh mana-mana orang untuk membayar semua atau sebahagian daripada amaun tertunggak yang dijamin oleh lien kapal udara itu, membatalkan pendaftaran kapal udara itu daripada Daftar Kapal Udara.

(2) Suatu kapal udara yang dibatalkan pendaftarannya di bawah subperaturan (1) tidak boleh didaftarkan semula sehingga lien kapal udara itu terhenti daripada berkuat kuasa.

Penjualan kapal udara

174. Jika suatu amaun tertunggak yang dijamin oleh suatu lien suatu kapal udara tidak dibayar pada akhir satu bulan selepas tarikh yang padanya lien kapal udara itu terletak hak pada Ketua Pengarah, Ketua Pengarah boleh, dengan izin Mahkamah Tinggi menjual kapal udara itu.

Notis permohonan

175. (1) Ketua Pengarah hendaklah, sekurang-kurangnya dua puluh satu hari sebelum memohon izin kepada Mahkamah Tinggi untuk menjual kapal udara itu, menyiarkan suatu notis dalam satu surat khabar yang diedarkan secara meluas di Malaysia dalam bahasa kebangsaan dan satu surat khabar yang diedarkan secara meluas di Malaysia dalam bahasa Inggeris dan hendaklah, melainkan jika dalam hal itu adalah tidak praktik untuk berbuat demikian, menyerahkan notis kepada orang yang berikut:

- (a) pemunya kapal udara itu sebagaimana yang dinyatakan dalam Daftar Kapal Udara;
  - (b) orang yang didapati oleh Ketua Pengarah ialah pengendali kapal udara itu;
  - (c) orang yang didapati oleh Ketua Pengarah ialah pencarter atau penyewa kapal udara itu;
  - (d) orang yang didaftarkan sebagai pemegang gadai janji bagi kapal udara itu dalam Daftar Kapal Udara; dan
  - (e) mana-mana orang lain yang didapati oleh Ketua Pengarah mempunyai kepentingan prioriti ke atas kapal udara itu.
- (2) Suatu notis di bawah subperaturan (1) hendaklah—
- (a) menyatakan tanda kenegaraan dan pendaftaran kapal udara itu;
  - (b) menyatakan jenis kapal udara itu;
  - (c) menyatakan bahawa atas sebab kemungkiran dalam pembayaran jumlah yang kena dibayar kepada Ketua Pengarah bagi apa-apa fi atau caj yang kena dibayar atau dipertanggung, Ketua Pengarah, pada tarikh yang hendaklah dinyatakan dalam notis itu, menahan kapal udara itu di bawah peraturan 170 dan, melainkan jika pembayaran jumlah yang kena dibayar dibuat dalam tempoh dua puluh satu hari dari tarikh notis itu diserahkan, akan memohon izin kepada Mahkamah Tinggi untuk menjual kapal udara itu; dan
  - (d) mempelawa orang yang kepadanya notis itu diberikan untuk memberitahu Ketua Pengarah dalam masa empat belas hari dari

tarikh penyerahan notis itu jika dia berhasrat untuk menjadi pihak dalam prosiding permohonan itu.

- (3) Suatu notis di bawah subperaturan (1) hendaklah disampaikan—
  - (a) dengan menyerahkan notis itu kepada orang yang kepadanya notis itu kena dihantarkan;
  - (b) dengan meninggalkan notis itu di tempat perniagaan atau kediamannya yang biasa atau yang terakhir diketahui;
  - (c) dengan menghantar melalui pos dengan cara surat berdaftar pra-bayar yang dialamatkan kepada orang itu di tempat perniagaan atau kediamannya yang biasa atau terakhir diketahui; atau
  - (d) jika orang yang kepadanya notis itu hendak dihantar ialah suatu syarikat atau pertubuhan perbadanan, dengan menyerahkan atau menghantar melalui surat berdaftar prabayar ke alamat berdaftar atau alamat pejabat utama syarikat atau pertubuhan perbadanan itu.

Notis jualan

176. (1) Jika izin diberikan oleh Mahkamah Tinggi, Ketua Pengarah hendaklah menyiaran suatu notis untuk menjual kapal udara itu dalam satu surat khabar Malaysia yang diedarkan secara meluas di Malaysia dalam bahasa kebangsaan dan satu surat khabar yang diedarkan secara meluas di Malaysia dalam bahasa Inggeris.

(2) Jualan suatu kapal udara menurut izin yang diberikan oleh Mahkamah Tinggi hendaklah tertakluk kepada syarat yang Mahkamah Tinggi boleh kenakan, sebagaimana yang difikirkannya adil.

Hasil jualan

177. Hasil apa-apa jualan di bawah Bahagian ini hendaklah digunakan dengan susunan yang berikut:

- (a) membayar apa-apa duti kastam yang kena dibayar yang berbangkit daripada kapal udara itu dibawa masuk ke dalam Malaysia;
- (b) membayar apa-apa perbelanjaan yang ditanggung oleh Ketua Pengarah dalam menahan, menyimpan dan menjual kapal udara itu, termasuklah perbelanjaan berkaitan dengan permohonan kepada Mahkamah Tinggi dan pengambilan insurans yang dikehendaki di bawah peraturan 182;
- (c) membayar apa-apa caj berkenaan dengan mana-mana kapal yang Mahkamah Tinggi dapat kena bayar kepada Ketua Pengarah;
- (d) membayar apa-apa caj lapangan terbang yang dipertanggungkan berkenaan dengan kapal udara itu yang kena bayar oleh pengendali kapal udara itu kepada mana-mana pengendali aerodrom yang di aerodrom itu kapal udara itu ditahan di bawah peraturan 170; dan
- (e) lebihan, jika ada, hendaklah dibayar kepada atau di kalangan orang atau orang-orang yang kepentingan dalam kapal udara itu telah terlucut atas sebab penjualan itu.

Mendapatkan kembali fi atau caj melalui tindakan sivil

178. Tiada apa-apa pun dalam Bahagian ini boleh menjelaskan hak Ketua Pengarah untuk mendapatkan kembali apa-apa fi atau caj atau mana-mana bahagian daripadanya melalui tindakan sivil.

Pemberhentian lien kapal udara

179. (1) Suatu lien kapal udara hendaklah terhenti berkuat kuasa jika—

(a) tiada apa-apa amaun tertunggak yang dijamin oleh lien kapal udara itu; atau

(b) kapal udara itu dijual di bawah Bahagian ini.

(2) Ketua Pengarah hendaklah membuat suatu catatan dalam Daftar Kapal Udara bahawa lien kapal udara terhenti berkuat kuasa.

Membuka dan menanggalkan bahagian atau kelengkapan kapal udara di bawah lien

180. Seseorang yang, mengetahui atau mempunyai sebab yang munasabah untuk mempercayai bahawa suatu lien kapal udara sedang berkuat kuasa berkenaan dengan suatu kapal udara, membuka atau menanggalkan mana-mana bahagian atau kelengkapan daripada kapal udara itu, tanpa kelulusan Ketua Pengarah, melakukan suatu kesalahan.

Perlindungan terhadap tindakan

181. Tiada suatu tindakan pun boleh diambil terhadap Ketua Pengarah bagi atau berkenaan dengan—

(a) apa-apa kerugian atau kerosakan kepada suatu kapal udara semasa penahanannya mengikut peraturan 170; atau

(b) apa-apa kerugian ekonomi yang ditanggung oleh seseorang akibat daripada penahanan kapal udara itu.

Insurans kapal udara

182. (1) Jika suatu kapal udara ditahan di bawah peraturan 170, Ketua Pengarah hendaklah menginsuranskan kapal udara itu dan terus menginsuranskannya terhadap kerugian atau apa-apa kerosakan kepada kapal udara itu semasa penahanannya atau semasa ia berada dalam jagaan, milikan atau kawalan Ketua Pengarah.

- (2) Insurans itu hendaklah untuk faedah—
- (a) Ketua Pengarah;
  - (b) Seseorang, yang pada pendapat Ketua Pengarah, mempunyai kepentingan terjamin atas kapal udara itu; dan
  - (c) pemunya kapal udara itu.

(3) Jika suatu amaun bagi suatu premium insurans itu dibayar oleh Ketua Pengarah, amaun itu menjadi suatu hutang yang kena dibayar kepada Ketua Pengarah oleh orang yang baginya amaun itu dijamin oleh lien kapal udara berkenaan dengan kapal udara itu kena dibayar.

BAHAGIAN XXVI

PENYIASATAN KEMALANGAN DAN INSIDEN KAPAL UDARA

Tafsiran dan pemakaian

183. (1) Dalam Bahagian ini—

“insiden” ertinya insiden sebagaimana yang disebut dalam Aneks 13 kepada Konvensyen Chicago;

“kemalangan” mempunyai pengertian yang diberikan kepadanya di bawah Aneks 13 kepada Konvensyen Chicago.

(2) Bahagian ini terpakai bagi suatu kemalangan atau insiden yang—

- (a) berlaku kepada mana-mana kapal udara di Malaysia;

- (b) melibatkan kapal udara Malaysia di tempat lain;

- (c) melibatkan kapal udara awam dan kapal udara tentera;

- (d) melibatkan suatu kapal udara tentera semasa kapal udara itu telah berada di atas, atau semasa berlepas atau mendarat di atas, suatu aerodrom yang digunakan keseluruhannya atau terutamanya bagi maksud penerbangan awam; atau
- (e) melibatkan kapal udara tentera yang Menteri, dengan persetujuan Menteri Pertahanan, boleh arahkan penyiasat untuk menyiasat.

Pelantikan penyiasat dan penyiasat bertanggungjawab

184. (1) Bagi maksud Bahagian ini, Menteri hendaklah secara bertulis melantik sejumlah penyiasat untuk menjalankan penyiasatan kemalangan atau insiden.

(2) Menteri hendaklah menentukan di kalangan penyiasat, seorang pegawai penyiasat yang bertanggungjawab dengan suatu siasatan di bawah Bahagian ini yang mempunyai kuasa untuk mengarahkan, menganjurkan dan menyelia keseluruhan penyiasatan yang dikendalikan oleh penyiasat.

Pemberitahuan mengenai kemalangan dan insiden

185. (1) Jika seseorang yang bertanggungjawab mempunyai pengetahuan mengenai mana-mana kemalangan atau insiden yang berlaku di Malaysia, orang yang bertanggungjawab hendaklah dengan segera memaklumkan kemalangan atau insiden itu kepada penyiasat yang bertanggungjawab.

(2) Bagi maksud peraturan ini, "orang yang bertanggungjawab" ertinya ketua juruterbang kapal udara yang terlibat dengan kemalangan atau insiden, atau jika ketua juruterbang terbunuh atau hilang upaya, maka pemilik, pengendali atau penyewa kapal udara itu.

Penjalanan penyiasatan

186. (1) Penyiasat yang bertanggungjawab hendaklah menyebabkan suatu penyiasatan mengenai mana-mana kemalangan atau insiden yang dimaklumkan di bawah peraturan 185 untuk dijalankan dengan segera.

(2) Penyiasatan di bawah subperaturan (1) hendaklah dijalankan mengikut Aneks 13 kepada Konvensyen Chicago dan apa-apa notis, surat pekeliling, arahan atau maklumat yang dikeluarkan oleh Menteri.

Notis, surat pekeliling, arahan dan maklumat

187. Menteri boleh mengeluarkan notis, surat pekeliling, arahan atau maklumat yang difikirkannya perlu atau mustahak untuk menguatkuasakan Aneks 13 kepada Konvensyen Chicago dan mana-mana orang yang gagal mematuhi notis, surat pekeliling, arahan atau maklumat itu melakukan suatu kesalahan.

Objektif penyiasatan

188. (1) Objektif asas penyiasatan di bawah Bahagian ini adalah untuk mencegah kemalangan dan insiden di masa hadapan dan bukannya bagi maksud pengagihan kesalahan atau liabiliti.

(2) Penjalanan penyiasatan di bawah subperaturan (1) hendaklah berasingan daripada mana-mana penyiasatan lain oleh pihak berkuasa lain bagi maksud pengagihan kesalahan dan liabiliti.

BAHAGIAN XXVII

AM

Permohonan bagi lesen, perakuan, permit, dsb.

189. (1) Permohonan bagi—

(a) perakuan, pembaharuan perakuan, pengubahan perakuan atau pengesahan perakuan;

(b) lesen, pembaharuan lesen, pengubahan lesen, pengesahan lesen, atau pemasukan, pembaharuan atau pengubahan pengelasan dalam lesen;

(c) permit, pembaharuan permit atau pengubahan permit;

- (d) kelulusan;
- (e) kebenaran;
- (f) keizinan; atau
- (g) apa-apa permohonan lain di bawah Peraturan-Peraturan ini,

hendaklah—

- (A) dalam bentuk dan cara dan disertakan dengan apa-apa dokumen dan maklumat sebagaimana yang ditentukan oleh Ketua Pengarah;
  - (B) disertakan dengan fi yang ditetapkan bagi permohonan itu; dan
  - (C) mengikut apa-apa kehendak sebagaimana yang ditentukan oleh Ketua Pengarah.
- (2) Jika Ketua Pengarah memberikan atau membenarkan permohonan di bawah subperaturan (1), Ketua Pengarah hendaklah mengeluarkan perakuan, lesen, permit, kelulusan, kebenaran atau keizinan kepada pemohon setelah pembayaran fi yang ditetapkan dibayar, jika ada.

- (3) Ketua Pengarah bolehlah mengenakan terma dan syarat pada perakuan, lesen, permit, kelulusan, kebenaran, keizinan atau apa-apa permohonan lain yang diberikan atau dibenarkan di bawah Peraturan-Peraturan ini.

Pemindahmilikan perakuan, lesen, permit, dsb.

190. Suatu perakuan, lesen, permit, kelulusan, keizinan, kebenaran atau dokumen lain yang dikeluarkan di bawah Peraturan-Peraturan ini hendaklah khas kepada orang yang kepadanya ia dikeluarkan dan tidak boleh dipindahmilikkan atau diserahkan kepada mana-mana orang lain.

Kehilangan atau kerosakan perakuan, lesen, permit, dsb.

191. Jika suatu perakuan, lesen, permit, kelulusan, keizinan, kebenaran atau dokumen lain yang dikeluarkan di bawah Peraturan-Peraturan ini hilang atau rosak, orang yang kepadanya ia dikeluarkan hendaklah—

- (a) segera memaklumkan Ketua Pengarah secara bertulis berhubung dengan kehilangan atau kerosakan itu; dan
- (b) secepat yang dapat dilaksanakan, mengemukakan suatu permohonan kepada Ketua Pengarah bagi menggantikan perakuan, lesen, permit, kelulusan, keizinan, kebenaran atau dokumen lain mengikut peraturan 189.

Penyerahan balik perakuan, lesen, permit, dsb.

192. (1) Seseorang yang mempunyai suatu perakuan, lesen, permit, kelulusan, keizinan, kebenaran atau dokumen lain yang dikeluarkan di bawah Peraturan-Peraturan ini boleh menyerahkan balik perakuan, lesen, permit, kelulusan, keizinan, kebenaran atau dokumen lain itu dengan memberikan suatu notis bertulis kepada Ketua Pengarah tidak kurang daripada enam bulan sebelum tarikh penyerahan balik yang dicadangkan.

(2) Jika Ketua Pengarah membenarkan orang itu menyerahkan balik perakuan, lesen, permit, kelulusan, keizinan, kebenaran atau dokumen lain, penyerahan balik itu hendaklah berkuat kuasa enam bulan dari tarikh Ketua Pengarah menerima notis bertulis di bawah subperaturan (1) atau pada mana-mana tarikh sebagaimana yang ditentukan oleh Ketua Pengarah, dan orang itu hendaklah—

- (a) mengambil segala langkah dan memberikan segala bantuan sebagaimana yang dikehendaki oleh Ketua Pengarah; dan
- (b) mengemukakan perakuan, lesen, permit, kelulusan, keizinan, kebenaran atau dokumen lain kepada Ketua Pengarah pada atau sebelum tarikh kuat kuasa penyerahan balik itu.

(3) Penyerahan balik perakuan, lesen, permit, kelulusan, keizinan, kebenaran atau dokumen lain di bawah subperaturan (1) tidak boleh dibatalkan melainkan jika Ketua Pengarah membenarkan penyerahan balik itu untuk ditarik balik.

Penggantungan, pembatalan dan pengubahan perakuan, lesen, permit, dsb.

193. (1) Ketua Pengarah boleh mengantung, membatalkan atau mengubah perakuan, lesen, permit, kelulusan, kebenaran, kaizinan atau dokumen lain yang dikeluarkan di bawah Peraturan-Peraturan ini kepada mana-mana orang dalam mana-mana hal keadaan seperti yang berikut:

- (a) jika orang itu melanggar mana-mana terma dan syarat pada perakuan, lesen, permit, kelulusan, keizinan, kebenaran atau dokumen lain itu;
- (b) jika orang itu melanggar mana-mana peruntukan Akta atau Peraturan-Peraturan ini;
- (c) jika pengeluaran perakuan, lesen, permit, kelulusan, keizinan, kebenaran atau dokumen lain diperoleh secara fraud atau salah nyataan; atau
- (d) jika berlaku kematian, ketidakupayaan atau kebankrapan oleh orang itu atau, dalam hal suatu syarikat, jika berlaku pembubaran atau pelantikan seorang penerima atau pengurus.

(2) Ketua Pengarah tidak boleh menggantung, membatalkan atau mengubah mana-mana perakuan, lesen, permit, kelulusan, keizinan, kebenaran atau dokumen lain melainkan jika orang itu telah diberikan pelung untuk membuat suatu representasi.

(3) Sementara menunggu keputusan untuk menggantung, membatalkan atau mengubah perakuan, lesen, permit, kelulusan, kebenaran, keizinan atau dokumen lain di bawah subperaturan (1), Ketua Pengarah boleh, jika difikirkan perlu, menggantung

sementara atau mengubah, dengan atau tanpa syarat, perakuan, lesen, permit, kelulusan, keizinan, kebenaran atau dokumen lain itu.

(4) Ketua Pengarah boleh mengubah suatu manual penerbangan, jadual prestasi atau dokumen lain yang dimasukkan secara rujukan ke dalam perakuan kelayakan terbang apabila alasan yang mencukupi ditunjukkan sehingga memuaskan hati Ketua Pengarah dengan atau tanpa siasatan.

(5) Jika suatu perakuan, lesen, permit, kelulusan, keizinan, kebenaran atau dokumen lain yang dikeluarkan di bawah Peraturan-Peraturan ini—

- (a) telah dibatalkan, pemegang perakuan, lesen, permit, kelulusan, keizinan, kebenaran atau dokumen lain itu hendaklah dalam tempoh empat belas hari dari tarikh pembatalan memulangkan perakuan, lesen, permit, kelulusan, keizinan, kebenaran atau dokumen lain kepada Ketua Pengarah; atau
- (b) digantung atau digantung sementara, perakuan, lesen, permit, kelulusan, keizinan, kebenaran atau dokumen lain itu tidak berkuat kuasa semasa tempoh penggantungan.

Pengukuran unit

194. (1) Ketua Pengarah boleh mengeluarkan suatu notis, surat pekeliling atau arahan berhubung dengan unit pengukuran untuk digunakan dalam pengendalian penerbangan awam udara dan darat di Malaysia dengan menurut Aneks 5 kepada Konvensyen Chicago.

(2) Seseorang yang terlibat dalam pengendalian penerbangan awam udara dan darat di Malaysia hendaklah mematuhi notis, surat pekeliling atau arahan yang dikeluarkan oleh Ketua Pengarah di bawah subperaturan (1).

(3) Bagi maksud peraturan ini, "seseorang yang terlibat dalam penerbangan awam udara dan darat" termasuklah—

- (a) seseorang yang diluluskan oleh Ketua Pengarah untuk menjalankan latihan kepada kru penerbangan, jurutera penyenggaraan kapal udara, pegawai operasi penerbangan/pengirim penerbangan atau mana-mana kakitangan lain;
- (b) seseorang pengendali;
- (c) seseorang yang diluluskan oleh Ketua Pengarah bagi reka bentuk, pembuatan atau pembinaan produk aeronautik;
- (d) seseorang yang diluluskan oleh Ketua Pengarah untuk menjalankan pengurusan kelayakan terbang berterusan, penyelenggaran produk aeronautik dan latihan penyelenggaran;
- (e) seseorang pengendali aerodrom; dan
- (f) seseorang yang menyediakan perkhidmatan penerbangan udara.

Penerbangan melintasi negara asing

195. (1) Pengendali dan ketua juruterbang suatu kapal udara Malaysia (atau, jika tempat utama perniagaan atau tempat tinggal pengendali di dalam Malaysia, mana-mana kapal udara lain) yang diterbangkan melintasi mana-mana Negara tidak boleh membenarkan kapal udara itu digunakan bagi maksud yang menjelaskan keselamatan, ketenteraman awam atau kesihatan awam, atau keselamatan penerbangan udara yang berhubungan dengan, Negara itu.

(2) Seseorang pengendali tidak melanggar subperaturan (1) jika orang itu tidak tahu atau mengesyaki kapal udara itu sedang atau akan digunakan bagi maksud yang disebut dalam subperaturan (1).

(3) Pengendali dan ketua juruterbang suatu kapal udara Malaysia (atau, jika tempat utama perniagaan atau tempat tinggal pengendali di dalam Malaysia, mana-mana kapal udara lain) yang diterbangkan melintasi mana-mana Negara hendaklah mematuhi apa-apa arahan yang diberikan oleh pihak berkuasa aeronautik yang berkaitan Negara itu apabila—

- (a) penerbangan itu belum dibenarkan dengan sewajarnya; atau
- (b) ada alasan yang munasabah bagi pihak berkuasa aeronautik yang berkaitan untuk mempercayai bahawa kapal udara itu digunakan atau akan digunakan bagi maksud yang menjelaskan keselamatan Negara itu, ketenteraman awam atau kesihatan awam, atau keselamatan penerbangan udara yang berhubungan dengan, Negara itu,

melainkan jika nyawa orang dalam penerbangan atau keselamatan kapal udara akan terancam disebabkannya.

(4) Seseorang tidak melanggar subperaturan (3) jika orang itu tidak tahu atau mengesyaki arahan diberikan oleh pihak berkaitan aeronautik yang berkaitan.

(5) Kehendak dalam subperaturan (3) tidak menjelaskan mana-mana kehendak lain untuk patuh kepada arahan pihak berkuasa aeronautik.

(6) Bagi maksud peraturan ini, “pihak berkuasa aeronautik yang berkaitan” termasuklah mana-mana orang, sama ada anggota tentera sesuatu Negara atau pihak berkuasa awam, yang diberi kuasa di bawah undang-undang Negara itu untuk mengeluarkan arahan kepada kapal udara yang diterbangkan melintasi Negara itu.

Pemakaian Peraturan-Peraturan ini kepada kapal udara yang dikawal Malaysia yang tidak didaftarkan di Malaysia

196. (1) Menteri boleh mengarahkan bahawa mana-mana peruntukan Peraturan-Peraturan ini atau notis, surat pekeliling, arahan atau maklumat yang

dikeluarkan di bawah Peraturan-Peraturan ini hendaklah berkuat kuasa seolah-olah sebutan dalam peruntukan itu atau notis, surat pekeliling, arahan atau maklumat itu tentang kapal udara Malaysia termasuklah sebutan mana-mana kapal udara yang didaftarkan di mana-mana Negara.

(2) Arahan di bawah subperaturan (1) hanya boleh menyatakan kapal udara yang tidak didaftarkan di Malaysia tetapi pada masa itu di bawah pengurusan seorang yang, atau setiap orang yang, layak untuk memegang kepentingan di sisi undang-undang atau benefisial melalui pemunyaan dalam suatu kapal udara yang didaftarkan di Malaysia.

Pemakaian Peraturan-Peraturan kepada Kerajaan dan tentera pelawat

197. (1) Peruntukan Peraturan-Peraturan ini melainkan jika dinyatakan selainnya, terpakai bagi atau berhubungan dengan suatu kapal udara yang dimiliki atau diambil kerja secara eksklusif dalam perkhidmatan Kerajaan, sebagaimana ia terpakai bagi kapal udara lain yang didaftarkan di Malaysia atau yang boleh didaftarkan sedemikian.

(2) Bagi maksud subperaturan (1), jabatan atau pihak berkuasa lain yang bertanggungjawab bagi pihak Kerajaan bagi pengurusan kapal udara itu adalah disifatkan sebagai pengendali kapal udara itu, dan, dalam hal suatu kapal udara yang dimiliki oleh Kerajaan, menjadi pemunya berkepentingan Kerajaan dalam kapal udara itu.

(3) Walau apa pun subperaturan (2), tiada apa-apa dalam peraturan ini boleh menjadikan mana-mana jabatan atau pihak berkuasa lain yang bertanggungjawab bagi pihak Kerajaan bagi pengurusan mana-mana kapal udara bertanggungan kepada mana-mana penalti.

(4) Melainkan diperuntukkan dengan nyata selainnya, tentera laut, tentera dan tentera udara dan anggota mana-mana tentera pelawat dan apa-apa harta benda yang dipegang atau digunakan bagi maksud ketenteraan hendaklah dikecualikan

daripada Peraturan-Peraturan ini setakat yang terpakai seolah-olah angkatan itu adalah sebahagian daripada angkatan tentera dan pada masa itu berkhidmat di situ.

(5) Melainkan diperuntukkan selainnya oleh subperaturan (6), Kaedah-Kaedah Udara, dan peraturan 44, tiada apa pun dalam Peraturan-Peraturan ini boleh terpakai bagi mana-mana kapal udara tentera.

(6) Apabila suatu kapal udara tentera yang diterbangkan oleh seorang juruterbang awam dan tidak diperintahkan oleh seorang yang bertindak dalam menjalankan tugas sebagai anggota mana-mana angkatan tentera atau anggota tentera pelawat, peraturan 97, 98, 99 dan peruntukan Kaedah-Kaedah Udara hendaklah terpakai bagi penerbangan itu.

Kesan luar wilayah bagi Peraturan-Peraturan ini

198. Kecuali jika konteksnya menghendaki selainnya, peruntukan Peraturan-Peraturan ini—

- (a) setakat ia terpakai, sama ada secara sebutan nyata atau selainnya kepada suatu kapal udara Malaysia, terpakai bagi kapal udara itu di mana-mana jua ia berada;
- (b) setakat ia terpakai bagi kapal udara lain, terpakai bagi kapal udara lain itu apabila ia berada dalam Malaysia atau atas, atau dalam sempadan sekitar bagi, suatu pepasangan luar pesisir;
- (c) setakat ia melarang, menghendaki atau mengawal selia, sama ada dengan sebutan nyata atau selainnya, apa-apa perlakuan oleh orang di dalam, atau oleh mana-mana kru, mana-mana kapal udara Malaysia, terpakai bagi orang-orang itu dan kru itu di mana-mana jua mereka berada; dan
- (d) setakat ia melarang, menghendaki atau mengawal selia perlakuan apa-apa yang berhubungan dengan mana-mana kapal udara Malaysia oleh orang lain terpakai bagi mereka di mana-mana jua mereka berada.

Pengecualian bagi kelas kapal udara tertentu

199. Selain peraturan 79, 98, 131, 133 dan 136 dan Bahagian XVI, Peraturan-Peraturan ini tidak terpakai bagi—

- (a) apa-apa belon kecil;
- (b) apa-apa layang-layang;
- (c) apa-apa kapal udara kecil tanpa pemandu; dan
- (d) apa-apa kapal udara pengawasan kecil tanpa pemandu.

Menjalankan tugas dan kuasa Ketua Pengarah

200. Ketua Pengarah hendaklah pada setiap masa melaksanakan tugas dan menjalankan kuasanya di bawah Peraturan-Peraturan ini dengan cara yang selaras dengan obligasi Kerajaan Malaysia di bawah Konvensyen Chicago, mana-mana triti lain yang ditandatangani oleh Kerajaan Malaysia dan mana-mana perjanjian antara Malaysia dengan mana-mana Negara berhubung dengan mana-mana hal di bawah Peraturan-Peraturan ini.

Kelulusan bagi orang untuk mengemukakan laporan

201. Berhubung dengan mana-mana fungsi Ketua Pengarah di bawah mana-mana peruntukan Peraturan-Peraturan ini, Ketua Pengarah boleh meluluskan seseorang sebagai layak untuk menyediakan laporan dan boleh menerima laporan itu.

Notis, surat pekeliling, arahan dan maklumat

202. Ketua Pengarah boleh mengeluarkan notis, surat pekeliling, arahan atau maklumat sebagaimana yang difikirkannya perlu dan suai manfaat untuk menguatkuaskan peruntukan Peraturan-Peraturan ini.

Penahanan kapal udara

203. (1) Jika Ketua Pengarah mendapati mana-mana kapal udara dimaksudkan atau berkemungkinan akan diterbangkan—

(a) dalam apa-apa hal keadaan yang peraturan 4, 16, 27, 48, 53, 85, 91, 100, 131 atau 132 akan dilanggar berhubung dengan penerbangan itu;

(b) dalam apa-apa hal keadaan yang penerbangan itu akan—

(i) berlanggaran dengan mana-mana peruntukan lain Peraturan-Peraturan ini;

(ii) berlanggaran dengan mana-mana notis, surat pekeliling, arahan atau maklumat yang dikeluarkan di bawah Peraturan-Peraturan ini; atau

(iii) menyebabkan bahaya kepada mana-mana orang atau harta; atau

(c) ketika dalam keadaan tidak layak untuk terbang, sama ada atau tidak penerbangan itu akan—

(i) berlanggaran dengan mana-mana peruntukan lain Peraturan-Peraturan ini;

(ii) berlanggaran dengan mana-mana notis, surat pekeliling, arahan atau maklumat yang dikeluarkan di bawah Peraturan-Peraturan ini; atau

(iii) berlanggaran dengan mana-mana perintah, kehendak atau arahan yang dibuat menurut Peraturan-Peraturan ini,

Ketua Pengarah boleh mengarahkan—

- (A) pemunya, pengendali atau ketua juruterbang kapal udara supaya dia tidak membenarkan kapal udara itu membuat penerbangan yang berkenaan atau mana-mana perihalan penerbangan yang lain sebagaimana yang dinyatakan dalam arahan itu; dan
- (B) menahan kapal udara itu,

sehingga arahan itu dibatalkan oleh Ketua Pengarah.

(2) Bagi maksud subperaturan (1), Ketua Pengarah boleh memasuki dan memeriksa mana-mana kapal udara.

(3) Dalam hal suatu kapal udara yang didaftarkan di mana-mana Negara, jika Ketua Pengarah mendapati kapal udara itu dimaksudkan atau berkemungkinan akan diterbangkan dalam hal keadaan yang peraturan 148 akan dilanggar, Ketua Pengarah boleh mengarahkan ketua juruterbang kapal udara itu supaya dia tidak membenarkan kapal udara itu membuat penerbangan tertentu itu atau mana-mana perihalan penerbangan lain sebagaimana yang dinyatakan dalam arahan itu sehingga arahan itu dibatalkan oleh Ketua Pengarah.

(4) Bagi maksud subperaturan (3), Ketua Pengarah hendaklah, dengan segera, memaklumkan kepada Negara Pendaftaran segala perincian yang diperlukan untuk merumuskan keputusan berhubung dengan kapal udara itu.

Pengawasan pengawalseliaan keselamatan

204. (1) Ketua Pengarah boleh, pada bila-bila masa, menjalankan pengawasan pengawalseliaan keselamatan untuk menentukan pematuhan kepada Peraturan-Peraturan ini.

(2) Tanpa menjaskan mana-mana undang-undang bertulis yang lain, Ketua Pengarah hendaklah mempunyai kuasa untuk—

- (a) mengakses dan memeriksa mana-mana produk aeronautik, kapal udara, aerodrom, kemudahan penerbangan, tempat atau bangunan;
- (b) memeriksa, membuat salinan atau mengambil ekstrak daripada mana-mana buku, manual, buku minit, rekod atau apa-apa dokumen yang dikehendaki oleh Ketua Pengarah untuk disimpan;
- (c) mengambil gambar premis, barang, bagasi, pakej dan apa-apa harta atau material yang dijumpai di situ; atau
- (d) membuat apa-apa ujian yang Ketua Pengarah fikirkan perlu,

bagi maksud untuk menentukan pematuhan Peraturan-Peraturan ini.

(3) Apa-apa perbelanjaan yang ditanggung oleh sebab apa-apa yang dibuat semasa, atau bersampingan dengan pengawasan kawal selia keselamatan di bawah peraturan ini hendaklah dibayar dan didapatkan semula daripada pemegang perakuan, pemegang lesen, pemegang permit atau mana-mana orang yang telah diberikan kelulusan, keizinan atau kebenaran.

(4) Mana-mana orang yang enggan untuk mematuhi permintaan, tuntutan atau arahan yang dibuat oleh Ketua Pengarah atau pegawai diberi kuasa yang bertindak atau berupa sebagai bertindak di bawah Peraturan-Peraturan ini, melakukan suatu kesalahan.

Halangan penyiasatan

205. Mana-mana orang tidak boleh dengan sengaja menyekat atau menghalang mana-mana orang yang bertindak dalam penjalanan kuasanya atau pelaksanaan tugasnya di bawah Peraturan-Peraturan ini.

Penalti

206. (1) Mana-mana orang yang melanggar mana-mana peruntukan yang dinyatakan dalam Bahagian A Jadual Ketiga melakukan suatu kesalahan dan apabila disabitkan boleh—

(a) jika orang itu ialah seorang individu, didenda tidak melebihi dua puluh lima ribu ringgit; atau

(b) jika orang itu ialah suatu pertubuhan perbadanan, didenda tidak melebihi lima puluh ribu ringgit.

(2) Mana-mana orang yang melanggar mana-mana peruntukan yang dinyatakan dalam Bahagian B Jadual Ketiga melakukan suatu kesalahan dan apabila disabitkan boleh—

(a) jika orang itu ialah seorang individu, didenda tidak melebihi dua puluh lima ribu ringgit atau dipenjarakan selama tempoh tidak melebihi satu tahun atau kedua-duanya; atau

(b) jika orang itu ialah suatu pertubuhan perbadanan, didenda tidak melebihi lapan puluh ribu ringgit.

(3) Mana-mana orang yang melanggar mana-mana peruntukan yang dinyatakan dalam Bahagian C Jadual Ketiga melakukan suatu kesalahan dan apabila disabitkan boleh—

(a) jika orang itu ialah seorang individu, didenda tidak melebihi lima puluh ribu ringgit atau dipenjarakan selama tempoh tidak melebihi tiga tahun atau kedua-duanya; atau

(b) jika orang itu ialah suatu pertubuhan perbadanan, didenda tidak melebihi seratus ribu ringgit.

(4) Mana-mana orang yang melanggar peraturan 110 atau 114 melakukan suatu kesalahan dan apabila disabitkan boleh—

(a) dalam hal kesalahan kali pertama—

- (i) jika orang itu ialah seorang individu, didenda tidak melebihi lima puluh ribu ringgit atau dipenjarakan selama tempoh tidak melebihi tiga tahun atau kedua-duanya; atau
- (ii) jika orang itu ialah suatu pertubuhan perbadanan, didenda tidak melebihi seratus ribu ringgit; atau

(b) dalam hal kesalahan kali kedua atau kali kemudian—

- (i) jika orang itu ialah seorang individu, didenda tidak melebihi seratus ribu ringgit atau dipenjarakan selama tempoh tidak melebihi lima tahun atau kedua-duanya; atau
- (ii) jika orang itu ialah suatu pertubuhan perbadanan, didenda tidak melebihi seratus lima puluh ribu ringgit.

PART XXVIII
PERUNTUKAN KECUALIAN

Pembatalan Peraturan-Peraturan Penerbangan Awam 1996

207. Peraturan-Peraturan Penerbangan Awam 1996 [P.U. (A) 139/1996] dibatalkan.

Perakuan, lesen, permit, dsb. terus sah

208. (1) Suatu perakuan, lesen, permit, kelulusan, keizinan, kebenaran atau dokumen lain yang dikeluarkan kepada mana-mana orang di bawah Peraturan-Peraturan Penerbangan Awam 1996 hendaklah terus menjadi sah di bawah

Peraturan-Peraturan ini sehingga tarikh luput perakuan, lesen, permit, kelulusan, keizinan, kebenaran atau dokumen lain.

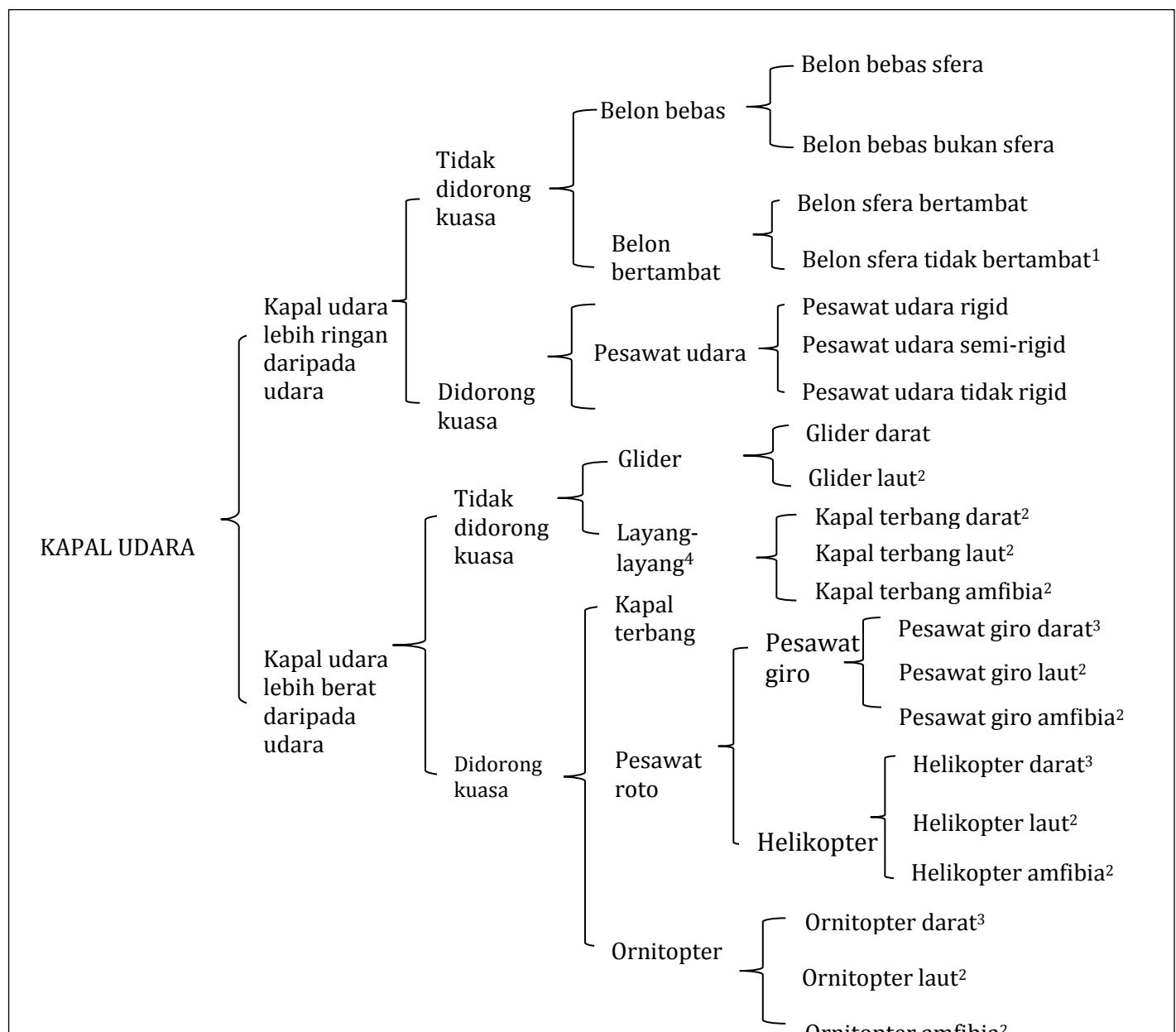
(2) Tiada apa-apa pun dalam peraturan ini boleh ditafsirkan sebagai melanjutkan kesahan suatu perakuan, lesen, permit, kelulusan, keizinan, kebenaran atau dokumen lain yang dinyatakan dalam subperaturan (1) melampaui tarikh tamat tempohnya.

Pembayaran yang kena bayar kepada Kerajaan

209. Semua pembayaran yang kena bayar kepada Kerajaan di bawah Peraturan-Peraturan Penerbangan Awam 1996 boleh didapatkan semula di bawah Peraturan-Peraturan itu seolah-olah Peraturan-Peraturan ini tidak dibuat.

JADUAL PERTAMA
[Subperaturan 7(2)]

KLASIFIKASI KAPAL UDARA

1. Secara umumnya ditentukan "belon layang-layang".
2. "Apungan" atau "bot" boleh ditambah sebagaimana berkaitan.
3. Termasuklah kapal udara dilengkapi dengan gear pendaratan jenis ski (mengantikan "ski" dengan "mendarat").
4. Bagi maksud melengkapkan sahaja.

JADUAL KEDUA
[Peraturan 149]

PERKELASAN PENGAWAL TRAFIK UDARA

1. Perkelasan yang berikut boleh dinyatakan dalam suatu lesen pengawal trafik udara:

- (a) perkelasan kawalan aerodrom, yang membenarkan pemegang lesen pengawal trafik udara untuk menyediakan atau mengawal selia penyediaan perkhidmatan kawalan aerodrom, atau kedua-duanya;
- (b) perkelasan pengawasan kawalan sua, yang membenarkan pemegang lesen untuk menyediakan atau mengawal selia penyediaan perkhidmatan kawalan sua, atau kedua-duanya;
- (c) perkelasan tatacara kawalan kawasan, yang membenarkan pemegang lesen untuk menyediakan atau mengawal selia perkhidmatan kawalan kawasan, atau kedua-duanya;
- (d) perkelasan pengawasan kawalan kawasan, yang membenarkan pemegang lesen untuk menyediakan atau mengawal selia perkhidmatan kawalan kawasan, atau kedua-duanya;
- (e) perkelasan tatacara kawalan sua, yang membenarkan pemegang lesen untuk menyediakan atau mengawal selia penyediaan perkhidmatan kawalan sua, atau kedua-duanya.

2. Suatu perkelasan dinyatakan dalam suatu lesen pengawal trafik udara menjadi tidak sah jika pengawal trafik udara tidak memberikan perkhidmatan kawalan trafik udara yang dinyatakan dalam perkelasan itu bagi tempoh enam bulan atau lebih.

3. Jika suatu perkelasan yang dinyatakan dalam suatu lesen pengawal trafik udara menjadi tidak sah, perkelasan itu hendaklah kekal tidak sah sehingga Ketua Pengarah berpuas hati bahawa keupayaan untuk menyediakan perkhidmatan kawalan trafik udara yang dinyatakan dalam perkelasan itu oleh pengawal trafik udara yang berkenaan itu telah dipulihkan.

JADUAL KETIGA

[Peraturan 206]

KESALAHAN

Mana-mana orang yang melanggar peruntukan yang disenaraikan dalam Bahagian A, Bahagian B dan Bahagian C Jadual ini adalah melakukan kesalahan.

BAHAGIAN A

<i>Peraturan</i>	<i>Perkara</i>
72	Tanggungjawab pengendali berhubung dengan kelesuan
73	Tanggungjawab kru berhubung dengan kelesuan
74	Masa penerbangan dan tanggungjawab kru penerbangan
94	Pembawaan binatang hidup
156	Kelesuan pengawal trafik udara

BAHAGIAN B

<i>Peraturan</i>	<i>Perkara</i>
4	Kapal udara hendaklah didaftarkan
11	Perubahan pemilikan kapal udara Malaysia

- 12 Perubahan pemilikan kapal udara Malaysia kepada orang yang tidak layak
- 14 Perubahan dalam Daftar Kapal Udara
- 16 Kenegaraan dan tanda pendaftaran
- 38 Rekod kapal udara
- 39 Penyempurnaan dan penyimpanan rekod
- 43 Jadual berat kapal udara
- 69 Buku log penerbangan peribadi
- 75 Perlindungan kru daripada radiasi kosmik
- 79 Belon, belon bertambat, layang-layang, pesawat udara, glider dan paracut naik
- 80 Kuasa untuk melarang dan menyekat penerbangan
- 86 Taklimat penumpang oleh ketua juruterbang
- 91 Penggunaan sistem perakam penerbangan dan pemeliharaan rekod
- 92 Tugas ketua juruterbang berhubung dengan pencarian dan penyelamatan
- 93 Cara pembawaan orang
- 95 Pintu keluar
- 96 Penandaan kawasan pecah masuk
- 100 Merokok dalam kapal udara
- 101 Kuasa ketua juruterbang dan anggota kru kapal udara
- 102 Tingkah laku yang mengganggu

- 103 Penumpang gelap
- 111 Manual pengendalian
- 112 Program latihan
- 113 Program analisis data penerbangan
- 137 Pengguguran artikel dan binatang
- 138 Pengguguran orang
- 142 Kapal udara kecil tanpa pemandu
- 160 Buku log perjalanan
- 161 Dokumen yang kena dibawa
- 162 Pengemukaan dokumen dan rekod
- 163 Penyimpanan kekal dokumen dan rekod
- 190 Pemindahmilikan perakuan, lesen, permit, dsb.
- 191 Kehilangan atau kerosakan perakuan, lesen, permit, dsb.
- 192 Penyerahan balik perakuan, lesen, permit, dsb.

BAHAGIAN C

<i>Peraturan</i>	<i>Perkara</i>
21	Perakuan kelulusan bagi reka bentuk, pengeluaran dan pembinaan produk aeronautik
22	Perakuan pengesahan bagi reka bentuk, pengeluaran dan pembinaan produk aeronautik
23	Pemerakuan, pengesahan dan kelulusan produk aeronautik

- 24 Pemerakuan, pengesahan dan kelulusan bagi reka bentuk bagi pengubahsuaian dan pembaikan produk aeronautik
- 26 Perakuan kelayakan terbang hendaklah berkuat kuasa
- 29 Pengeluaran, pembaharuan dan pengubahan permit untuk terbang
- 30 Kehendak bagi pelepasan penyenggaraan
- 31 Kelulusan bagi organisasi untuk terlibat dalam pengurusan kelayakan terbang berterusan, penyenggaraan produk aeronautik dan latihan penyenggaraan
- 32 Kelulusan organisasi berhubung dengan penyenggaraan dan latihan penyenggaraan
- 33 Penandatangan yang diluluskan
- 34 Maklumat kelayakan terbang berterusan yang mandatori
- 35 Lesen penyenggaraan kapal udara
- 37 Kelulusan bagi kursus latihan dan pengajaran bagi penyenggaraan kapal udara
- 40 Kelengkapan bagi pengendalian kapal udara
- 41 Kelengkapan radio bagi pengendalian kapal udara
- 42 Kehendak minimum kelengkapan
- 44 Perakuan bunyi bising
- 45 Kehendak bagi perakuan bunyi bising oleh kapal udara yang didaftarkan di luar Malaysia
- 46 Perakuan bunyi bising hendaklah dibawa
- 48 Komposisi kru kapal udara
- 49 Juruterbang dikehendaki dalam penerbangan pengangkutan udara komersial

- 50 Latihan dan ujian bagi penerbangan solo atau dual
- 51 Bilangan anggota kru kabin yang dikehendaki dalam kapal udara
- 52 Kuasa untuk mengarahkan penambahan kru penerbangan dan anggota kru kabin atas kapal udara
- 53 Kehendak bagi lesen berhubung dengan anggota kru penerbangan
- 54 Kehendak bagi lesen yang berkaitan berhubung dengan kapal udara yang didaftarkan dalam suatu Negara
- 55 Pengendali radio telefoni penerbangan
- 56 Pegawai pengendalian penerbangan/pengirim penerbangan
- 59 Pengeluaran, pembaharuan dan kesan lesen kru penerbangan
- 60 Kehendak perubatan bagi pemegang lesen
- 62 Pemegang lesen tidak boleh bertindak sebagai anggota kru penerbangan apabila tidak sihat
- 63 Pengesahan lesen kru penerbangan
- 64 Organisasi latihan yang diluluskan
- 65 Pemeriksa yang dibenarkan
- 66 Pengajaran dalam penerbangan
- 67 Kelab penerbangan
- 68 Peranti simulasi latihan penerbangan
- 76 Kemudahan penerbangan udara
- 77 Kaedah-Kaedah Udara
- 78 Pertunjukan terbang
- 81 Pengendalian kapal udara

- 82 Pengendalian aerodrom minima bagi kapal udara pengangkutan udara bukan komersial
- 83 Juruterbang hendaklah kekal berada di alat kawalan
- 84 Pemakaian sut keselamatan oleh kru
- 85 Tindakan pra-penerbangan oleh ketua juruterbang kapal udara
- 87 Kelengkapan keselamatan bagi kapal udara pengangkutan udara bukan komersial
- 88 Penggunaan oksigen dalam penerbangan pengangkutan udara bukan komersial
- 89 Pengendalian stesen radio di dalam dalam kapal udara
- 90 Penggunaan sistem pengelakan pelanggaran udara
- 97 Membahayakan keselamatan kapal udara
- 98 Membahayakan keselamatan orang atau harta benda
- 99 Mabuk di dalam kapal udara
- 105 Penerbangan berdasarkan prestasi bagi kapal udara Malaysia
- 106 Penerbangan berdasarkan prestasi bagi kapal udara yang tidak didaftarkan di Malaysia
- 107 Penerbangan dalam Ruang Udara Aras Tinggi Atlantik Utara
- 108 Prestasi pengekalan ketinggian bagi kapal udara Malaysia
- 109 Prestasi pengekalan ketinggian bagi kapal udara yang tidak didaftarkan di Malaysia
- 115 Pajakan kapal udara yang berdaftar dengan negara asing
- 116 Pajakan kapal udara Malaysia kepada mana-mana Negara
- 119 Tanggungjawab pengendali

- 120 Pemuatan kapal udara pengangkutan udara komersial dan penggantungan muatan
- 121 Syarat pengendalian dan kehendak prestasi kapal terbang
- 122 Pengendalian masa lencongan lanjutan
- 123 Syarat kendalian dan keperluan prestasi helikopter
- 124 Pengendalian pengangkutan udara komersial pada waktu malam atau dalam keadaan alatan meteorologi oleh kapal terbang enjin tunggal
- 125 Minima pengendalian aerodrom bagi kapal udara Malaysia
- 126 Minima pengendalian aerodrom bagi kapal udara yang tidak didaftarkan di Malaysia
- 127 Tanggungjawab tambahan ketua juruterbang dalam pengangkutan udara komersial yang membawa penumpang
- 130 Permit bagi pembawaan senjata perang
- 131 Pembawaan senjata perang dalam kapal udara
- 132 Permit bagi pembawaan barang berbahaya
- 133 Pembawaan barang berbahaya di atas kapal udara
- 134 Obligasi pengendali dan pengantar muatan
- 135 Pelaporan dan penyiasatan kejadian
- 136 Pengendalian kerja keudaraan
- 139 Kelulusan teknikal oleh Ketua Pengarah
- 140 Sistem kapal udara tanpa pemandu
- 141 Kerja keudaraan yang melibatkan sistem kapal udara tanpa pemandu

- 143 Kapal udara pengawasan kecil tanpa pemandu
- 144 Sistem kapal udara tanpa pemandu melebihi 20 kilogram
- 146 Kapal udara Malaysia yang digunakan dalam pengendalian penerbangan am
- 147 Kapal udara didaftarkan di negara asing yang digunakan dalam pengendalian penerbangan am
- 148 Sekatan berkenaan dengan pengangkutan bagi balasan berharga dalam kapal udara yang didaftarkan di negara asing
- 149 Pelesenan pengawal trafik udara
- 152 Organisasi latihan yang diluluskan
- 153 Manual Kawal Selia Perkhidmatan Penerbangan Udara
- 154 Manual Perkhidmatan Trafik Udara
- 155 Ketidakupayaan pengawal trafik udara
- 157 Larangan menggunakan bahan-bahan psikoaktif
- 158 Perkhidmatan telekomunikasi aeronautik
- 159 Perakuan stesen radio aeronautik
- 164 Kesalahan berhubung dengan dokumen dan rekod
- 165 Pelaporan mandatori kejadian
- 167 Sistem pengurusan keselamatan
- 180 Membuka dan menanggalkan bahagian atau kelengkapan kapal udara di bawah lien
- 185 Pemberitahuan mengenai kemalangan dan kejadian
- 187 Notis, surat pekeliling, arahan dan maklumat

- 189   Permohonan bagi lesen, perakuan, permit, dsb.
- 195   Penerbangan melintasi negara asing
- 203   Penahanan kapal udara
- 204   Pengawasan kawal selia keselamatan

Dibuat 28 Mac 2016
[DCA/PU/11/31 Vol. 6 ; PN(PU2)38/VIII]

DATO' SERI LIOW TIONG LAI
Menteri Pengangkutan

CIVIL AVIATION ACT 1969
CIVIL AVIATION REGULATIONS 2016

ARRANGEMENT OF REGULATIONS

PART I
PRELIMINARY

Regulations

1. Citation and commencement
2. Interpretation

PART II
REGISTRATION, MARKING AND MORTGAGE OF AIRCRAFT

3. Interpretation
4. Aircraft shall be registered
5. Registration of aircraft in Malaysia
6. Qualification for registration
7. Application for registration
8. Reservation of registration mark
9. Expiration and renewal of certificate of registration
10. Aircraft Register
11. Change of ownership of Malaysian aircraft
12. Change of ownership of Malaysian aircraft to unqualified person
13. Deregistration of aircraft registered in Malaysia
14. Change in Aircraft Register
15. Search for information in Aircraft Register
16. Nationality and registration mark
17. Entry of aircraft mortgage
18. Amendment of mortgage particulars in Aircraft Register
19. Removal of entry of mortgage from Aircraft Register
20. Application of Bills of Sale Act 1950 and provision of the Companies Act 1965

PART III
AIRWORTHINESS OF AIRCRAFT

Regulations

21. Certification of approval for design, manufacture and construction of aeronautical product
22. Certificate of validation for design, manufacture and construction of aeronautical product
23. Certification, validation and approval of aeronautical product
24. Certification, validation and approval of design of modifications and repairs of aeronautical product
25. Adoption of airworthiness codes
26. Certificate of airworthiness to be in force
27. Certificate of airworthiness ceasing to be in force
28. Certificate of airworthiness for export
29. Issuance, renewal and variation of permit to fly
30. Requirement for maintenance release
31. Approval for person or organisation to engage in continuing airworthiness management, maintenance of aeronautical product and maintenance training

32. Approval of organisation relating to maintenance and maintenance training
33. Approved signatory
34. Mandatory continuing airworthiness information
35. Aircraft maintenance licence
36. Examination and test relating to aircraft maintenance licence
37. Approval for course of training and instruction for aircraft maintenance
38. Aircraft records
39. Completion and retention of records
40. Equipment for aircraft operation
41. Radio equipment for aircraft operation
42. Minimum equipment requirements
43. Aircraft weight schedule

PART IV
ENVIRONMENTAL STANDARDS

Regulations

- 44. Noise certificate
- 45. Requirement for noise certificate by aircraft registered outside Malaysia
- 46. Noise certificate to be carried

PART V
AIRCRAFT CREW AND LICENSING

- 47. Interpretation
- 48. Composition of flight crew
- 49. Pilot required on commercial air transport flight
- 50. Training and test for solo or dual flying
- 51. Required number of cabin crew member on aircraft
- 52. Power to direct additional flight crew and cabin crew member on aircraft
- 53. Requirement for licence in relation to member of flight crew
- 54. Requirement for appropriate licence in relation to aircraft registered in a State
- 55. Flight radiotelephony operator
- 56. Flight operations officer/flight dispatcher
- 57. Flight engineer
- 58. Member of armed forces
- 59. Issuance, renewal and effect of flight crew licence
- 60. Medical requirement for licence holder
- 61. Examination and test relating to flight crew licence
- 62. Licence holder not to act as member of flight crew when unfit
- 63. Validation of flight crew licence
- 64. Approved training organisation
- 65. Authorized examiner
- 66. Instruction in flying
- 67. Flying club
- 68. Flight simulation training device
- 69. Personal flying log book

PART VI
PROTECTION OF CREW

Regulations

- 70. Interpretation
- 71. Application
- 72. Operator's responsibilities in relation to fatigue of crew
- 73. Crew's responsibilities in relation to fatigue
- 74. Flight times and responsibilities of flight crew
- 75. Protection of crew from cosmic radiation

PART VII
AIRCRAFT IN FLIGHT

- 76. Air navigation services
- 77. Rules of the Air
- 78. Exhibition of flying
- 79. Balloons, captive balloons, kites, airships, gliders and parascending parachutes
- 80. Power to prohibit and restrict flying

PART VIII
OPERATION OF AIRCRAFT

- 81. Operation of aircraft
- 82. Aerodrome operating minima for non-commercial air transport aircraft
- 83. Pilot to remain at controls
- 84. Wearing of survival suit by crew
- 85. Pre-flight action by pilot-in-command of aircraft
- 86. Passenger briefing by pilot-in-command
- 87. Survival equipment for non-commercial air transport flight
- 88. Use of oxygen on non-commercial air transport flight
- 89. Operation of radio station in aircraft
- 90. Use of airborne collision avoidance system
- 91. Use of flight recorder and preservation of records

Regulations

92. Duties of pilot-in-command in relation to search and rescue
93. Method of carriage of persons
94. Carriage of live animals
95. Exits
96. Marking of break-in areas
97. Endangering safety of aircraft
98. Endangering safety of person and property
99. Drunkenness in aircraft
100. Smoking in aircraft
101. Authority of pilot-in-command and member of the crew of aircraft
102. Acting in disruptive manner
103. Stowaway

PART IX
HEIGHT KEEPING AND NAVIGATION

104. Interpretation
105. Performance-based navigation for Malaysian aircraft
106. Performance-based navigation for aircraft not registered in Malaysia
107. Flight in the North Atlantic High Level Airspace
108. Height keeping performance for Malaysian aircraft
109. Height keeping performance for aircraft not registered in Malaysia

PART X
AIR OPERATOR

110. Air operator certificate
111. Operations manual
112. Training programme
113. Flight data analysis programme
114. Validation of foreign air operator certificate
115. Leasing of foreign registered aircraft

Regulations

116. Leasing of Malaysian aircraft to any State

PART XI

ARTICLE 83BIS AGREEMENT

117. Application

118. Article 83bis agreement

PART XII

COMMERCIAL AIR TRANSPORT OPERATIONS

119. Operator's responsibilities

120. Loading of commercial air transport aircraft and suspended loads

121. Aeroplane operating conditions and performance requirements

122. Extended diversion time operations

123. Helicopters operating conditions and performance requirements

124. Commercial air transport operations at night or in instrument meteorological conditions by single engine aeroplanes

125. Aerodrome operating minima for Malaysian aircraft

126. Aerodrome operating minima for aircraft not registered in Malaysia

127. Additional duties of pilot-in-command in commercial air transport aircraft carrying passengers

PART XIII

CARRIAGE OF MUNITIONS OF WAR AND DANGEROUS GOODS

128. Interpretation

129. National Transport of Dangerous Goods Programme

130. Permit for carriage of munitions of war

131. Carriage of munitions of war on aircraft

132. Permit for carriage of dangerous goods

133. Carriage of dangerous goods on aircraft

Regulations

- 134. Obligations of operator and shipper
- 135. Reporting and investigation of occurrences

PART XIV
AERIAL WORK AND SPECIALISED OPERATIONS

- 136. Aerial work operations
- 137. Dropping of articles and animals
- 138. Dropping of persons

PART XV
GROUND HANDLING SERVICES

- 139. Technical approval by Director General

PART XVI
UNMANNED AIRCRAFT SYSTEM

- 140. Unmanned aircraft system
- 141. Aerial work involving unmanned aircraft system
- 142. Small unmanned aircraft
- 143. Small unmanned surveillance aircraft
- 144. Unmanned aircraft system of more than 20 kilogrammes

PART XVII
GENERAL AVIATION

- 145. Interpretation
- 146. Malaysian aircraft used in general aviation operation
- 147. Foreign registered aircraft used in general aviation operation

PART XVIII
FOREIGN AIRCRAFT OPERATIONS

Regulations

148. Restriction with respect to carriage for valuable consideration in foreign registered aircraft

PART XIX
LICENSING OF AIR TRAFFIC CONTROLLER

149. Licensing of air traffic controller
150. Signature required
151. Validity of air traffic controller licence
152. Approved training organisation
153. Air Navigation Services Regulatory Manual
154. Manual of Air Traffic Services
155. Incapacity of air traffic controller
156. Fatigue of air traffic controller
157. Prohibition of use of psychoactive substances

PART XX
AERONAUTICAL TELECOMMUNICATION SERVICE

158. Aeronautical telecommunication service
159. Certificate of aeronautical radio station

PART XXI
DOCUMENTS AND RECORDS

160. Journey log book
161. Documents to be carried
162. Production of documents and records
163. Preservation of documents and records
164. Offences in relation to documents and records

PART XXII
MANDATORY OCCURRENCE REPORTING

Regulations

165. Mandatory occurrence reporting

PART XXIII
SAFETY PROGRAMME AND SAFETY MANAGEMENT SYSTEM

166. Malaysian Safety Programme
167. Safety management system

PART XXIV
SECURITY MEASURES

168. Responsibilities of Director General

PART XXV
DETENTION AND SALE OF AIRCRAFT

169. Interpretation
170. Detention of aircraft in default of payment of fees or charges
171. Duties of Director General upon detaining aircraft
172. Aircraft lien
173. Deregistration of Malaysian aircraft
174. Sale of aircraft
175. Notice of application
176. Notice of sale
177. Proceeds of sale
178. Recovery of fees or charges by civil action
179. Cessation of aircraft lien
180. Dismantling and detaching part or equipment of aircraft under lien
181. Protection against action
182. Insurance of aircraft

PART XXVI
INVESTIGATION OF AIRCRAFT ACCIDENT AND INCIDENT

Regulations

- 183. Interpretation and application
- 184. Appointment of investigator and investigator-in-charge
- 185. Notification of accident and incident
- 186. Conduct of investigation
- 187. Notices, circulars, directions and information
- 188. Objective of investigation

PART XXVII
GENERAL

- 189. Application for licence, certificate, permit, etc.
- 190. Transfer of certificate, licence, permit, etc.
- 191. Lost or damaged certificate, licence, permit, etc.
- 192. Surrender of certificate, licence, permit, etc.
- 193. Suspension, revocation and variation of certificate, licence, permit, etc.
- 194. Units of measurement
- 195. Flights over foreign country
- 196. Application of Regulations to Malaysian controlled aircraft not registered in Malaysia
- 197. Application of Regulations to Government and visiting forces
- 198. Extra-territorial effect of these Regulations
- 199. Exceptions for certain classes of aircraft
- 200. Exercise of functions and powers by Director General
- 201. Approval for persons to furnish reports
- 202. Notice, circular, directive and information
- 203. Detention of aircraft
- 204. Safety regulatory oversight
- 205. Obstruction of investigation
- 206. Penalties

PART XXVIII
SAVINGS PROVISIONS

Regulations

- 207. Revocation of the Civil Aviation Regulations 1996
- 208. Certificate, licence, permit, etc. continue to be valid
- 209. Payments due to the Government

FIRST SCHEDULE

SECOND SCHEDULE

THIRD SCHEDULE

CIVIL AVIATION ACT 1969

CIVIL AVIATION REGULATIONS 2016

IN exercise of the powers conferred by section 3 of the Civil Aviation Act 1969 [*Act 3*], the Minister makes the following regulations:

PART I
PRELIMINARY

Citation and commencement

1. (1) These regulations may be cited as the **Civil Aviation Regulations 2016**.
- (2) These Regulations come into operation on 31 March 2016.

Interpretation

2. (1) In these Regulations, unless the context otherwise requires—

“aerodrome of the armed forces” means any aerodrome in Malaysia that is under the control of the armed forces;

“minimum descent altitude/height (MDA/H)” means a specified altitude or height in a two dimensional instrument approach operation or circling approach operation below which descent must not be made without the required visual reference;

“decision altitude/height (DA/H)” means a specified altitude or height in a three dimensional instrument approach operation at which a missed approach must be initiated if the required visual reference to continue the approach has not been established;

“cabin crew member” means a member of the crew who performs, in the interest of the safety of passengers, duties assigned by the operator or the pilot-in-command of an aircraft, but does not include a flight crew member;

“apron” means a defined area on a land aerodrome intended to accommodate an aircraft for purposes of loading or unloading passengers, mail or cargo, fuelling, parking or maintenance;

“flight level” means a surface of constant atmospheric pressure which is related to a specific pressure datum, 1013.2 hectopascals (hPa), and is separated from other such surfaces by specific pressure intervals;

“valuable consideration” means any rights, interest, profit or benefit, forbearance, detriment, loss or responsibility accruing, given, suffered or undertaken under an agreement, which is of more than a nominal nature;

“nautical mile” means the International Nautical Mile which is a distance of 1852 metres;

“balloon” means a non-power-driven lighter-than-air aircraft;

“free balloon” means a balloon which when in flight is not attached by any form of restraining device to the surface;

“captive balloon” means a balloon which when in flight is attached by a restraining device to the surface;

“small balloon” means a balloon of not more than two metres in any linear dimension at any stage of its flight, including any basket or other equipment attached to the balloon;

“log book” in the case of an aircraft log book, engine log book or variable pitch propeller log book, or personal flying log book, includes a record kept either in a book, or by any other means approved by the Director General in the particular case;

“Aircraft Register” means the Aircraft Register kept and maintained by the Director General under regulation 10;

“prescribed fee” means the fee prescribed under the Civil Aviation (Fees and Charges) Regulations 2016 [P.U. (A) 99/2016];

“glider” means a non-power-driven heavier-than-air aircraft which derives its lift in flight chiefly from aerodynamic reactions on surfaces which remain fixed under given conditions of flight;

“day” means—

- (a) continuous period of twenty-four hours beginning at midnight; or
- (b) for the purposes of regulation 49, the time from twenty minutes before sunrise until twenty minutes after sunset, excluding both the times, determined at surface level;

“helicopter” means a heavier-than-air aircraft supported in flight chiefly by reactions of the air on one or more power-driven rotors on substantially vertical axes;

“ICAO” means the International Civil Aviation Organisation;

“life jacket” means a jacket or waistcoat, incorporating inflatable buoyancy chambers, which is designed to support a person in the water;

“instrument flight rules” means a set of rules determined by the Director General to govern flight under conditions in which flight by outside visual reference cannot be complied with;

“visual flight rules” means a set of rules determined by the Director General to govern flight under conditions in which outside visual reference can be complied with;

“aeroplane” means a power-driven heavier-than-air aircraft, deriving its lift in flight chiefly from aerodynamic reactions on surfaces which remain fixed under given conditions of flight;

“aircraft” means a machine that can derive support in the atmosphere from reactions of the air, other than reactions of the air against the surface of the earth;

“small unmanned aircraft” means an unmanned aircraft system, other than a balloon or a kite, having a mass of not more than 20 kilogrammes without its fuel but including any articles or equipment installed in or attached to the aircraft at the commencement of its flight;

“lighter-than-air aircraft” means any aircraft supported chiefly by its buoyancy in the air;

“microlight aircraft” means an aircraft designed to carry not more than two persons which has—

- (a) an empty weight not exceeding 150 kilogrammes; and
- (b) a wing loading at the maximum empty weight authorized not exceeding 10 kilogrammes per square metre;

“small unmanned surveillance aircraft” means a small unmanned aircraft which is equipped to undertake any form of surveillance or data acquisition;

“manoeuvring area” means the part of an aerodrome used for the take-off, landing and taxiing of aircraft, but does not include apron;

“instrument meteorological conditions” means meteorological conditions expressed in terms of visibility, distance from cloud and ceiling, which are less than the minima specified for visual meteorological conditions;

“visual meteorological conditions” means meteorological conditions expressed in terms of visibility, distance from cloud and ceiling, equal to or better than specified minima in accordance with the visual flight rules.

“continuing airworthiness” means the set of processes by which an aircraft or its engine, propeller or part complies with the applicable airworthiness requirements and remains in a condition for safe operation throughout its operating life;

“beneficial interest” includes interests arising under contract and other equitable interests;

“aerial work” means an aircraft operation in which an aircraft is used to provide specialized services in agriculture, construction, photography, surveying, observation and patrol, search and rescue, aerial advertisement and other similar activities;

“standard instrument departure” means a designated instrument flight rules departure route linking an aerodrome or a specified runway of the aerodrome with a specified significant point, normally on a delegated air traffic service route, at which the en-route phase of a flight commences;

“pilot-in-command” means the pilot designated by the operator, or in the case of general aviation, the owner, as being in command and charged with the safe conduct of a flight;

“flight crew” means, in relation to an aircraft, those members of the crew of the aircraft who respectively undertake to act as pilot, flight navigator, flight engineer and flight radiotelephony operator of the aircraft;

“airworthy” means the condition of an aircraft or its engine, propeller or part which conforms to the aircraft approved type design and is in a condition for safe operation;

“night” means the time between twenty minutes after sunset and twenty minutes before sunrise, excluding both the times, determined at surface level;

“flight manual” means a manual associated with the certificate of airworthiness containing limitations within which an aircraft is to be considered airworthy and instructions and information necessary to the flight crew members for the safe operation of the aircraft;

“flying machine” means an aeroplane, a powered lift tilt rotor aircraft, helicopter, gyroplane or an ornithopter;

“aerodrome operating minima” means the limits of usability of an aerodrome for—

- (a) take-off, expressed in terms of runway visual range or visibility and, if necessary, cloud conditions;
- (b) landing in two dimensional instrument approach operations, expressed in terms of visibility and/or runway visual range, minimum descent altitude/height (MDA/H) and, if necessary, cloud conditions; and
- (c) landing in three dimensional instrument approach operations, expressed in terms of visibility and/or runway visual range and decision altitude/height (DA/H) as appropriate to the type and/or category of the operation;

“Contracting State” means any State which is a party to the Chicago Convention;

“State of Registry” means the State on whose register an aircraft is entered;

“State of the Operator” means the State in which the operator’s principal place of business is located or, if there is no such place of business, the operator’s permanent residence;

“State of Design” means the State having jurisdiction over the organisation responsible for the type design;

“State” means a foreign State;

“ornithopter” means a heavier-than-air aircraft supported in flight chiefly by reactions of the air on planes to which a flapping motion is imparted;

“standard instrument arrival” means a designated instrument flight rules arrival route linking a significant point, normally on an air traffic service route, with a point from which a published instrument approach procedure can be commenced;

“maintenance release” means a document which contains a certification confirming that the maintenance work to which it relates has been completed in a satisfactory manner, either in accordance with the approved data and the procedures described in the maintenance organisation’s procedures manual or under an equivalent system;

“repair” means the restoration of an aeronautical product to an airworthy condition as defined by the appropriate airworthiness requirements;

“private flight” means a flight which is not for the purpose of aerial work or commercial air transport, which includes an aircraft while in flight carry any person who with the authority of the Director General is making any inspection or witnessing any training, practice or test for the purposes of these Regulations;

“commercial air transport” means an aircraft operation involving the transport of passengers, cargo or mail for hire or reward;

“operator” means a person, organisation or entreprise engaged in or offering to engage in an aircraft operation;

“aerodrome operator” means—

(a) a person licenced under the Malaysian Aviation Commission Act 2015 [Act 771] to operate an aerodrome; or

(b) a person licenced under the Act to maintain or operate an aerodrome;

“replacement” in relation to any part of an aircraft or its equipment includes the removal and replacement of that part whether or not by the same part, and whether or not any work is done on it but does not include the removal and replacement of a part which is designed to be removable solely for the purpose of enabling another part to be inspected, repaired, removed or replaced, or cargo to be loaded;

“aerial work undertaking” means an undertaking whose business includes the performance of aerial work;

“air transport undertaking” means an undertaking whose business includes the undertaking of flights for the purposes of commercial air transport;

“passenger” means a person other than the crew;

“maintenance” means, in relation to an aircraft, the performance of tasks required to ensure the continuing airworthiness of the aircraft, including any one or combination of overhaul, inspection, replacement, defect rectification, and the embodiment of a modification or repair;

“flight recorder” means any type of recorder installed in an aircraft for the purpose of complementing accident or incident investigations;

“Type Certificate” means a Type Certificate issued by the Director General under regulation 23;

“certificate of airworthiness” means a certificate issued under regulation 26;

“Supplemental Type Certificate” means an approval of a major modification covering those areas or aspects of an aeronautical product that were modified;

“flight simulation training device” means any apparatus in which flight conditions in an aircraft are simulated on the ground;

“rating” means an authorisation entered on or associated with a license and forming part of the licence, stating special conditions, privileges or limitations relating to the license;

“approach control service” means air traffic control service for the arrival or departure of controlled flights;

“air traffic control service” means a service provided for the purpose of—

- (a) preventing collisions between aircraft;
- (b) preventing collisions on the manoeuvring area between aircraft and obstructions; and
- (c) expediting and maintaining an orderly flow of air traffic;

“air navigation services” means services provided to air traffic during all phases of operations to ensure their safe and efficient movement, and includes—

- (a) air traffic control service for the arrival or departure of controlled flights, for controlled flights in controlled areas or for traffic within any manoeuvring area and other aerodrome traffic or any other air traffic control services;

- (b) air traffic advisory services provided within advisory airspace to ensure separation, in so far as practical, between aircraft which are operating on flight plans in accordance with the instrument flight rules;
- (c) flight information services;
- (d) alerting services provided to notify appropriate organisations regarding aircraft in need of search and rescue aid, and to assist the organisations as may be required;
- (e) communications, navigation and surveillance services;
- (f) meteorological services for air navigation;
- (g) search and rescue services;
- (h) aeronautical information services for the provision of aeronautical information and data necessary for the safety, regularity and efficiency of air navigation;
- (i) cartography services for air navigation; and
- (j) procedure for air navigation services;

“surveillance services” means the facilities and services used to determine the respective positions of aircraft to allow safe operation;

“flight checking service” means a service performed for the purpose of verifying or validating the suitability of an instrument flight procedure or the performance of the navigation aids or systems that support the procedure and the integrity of the data derived therefrom;

“aeronautical telecommunications service” means a telecommunication service provided for any aeronautical purpose;

“permit to fly” means a permit issued under regulation 29;

“gyroplane” means a heavier-than-air aircraft supported in flight by the reactions of the air on one or more rotors which rotate freely on substantially vertical axes;

“rotorcraft” means a power-driven heavier-than-air aircraft supported in flight by the reactions of the air on one or more rotors;

“airship” means a power-driven lighter-than-air aircraft;

“competent authority” means, in relation to Malaysia, the Director General, and in relation to any State, the authority responsible under the law of that State for promoting the safety of civil aviation;

“aeronautical product” means any aircraft, aircraft engine, aircraft propeller or a part to be installed thereon;

“flight data analysis programme” means a programme of analysing recorded flight data in order to improve the safety of flight operations;

“record” includes—

(a) any record in writing;

(b) any photograph;

(c) any disc, tape, sound-track or other device, not being visual images, in which sounds or signals are embodied so as to be capable, with or without the aid of some other instrument, of being reproduced therefrom; and

- (d) any film, tape or other device in which visual images are embodied so as to be capable, with or without the aid of some other instrument, of being reproduced therefrom,

and any reference to a copy of a record includes—

- (A) in the case of a record falling within paragraph (b) but not paragraph (c) of this definition, a transcript of the sounds or signals embodied therein;
- (B) in the case of a record falling within paragraph (c) but not paragraph (b) of this definition, a still reproduction of the images embodied therein, whether enlarged or not; and
- (C) in the case of a record falling within paragraphs (b) and (c) of this definition, the transcript of the sounds or other data embodied therein together with the still reproduction of the images embodied therein

“controlled airspace” means an airspace of defined dimensions within which air traffic control service is provided in accordance with the airspace classification as may be determined by the Director General;

“unmanned aircraft system” means an aircraft and its associated elements which are operated with no pilot on board;

“aeronautical radio station” means a radio station on the surface which transmits or receives signals for the purpose of assisting an aircraft;

“appropriate aeronautical radio station” means, in relation to an aircraft, an aeronautical radio station serving the area in which the aircraft is for the time being;

“circling approach” means the visual phase of an instrument approach to bring an aircraft into position for landing on a runway which is not suitably located for a straight-in approach;

“instrument flight procedure” means a generic term to include individually, in whole or in part, “instrument approach procedure”, “standard instrument arrival”, “standard instrument departure”, “circling approach” and “holding procedure” designed in accordance with the International Civil Aviation Organisation Procedures for Air Navigation Services – Operations (PANS-OPS);

“holding procedure” means a predetermined manoeuvre which keeps an aircraft within a specified airspace while awaiting further clearance;

“instrument approach procedure” means a series of predetermined manoeuvres by reference to flight instruments, with specified protection from obstacles, from a specified point to a point from which a landing can be completed and thereafter, if a landing is not completed, to a position at which holding or other obstacle clearance criteria apply;

“modification” means a change to the type design of an aeronautical product which is not a repair;

“air traffic control unit” means a unit comprising of one or more air traffic controllers established in an aerodrome or any other place for the purpose of providing air traffic control service;

“appropriate air traffic control unit” means, in relation to an aircraft, the air traffic control unit notified as serving the area in which the aircraft is for the time being or the air traffic control unit notified as serving the area which the aircraft intends to enter and with which unit the aircraft is required to communicate prior to entering that area, as the case may be;

“control zone” means a controlled airspace extending upwards from the surface of the earth to a specified upper limit;

“aerodrome traffic zone” means an airspace of defined dimensions established around an aerodrome for the protection of aerodrome traffic as may be determined by the Director General.

(2) An aircraft is deemed to be in flight—

- (a) in the case of a piloted flying machine, from the moment when, after the embarkation of its crew for the purpose of taking off, it first moves under its own power until the moment when it next comes to rest position after landing;
- (b) in the case of a pilotless flying machine or a glider, from the moment when it first moves for the purpose of taking off until the moment when it next comes to rest position after landing;
- (c) in the case of an airship or free balloon, from the moment when it first becomes detached from the surface until the moment when it next becomes attached thereto or comes to rest position thereon; and
- (d) in the case of a captive balloon, from the moment when the balloon, including the canopy and basket, becomes separated from the surface, apart from a restraining device attaching it to the surface, until the moment when it next comes to rest thereon,

and the expressions “a flight” and “to fly” shall be construed accordingly.

PART II
REGISTRATION, MARKING AND MORTGAGE OF AIRCRAFT

Interpretation

3. In this Part, a reference to—

- (a) an interest in an aircraft does not include a reference to an interest in an aircraft to which a person is entitled only by virtue of his membership in a flying club; and
- (b) a registered owner of an aircraft includes—
  - (i) in the case of a deceased person, his personal representative; and
  - (ii) in the case of a body corporate which has been dissolved, its successor.

Aircraft shall be registered

4. (1) A person shall not fly an aircraft in or over Malaysia unless the aircraft is registered in—

- (a) a contracting State, including Malaysia; or
  - (b) any other State in relation to which there is in force an agreement between the Government of Malaysia and the Government of that State which makes provision for the flight over Malaysia of aircraft registered in that State.
- (2) Notwithstanding subregulation (1), a person may fly an unregistered aircraft if—
  - (a) the flight begins and ends in Malaysia without passing over any State; and

- (b) the flight is in accordance with the conditions of a permit to fly issued by the Director General.

(3) Subregulation (1) does not apply to a glider, kite, captive balloon, small balloon, meteorological pilot balloons used exclusively for meteorological purposes, free balloon without payloads, small unmanned aircraft or small unmanned surveillance aircraft.

Registration of aircraft in Malaysia

5. (1) The Director General shall be the authority for the registration of aircraft in Malaysia.

(2) An aircraft shall not be registered or continue to be registered in Malaysia if it appears to the Director General that—

- (a) the aircraft is registered outside Malaysia;
- (b) subject to subregulation 6(3), the person who holds any legal or beneficial interest by way of ownership or share in the aircraft is an unqualified person;
- (c) the aircraft could more suitably be registered in other Contracting States; or
- (d) it would be inexpedient in the public interest for the aircraft to be, or to continue to be, registered in Malaysia.

Qualification for registration

6. (1) The Director General may register an aircraft in Malaysia in the name of a qualified person.

(2) A qualified person is a person who is qualified to hold a legal or beneficial interest by way of ownership or share in an aircraft who shall be—

- (a) the Government of Malaysia;
- (b) a citizen of Malaysia; or
- (c) a body incorporated and having a registered office in Malaysia.

(3) If a person who is not a citizen of Malaysia or a body incorporated outside Malaysia but residing or having a place of business in Malaysia holds a legal or beneficial interest by way of ownership or share in an aircraft, the Director General may register the aircraft in Malaysia in that person's name and the aircraft so registered shall not be used for the purpose of commercial air transport or aerial work.

(4) If an aircraft is chartered by demise or hired to a qualified person, the Director General may, whether or not the charterer by demise or hirer is a qualified person, register the aircraft in Malaysia.

(5) Subject to the provisions of this Part, an aircraft registered under subregulation (4) may remain registered during the continuation of the charter or hire.

Application for registration

7. (1) An application for registration of an aircraft in Malaysia shall be made to the Director General in accordance with regulation 189.

(2) The applicant shall specify the proper description of the aircraft according to the general classification of aircraft as specified in the First Schedule.

(3) If the Director General approves an application for registration of an aircraft in Malaysia, the Director General shall issue a certificate of registration and assign a registration mark for the aircraft.

Reservation of registration mark

8. (1) Any person may apply to reserve any registration mark for an aircraft registered in Malaysia.

(2) An application for reservation of a registration mark shall be made to the Director General in accordance with regulation 189.

(3) After receipt of an application under subregulation (1), the Director may reserve a registration mark for a period not exceeding 12 months if the mark has not already been allocated or reserved.

(4) A registration mark that has been reserved under subregulation (3) may not, while reserved, be allocated to another aircraft as a registration mark otherwise than at the request of the person on whose application the registration mark was reserved.

Expiration and renewal of certificate of registration

9. (1) A certificate of registration issued under this Part shall be valid for a period not exceeding three years and may be renewed from time to time.

(2) An application to renew a certificate of registration shall be made to the Director General in accordance with regulation 189 within thirty days before the date of expiry of the certificate of registration.

Aircraft Register

10. (1) The Director General shall keep and maintain an Aircraft Register for all aircraft registered in Malaysia.

(2) The Aircraft Register shall be in the form and contain the information, details and particulars as the Director General may determine.

Change of ownership of Malaysian aircraft

11. (1) In the event of changes to the ownership of a Malaysian aircraft, a person who becomes the owner of the Malaysian aircraft—

(a) shall inform the Director General in writing within twenty-eight days of becoming the owner; and

(b) shall not operate the aircraft until the Director General grants a new certificate of registration for the aircraft.

(2) Notwithstanding regulation 9, a certificate of registration of a Malaysian aircraft the ownership of which has been changed shall expire on the date of transfer of the ownership of the aircraft.

Change of ownership of Malaysian aircraft to unqualified person

12. (1) If after an aircraft has been registered in Malaysia an unqualified person becomes entitled to a legal or beneficial interest by way of ownership or share in the aircraft, the registration of the aircraft becomes void and the registered owner shall immediately return the certificate of registration to the Director General.

(2) Notwithstanding subregulation (1), the registration of an aircraft which is the subject of an undischarged mortgage entered in the Aircraft Register shall not become void.

Deregistration of aircraft registered in Malaysia

13. (1) An aircraft registered in Malaysia may be deregistered by making an application for deregistration to the Director General in accordance with regulation 189.

(2) In the case of an aircraft which is subject to mortgage, the Director General shall not deregister the aircraft if the entry of mortgage has not been removed from the Aircraft Register.

(3) Deregistration of an aircraft or removal of entry of mortgage in the Aircraft Register shall not affect the rights of any mortgagee under any registered mortgage.

Changes in Aircraft Register

14. (1) An owner of a Malaysian aircraft shall immediately inform the Director General in writing of—

- (a) any change in the information that was supplied to the Director General when an application to register the aircraft was made;
- (b) the destruction of the aircraft, or its permanent withdrawal from use; or
- (c) the termination of charter by demise or hire in the case of an aircraft registered under subregulation 6(4).

(2) The Director General may, whenever it appears necessary or appropriate to do so to give effect to this Part or to correct or bring the Aircraft Register up to date, amend the Aircraft Register, or if he thinks fit, cancel the registration of an aircraft.

(3) Nothing in this Part requires the Director General to cancel the registration of an aircraft—

- (a) if in the opinion of the Director General it would be inexpedient in the public interest to do so; or
- (b) if the aircraft is the subject of an undischarged mortgage entered in the Aircraft Register unless all persons specified in the Aircraft Register as mortgagees of that aircraft have consented to the cancellation.

Search for information in Aircraft Register

15. (1) Any person may apply to the Director General to search for information relating to an aircraft in the Aircraft Register.

(2) An application to search for information in the Aircraft Register shall be made to the Director General in accordance with regulation 189.

Nationality and registration mark

16. (1) No person shall fly an aircraft, other than an aircraft permitted under these Regulations to fly without being registered, unless the aircraft bears the nationality and registration mark of the State of Registry.

(2) The nationality mark to be borne by an aircraft registered in Malaysia shall be the Arabic numeral "9" and the Roman capital letter "M".

(3) The registration mark of an aircraft registered in Malaysia shall be a group of three or more capital letters in Roman letter, to be assigned by the Director General on the registration of the aircraft.

(4) For the purposes of subregulations (2) and (3), a hyphen shall be placed between the nationality mark and registration mark.

(5) Without prejudice to subregulations (2), (3) and (4), the nationality mark and registration mark shall comply with any other requirements as may be determined by the Director General.

(6) Subject to subregulation (7), an aircraft which has not been registered anywhere, shall not bear any nationality and registration mark which would indicate that the aircraft is registered in Malaysia or any State.

(7) An aircraft which has not been registered anywhere may bear the nationality mark and registration mark which have been approved by the

Director General in accordance with a permit to fly issued under regulation 29, but the aircraft shall not be deemed registered under this Part.

(8) An aircraft shall not bear any nationality and registration mark which would indicate that the aircraft is a state aircraft of Malaysia or a particular State if it is not in fact such an aircraft, unless the appropriate authority of Malaysia or that State has sanctioned the bearing of such marks.

Entry of aircraft mortgage

17. (1) A person may apply to enter a mortgage of an aircraft in the Aircraft Register by making an application to the Director General in accordance with regulation 189.

(2) If the Director General allows the application, the Director General shall notify the applicant the date, time, and register number of the entry of the mortgage in the Aircraft Register.

(3) If two or more aircrafts are the subject of one mortgage or where one aircraft is the subject of two or more mortgages, separate application shall be made for the purpose of subregulation (1) in respect of each aircraft or of each mortgage.

(4) If a mortgage is in a language other than the national language or the English language, the application to enter the mortgage in the Aircraft Register shall be accompanied by a copy of the mortgage and a translation of the mortgage in the national language or English language.

Amendment of mortgage particulars in Aircraft Register

18. Any person may apply to amend particulars of mortgage in the Aircraft Register by making an application to the Director General in accordance with regulation 189.

Removal of entry of mortgage from Aircraft Register

19. Any person may apply to remove any entry of mortgage in the Aircraft Register by making an application to the Director General in accordance with regulation 189.

Application of Bills of Sale Act 1950 and provision of the Companies Act 1965

20. (1) The provisions of the Bills of Sale Act 1950 [Act 268] insofar as they relate to bills of sale and other documents given by way of security for the payment of money shall not apply to any mortgage of an aircraft entered in the Aircraft Register.

(2) Section 108 of the Companies Act 1965 [Act 125] shall continue to have effect on a mortgage of an aircraft or any share in an aircraft created by a company incorporated pursuant to that Act.

PART III
AIRWORTHINESS OF AIRCRAFT

Certificate of approval for design, manufacture and construction of aeronautical product

21. (1) An organisation may engage in any stage of design, manufacture or construction of any aeronautical product in Malaysia if the organisation holds a certificate of approval issued by the Director General.

(2) An application for the issuance, renewal or variation of a certificate of approval shall be—

(a) made to the Director General in the form and manner and accompanied by the documents and information as may be determined by the Director General;

(b) accompanied by the prescribed fee; and

(c) in accordance with any requirement as may be determined by the Director General.

(3) If the Director General is satisfied that the applicant has fulfilled the requirements in subregulation (2), the Director General may issue a provisional certificate of approval.

(4) If the Director General is satisfied that the organisation who holds a provisional certificate of approval has demonstrated technical competency in the design, manufacture or construction of an aeronautical product and has fulfilled any other requirements as may be determined by the Director General, the Director General may issue a certificate of approval to the organisation.

(5) The Director General may impose such terms and conditions on the provisional certificate of approval or certificate of approval issued under this regulation.

Certificate of validation for design, manufacture and construction of aeronautical product

22. (1) The Director General may issue a certificate of validation to any person for the approval granted under the law of any State for the design, manufacture or construction of an aeronautical product.

(2) An application for the issuance of a certificate of validation shall be made in accordance with regulation 189.

Certification, validation and approval of aeronautical product

23. (1) All aeronautical products shall be approved or validated by the Director General and for that purpose, the Director General may issue to any person—

(a) a Type Certificate or validation to a Type Certificate; or

(b) an approval in relation to an aeronautical product.

(2) An application for the issuance or validation of a Type Certificate or an approval in relation to an aeronautical product shall be made in accordance with regulation 189.

(3) If the Director General suspends or revokes a Type Certificate under these Regulations, the Director General shall notify the suspension or revocation of the

Type Certificate to the State of Registry which has notified the Director General that it has entered the aircraft in its register.

Certification, validation and approval of design of modifications and repairs of aeronautical product

24. (1) All designs of major modifications, minor modifications or repairs of an aeronautical product shall be certified, validated or approved by the Director General and for that purpose the Director General may issue to any person—

(a) a Supplemental Type Certificate or validation to a Supplemental Type Certificate for the design of major modifications;

(b) an approval for the design of minor modifications; or

(c) an approval for the design of repairs.

(2) An application for the issuance or validation of a Supplemental Type Certificate or approval under subregulation (1) shall be made in accordance with regulation 189.

(3) If the Director General suspends or revokes a Supplemental Type Certificate under these Regulations, the Director General shall notify the suspension or revocation of the Supplemental Type Certificate to the State of Registry which has notified the Director General that it has entered the aircraft in its register.

(4) For the purpose of this regulation—

(a) “major modification” means modification of an aeronautical product which in the opinion of the Director General may adversely affect the airworthiness of an aircraft; and

- (b) "minor modification" means modification of an aeronautical product which in the opinion of the Director General does not adversely affect the airworthiness of an aircraft.

Adoption of airworthiness codes

25. The Director General may adopt the airworthiness codes from any Contracting States as the national airworthiness codes with such modification as he thinks fit.

Certificate of airworthiness to be in force

26. (1) No person shall fly an aircraft unless—

- (a) there is in force for the aircraft a certificate of airworthiness issued or rendered valid—

- (i) under the law of the State of Registry; or
(ii) under the law of the State of the Operator which has been transferred to it all or part of State of Registry's functions and duties in respect of that aircraft pursuant to Article 83bis of the Chicago Convention; and

- (b) all conditions subject to which the certificate of airworthiness was issued or rendered valid are complied with.

(2) Subregulation (1) does not apply to flights made wholly within Malaysia, of—

- (a) a glider;

- (b) a balloon;

- (c) a kite; and

(d) an aircraft flying in accordance with a permit to fly issued by the Director General under regulation 29 or by an organisation approved under regulation 31(1)(a).

(3) In the case of a Malaysian aircraft, the certificate of airworthiness referred to in subregulation (1) is a certificate issued by the Director General.

(4) An application for the issuance or renewal of a certificate of airworthiness under subregulation (3) shall be made in accordance with regulation 189.

(5) A certificate of airworthiness issued by the Director General is valid for the period specified in the certificate.

Certificate of airworthiness ceasing to be in force

27. (1) A certificate of airworthiness shall cease to be in force—

(a) whilst the aircraft or such of its equipment as is necessary for the airworthiness of the aircraft is being or has been overhauled, repaired, replaced, modified or maintained;

(b) if maintenance of the aircraft or of any equipment necessary for the airworthiness of the aircraft is required by a maintenance programme approved by the Director General;

(c) if any part of the aircraft or equipment is modified, removed or replaced, otherwise than in a manner and with material of a type approved by the Director General for the purpose either generally or in relation to a class of aircraft or to the particular aircraft;

(d) until the satisfactory completion of any inspection for the purpose of ascertaining whether the aircraft remains airworthy which is or has been required by—

- (i) the Director General; or
  - (ii) a maintenance programme approved by the Director General for that aircraft;
- (e) until the satisfactory completion of any modification of the aircraft or of any of its equipment as required by the Director General for the purpose of ensuring that the aircraft remains airworthy;
- (f) if the aircraft or its engine, propeller or equipment necessary for the airworthiness of the aircraft are modified or repaired unless the modification or repair has been approved by the Director General for that purpose;
- (g) if additional equipment, radio or radio navigation equipment—
  - (i) are not of the type approved by the Director General either generally or in relation to an aircraft or class of aircraft;
  - (ii) are not installed in the manner approved by the Director General;
- (h) if the aircraft has been deregistered from the Aircraft Register;
- (i) if there is a change in the continuing airworthiness management organisation; or
- (j) if there is a change of aircraft operator.
- (2) A certificate of airworthiness that has ceased to be in force under paragraphs (1)(a) to (g) becomes valid on the issuance of maintenance release under regulation 30.

Certificate of airworthiness for export

28. (1) An owner or operator of an aircraft may apply for a certificate of airworthiness for export so as to provide confirmation of satisfactory review of the airworthiness status of the aircraft.

(2) An application for a certificate of airworthiness for export shall be made to the Director General in accordance with regulation 189.

Issuance, renewal and variation of permit to fly

29. (1) A person may fly a Malaysian aircraft without a certificate of airworthiness if the person holds a permit to fly issued by the Director General.

(2) An application for the issuance, renewal or variation of a permit to fly shall be made in accordance with regulation 189.

(3) Unless with the written permission of the Director General, the holder of an air operator certificate who holds a permit to fly shall not—

(a) fly an aircraft for the purpose of commercial air transport operations; and

(b) carry on board a person who is not a member of the flight crew.

(4) A permit to fly shall cease to be in force—

(a) if any conditions of the permit are not complied with;

(b) until the completion of any inspection, modification or maintenance of the aircraft or any of its equipment, required for ascertaining whether the aircraft is fit to fly and required—

(i) by the Director General; or

- (ii) as a condition of the permit to fly; or
- (c) if the aircraft or its engine, propeller or equipment necessary for ascertaining whether the aircraft is fit to fly are modified or repaired unless the modification or repair has been approved by the Director General or by a person or organisation approved by the Director General for the purpose.

Requirement for maintenance release

30. (1) No person shall fly a Malaysian aircraft to which a certificate of airworthiness has been or is to be issued under regulation 26 if any part of the aircraft or its equipment necessary for the airworthiness of the aircraft has been inspected, overhauled, repaired, replaced, modified or maintained until a maintenance release is issued by the person referred to in subregulation (2).

(2) A maintenance release may be issued by—

- (a) a person who holds a certificate of approval under paragraph 31(1)(b); or
- (b) a person who holds an aircraft maintenance license under regulation 35.

Approval for organisation to engage in continuing airworthiness management, maintenance of aeronautical product and maintenance training

31. (1) An organisation may engage in any stage of the—

- (a) continuing airworthiness management;
- (b) maintenance of aeronautical product; or
- (c) maintenance training,

if the organisation holds a certificate of approval issued by the Director General.

(2) An application for the issuance, renewal or variation of a certificate of approval shall be—

(a) made to the Director General in the form and manner and accompanied by the documents and information as may be determined by the Director General;

(b) accompanied by the prescribed fee; and

(c) in accordance with any requirement as may be determined by the Director General.

(3) If the Director General is satisfied that the applicant has fulfilled the requirements in subregulation (2), the Director General may issue a provisional certificate of approval.

(4) If the Director General is satisfied that the organisation who holds a provisional certificate of approval has demonstrated technical competency and has fulfilled any other requirements as may be determined by the Director General, the Director General may issue a certificate of approval to the person or organisation.

(5) The Director General may impose such terms and conditions on the provisional certificate of approval or certificate of approval issued under this regulation.

Approval of organisation relating to maintenance and maintenance training

32. (1) An organisation established and operated outside Malaysia may apply to the Director General for a certificate of approval in relation to maintenance of aeronautical product or maintenance training under these Regulations.

(2) An application for the issuance, renewal or variation of a certificate of approval under subregulation (1) shall be made in accordance with regulation 189.

Approved signatory

33. (1) Subject to the approval of the Director General, any person who holds a certificate of approval issued under regulation 21, 31 or 32 may appoint any of its employees to be an approved signatory to perform airworthiness review, assessment of modifications and repairs, examination and practical assessment of training or any other specialized airworthiness tasks.

(2) An application for the approval or renewal of approval under subregulation (1) shall be made in accordance with regulation 189.

Mandatory continuing airworthiness information

34. (1) The Director General shall issue a mandatory continuing airworthiness information, including any changes to the mandatory continuing airworthiness information, if he found that the information is necessary for the continuing airworthiness of an aircraft, including its engines and propellers when applicable, and for the safe operation of the aircraft.

(2) The information under subregulation (1) shall be issued to—

(a) where Malaysia is the State of Design—

(i) the State of Registry which has informed the Director General that it has entered the aircraft in its register; and

(ii) the operators in Malaysia; or

(b) where Malaysia is the State of Registry, the State of Design and the operators in Malaysia.

Aircraft maintenance licence

35. (1) A person may engage in the maintenance of an aircraft if the person holds an aircraft maintenance licence issued by the Director General.

(2) An application for the issuance, renewal or variation of a maintenance licence under subregulation (1) shall be—

- (a) made to the Director General in the form and manner together with such documents and information as may be determined by the Director General;
- (b) accompanied by the prescribed fee; and
- (c) in accordance with any requirement as may be determined by the Director General.

(3) The Director General may impose such terms and conditions for the aircraft maintenance licence issued under this regulation.

(4) A person who holds an aircraft maintenance licence may, subject to such categories, ratings and limitations as may be specified in the licence, issue maintenance release under regulation 30.

(5) An aircraft maintenance licence issued by the Director General is valid for the period specified in the licence.

(6) The Director General may issue a certificate to validate any aircraft maintenance licence issued by any Contracting State subject to such terms and conditions that the Director General may impose.

(7) An aircraft maintenance licence issued under this regulation shall not be valid unless it bears the ordinary signature of the holder in ink.

(8) A holder of an aircraft maintenance licence shall not exercise the privileges of such a licence if—

- (a) he knows or believes that his physical or mental condition renders him unfit to exercise the privileges; or
- (b) he is under the influence of alcohol, any drug or any psychoactive substance, including prescribed or proprietary medication.

Examination and test relating to aircraft maintenance licence

36. A person may apply to sit for an examination or test for the issuance, renewal or variation of an aircraft maintenance licence in accordance with regulation 189.

Approval for course of training and instruction for aircraft maintenance

37. (1) The Director General may—

- (a) approve any course of training or instruction for aircraft maintenance; or
- (b) approve any person to provide or conduct any course of training or instruction for aircraft maintenance, or to conduct examinations and tests for the purpose of issuance, renewal or variation of an aircraft maintenance licence.

(2) An application for the approval under subregulation (1) shall be made in accordance with regulation 189.

Aircraft records

38. (1) An operator or owner of a Malaysian aircraft shall keep the aircraft records as follows:

- (a) the aircraft log book;
- (b) a separate log book for each engine fitted in the aircraft;

- (c) a separate log book for each variable pitch propeller fitted to the aircraft; and
  - (d) a journey log book.
- (2) The aircraft records referred to in subregulations (1) shall be in the form and manner and contain the information, details and particulars as may be determined by the Director General.

Completion and retention of records

39. The pilot-in-command of a Malaysian aircraft flying for the purpose of commercial air transport or aerial work shall, at the end of every flight, enter in the journey log book such information, details and particulars as may be determined by the Director General.

Equipment for aircraft operation

40. (1) The pilot-in-command shall not fly an aircraft unless it is equipped with equipment which—

- (a) comply with these Regulations and the requirements as may be determined by the Director General;
- (b) comply with the law of the State of Registry and the State of the Operator;
- (c) enable lights and markings to be displayed; and
- (d) enable signals to be made.

(2) An operator of a Malaysian aircraft shall ensure that the equipment required to be provided under these Regulations to be of the type approved by the Director General either generally or in relation to a class of aircraft or in relation to that aircraft and shall be installed in a manner so approved.

(3) In any particular case or class of cases, the Director General may direct that a Malaysian aircraft to carry such additional equipment or supplies for the purpose of—

- (a) facilitating the navigation of the aircraft;
- (b) carrying out of search and rescue operations; or
- (c) securing the safety and the survival of the persons carried in the aircraft.

(4) The pilot-in-command shall ensure that the equipment carried or to be carried be installed or stowed, and kept stowed, and maintained and adjusted so as to be readily accessible and capable of being used by the person for whose use it is intended.

(5) The operator shall ensure that the position of equipment provided for emergency use be indicated by clear markings in or on the aircraft.

(6) The operator shall ensure that all equipment installed or carried in an aircraft, is installed or stowed and maintained and adjusted so as not to be a source of danger in itself or to impair the airworthiness of the aircraft or the proper functioning of any equipment or services necessary for the safety of the aircraft.

(7) The operator shall ensure that all equipment as provided in subregulation (1) to be maintained in serviceable condition.

Radio equipment for aircraft operation

41. (1) The pilot-in-command shall not fly an aircraft unless—

- (a) it is equipped with radio and radio navigation equipment which comply with the law of the State of Registry or

the State of the Operator and enable communications to be made; and

- (b) the aircraft is navigated in accordance with the provisions of these Regulations and the requirements as may be determined by the Director General.

(2) An operator, in the case of a Malaysian aircraft, shall ensure that the equipment required to be provided under these Regulations be of the type approved by the Director General either generally or in relation to a class of aircraft or in relation to that aircraft and shall be installed in a manner so approved.

(3) An operator shall ensure that the radio and radio navigation equipment required to be provided under these Regulations be of the type approved by the Director General either generally or in relation to a class of aircraft or in relation to that aircraft and shall be installed in a manner so approved.

(4) An operator shall ensure that the radio and radio navigation equipment be maintained in serviceable condition.

Minimum equipment requirements

42. (1) The Director General may grant to an owner or operator of a Malaysian aircraft an approval permitting the aircraft to commence a flight in specified circumstances notwithstanding that any specified item of equipment including radio apparatus required by these Regulations to be carried in the circumstances of the intended flight is not carried or is not in a fit condition for use.

(2) A Malaysian aircraft shall not commence a flight if any specified item of equipment including radio apparatus required by these Regulations to be carried in the circumstances of the intended flight is not carried or is not in a fit condition for use unless—

- (a) the aircraft does so under the terms of an approval granted under subregulation (1) to the operator and in accordance with a Minimum Equipment List approved by the Director General; and
  - (b) in the case of an aircraft to which regulation 111 applies, the applicable operations manual contains the particulars of that approval.
- (3) For the avoidance of doubt, an approval under this regulation may not be given for any equipment under regulations 40 and 41.

Aircraft weight schedule

43. (1) An applicant for a certificate of airworthiness or permit to fly of an aircraft shall subject the aircraft to be weighed and the position of its centre of gravity to be determined at such time and in the manner as the Director General may require for that aircraft.

(2) When the aircraft is weighed, the applicant shall prepare a weight schedule within such time and in the manner as may be determined by the Director General showing—

- (a) either the basic weight or such other weight as may be approved by the Director General for that aircraft; and
  - (b) either the position of the centre of gravity of the aircraft at its basic weight or such other position of the centre of gravity as may be approved by the Director General for that aircraft.
- (3) Subject to regulation 162, the weight schedule shall be preserved by the applicant for at least six months after the next occasion on which the aircraft is weighed for the purposes of this regulation.

(4) For the purpose of this regulation, "basic weight" means the empty weight of the aircraft established in accordance with the type certification basis of the aircraft.

PART IV
ENVIRONMENTAL STANDARDS

Noise certificate

44. (1) No operator shall cause or permit to fly a Malaysian aircraft for international navigation unless the operator holds a noise certificate issued by the Director General.

(2) An application for a noise certificate under subregulation (1) shall be made in accordance with regulation 189.

(3) For the purpose of this regulation, "international navigation" means any flight which includes passage over the territory of any State.

Requirement for noise certificate by aircraft registered outside Malaysia

45. No operator shall fly, land or take-off any aircraft registered under the law of any State in Malaysia unless the operator has been issued with a noise certificate granted by the competent authority of the State of Registry.

Noise certificate to be carried

46. (1) An operator of an aircraft which has been issued a noise certificate under regulation 45 or under the law of the State of Registry shall carry the certificate when in flight.

(2) Notwithstanding subregulation (1), in the case of a noise certificate issued under regulation 45, if the flight is intended to begin and end at the same aerodrome, the certificate may be kept at that aerodrome.

PART V
AIRCRAFT CREW AND LICENSING

Interpretation

47. In this Part, "an appropriate licence" means a licence which entitles the holder to perform the functions being undertaken in relation to an aircraft on a particular flight.

Composition of flight crew

48. (1) An operator shall not cause or permit an aircraft to fly in Malaysia unless the aircraft carries a flight crew of the number and description as specified in the flight manual required by the law of the State or Malaysia, in which the aircraft is registered, as the case may be.

(2) An operator of a Malaysian aircraft that does not have a flight manual shall ensure that the aircraft carries a flight crew of at least the number and description as may be determined by the Director General in any document associated with the certificate of airworthiness or permit to fly.

(3) In the case of a Malaysian aircraft which is required by these Regulations to be equipped with radio communication equipment, the operator shall ensure that the flight crew consist of a flight crew who holds a flight radiotelephony operator licence.

Pilot required on commercial air transport flight

49. (1) No operator shall cause or permit a Malaysian aircraft which is—

(a) an aeroplane powered by one or more turbine jets;

(b) an aeroplane powered by one or more turbine propeller engines and with a maximum approved passenger seating configuration as determined by the Director General; or

(c) a helicopter with a maximum approved passenger seating configuration as determined by the Director General,

to fly for the purpose of commercial air transport unless the aircraft carries at least two pilots as members of the flight crew.

(2) A Malaysian aircraft, other than an aircraft referred to in subregulation (1), shall carry at least two pilots as members of the flight crew if it is flying in circumstances where the pilot-in-command is required to comply with the instrument flight rules or is flying at night unless the use of a single pilot is approved by the Director General or it is a helicopter flying by day and remaining clear of cloud and with the surface in sight.

Training and test for solo or dual flying

50. A person may act as a pilot of an aircraft under these Regulations for solo or dual flying for the purpose of becoming qualified for the issuance or renewal of a pilot licence or the inclusion, extension or variation of a rating in a pilot licence without being the holder of an appropriate licence if the person has satisfied the requirements as may be determined by the Director General.

Required number of cabin crew member on aircraft

51. (1) An operator of a Malaysian aircraft may cause or permit the aircraft to fly for the purpose of commercial air transport if the aircraft carries the required number of cabin crew member as may be determined by the Director General.

(2) Notwithstanding subregulation (1), the Director General may give a written permission to an operator to carry a lesser number of cabin crew member on any aircraft subject to such terms and conditions as the Director General may impose.

(3) In giving the permission under subregulation (2), the Director General shall take into consideration the safety of aircraft and passenger.

Power to direct additional flight crew and cabin crew member on aircraft

52. The Director General may, for the purpose of safety of aircraft and passenger, direct an operator of a Malaysian aircraft that all or any aircraft operated by the operator, when flying in circumstances specified in the direction, to carry such number of additional flight crew or cabin crew member in addition to the flight crew or cabin crew member required to be carried by this Part.

Requirement for licence in relation to member of flight crew

53. (1) A person may act as a member of the flight crew of a Malaysian aircraft if the person holds an appropriate licence granted or validated under these Regulations.

(2) A holder of a licence endorsed to the effect that the holder does not satisfy in full the international standards and which has been granted or rendered valid under these Regulations, shall not act as a member of the flight crew of an aircraft registered in Malaysia, flying in or over a Contracting State except in accordance with permission granted by the competent authority of the Contracting State.

(3) The holder of a licence granted or rendered valid under the law of a Contracting State, being a licence endorsed as provided in subregulation (2), shall not act as a member of the flight crew of any aircraft in or over Malaysia except in accordance with permission granted by the Director General, whether or not the licence is rendered valid under these Regulations.

Requirement for appropriate licence in relation to aircraft registered in a State

54. A person who has been granted a licence under regulation 59 shall not act as a member of the flight crew in an aircraft registered in a State unless—

- (a) in the case of an aircraft flying for the purpose of commercial air transport operation or aerial work, that person is the holder of an appropriate licence granted or rendered valid under the law of the State in which the aircraft is registered; or

- (b) in the case of an aircraft on a private flight, that person is the holder of an appropriate licence granted or rendered valid under the law of the State in which the aircraft is registered, and the Director General does not in the particular case give a direction to the contrary.

Flight radiotelephony operator

55. (1) A person may act as a flight radiotelephony operator within Malaysia if the person holds a flight radiotelephony operator licence issued by the Director General.

(2) An application for the issuance or renewal of a licence under subregulation (1) shall be made to the Director General in accordance with regulation 189.

(3) Notwithstanding subregulation (1), a person may act as a flight radiotelephony operator within Malaysia without a licence issued under this regulation if—

- (a) that person does so as a pilot of a glider not flying for the purpose of commercial air transport or aerial work or as a person being trained in a Malaysian aircraft to perform duties as a member of the flight crew of the aircraft;
- (b) that person is authorized to operate the radiotelephony station by the holder of the licence issued in respect of that station by any law in force in Malaysia;
- (c) messages are transmitted only for the purposes of instruction, or for the safety or navigation of the aircraft;
- (d) messages are transmitted only on a frequency exceeding 60 megacycles per second as assigned by the Malaysian Communications and Multimedia Commission;

- (e) the transmitter is pre-set to one or more of the frequencies so assigned and cannot be adjusted in flight to any other frequency;
- (f) the operation of the transmitter requires the use of external switches only; and
- (g) the stability of the frequency radiated is maintained automatically by the transmitter.

Flight operations officer/flight dispatcher

56. An operator shall ensure that any person who acts as a flight operations officer/flight dispatcher fulfills the requirements as may be determined by the Director General.

Flight engineer

57. A person may act as a flight engineer of Malaysian aircraft without being the holder of an appropriate licence granted or validated under these Regulations if—

- (a) the flight is for the purpose of undergoing training or tests for the grant or renewal of a flight engineer licence or for the inclusion, renewal or extension of a rating in the licence; and
- (b) the person acts under the supervision and in the presence of another person who holds the licence or rating for which the person undergoing the training or tests is being trained or tested.

Member of armed forces

58. A person who is a member of the armed forces may act as a member of the flight crew of a Malaysian aircraft without being the holder of flight crew licence granted or validated under these Regulations if—

- (a) he was serving as a qualified pilot of a similar aircraft type in the armed forces;

- (b) his physical condition has not, so far as he is aware, so deteriorated during that period as to render him unfit for the licence for which he intends to qualify; and
- (c) in so doing, the person is acting in the course of his duty as a member of the armed forces.

Issuance, renewal and effect of flight crew licence

59. (1) The Director General may grant, renew or vary a licence or include or renew a rating in a licence of the following classes authorizing the holder of the licence to act as a member of the flight crew of a Malaysian aircraft:

- (a) student pilot licence;
- (b) private pilot licence (aeroplanes);
- (c) private pilot licence (helicopters and gyroplanes);
- (d) private pilot licence (balloons and airships);
- (e) commercial pilot licence (aeroplanes);
- (f) commercial pilot licence (helicopters and gyroplanes);
- (g) commercial pilot licence (balloons);
- (h) commercial pilot licence (airships);
- (i) commercial pilot licence (gliders);
- (j) multi-crew pilot licence (aeroplane);
- (k) airline transport pilot licence (aeroplanes);

- (l) airline transport pilot licence (helicopter and gyroplanes);
  - (m) flight engineer licence; or
  - (n) flight radiotelephony operator licence.
- (2) An application for the grant, renewal or variation of a licence or inclusion or renewal of rating in a licence under subregulation (1) shall be—
- (a) made to the Director General in the form and manner and accompanied by the documents and information as may be determined by the Director General;
  - (b) accompanied by the prescribed fee; and
  - (c) in accordance with the requirements as may be determined by the Director General.
- (3) The Director General may impose such terms and conditions on the issuance or renewal of a licence or inclusion or renewal of rating in a licence granted under this regulation.
- (4) A licence granted under this regulation is not valid unless it is signed by the holder in ink.
- (5) Subject to the terms and conditions that the Director General may impose, a licence of any class entitles the holder to perform the functions specified in the licence or rating in the licence.

Medical requirement for licence holder

60. (1) A holder of a licence granted under regulation 59, other than a flight radiotelephony operator licence, shall not perform any of the functions to which the licence relates unless it includes an appropriate valid medical certificate.

(2) An applicant for or a holder of a licence under regulation 59 shall, upon the occasions as the Director General requires, submit himself to a medical examination by a medical examiner approved by the Director General, either generally or in a particular case or class of cases, who shall make a report to the Director General in such form as may be determined by the Director General.

(3) The medical examination referred to in subregulation (2) may be conducted in Malaysia or outside Malaysia.

(4) The medical examiner approved by the Director General may issue a medical certificate to the effect that the applicant or the holder of the licence meets the requirements specified in respect of the medical certificate.

(5) The certificate issued under subregulation (4) is valid for the period specified in the certificate and is deemed to form part of the licence.

(6) A medical certificate issued under subregulation (4) shall be deemed to be valid for the period endorsed by the medical examiner approved by the Director General.

Examination and test relating to flight crew licence

61. A person may apply to sit for an examination or test for the issuance or renewal of a flight crew licence or inclusion or renewal of rating in a flight crew licence in accordance with regulation 189.

Licence holder not to act as member of flight crew when unfit

62. (1) A holder of a flight crew licence who—

(a) suffers any personal injury involving incapacity to undertake the function to which the licence relates;

(b) suffers any illness involving incapacity to undertake those functions throughout the period of more than twenty-one days;

- (c) knows or has reason to believe that she is pregnant;
- (d) requires continued treatment with any medical prescription; or
- (e) has received medical treatment requiring hospitalization,

shall—

- (A) as soon as possible inform the Director General in writing of the injury, illness, pregnancy or treatment or as soon as possible after the period of twenty-one days has elapsed in the case of the illness referred to in paragraph (b); and
- (B) not exercise the privileges of the licence and ratings until he has satisfied the medical examiner that his medical fitness has been restored to the standard as may be determined by the Director General.

(2) The flight crew licence shall be deemed to be suspended upon the occurrence of the injury or the elapsed of the period of illness specified in subregulation (1).

(3) Suspension of the flight crew licence shall cease—

- (a) upon the licence holder being medically examined under arrangement made by the Director General and pronounced fit to resume his functions under the licence; or
- (b) upon the Director General exempting the licence holder from the requirement of the medical examination subject to such conditions as the Director General thinks fit.

(4) A flight crew licence shall be deemed to be suspended upon the pregnancy being diagnosed and shall remain suspended until the holder has been

medically examined after the pregnancy has ended and pronounced fit to resume her duties under the licence.

Validation of flight crew licence

63. (1) The Director General may issue a certificate of validation for any flight crew licence granted under the law of any State.

(2) An application of a certificate of validation under subregulation (1) shall be made to the Director General in accordance with regulation 189.

Approved training organisation

64. (1) The Director General may, for the purpose of this Part—

- (a) approve any course of training or instruction;
- (b) authorize any person to conduct any examination or test; or
- (c) approve any person or organisation to provide any course of training or instruction.

(2) An application for an approval, authorisation or renewal of an approval or authorisation under subregulation (1) shall be made to the Director General in accordance with regulation 189.

Authorized examiner

65. (1) A person may conduct examination or test for the granting, inclusion or renewal of rating in a pilot licence if the person is authorized by the Director General.

(2) An application for authorisation or renewal of authorisation shall be made to the Director General in accordance with regulation 189.

(3) For the purpose of this regulation, a person authorized to conduct an examination or test may conduct the examination or test using—

- (a) an aircraft; or
- (b) a flight simulation training device approved by the Director General.

Instruction in flying

66. (1) A person may, with the approval of the Director General, give instruction in flying to any person flying or about to fly an aircraft for the purpose of becoming qualified for—

- (a) the grant of a pilot licence; or
  - (b) the inclusion, renewal or variation of rating in a pilot licence.
- (2) An application for approval or renewal of approval to give instruction in flying under subregulation (1) shall be made to the Director General in accordance with regulation 189.
- (3) For the purpose of this regulation, a person approved to give instruction in flying may give the instruction in flying using—

- (a) an aircraft; or
- (b) a flight simulation training device approved by the Director General.

Flying club

67. (1) No flying club shall give instruction in flying to any person for the purpose of becoming qualified for a private pilot licence or inclusion of rating in a pilot licence unless the flying club is approved to give instruction in flying by the Director General and the instruction in flying is given—

- (a) using an aeroplane with a maximum certificated take-off mass of not more than 5,700 kilograms and powered by one piston propeller engine or one turbine propeller engine; o

- (b) using a single engine helicopter with a maximum certificated take-off mass of not more than 3,170 kilogrammes.
- (2) An application for the approval or renewal of approval under subregulation (1) shall be made to the Director General in accordance with regulation 189.
- (3) No flying club shall conduct the operations of an aircraft for the purpose of commercial air transport or aerial work.

(4) For the purpose of this regulation, "flying club" means a club that provides recreational flying activity and established under the Societies Act 1966 [Act 335].

Flight simulation training device

68. (1) A person may use or provide flight simulation training device for the conduct of a test or a course of flight training or instruction if the flight simulation training device is approved by the Director General by the issuance of a certificate of qualification or user approval certificate.

(2) An application for the issuance, renewal or variation of a certificate under subregulation (1) shall be made to the Director General in accordance with regulation 189.

Personal flying log book

69. (1) A member of the flight crew of a Malaysian aircraft or a person who engages in flying for the purpose of qualifying for the grant or renewal of a licence under these Regulations, shall keep a personal flying log book in the form and manner as may be determined by the Director General in which the following particulars shall be recorded:

- (a) the name and address of holder of the log book;

(b) particulars of licence of holder of the log book, if any, to act as member of the flight crew of an aircraft; and

(c) the name and address of the person to whom the holder of the log book is subject to, if any.

(2) The holder of the log book shall ensure that the record in the log book is certified every six months by the person to whom the holder of the log book is subject to.

(3) The particulars required for the purpose of subregulation (2) includes—

(a) the date, the places at which the holder of the log book embarked on and disembarked from the aircraft and the flight time;

(b) the type and registration marks of the aircraft;

(c) the capacity in which the holder of the log book acted in flight;

(d) particulars of any special conditions under which the flight was conducted, including night flying and instrument flying; and

(e) particulars of any examination or test undertaken whilst in flight.

(4) For the purpose of paragraph (3)(a), the flight time is calculated—

(a) in relation to an aeroplane, from the moment the aeroplane first moves for the purpose of taking off until the moment it finally comes to rest at the end of the flight; or

(b) in relation to a helicopter, from the moment the helicopter's rotor blades start turning until the moment the helicopter finally comes to rest at the end of the flight, and the rotor blades are stopped.

(5) The particulars of any examination or test undertaken whilst in a flight simulation training device that shall be recorded in the log book includes—

- (a) the date of the examination or test;
- (b) the type of flight simulation training device;
- (c) the capacity in which the holder acted; and
- (d) the nature of the examination or test.

(6) The holder of the log book shall record the particulars of each flight he undertakes within twenty-four hours after the end of the flight.

PART VI
PROTECTION OF CREW

Interpretation

70. In this Part—

“fatigue” means physiological state of reduced mental or physical performance capability resulting from sleep loss or extended wakefulness, circadian phase or workload (mental or physical activity) that can impair the alertness and ability of a crew member to safely operate an aircraft or perform safety-related duties;

“flight time” means—

- (a) in relation to an aeroplane, the total time from the moment an aeroplane first moves for the purpose of taking off until the moment it finally comes to rest at the end of the flight; and

- (b) in relation to a helicopter, the total time from the moment a helicopter's rotor blades start turning until the moment the helicopter finally comes to rest at the end of the flight, and the rotor blades are stopped.

Application

71. (1) This Part shall apply to a Malaysian aircraft that is—
- (a) flying for the purpose of commercial air transport or aerial work; or
- (b) operated by a person or organisation to which regulation 145 applies.
- (2) This Part shall not apply to—
- (a) an aircraft in a flight made for the purpose of instruction in flying given by an approved training organisation; or
- (b) an aircraft with the authorized maximum total weight that does not exceed 1,600 kilogrammes and which is not flying for the purpose of commercial air transport or aerial work.

Operator's responsibilities in relation to fatigue of crew

72. (1) An operator of an aircraft shall not cause or permit the aircraft to make a flight unless the operator has established a fatigue management scheme for the management of flight times, flight duty periods, duty periods and rest period limitations for every person flying in that aircraft as a member of its crew.

(2) The operator shall submit a fatigue management scheme established under subregulation (1) to the Director General for approval.

(3) The fatigue management scheme approved by the Director General under subregulation (2) shall—

- (a) be incorporated in the operations manual required by regulation 111 or 146; or
- (b) where an operations manual is not required by regulation 111 or 146, be incorporated in a document a copy of which shall be made available to every person flying in that aircraft as a member of its crew.

(4) The operator shall take all steps reasonably practicable to ensure that every person flying in the aircraft as a member of its crew complies with the fatigue management scheme.

(5) The operator shall not cause or permit any person to fly as a member of its crew if the operator knows or has reason to believe that the person is suffering from, or, having regard to the circumstances of the flight to be undertaken, is likely to suffer from, such fatigue while so flying that may endanger the safety of the aircraft or its occupants.

(6) An operator of an aircraft shall not cause or permit any person to fly as a member of its flight crew unless the operator possesses an accurate and up-to-date record in respect of that person, and in respect of the twenty-eight days immediately preceding the flight, showing—

- (a) all flight times of the person; and
- (b) brief particulars of the nature of the functions performed by the person in the course of the flight times.

(7) The record referred to in subregulation (6) shall be preserved by the operator until a date twelve months after the flight referred to in that subregulation.

Crew's responsibilities in relation to fatigue

73. (1) No person shall act as a member of crew of an aircraft if he knows or suspects that he is suffering from, or, having regard to the circumstances of the flight to be undertaken, is likely to suffer from, such fatigue as may endanger the safety of the aircraft or its occupants.

(2) No person shall act as a member of the flight crew of an aircraft without first ensuring that the operator of the aircraft is aware of that person's flight times during the period of twenty-eight days preceding the flight.

Flight times and responsibilities of flight crew

74. No person shall act as a member of the flight crew of a Malaysian aircraft if at the beginning of the flight the aggregate of all his previous flight times—

(a) in relation to an aeroplane—

(i) during the period of twenty-eight consecutive days expiring at the end of the day on which the flight begins exceeds 100 hours; and

(ii) during the period of twelve months expiring at the end of the previous month exceeds 900 hours; or

(b) in relation to a helicopter—

(i) during the period of twenty-eight consecutive days expiring at the end of the day on which the flight begins exceeds 90 hours; and

(ii) during the period of twelve months expiring at the end of the previous month exceeds 800 hours.

Protection of crew from cosmic radiation

75. An operator of a Malaysian aircraft flying at an altitude of more than 49,000 feet shall assess the exposure to cosmic radiation to its crew and shall keep record of the assessment in the manner as may be determined by the Director General.

PART VII

AIRCRAFT IN FLIGHT

Air navigation services

76. Any person providing air navigation services under these Regulations shall ensure that such services are provided in accordance with articles 12, 25, 28 or any other relevant article of the Chicago Convention and the notices, circulars, directions and information issued by the Director General.

Rules of the Air

77. (1) Every person and aircraft shall comply with the Rules of the Air as may be determined by the Director General.

(2) Any person who contravenes or permits the contravention of the Rules of the Air commits an offence.

(3) A person may depart from the Rules of the Air only to the extent necessary—

(a) for avoiding any immediate danger; or

(b) for complying with the law of any State within which the aircraft is flying.

(4) If any departure is made for avoiding any immediate danger under paragraph (3)(a), the pilot-in-command of the aircraft shall cause written particulars of the departure and the circumstances giving rise to it to be given within ten days after the departure to the—

(a) competent authority of the State in whose territory the departure was made; or

(b) if the departure was made over high seas, to the Director General.

(5) The Director General may, if he considers expedient for the purpose of promoting the safety of an aircraft, give directions about special signals and other communications to be made by or on the aircraft, the course on which and the height at which the aircraft shall fly and any other precautions to be observed in relation to the navigation and control of the aircraft, and no aircraft shall fly in contravention of the directions.

(6) Nothing in the Rules of the Air shall exonerate any person from the consequence of any neglect in the use of lights or signals or of the neglect of any precautions required by ordinary aviation practice or by the special circumstances of the case.

(7) This regulation shall apply to—

(a) all aircraft whilst in Malaysia; and

(b) all Malaysian aircraft, wherever they may be, to the extent that they do not conflict with the rules published by the State having jurisdiction over the territory overflown

Exhibition of flying

78. (1) No person shall organise an exhibition of flying at an event which he reasonably believes is likely to be attended by more than 500 persons and which consists wholly or partly of an exhibition of flying without the permission in writing of the Director General.

(2) No person shall act as a pilot of an aircraft participating in an exhibition of flying unless he holds an appropriate pilot display permission granted to him by the Director General.

(3) A person who organises an exhibition of flying shall not permit any person to act as a pilot of an aircraft participating in an exhibition of flying unless the person holds an appropriate pilot display permission granted by the Director General.

(4) An application for the permission under subregulations (1) and (3) shall be made to the Director General in accordance with regulation 189.

(5) The pilot-in-command of an aircraft intending to participate in an exhibition of flying shall take all reasonable steps to ensure that—

(a) the person who organises the exhibition of flying has been granted the permission by the Director General; and

(b) the flight can comply with the terms and conditions of the permission.

(6) A person who organises an exhibition of flying shall not permit any military aircraft to participate in the exhibition unless he complies with the conditions relating to military aircrafts as may be imposed by the Director General.

(7) This regulation shall not apply to an exhibition of flying which takes place at an aerodrome of the armed forces.

Balloons, captive balloons, kites, airships, gliders and parascending parachutes

79. (1) No person shall, without the permission by the Director General—

(a) fly or cause a captive balloon or kite—

- (i) to be flown at a height of more than sixty metres above the ground level or within sixty metres of any vessel, vehicle or structure; or
  - (ii) to be flown within five kilometres of an aerodrome boundary;
- (b) fly or cause a balloon exceeding two metres in any linear dimension at any stage of its flight, including any basket or other equipment attached to the balloon, to be flown in any controlled airspace;
- (c) moor or cause an airship to be moored; or
- (d) launch or cause a glider or parascending parachute to be launched by winch and cable or by ground tow to a height of more than sixty metres above ground level.

(2) An application for the permission under subregulation (1) shall be made to the Director General in accordance with regulation 189.

(3) A person who flies or operates a captive balloon shall ensure that the captive balloon, when in flight, is securely moored and not left unattended unless the captive balloon is fitted with a device that ensures its automatic deflation if the captive balloon breaks free of its moorings.

Power to prohibit and restrict flying

80. (1) The Minister may, if he thinks necessary in the public interest, restrict or prohibit flying of aircraft, by reason of—

- (a) an intended gathering or movement of large number of persons;

(b) an intended holding of an aircraft race or contest or of an exhibition of flying; or

(c) national defence.

(2) The restriction or prohibition referred to in subregulation (1) may be made in respect of any flight—

(a) by an aircraft, whether or not registered in Malaysia, in Malaysian airspace or in the neighborhood of an offshore installation; and

(b) by a Malaysian aircraft, in any other airspace, being airspace in respect of which the Government of Malaysia has, in pursuance of international arrangements, undertaken to provide air navigation services for the aircraft.

(3) The Minister may make the restriction or prohibition under this regulation either generally or in relation to any class of aircraft and the Minister may impose such terms and conditions as he thinks necessary.

(4) If the pilot-in-command of an aircraft becomes aware that the aircraft is flying in contravention of any restriction or prohibition made by reason of paragraph (1)(c), he shall, unless otherwise instructed pursuant to subregulation (5), cause the aircraft to leave the area to which the restriction or prohibition relates by flying to the least possible extent over the area and the aircraft shall not begin to descend while over the area.

(5) The pilot-in-command of an aircraft flying within the area for which the restriction or prohibition was made by reason of paragraph (1)(c) shall forthwith comply with instructions given by radio or any visual signals by the appropriate air traffic control unit or by an aeronautical radio station operator.

(6) For the purpose of subregulation (5)—

- (a) "aeronautical radio station operator" means the person certificated to operate an aeronautical radio station by the Director General under regulation 158;
- (b) "visual signals" means, by day and by night, a series of projectiles discharged from the ground at intervals of 10 seconds, each showing, on bursting, red and green lights or stars, indicating to the pilot-in-command of an aircraft that his aircraft is flying in or about to enter an area to which a restriction or prohibition relates and that he is required to take such action as may be necessary to leave the area or change course to avoid the area.

PART VIII
OPERATION OF AIRCRAFT

Operation of aircraft

81. (1) A person shall not operate a Malaysian aircraft or an aircraft registered elsewhere in or over Malaysia unless the person complies with—

- (a) the operating limitations as specified in the flight manual or equivalent document;
  - (b) the Rules of the Air; and
  - (c) the notices, circulars, directions or information issued by the Director General.
- (2) No person shall take-off or land at any place unless—
- (a) the aerodrome is satisfactory to the pilot-in-command, taking into account the physical characteristics of the place, operating environment and performance of the aircraft; and

(b) at the expected time of use the aerodrome is equipped with necessary ancillary services.

(3) For the purposes of this regulation, "ancillary services" means some or all of lighting, communications, weather reporting, air navigation services or emergency services, as appropriate to the circumstances.

Aerodrome operating minima for non-commercial air transport aircraft

82. (1) The pilot-in-command of a non-commercial air transport aircraft shall establish an aerodrome operating minima in accordance with the requirements as may be determined by the Director General.

(2) The pilot-in-command shall not fly in contravention of any requirements specified in the aerodrome operating minima established under subregulation (1).

Pilot to remain at controls

83. (1) The pilot-in-command of a flying machine registered in Malaysia shall ensure that one pilot remains at the controls at all times while it is in flight.

(2) If an aircraft is required by these Regulations to carry two pilots, the pilot-in-command shall ensure that both pilots remain at the controls during take-off and landing.

(3) If an aircraft carries two or more pilots whether or not required by these Regulations and is engaged on a flight for the purpose of commercial air transport of passengers, two pilots, one of which is the pilot-in-command shall remain at the controls during take-off and landing.

(4) No pilot-in-command of a helicopter shall permit a helicopter rotor to be turned under power for the purpose of making a flight unless there is a pilot with appropriate rating at the controls.

(5) A pilot at the controls shall be secured in his seat by a safety belt with or without one diagonal shoulder strap, or a safety harness, but during take-off and landing a safety harness shall be worn if the safety harness is required to be provided by regulation 40.

Wearing of survival suit by crew

84. Subject to the requirements as may be determined by the Director General, each member of the crew of a Malaysian aircraft shall wear a survival suit.

Pre-flight action by pilot-in-command of aircraft

85. Before an aircraft takes off, the pilot-in-command of the aircraft shall take all reasonable steps to ensure that—

- (a) the flight can safely be made, taking into account the latest information available about the route and aerodrome to be used, the weather reports and forecasts available and any alternative course of action which can be adopted in case the flight cannot be completed as planned;
- (b) the equipment including radio equipment, required by these Regulations to be carried in the circumstances of the intended flight is carried and is in a fit condition for use;
- (c) the aircraft is in every way fit for the intended flight;
- (d) the load carried by the aircraft is of such weight, and is so distributed and secured, that it may safely be carried on the intended flight;
- (e) sufficient fuel, oil and engine coolant if required, are carried for the intended flight, and that a safe margin has been allowed for contingencies;
- (f) in the case of an airship or a balloon, sufficient ballast is carried for the intended flight;

- (g) having regard to its performance in the conditions to be expected on the intended flight and to any obstructions at the places of departure and intended destination and on the intended route, it is capable of safely taking off, reaching and maintaining a safe height and making a safe landing at the place of intended destination; and
- (h) any pre-flight check system established by the operator and specified in the operations manual or elsewhere has been complied with by each member of the crew of the aircraft.

Passenger briefing by pilot-in-command

86. The pilot-in-command of a Malaysian aircraft shall take all reasonable steps to ensure that—

- (a) before the aircraft takes off on any flight, all passengers are made familiar with the position and method of use of emergency exits, safety belts, safety harnesses and oxygen equipment, life jackets and the floor path lighting system and all other devices required by these Regulations and intended for use by passengers individually in the case of an emergency occurring to the aircraft; and
- (b) in an emergency during the flight, all passengers are instructed in the emergency action which they should take.

Survival equipment for non-commercial air transport flight

87. (1) The pilot-in-command of a Malaysian aircraft flying for the purpose of non-commercial air transport shall be satisfied on reasonable grounds before take-off that the aircraft carries such additional equipment as the pilot-in-command reasonably considers necessary for the purpose of facilitating the survival of the persons carried in the aircraft.

(2) For the purpose of subregulation (1), the pilot-in-command shall have regard to the circumstances of the intended flight, including in particular the likelihood of ditching and the availability of search and rescue facilities.

Use of oxygen on non-commercial air transport flight

88. Except where the cabin pressure altitude does not exceed 10,000 feet during the flight, the pilot-in-command of a Malaysian aircraft flying for the purpose of non-commercial air transport shall take all reasonable steps to ensure that—

- (a) before the aircraft reaches flight level 100, the method of use of the oxygen provided in the aircraft in compliance with the requirements of regulation 40, is demonstrated to all passengers;
- (b) when flying above flight level 130 all passengers and crew members are instructed to use oxygen;
- (c) during any period when the aircraft is flying above flight level 100 up to and including flight level 130 oxygen is used by all the flight crew of the aircraft for any part of the flight between those altitudes that is of more than thirty minutes duration; and
- (d) during any period when the aircraft is flying above flight level 130 oxygen is used continuously by all passengers and crew members.

Operation of radio station in aircraft

89. (1) A person may operate a radio station in an aircraft if the person is licensed or otherwise permitted to operate the radio station under the law of the State of Registry or the State of the Operator.

(2) The person shall operate the radio station in accordance with the conditions of the licence or permission.

(3) Whenever an aircraft is in flight in such circumstances that it is required by these Regulations to be equipped with radio communication equipment, a continuous radio watch shall be maintained by a member of the flight crew listening to the signals transmitted on the frequency notified or delegated for use by that aircraft by a message received from an appropriate aeronautical radio station.

(4) The radio watch referred to in subregulation (3)—

(a) may be discontinued or continued on another frequency if a message from an appropriate aeronautical radio station permits it; and

(b) may be kept by a device installed in the aircraft if—

(i) the appropriate aeronautical radio station has been informed to that effect and has raised no objection; and

(ii) that station is notified or, in the case of a station situated in a country other than Malaysia, otherwise delegated as transmitting a signal suitable for that purpose.

(5) Whenever an aircraft is in flight in such circumstances that it is required by these Regulations to be equipped with radio or radio navigation equipment, a member of the flight crew shall operate the radio or radio navigation equipment in the manner as instructed by the appropriate air traffic control unit or as may be notified in relation to any notified airspace in which the aircraft is flying.

(6) No person shall operate a radio station in an aircraft so as to cause interference with, or which impairs the efficiency of, aeronautical telecommunications or air navigation services, and in particular emissions shall not be made except as follows:

- (a) emissions of the class and frequency for the time being in use in accordance with general international aeronautical practice in the airspace in which the aircraft is flying;
- (b) distress, urgency and safety messages and signals in accordance with general international aeronautical practice;
- (c) messages and signals relating to the flight of the aircraft in accordance with general international aeronautical practice; and
- (d) such public correspondence messages as may be permitted by the aircraft radio station licence referred to in subregulation (1).

(7) A flight crew who is required to be on flight deck duty in a Malaysian aircraft flying for the purpose of commercial air transport and operating under instrument flight rules shall not make use of a hand-held microphone when below the flight level 150 and during taking off and landing.

Use of airborne collision avoidance system

90. The pilot-in-command of an aircraft which is required under regulation 40 to carry an airborne collision avoidance system shall ensure that the system to be operated is in accordance with the requirements as may be determined by the Director General and—

- (a) in the case of an aircraft to which regulation 111 applies, in accordance with procedures contained in the operations manual for the aircraft;
- (b) in the case of a Malaysian aircraft to which regulation 111 does not apply, in accordance with procedures which are suitable having regard to the purposes of the equipment; or

- (c) in the case of an aircraft which is registered in any State, in accordance with any procedures with which it is required to comply under the law of the State of Registry.

Use of flight recorder and preservation of records

91. (1) The pilot-in-command of an aircraft which is required under regulation 40 to carry flight recorder shall ensure that the flight recorder is operated continuously from the time the first engine is started for the purpose of making a flight until the time the last engine is shut down after landing and in accordance with the requirements as may be determined by the Director General.

(2) The pilot-in-command of a helicopter which is required under regulation 40 to carry flight recorder shall ensure that the flight recorder is operated continuously from the time the rotors first turn for the purpose of making a flight until the rotors are next stopped and in accordance with the requirements as may be determined by the Director General.

(3) In the event of an incident or accident, the pilot-in-command and the operator of the aircraft shall—

- (a) ensure that flight recorders are de-activated; and
- (b) preserve the flight recorder and records in accordance with the requirements as may be determined by the Director General.

(4) The operator of the aircraft shall ensure that operational checks and evaluations of recordings from the flight data recorder and cockpit voice recorder systems are conducted in accordance with the requirements as may be determined by the Director General to ensure the continued serviceability of the recorders.

(5) For the purpose of this regulation, “accident” and “incident” have the meaning assigned to them under Annex 13 to the Chicago Convention.

Duties of pilot-in-command in relation to search and rescue

92. Without prejudice to any other provisions of these Regulations, the pilot-in-command of a Malaysian aircraft or a foreign registered aircraft flying within Malaysian airspace shall cooperate in fulfilling the instructions of the Director General in relation to the provision of assistance to aircraft in distress or in relation to search and rescue.

Method of carriage of persons

93. (1) A person shall not—

- (a) be in or on any part of an aircraft in flight which is not a part designed for the accommodation of persons and in particular a person shall not be on the wings or undercarriage of an aircraft; or
- (b) be in or on any object, other than a glider or flying machine, towed by or attached to an aircraft in flight.

(2) A person may have temporary access to—

- (a) any part of an aircraft for the purpose of taking action necessary for the safety of the aircraft or of any person, animal or goods in the aircraft; and
- (b) any part of an aircraft in which cargo or stores are carried, being a part which is designed to enable a person to have access thereto while the aircraft is in flight.

Carriage of live animals

94. (1) No person shall carry any live animals in the passenger cabin of a Malaysian aircraft used for the purpose of commercial air transport.

(2) A person shall carry live animals in the aircraft cargo in accordance with the International Air Transport Association (IATA) Live Animals Regulations.

Exits

95. (1) The pilot-in-command of an aeroplane or a helicopter registered in Malaysia flying for the purpose of commercial air transport and carrying passengers shall ensure that every exit and internal door in the aeroplane or helicopter is in working order.

(2) Subject to subregulation (3), the pilot-in-command shall ensure that during take-off, landing or any emergency every exit and internal door are kept free of obstruction and not fastened by locking or otherwise so as to prevent, hinder or delay its use by passengers.

(3) In the case of—

- (a) an exit which in accordance with arrangements approved by the Director General either generally or in relation to a class of aeroplane or helicopter or a particular aeroplane or helicopter, is not required for use by passengers, the exit may be obstructed by cargo;
- (b) a door between the flight crew compartment and any adjacent compartment to which passengers have access, the door may be locked or bolted if the pilot-in-command of the aeroplane or helicopter so determines, for the purpose of preventing access by passengers to the flight crew compartment;
- (c) any internal door which is so placed that it cannot prevent, hinder or delay the exit of passengers from the aeroplane or helicopter in an emergency if it is not in working order, subregulation (2) does not apply.

(4) The operator of the aeroplane or helicopter shall ensure that every exit is marked on interior and exterior surfaces with the words “keluar” and “exit” or

“pintu kecemasan” and “emergency exit” in capital letters or in such other manner as may be determined by the Director General.

(5) The operator shall ensure that every exit from the aeroplane or helicopter is marked on the interior surfaces on or near the inside surface of the door or other closure of the exit with instructions in the national language and the English language, or with diagrams, to indicate the correct method of opening the exit.

(6) The operator of the aeroplane or helicopter shall ensure that every exit from the aeroplane or helicopter which may be opened from the outside is marked on or near the exterior surface of the door or other closure of the exit with instructions in the national language and the English language and with diagrams to indicate the correct method of opening the exit which shall be located on a background which provides adequate contrast.

(7) The markings required by this regulation shall be—

(a) painted or fixed by other equally permanent means; and

(b) kept clean and unobscured at all times.

(8) Subject to subregulation (9), if one, but not more than one, exit from the aeroplane or helicopter becomes inoperative at a place where it is not reasonably practicable for it to be repaired or replaced, nothing in this regulation prevents the aeroplane or helicopter from carrying passengers until it next lands at a place where the exit can be repaired or replaced.

(9) Passengers may be carried in the aeroplane or helicopter under subregulation (8) if—

(a) the number of passengers carried and the position of the seats which they occupy are in accordance with arrangements approved by the Director General either in relation to the particular

aeroplane or helicopter or to a class of aeroplanes or helicopters;
and

- (b) in accordance with arrangements so approved, the inoperative exit is fastened by locking or otherwise, the words "keluar" and "exit" or "pintu kecemasan" and "emergency exit" are covered, and the exit is marked by a red disc at least 23 centimetres in diameter with a horizontal white bar across it bearing the words "dilarang keluar" and "no exit" in red letters.

Marking of break-in areas

96. (1) An operator of a Malaysian aircraft which is required by the Director General that the areas of the fuselage suitable for break-in by rescue crews in emergency to be marked, shall ensure that the areas are marked upon the exterior surface of the fuselage with markings "Boleh Dipecahkan" and "Break-in Areas", which for the purpose of rescue in an emergency can be most readily and effectively broken into by persons outside the aircraft.

(2) The break-in areas shall be marked by the operator in accordance with the requirements as may be determined by the Director General.

Endangering safety of aircraft

97. A person shall not wilfully or negligently act in a manner likely to endanger an aircraft, or any person in the aircraft.

Endangering safety of person and property

98. A person shall not wilfully or negligently cause or permit an aircraft to endanger any person or property.

Drunkenness in aircraft

99. (1) A person shall not enter any aircraft when drunk, or be drunk in any aircraft.

(2) A person shall not, when acting as a member of the crew of an aircraft or being carried in an aircraft for the purpose of so acting, be under the influence of alcohol, any drug or any psychoactive substance, including prescribed or proprietary medication, which may render him unable to act as a member of the crew in a safe and proper manner.

(3) A person shall not enter or be in an aircraft when under the influence of psychoactive substance.

Smoking in aircraft

100. (1) Smoking shall be prohibited in a Malaysian aircraft.

(2) For the purpose of subregulation (1), "smoking" includes smoking using a battery-powered portable electronic device such as e-cigarettes, e-cigs, e-cigars, e-pipes, personal vapourisers, electronic nicotine delivery system or any other similar devices.

Authority of pilot-in-command and member of the crew of aircraft

101. (1) Every person in an aircraft shall obey all lawful commands which the pilot-in-command or a member of the crew of that aircraft may give for the purpose of securing the safety of the aircraft and of the persons or property carried on board, or the safety, efficiency or regularity of air navigation.

(2) No person may operate on an aircraft any mobile or cell phone, computer or other electronic device that is designed to transmit or capable of transmitting electromagnetic energy except with the permission of the pilot-in-command of that aircraft.

(3) Subregulation (2) does not apply to—

(a) hearing aids;

(b) heart pacemakers;

- (c) portable voice recorders;
- (d) electric shavers;
- (e) electronic watches; or
- (f) any other portable electronic device if the operator or pilot-in-command of the aircraft has determined that the portable electronic device to be used will not cause interference with any aircraft system or equipment of the aircraft on which it is used.

Acting in disruptive manner

102. A person shall not while in an aircraft—

- (a) use any threatening, abusive or insulting words towards a member of the crew of the aircraft;
- (b) behave in a threatening, abusive, insulting or disorderly manner towards a member of the crew of the aircraft; or
- (c) intentionally interfere with the performance of duty by any member of the crew of the aircraft of his or her duties.

Stowaway

103. No person shall secrete himself for the purpose of being carried in an aircraft without the consent of the operator or the pilot-in-command of the aircraft or of any other person entitled to give consent to his being carried in the aircraft.

PART IX
HEIGHT KEEPING AND NAVIGATION

Interpretation

104. In this Part, unless the context otherwise requires—

“area navigation” means a method of navigation which permits aircraft operation on any desired flight path within the coverage of ground or space-based navigation aids or within the limits of capability of self-contained aids, or a combinations of these;

“areas with specified performance-based navigation” means the airspace, routes or procedures which have been notified, prescribed or otherwise delegated by the competent authority for the airspace as requiring specified navigation performance capabilities to be met by aircraft flying there;

“performance-based navigation (PBN)” means area navigation based on performance requirement for aircraft operating along air traffic services routes, on an instrument approach procedures or in a designated airspace;

“reduced vertical separation minimum airspace” means airspace which has been notified, prescribed or otherwise delegated as such by the competent authority for the airspace.

Performance-based navigation for Malaysian aircraft

105. (1) No pilot-in-command shall fly a Malaysian aircraft in areas with specified performance-based navigation unless—

- (a) it is equipped with navigation equipment that comply with the requirements as may be determined by the Director General;
- (b) the operator of the aircraft has been issued with an approval by the Director General; and

(c) the aircraft, while flying in such airspace and on such routes or in accordance with such procedures, is operated in accordance with operating procedures approved by the Director General.

(2) An application for the issuance of approval under paragraphs (1)(b) and (c) shall be made to the Director General in accordance with regulation 189.

(3) An aircraft need not comply with the requirements of subregulation (1) where the flight has been authorized by the appropriate air traffic control unit notwithstanding the lack of compliance and provided that the pilot-in-command complies with any instructions the air traffic control unit may give in the particular case.

Performance-based navigation for aircraft not registered in Malaysia

106. (1) No pilot-in-command shall fly an aircraft registered in any State in areas with specified performance-based navigation in Malaysia unless—

(a) the flight is in accordance with the requirements as may be determined by the Director General;

(b) it is equipped with navigation equipment so as to comply with the law of the country in which the aircraft is registered in so far as that law requires it to be so equipped when flying in areas with specified performance-based navigation; and

(c) the equipment are capable of being operated so as to enable the aircraft to meet the required performance in terms of navigation functionality, accuracy, integrity, availability and continuity, and it is so operated.

(2) An aircraft need not comply with the requirements of subregulation (1) where the flight has been authorized by the appropriate air traffic control unit notwithstanding the lack of compliance and provided that the pilot-in-command complies with any instructions the air traffic control unit may give in the particular case.

Flight in the North Atlantic High Level Airspace

107. (1) No pilot-in-command shall fly a Malaysian aircraft in the North Atlantic High Level Airspace unless—

- (a) the flight is in accordance with the requirements as may be determined by the Director General;
- (b) it is equipped with navigation equipment that comply with the requirements as may be determined by the Director General;
- (c) the operator of the aircraft has been issued with an approval by the Director General; and
- (d) the aircraft, while flying in the said airspace, is operated in accordance with operating procedures approved by the Director General.

(2) An application for the issuance of approval under paragraph (1)(c) shall be made to the Director General in accordance with regulation 189.

(3) For the purposes of this regulation, "North Atlantic High Level Airspace" means an airspace which has been notified, prescribed or otherwise delegated as such by the competent authority for the airspace.

Height keeping performance for Malaysian aircraft

108. (1) No pilot-in-command shall fly a Malaysian aircraft in reduced vertical separation minimum airspace unless—

- (a) the flight is in accordance with the requirements as may be determined by the Director General;
- (b) the aircraft has been approved by the Director General for operations in the airspace;

- (c) the operator of the aircraft has been issued with an approval by the Director General; and
- (d) the aircraft, while flying in the airspace, is operated in accordance with operating procedures approved by the Director General.

(2) An application for the issuance of approval under paragraphs (1)(b) and (c) shall be made to the Director General in accordance with regulation 189.

(3) An aircraft need not comply with the requirements of subregulation (1) where the flight has been authorized by the appropriate air traffic control unit notwithstanding the lack of compliance and provided that the pilot-in-command complies with any instructions the air traffic control unit may give in the particular case.

Height keeping performance for aircraft not registered in Malaysia

109. (1) No pilot-in-command shall fly an aircraft registered in any State in notified reduced vertical separation minimum airspace in Malaysia unless—

- (a) the flight is in accordance with the requirements as may be determined by the Director General;
- (b) it is equipped with height keeping systems so as to comply with the law of the country in which the aircraft is registered in so far as that law requires it to be so equipped when flying in any specified areas; and
- (c) the equipment are capable of being operated so as to enable the aircraft to maintain the height keeping performance prescribed in respect of the airspace in which the aircraft is flying, and it is so operated.

(2) An aircraft need not comply with the requirements of subregulation (1) where the flight has been authorized by the appropriate air traffic control unit notwithstanding the lack of compliance and provided that the pilot-in-command complies with any instructions the air traffic control unit may give in the particular case.

PART X
AIR OPERATOR

Air operator certificate

110. (1) A person having a principal place of business in Malaysia may cause or permit a Malaysian aircraft to fly for the purpose of commercial air transport if the person holds an air operator certificate issued by the Director General.

(2) An application for the issuance, renewal or variation of an air operator certificate under subregulation (1) shall be made to the Director General in accordance with regulation 189.

(3) A person who has been granted an air operator certificate or a person whose air operator certificate has been renewed or varied shall—

(a) be subject to such terms and conditions as may be imposed by the Director General; and

(b) comply with the terms as specified in the operations specifications.

(4) No person shall offer flights on a Malaysian aircraft for the purpose of commercial air transport unless the person holds a valid air operator certificate granted under this regulation.

(5) For the purpose of this regulation—

- (a) “operations specifications” means the authorisation, conditions and limitations associated with the air operator certificate and subject to the conditions in the operations manual;
- (b) “principal place of business” means the primary location from which the organisation’s management personnel direct, control or coordinate its flight operations and technical activities and where the majority of the operational and safety-related records are kept.

Operations manual

111. (1) An operator of a Malaysian aircraft flying for the purpose of commercial air transport shall submit an operations manual to the Director General for approval in the form and manner and accompanied by the documents and information as may be determined by the Director General.

(2) If the Director General is satisfied that the applicant has fulfilled the requirements as may be determined, the Director General may approve the operations manual.

(3) The operations manual shall be kept up-to-date and may be amended or revised by the operator subject to approval of the Director General.

(4) For the purpose of subregulation (3), if the amendment or revision relates to the operation of an aircraft to which the operations manual did not previously apply, that aircraft shall not fly for the purpose of commercial air transport until the amendment or revision has been approved by the Director General.

(5) Notwithstanding subregulation (3), the Director General may direct an operator to make any amendments or revision to the operations manual for the purpose of ensuring the safety of the aircraft, or of persons or property carried in it, or for the safety or efficiency of air navigation.

(6) For the purpose of this regulation, "operations manual" means a manual containing procedures, instructions and guidance for use by operational personnel in the execution of their duties.

Training programme

112. (1) An operator of a Malaysian aircraft flying for the purpose of commercial air transport shall establish a ground and flight training programme as may be determined by the Director General.

(2) The ground and flight training programme under subregulation (1) shall be subject to the approval of the Director General.

Flight data analysis programme

113. An operator of a Malaysian aircraft flying for the purpose of commercial air transport shall include a flight data analysis programme as part of its safety management system in accordance with the requirements as may be determined by the Director General.

Validation of foreign air operator certificate

114. (1) The Director General may issue a certificate of validation for any foreign air operator certificate granted under the law of any State.

(2) An application for the issuance, renewal or variation of the certificate of validation under subregulation (1) shall be made to the Director General in accordance with regulation 189.

Leasing of foreign registered aircraft

115. (1) The holder of an air operator certificate issued under regulation 110 who intends to lease an aircraft registered in any State shall apply for an approval of the Director General.

(2) An application under subregulation (1) shall be made to the Director General in accordance with regulation 189.

Leasing of Malaysian aircraft to any State

116. (1) The holder of an air operator certificate issued under regulation 110 who intends to lease a Malaysian aircraft to any State shall obtain an approval of the Director General.

(2) An application under subregulation (1) shall be made to the Director General in accordance with regulation 189.

(3) For the purpose of this regulation and regulation 115, "lease" means wet lease, dry lease or damp lease.

PART XI
ARTICLE 83BIS AGREEMENT

Application

117. This Part shall apply to an aircraft of a State of Registry which is operated pursuant to an agreement for the lease, charter or interchange of that aircraft by an operator of another State.

Article 83bis agreement

118. (1) Subject to an Article 83bis agreement, a State of Registry may transfer all or any of its functions and duties provided under Article 83bis to any State of the Operator in respect of its aircraft that is operated by the operator of that State.

(2) Article 83bis agreement shall be registered with the Council of ICAO pursuant to Article 83bis of the Chicago Convention.

(3) The functions and duties referred to in subregulation (1) are the functions and duties allocated by the Chicago Convention to the State of Registry in respect of articles 12, 30, 31 and 32(a) of the Chicago Convention.

(4) For the purpose of this regulation, "Article 83bis agreement" means an agreement entered into between Malaysia and other State pursuant to Article 83bis of the Chicago Convention.

PART XII
COMMERCIAL AIR TRANSPORT OPERATIONS

Operator's responsibilities

119. (1) No operator of a Malaysian aircraft shall cause or permit the aircraft to fly for the purpose of commercial air transport without first—

- (a) designating from among the flight crew a pilot to be the pilot-in-command of the aircraft for the flight;
- (b) ensuring that two-way communication for control purposes, aeronautical radio stations and navigational aids serving the intended route or any planned diversion are adequate for the safe navigation of the aircraft; and
- (c) ensuring that, for a helicopter flying at night, adequate lighting is in operation at any operating site where it is intended to take-off or land.

(2) No operator of a Malaysian aircraft shall permit any person to be a member of the crew during any flight for the purpose of commercial air transport, except a flight for the sole purpose of training persons to perform duties in aircraft, unless—

- (a) in accordance with the requirements as may be determined by the Director General;

- (b) the person has had the training, experience, practice and periodical tests as may be determined by the Director General in respect of the duties to be performed; and
- (c) the operator is satisfied that the person is competent to perform those duties, and in particular to use the equipment provided in the aircraft for that purpose.

(3) The operator shall maintain, preserve, produce and provide information in respect of the records relating to the matters referred to in subregulation (2)(b) in accordance with the requirements as may be determined by the Director General.

(4) No operator shall, during any flight of a Malaysian aircraft for the purpose of commercial air transport, permit simulation of emergency or abnormal situation when passengers or cargo are being carried.

(5) For the purpose of this regulation, "operating site" means a place other than an aerodrome, selected by the operator or the pilot-in-command for the landing or take-off of an aircraft.

Loading of commercial air transport aircraft and suspended loads

120. (1) No operator of a Malaysian aircraft flying for the purpose of commercial air transport shall cause or permit the aircraft to be loaded or any load to be suspended from it, except—

- (a) in accordance with the requirements as may be determined by the Director General; and
- (b) under the supervision of a person supervising the loading of that aircraft, to whom written instructions have been provided as to the distribution and securing of the load so as to ensure that—
  - (i) the load may safely be carried on the flight; and

(ii) any conditions subject to which the certificate of airworthiness in force for the aircraft was issued or rendered valid or contained in the flight manual for the aircraft relating to the loading of the aircraft are complied with.

(2) The person supervising the loading of the aircraft shall, before the commencement of any such flight, prepare a load sheet in accordance with the requirements as may be determined by the Director General.

(3) No operator of a Malaysian aircraft flying for the purpose of commercial air transport shall cause or permit baggage to be carried in the passenger compartment of the aircraft unless the baggage can be properly secured.

Aeroplane operating conditions and performance requirements

121. (1) No operator shall cause or permit an aeroplane registered in Malaysia to fly for the purpose of commercial air transport unless it complies with such data as may be approved by the State of Design and contained in the flight manual for the aeroplane and the requirements as may be determined by the Director General—

(a) in respect of its weight and related performance;

(b) for flight in specified meteorological conditions; and

(c) for flight at night.

(2) A person, when flying an aeroplane registered in Malaysia over water for the purpose of commercial air transport, except as may be necessary for the purpose of take-off or landing, shall fly at such an altitude as would enable the aeroplane—

(a) if it has one engine, in the event of the failure of that engine; or

- (b) if it has more than one engine, in the event of the failure of one of those engines and with the remaining engine or engines operating within the maximum continuous power conditions specified in the certificate of airworthiness or flight manual for the aeroplane, to reach a place at which it can safely land.

Extended diversion time operations

122. (1) An operator may cause or permit a Malaysian aircraft to fly for the purpose of commercial air transport for the extended diversion time operation with the approval of the Director General.

(2) An application for the approval under subregulation (1) shall be made to the Director General in accordance with regulation 189.

(3) For the purpose of this regulation, "extended diversion time operations" means any operation by an aeroplane with two or more turbine engines where the diversion time to an en-route alternate aerodrome is greater than the threshold time established by the State of the Operator.

Helicopters operating conditions and performance requirements

123. (1) No person shall fly a helicopter registered in Malaysia for the purpose of commercial air transport unless it complies with such data as may be approved by the State of Design and contained in the flight manual for the helicopter and the requirements as may be determined by the Director General—

- (a) in respect of its weight and related performance;
- (b) for flight in specified meteorological conditions; and
- (c) for flight at night.

(2) Subject to subregulation (3), a person, when flying a helicopter registered in Malaysia over water for the purpose of commercial air transport, except as may be necessary for the purpose of take-off or landing, shall fly at such an altitude as would enable the helicopter—

- (a) if it has one engine only, in the event of the failure of that engine; or
- (b) if it has more than one engine, in the event of the failure of one of those engines and with the remaining engine or engines operating within the maximum continuous power conditions specified in the certificate of airworthiness or flight manual for the helicopter,

to reach a place at which it can safely land.

(3) The pilot-in-command for a helicopter carrying out operations in performance Class 3 shall not fly over water for the purpose of commercial air transport unless it is equipped with the required apparatus as may be determined by the Director General.

(4) For the purpose of this regulation, “operations in performance Class 3” means operations with performance such that, in the event of engine failure at any time during the flight, a forced landing will be required.

Commercial air transport operations at night or in instrument meteorological conditions by single engine aeroplanes

124. (1) No pilot-in-command shall fly a single engine aeroplane for the purpose of commercial air transport that is unable to maintain a positive climb gradient in the event of an engine failure on take-off, at night or in instrument meteorological conditions unless it is flying on a special VFR flight in a control zone.

(2) An operator shall ensure that any single engine turbine-powered aeroplane flying for the purpose of commercial air transport at night or in instrument

meteorological conditions complies with the airworthiness certification and the overall level of safety is provided by—

- (a) the reliability of the turbine engine;
- (b) the operator's maintenance procedures, operating practices, flight dispatch procedures and crew training programmes; and
- (c) equipment and other requirements as may be determined by the Director General.

(3) An operator shall ensure that any single-engine turbine-powered aeroplanes operated at night or in instrument meteorological conditions has an engine trend monitoring system.

(4) For the purpose of this regulation, "special VFR flight" means a VFR flight cleared by air traffic control to operate within a control zone in meteorological conditions below visual meteorological conditions.

Aerodrome operating minima for Malaysian aircraft

125. (1) An operator of a Malaysian aircraft flying for the purpose of commercial air transport shall establish and include in the operation manual an aerodrome operating minima in accordance with the requirements as may be determined by the Director General.

(2) No pilot-in-command shall fly in contravention of any requirements specified in the aerodrome operating minima established under subregulation (1).

Aerodrome operating minima for aircraft not registered in Malaysia

126. (1) An operator of an aircraft registered in any State flying for the purpose of commercial air transport shall not permit or cause the aircraft to fly in or over Malaysia unless the operator have furnished to the Director General such particulars as the Director General may from time to time require relating to the aerodrome operating

minima specified by the operator in relation to aerodromes in Malaysia for the purpose of limiting their use by the aircraft for take-off or landing, including any instruction given by the operator in relation to weather conditions.

(2) The aircraft shall not fly in or over Malaysia unless the operator has made the amendments or additions to the aerodrome operating minima so specified and in accordance with any instruction given as the Director General may require for the purpose of ensuring the safety of the aircraft or the safety, efficiency or regularity of air navigation.

(3) No pilot-in-command shall take-off or land at an aerodrome in Malaysia in contravention of the specified aerodrome operating minima or instructions referred to in subregulation (2).

(4) Without prejudice to subregulation (3), the pilot-in-command, when making a descend to an aerodrome, shall not descend below 1,000 feet above the height of the aerodrome if the runway visual range at that aerodrome is at that time less than the relevant minimum for landing established in accordance with subregulation (1).

(5) For the purposes of this regulation, "runway visual range", in relation to a runway or landing strip, means the range over which the pilot of an aircraft on the centreline of a runway can see runway surface markings or the lights delineating the runway or identifying its centreline or, in the case of an aerodrome in Malaysia, the distance, if any, communicated to the pilot-in-command of the aircraft by or on behalf of the person in charge of the aerodrome as being the runway visual range.

Additional duties of pilot-in-command in commercial air transport aircraft carrying passengers

127. (1) The pilot-in-command of a Malaysian aircraft flying for the purpose of commercial air transport of passengers before any take off on a flight, and before it lands, shall take all reasonable steps to ensure that the crew of the aircraft are properly secured in their seats and that any persons carried in compliance with regulation 51

are properly secured in seats which are located as far as is practical near floor level and close to emergency exits.

(2) The pilot-in-command shall take all reasonable steps to ensure that—

- (a) all passengers of two years of age or more are properly secured in their seats by safety belts, with diagonal shoulder strap, where required to be carried, or safety harnesses; and
- (b) all passengers under the age of two years are properly secured by means of a child safety belt or a child restraint device,

from the moment when, after the embarkation of its passengers for the purpose of taking off on a flight—

- (A) an aircraft first moves until after it has taken off;
- (B) before it lands until it comes to rest for the purpose of the disembarkation of its passengers; and
- (C) whenever by reason of turbulent air or any emergency occurring during the flight the pilot-in-command considers it necessary.

(3) The pilot-in-command shall ensure that an aircraft with a non-pressurised cabin is not operated above flight level 100, except in accordance with the terms of an approval granted by the Director General.

(4) Except where the cabin pressure altitude does not exceed 10,000 feet during the flight, the pilot-in-command shall take all reasonable steps to ensure that—

- (a) before the aircraft reaches flight level 100, the method of use of the oxygen provided in the aircraft in compliance with the requirements of regulation 40, is demonstrated to all passengers;

- (b) when flying above flight level 130 all passengers and crew members are instructed to use oxygen; and
- (c) during any period when the aircraft is flying above flight level 130 oxygen is used continuously by all passengers and crew members.

PART XIII

CARRIAGE OF MUNITIONS OF WAR AND DANGEROUS GOODS

Interpretation

128. In this Part—

- (a) “agent”, “baggage”, “cargo”, “dangerous goods”, “dangerous goods accident”, “dangerous goods incident” and “munitions of war” have the meaning assigned to them in Annex 18 of the Chicago Convention;
- (b) “Technical Instructions” means the Technical Instructions for the Safe Transport of Dangerous Goods by Air (Doc 9284), approved and issued in accordance with the procedure established by the Council of the ICAO.

National Transport of Dangerous Goods Programme

129. The Director General shall establish the National Transport of Dangerous Goods Programme for the purpose of this Part.

Permit for carriage of munitions of war

130. (1) No owner or operator of an aircraft shall carry any munitions of war onto an aircraft as cargo unless—

- (a) he holds a permit issued by the Director General; and
- (b) the munitions of war are carried in accordance with the Technical Instructions.

(2) Subregulation (1) shall apply to any aircraft flying to or from Malaysia or transiting in Malaysia.

(3) An application for a permit or variation of permit under subregulation (1) shall be made to the Director General in accordance with regulation 189.

(4) In the case of an aircraft flying over Malaysia without landing, the person who holds a permit to carry munitions of war issued by any State shall notify the Director General of such carriage prior to that aircraft flying over Malaysia.

Carriage of munitions of war on aircraft

131. No person shall take, or cause to be taken, on board of an aircraft or to deliver, or cause to be delivered, for loading or carriage on the aircraft, any munitions of war unless—

- (a) the Technical Instructions have been complied with;
- (b) the carriage of the munitions of war is in compliance with any directions as may be determined by the Director General;
- (c) the munitions of war—
  - (i) is part of a baggage of a passenger that is not carried in the passenger compartment on the aircraft or consigned as cargo to be carried on the aircraft;
  - (ii) is carried in a part of the aircraft or in any apparatus attached to the aircraft inaccessible to passengers; and
  - (iii) in the case of firearm, is unloaded;
- (d) particulars of the munitions of war have been furnished to the operator before the flight commences; and

- (e) with the consent of the operator who holds the permit under regulation 130.

Permit for carriage of dangerous goods

132. (1) No owner or operator of an aircraft shall carry any dangerous goods onto an aircraft as cargo unless—

- (a) he holds a permit issued by the Director General; and
- (b) the dangerous goods are carried in accordance with the Technical Instructions.

(2) Subregulation (1) shall apply to any aircraft flying to or from Malaysia or transiting in Malaysia.

(3) A person who holds a permit under this regulation shall not carry any forbidden dangerous goods unless with the approval by the Director General.

(4) An application for a permit or renewal or variation of a permit under subregulation (1) or an approval or renewal or variation of an approval under subregulation (3) shall be made to the Director General in accordance with regulation 189.

Carriage of dangerous goods on aircraft

133. No person shall take, or cause to be taken, on board any aircraft or to deliver, or cause to be delivered, for loading or carriage thereon, any dangerous goods unless—

- (a) the Technical Instructions have been complied with;
- (b) the carriage of the dangerous goods is in compliance with any directions as may be determined by the Director General; and

- (c) with the consent of the operator who holds the permit under regulation 132.

Obligations of operator and shipper

134. The Director General may impose obligations on—

- (a) an operator who holds a permit under regulation 130 or 132, including his agent, or a person carrying dangerous goods under regulation 133; and
- (b) a shipper, including his agent, who consigns to an operator any munitions of war or dangerous goods for carriage by air.

Reporting and investigation of occurrences

135. (1) In the case of an occurrence of dangerous goods accident, dangerous goods incident or finding of undeclared or misdeclared munitions of war or dangerous goods on a Malaysian aircraft, the operator of the aircraft shall, within twenty-four hours from the occurrence coming to his knowledge, report the occurrence to the Director General in the manner as may be determined by the Director General.

(2) An operator of an aircraft who holds an air operator certificate granted under the law of any State shall report to the Director General within twenty-four hours from the occurrence of dangerous goods accident, dangerous goods incident or finding of undeclared or misdeclared munitions of war or dangerous goods on the aircraft if the aircraft lands in or departs from Malaysia.

(3) Where any dangerous goods accident, dangerous goods incident or finding of undeclared or misdeclared munitions of war or dangerous goods on the aircraft is reported to the Director General under subregulation (1) or (2), the Director General shall cause an investigation to be made in the manner as may be determined by him.

PART XIV
AERIAL WORK AND SPECIALISED OPERATIONS

Aerial work operations

136. (1) No person shall fly a Malaysian aircraft or foreign registered aircraft for the purpose of aerial work unless the person holds an aerial work certificate issued by the Director General.

(2) An application for the issuance, renewal or variation of aerial work certificate under subregulation (1) shall be made to the Director General in accordance with regulation 189.

Dropping of articles and animals

137. (1) No person shall drop or permit articles or animals to be dropped from an aircraft in flight except with the written permission of the Director General.

(2) An application for the permission under subregulation (1) shall be made to the Director General in accordance with regulation 189.

(3) Subregulation (1) shall not apply to the dropping of articles by or with the authority of the pilot-in-command of the aircraft in any of the following circumstances:

- (a) the dropping of articles for the purpose of saving life;
- (b) the jettisoning, in the case of emergency, of fuel or other articles in the aircraft;
- (c) the dropping of ballast in the form of fine sand or water;
- (d) the dropping of articles solely for the purpose of navigating the aircraft; or

- (e) the dropping at an aerodrome of tow ropes, banners, or similar articles towed by aircraft.

Dropping of persons

138. (1) No person shall drop or permit any person to be dropped from an aircraft in flight except with the written permission of the Director General.

(2) An application for the permission under subregulation (1) shall be made to the Director General in accordance with regulation 189.

(3) An aircraft shall not be used for the purpose of dropping persons unless—

- (a) there is a certificate of airworthiness issued or rendered valid in respect of that aircraft under the law of the State of Registry;

- (b) that certificate or the flight manual includes an express provision that it may be used for that purpose; and

- (c) the aircraft is operated in accordance with a written permission granted by the Director General under this regulation.

(4) A person who applies or has been given permission for dropping of person from an aircraft shall—

- (a) make available to the Director General, if requested, a parachuting operations manual containing such information and instructions as may be necessary to enable employees and persons engaged in the operation to perform their duties; and

- (b) include standard operating procedures in the operations manual.

(5) Nothing in this regulation—

- (a) applies to the descent of persons by parachute from an aircraft in an emergency;
- (b) prohibits the lowering of any person in an emergency or for the purpose of saving life; or
- (c) prohibits the disembarkation of any person from a helicopter hovering in ground effect in accordance with normal aviation practice.

PART XV
GROUND HANDLING SERVICES

Technical approval by the Director General

139. (1) No person shall undertake any of the ground handling services except with the technical approval granted by the Director General.

(2) An application for the technical approval under subregulation (1) shall be made to the Director General in accordance with regulation 189.

(3) For the purpose of this regulation, “ground handling services” means the ground handling services specified in the Second Schedule to the Malaysian Aviation Commission Act 2015.

PART XVI
UNMANNED AIRCRAFT SYSTEM

Unmanned aircraft system

140. (1) No person shall fly an unmanned aircraft system—

- (a) in Class A, B, C, or G airspace;
- (b) within an aerodrome traffic zone; and

(c) at the height of more than 400 feet above the surface of the earth, unless authorized by the Director General and shall be subject to the requirements as may be determined by the Director General.

(2) An application for an authorisation under subregulation (1) shall be made to the Director General in accordance with regulation 189.

(3) The person in charge of an unmanned aircraft system shall not cause or permit any article or animal whether or not attached to a parachute to be dropped from the unmanned aircraft system.

(4) For the purpose of this regulation, "Class A, B, C, or G airspace" means the airspace as notified by the Director General.

Aerial work involving unmanned aircraft system

141. (1) No person shall fly an unmanned aircraft system for the purpose of aerial work without the authorisation from the Director General.

(2) An application for the authorisation under subregulation (1) shall be made to the Director General in accordance with regulation 189.

Small unmanned aircraft

142. (1) The person in charge of a small unmanned aircraft may fly the small unmanned aircraft if he is satisfied that the flight can safely be made.

(2) The person in charge of a small unmanned aircraft shall maintain direct and unaided visual contact with such small unmanned aircraft sufficient to monitor its flight path in relation to other aircrafts, persons, vehicles, vessels and structures for the purpose of avoiding collisions.

Small unmanned surveillance aircraft

143. (1) No person shall fly a small unmanned surveillance aircraft in any of the following circumstances without the authorisation from the Director General:

- (a) over any designated area;
- (b) within 150 metres of any designated area;
- (c) over any assembly in the open air of more than 1,000 persons;
- (d) within 150 metres of any assembly in the open air of more than 1,000 persons;
- (e) within 50 metres of any vessel, vehicle or structure which is not under the control of the person in charge of the aircraft;
- (f) within 50 metres of any person; and
- (g) within 30 metres of any person during take-off or landing.

(2) An application for the authorisation under subregulation (1) shall be made to the Director General in accordance with regulation 189.

(3) For the purpose of this regulation, "designated area" means any area which is used for residential, commercial, industrial or recreational purposes.

Unmanned aircraft system of more than 20 kilogrammes

144. (1) No person shall fly an unmanned aircraft system having a mass of more than 20 kilogrammes without its fuel, without the authorisation from the Director General.

(2) An application for the authorisation under subregulation (1) shall be made to the Director General in accordance with regulation 189.

PART XVII
GENERAL AVIATION

Interpretation

145. In this Part, "general aviation operation" means an aircraft operation other than commercial air transport operation or an aerial work operation.

Malaysian aircraft used in general aviation operation

146. (1) An owner, operator or a pilot-in-command of a Malaysian aircraft used in any general aviation operation shall not fly the aircraft in or over Malaysia unless in accordance with the requirements as may be determined by the Director General.

(2) The Director General may, either generally or for such period as he may specify, exempt any person of any requirements issued under subregulation (1).

(3) In granting the exemption under subregulation (2), the Director General shall take into consideration the safety of the aircraft or persons.

Foreign registered aircraft used in general aviation operation

147. (1) An owner or operator of a foreign registered aircraft used in any general aviation operation which operates in Malaysia exceeding the period of six months shall not fly in or over Malaysia unless the owner or operator of the aircraft registers that aircraft under these Regulations.

(2) The owner or operator may apply to the Director General in writing for an extension of the period referred to under subregulation (1) at least one month before the expiration of the period and the Director General shall have the absolute discretion whether or not to extend the period.

(3) If the owner or operator of a foreign registered aircraft fails to register the aircraft under subregulation (1) or within the extended period in subregulation (2), the Director General may refuse to approve the flight plan submitted by the owner or operator in relation to the aircraft.

PART XVIII
FOREIGN AIRCRAFT OPERATIONS

Restriction with respect to carriage for valuable consideration in foreign registered aircraft

148. (1) An aircraft registered in a Contracting State or in a State shall not take on board or discharge any passengers or cargo in Malaysia, if valuable consideration is given or promised in respect of the carriage of such persons or cargo unless there is an agreement on air traffic rights entered into between the Government of Malaysia and the Contracting State or the State, in which the aircraft is registered.

(2) Subject to the agreement under subregulation (1), the authorized officer may perform a ramp inspection or carry out other surveillance measures in relation to an aircraft referred to in subregulation (1).

(3) If a ramp inspection or other surveillance measures identifies a case of non-compliance or suspected non-compliance of the aircraft referred to in subregulation (1) with the laws, regulations and procedures applicable within Malaysia or a similar serious safety issue with the operator of such an aircraft, the authorized officer shall immediately notify the operator and, if the issue warrants it, the State of the Operator and, where the State of Registry and the State of the Operator are different, such notification shall also be made to the State of Registry.

PART XIX
LICENSING OF AIR TRAFFIC CONTROLLER

Licensing of air traffic controller

149. (1) No person shall—

(a) act as an air traffic controller;

(b) hold himself out, whether by use of radio call sign or otherwise, as an air traffic controller; or

(c) supervise or train any person to act as an air traffic controller,

unless he holds an air traffic controller licence granted or renewed under this regulation and the appropriate rating as specified in the Second Schedule is included in the licence.

(2) An application for an air traffic controller licence shall be made in accordance with regulation 189.

(3) Notwithstanding subregulation (1), a person who is undergoing on-the-job training as an air traffic controller shall be entitled to hold himself out, whether by use of radio call sign or otherwise, as an air traffic controller if he is directly supervised by a person who holds an air traffic controller licence with the appropriate rating.

Signature required

150. An air traffic controller licence shall be signed by the successful applicant upon the grant or renewal of the licence in the presence of a person authorized by the Director General.

Validity of air traffic controller licence

151. An air traffic controller licence granted or renewed under this Part shall be valid for a period as may be determined by the Director General.

Approved training organisation

152. (1) The Director General may, for the purpose of this Part—

(a) approve any course of training or instruction;

- (b) authorize a person to conduct such examination or test as the Director General may specify;
  - (c) approve a person to provide any course of training or instruction approved under paragraph (a); or
  - (d) approve the use of a simulator for the purposes of air traffic control training.
- (2) An application for issuance, renewal or variation of approval or authorisation under subregulation (1) shall be made in accordance with regulation 189.

Air Navigation Services Regulatory Manual

153. (1) The Director General may, in the manner as he thinks fit, publish a manual, to be called the "Air Navigation Services Regulatory Manual", containing such standards, recommended practices and guidance material relating to the licensing of air traffic controllers and the approval of persons to provide training for air traffic controllers as the Director General may determine to be applicable in Malaysia.

(2) A holder of an air traffic controller licence and a person who is approved by the Director General to provide any course of training or instruction under regulation 152 shall comply with the applicable standards specified in the Air Navigation Services Regulatory Manual.

Manual of Air Traffic Services

154. A person shall not provide an air traffic control service at any place unless—

- (a) the service is provided in accordance with the standards and procedures specified in a Manual of Air Traffic Services in respect of that place;
- (b) the Manual is produced to the Director General within a reasonable time after a request for its production is made by the Director General; and

- (c) such amendments or additions have been made to the Manual as the Director General may from time to time require.

Incapacity of air traffic controller

155. (1) A person who holds an air traffic controller licence issued under regulation 149 who—

- (a) suffers any personal injury involving incapacity to undertake the function to which the licence relates;
- (b) suffers any illness involving incapacity to undertake those functions throughout the period of more than twenty-one days;
- (c) knows or has reason to believe that she is pregnant;
- (d) requires continued treatment with any medical prescription; or
- (e) has received medical treatment requiring hospitalization,

shall—

- (A) as soon as possible inform the Director General in writing of the injury, illness, pregnancy or treatment or as soon as possible after the period of twenty-one days has elapsed in the case of such illness referred to in paragraph (b); and
- (B) not exercise the privileges of the licence and ratings until he has satisfied the medical examiner that his medical fitness has been restored to the standard as may be determined by the Director General.

(2) A person who holds an air traffic controllers licence referred in subparagraph (1)(a) or (b) shall not act as an air traffic controllers—

- (a) until the licence holder being medically examined under arrangement made by the Director General and pronounced fit to resume his functions under the licence; or
- (b) unless the Director General exempts the licence holder from the requirement of the medical examination subject to such conditions as the Director General thinks fit.

(3) The Director General may require the holder of an air traffic controller licence referred to in subparagraph (1)(c) to undergo such medical examination as may be determined by the Director General.

(4) A holder of an air traffic controller licence who has been required to undergo the medical examination referred to in subregulation (3) shall not act as an air traffic controller in accordance with the rating in her licence if she is certified as unfit to act as an air traffic controller.

Fatigue of air traffic controller

156. A holder of an air traffic controller licence shall not act as an air traffic controller if he knows or has reason to believe that he is suffering from fatigue which may render him unable to act as an air traffic controller in a safe and proper manner.

Prohibition of use of psychoactive substances

157. A holder of an air traffic controller licence shall not act as an air traffic controller if he is under the influence of alcohol, any drug or any psychoactive substance, including prescribed or proprietary medication, which may render him unable to carry out his duties as an air traffic controller in a safe and proper manner.

PART XX
AERONAUTICAL TELECOMMUNICATION SERVICE

Aeronautical telecommunication service

158. (1) No person shall, unless with the approval of the Director General—
- (a) provide any aeronautical telecommunication service, or cause or permit any aeronautical telecommunication service to be established, in Malaysia; or
  - (b) provide flight checking service in connection with an aeronautical telecommunication system or equipment.
- (2) An application for an approval under subregulation (1) shall be made to the Director General in accordance with regulation 189.
- (3) The provisions of this regulation shall not apply to any aeronautical telecommunication service of which the person solely in charge is the Director General or which is provided at an aerodrome of the armed forces.

Certificate of aeronautical radio station

159. (1) No person shall operate an aeronautical radio station unless such person holds an aeronautical radio station certificate issued by the Director General.
- (2) An application for an aeronautical radio station certificate shall be made to the Director General in accordance with regulation 189.

PART XXI
DOCUMENTS AND RECORDS

Journey log book

160. (1) An operator of a Malaysian aircraft shall record and retain the information specified in the notices, circulars, directions or information issued by the Director General under paragraph 81(1)(c) in the journey log book, in such form as is specified therein.

(2) The Director General may permit an operator not to keep a journey log book if the relevant information is available in other documents that are required to be kept under the provisions of these Regulations.

(3) An operator shall ensure that all entries in a journey log book are made currently and be permanent in nature.

Documents to be carried

161. (1) The pilot-in-command shall not fly an aircraft unless the aircraft carries the documents that are required to be carried under the law of the State of Registry.

(2) The pilot-in-command of a Malaysian aircraft shall ensure that the aircraft, when in flight, carries the documents as may be determined by the Director General.

(3) Notwithstanding subregulation (2), if the flight is intended to begin and end at the same aerodrome and does not include the passage of the territory of any State, the document may be kept at that aerodrome.

Production of documents and records

162. (1) The pilot-in-command of an aircraft shall, within a reasonable time after being requested to do so by an authorized officer, cause to be produced to the authorized officer—

- (a) the certificate of registration and certificate of airworthiness in force in respect of the aircraft;
  - (b) the licences of its flight crew; and
  - (c) such other documents as the aircraft is required by regulation 161 to carry when in flight.
- (2) The operator of a Malaysian aircraft shall, within a reasonable time after being requested to do so by an authorized officer, cause to be produced to the authorized officer the following documents or records:
- (a) the documents as specified in regulation 161;
  - (b) the certificate of airworthiness and certificate of registration in respect of the aircraft and the licence in force in respect of the aircraft radio station installed in the aircraft;
  - (c) the aircraft log book, engine log books and variable pitch propeller log books required under these Regulations to be kept;
  - (d) the weight schedule, if any, required to be preserved under regulation 43;
  - (e) in the case of a commercial air transport aircraft or aerial work aircraft, a copy of the load sheet, the journey log book and those parts of the operations manual required by regulation 111 to be carried on the flight;
  - (f) any record which is required by subregulation 72(7) to be preserved, and such other documents and information in the possession or control of the operator;

(g) the record made by any flight recorder required to be carried by these Regulations.

(3) The holder of a licence granted or validated under these Regulations or of a medical certificate required under regulation 60 shall, within five days after being requested to do so by an authorized officer, cause to be produced to that authorized officer the licence or certificate.

(4) Every person required by regulation 69 to keep a personal flying log book shall cause it to be produced within five days after being requested to do so by an authorized officer.

Preservation of documents and records

163. (1) An operator of an aircraft who is required by these Regulations to preserve any document or record shall, if he ceases to be the operator of the aircraft, continue to preserve the document or record and in the event of his death the duty to preserve the document or record shall fall upon his personal representative.

(2) If another person becomes the operator of the aircraft, the operator mentioned in subregulation (1) or the personal representative shall deliver to that person upon demand the aircraft's continuing airworthiness records, the log books and weight schedule and any record made by a flight data recorder and preserved in accordance with subregulation 91(3).

(3) If an engine or variable pitch propeller is removed from the aircraft and installed in another aircraft operated by another person the operator mentioned in subregulation (1) or the personal representative shall deliver to that person upon demand the log book relating to that engine or propeller.

(4) If any person in respect of whom a record has been kept by the operator mentioned in subregulation (1) in accordance with subregulation 72(7) becomes a member of the flight crew of a commercial air transport aircraft registered in Malaysia

and operated by another person the operator mentioned in subregulation (1) or personal representative shall deliver those records to that other person upon demand.

Offences in relation to documents and records

164. (1) A person shall not with intent to deceive—

- (a) use any authorisation, direction, certificate, licence, approval, permission, permit, exemption or other document issued or required by these Regulations which has been forged, altered, revoked or suspended, or to which the person is not entitled;
- (b) lend any authorisation, direction, certificate, licence, approval, permission, permit, exemption or other document issued or required by these Regulations to, or allow it to be used by, any other person; or
- (c) make any false representation for the purpose of procuring for himself, herself or any other person the grant, issue, renewal or variation of any such authorisation, direction, certificate, licence, approval, permission, permit, exemption or other document issued or required by these Regulations.

(2) A person shall not intentionally damage, alter or render illegible any log book or other record required by these Regulations to be maintained or any entry made in it, or knowingly make, or procure or assist in the making of, any false entry in or material omission from any such log book or record, or destroy any such log book or record during the period for which it is required under these Regulations to be preserved.

(3) All entries made in writing in any log book or record referred to in subregulation (2) shall be made in ink or other permanent form.

(4) A person shall not wilfully or negligently make any entry that is incorrect in any material particular or omit any material particulars in a load sheet.

(5) For the purpose of this regulation, a reference to authorisation, direction, certificate, licence, approval, permission, permit, exemption or other document includes a copy or purported copy of it.

PART XXII
MANDATORY OCCURRENCE REPORTING

Mandatory occurrence reporting

165. (1) In this regulation, “reportable occurrence” means—

- (a) an incident relating to an aircraft or any defect in or malfunctioning of an aircraft or any part or equipment of the aircraft, being an incident, malfunctioning or defect endangering or which if not corrected would endanger the aircraft, its occupants or any other person; or
- (b) any defect in or malfunctioning of any facility on the ground used or intended to be used for purposes of or in connection with the operation of an aircraft, being a defect or malfunctioning endangering, or which if not corrected would endanger the aircraft or its occupants.

(2) A person who—

- (a) holds an air operator certificate granted under regulation 110;
- (b) holds a certificate or written approval granted under regulation 21;

- (c) holds a certificate or written approval granted under regulation 30;
- (d) holds a certificate or written approval granted under regulation 31;
- (e) is the owner, operator or pilot-in-command of a Malaysian aircraft used in any general aviation operations or aerial work; or
- (f) is an aerodrome operator,

who has knowledge of any reportable occurrence shall report the occurrence in the form, manner and description as may be determined by the Director General within fourty-eight hours the reportable occurrence comes to his knowledge.

(3) The Director General may require any person to furnish any information which relates to any reportable occurrence which has been reported to the Director General by serving a written notice to the person.

(4) A person who has been served with a notice under subregulation (3) shall furnish any information in his possession or control to the Director General within the time and in the manner specified in the notice.

(5) Without prejudice to regulation 91, an operator of an aircraft shall, if he has reason to believe that a report of any reportable occurrence has been or will be made, preserve any data from a flight recorder relevant to the reportable occurrence for fourteen days from the date the report of the occurrence is made or for such longer period as the Director General may in a particular case direct.

PART XXIII
SAFETY PROGRAMME AND SAFETY MANAGEMENT SYSTEM

Malaysian Safety Programme

166. The Secretary General of the Ministry of Transport shall establish the Malaysian Safety Programme for the management of civil aviation safety in Malaysia.

Safety management system

167. (1) A service provider shall establish a safety management system in accordance with the requirements as may be determined by the Director General.

(2) A safety management system established under subregulation (1) shall be acceptable to—

(a) in the case of an air traffic service provider, the Secretary General of the Minister of Transport; and

(b) in the case of a service provider other than an air traffic service provider, the Director General.

(3) In this regulation, “service provider” means—

(a) an approved training organisation that are exposed to safety risks related to aircraft operations during the provision of their services;

(b) a holder of air operator certificate issued by Director General;

(c) an approved maintenance organisation providing services to the holder of air operator certificate issued by Director General;

(d) any organisation responsible for the type design or manufacture of aircraft;

- (e) an air traffic control service provider;
- (f) a person licenced under the Malaysian Aviation Commission Act 2015 to operate an aerodrome;
- (g) any operator of an aeroplane registered in Malaysia with a maximum certificated take-off mass exceeding 5,700 kilograms or equipped with one or more turbojet engines used in any international general aviation operations; and
- (h) an approved maintenance organisation providing services for the operator of an aeroplane registered in Malaysia with a maximum certificated take-off mass exceeding 5,700 kilograms or equipped with one or more turbojet engines used in any international general aviation operations.

PART XXIV
SECURITY MEASURES

Responsibilities of Director General

168. (1) The Director General shall be responsible for safeguarding civil aviation against any acts of unlawful interference and for that purpose, the Director General shall comply with the provisions of Annex 17 to the Chicago Convention and the Security Manual for Safeguarding Civil Aviation against Acts of Unlawful Interference issued by ICAO, as amended from time to time.

(2) For the purpose of civil aviation security, the Director General shall establish a National Civil Aviation Security Programme or any other security programme as the Director General thinks necessary, to be applied by an operator, aerodrome operator, air cargo agent or any other person.

(3) The Director General may, from time to time, issue a notice to any person requiring the person to take the security measures specified in the notice for the purpose of safeguarding civil aviation against any acts of unlawful interference.

PART XXV
DETENTION AND SALE OF AIRCRAFT

Interpretation

169. In this Part, unless the context otherwise requires—

"outstanding amount" means, in relation to an aircraft in respect of which an aircraft lien is in effect, in relation to a particular time—

- (a) the amount of any charge payable in respect of the aircraft that is unpaid at that time;
- (b) the amount of any penalty that is unpaid at that time; and
- (c) the amount of any debt payable under regulation 182 in respect of the aircraft that is unpaid at that time,

to the extent that any such amount has not been remitted, waived or written off;

"airport charges" means any charges payable to an aerodrome operator;

"fees or charges" means any fees or charges prescribed by the Minister under the Civil Aviation (Fees and Charges) Regulations 2016;

"aircraft" includes—

- (a) the equipment of the aircraft and any stores for use in connection with its operation, being equipment and stores carried in the aircraft, whether or not the property of the person who is its operator; and

- (b) any aircraft documents carried in it.

Detention of aircraft in default of payment of fees or charges

170. (1) Where a person defaults in payment of any fees or charges to the Department of Civil Aviation, the Director General may—

- (a) detain the aircraft in respect of which the charge was due or incurred, whether or not it was due or incurred by the person who is the owner or operator of the aircraft at the time when the detention begins; or
- (b) detain any other aircraft of which the person in default is the owner or operator at the time when the detention begins.

(2) The Director General shall not detain or continue to detain an aircraft under this regulations if the owner or operator of the aircraft or any other person claiming an interest in the aircraft—

- (a) disputes that the fee or charge is due or incurred in respect of that aircraft; and
- (b) gives to the Director General, pending the determination of the dispute, sufficient security for the payment of the charge due or incurred.

Duties of Director General upon detaining aircraft

171. If the Director General detains an aircraft pursuant to regulation 170, he shall—

- (a) as soon as reasonably practicable, enter the following particulars of the detention in the Aircraft Register:
  - (i) the description and amount of the fee or charge due and from whom;

- (ii) the date and time the aircraft was detained; and
  - (iii) the date and time the entry is made; and
- (b) take all reasonable steps to give notice of detention to—
- (i) the owner, operator, lessee, hirer, charterer or pilot-in-command of the aircraft; or
  - (ii) the person who, in the opinion of the Director General, has a security interest in the aircraft.

Aircraft lien

172. If the Director General makes an entry under regulation 171, an aircraft lien shall be vested in the Director General and he may keep possession of the aircraft until all outstanding amount are paid.

Deregistration of Malaysian aircraft

173. (1) In the case of a Malaysian aircraft, if an outstanding amount secured by an aircraft lien is unpaid at the end of six months after the day on which the aircraft lien is vested in the Director General, the Director General may, having regard to all the circumstances, including the steps, if any, taken by any person to pay the whole or part of outstanding amounts secured by the aircraft lien, deregister the aircraft from the Aircraft Register.

(2) An aircraft that has been deregistered under subregulation (1) shall not be re-registered until the aircraft lien ceases to have effect.

Sale of aircraft

174. If an outstanding amount secured by an aircraft lien is unpaid at the end of one month after the date on which the aircraft lien is vested in the Director General, the Director General may at any time with the leave of the High Court sell the aircraft.

Notice of application

175. (1) The Director General shall, at least twenty-one days before applying for leave to the High Court to sell the aircraft, publish a notice in one widely circulated Malaysian newspaper in the national language and one widely circulated Malaysian newspaper in the English language and shall, unless in that case it is impracticable to do so, serve the notice on the following persons:

- (a) the owner of the aircraft as specified in the Aircraft Register;
  - (b) the person who appears to the Director General to be operator of the aircraft;
  - (c) the person who appears to the Director General to be a charterer or hirer of the aircraft;
  - (d) the person who is a registered mortgagee of the aircraft in the Aircraft Register; and
  - (e) any other person who appears to the Director General to have a priority interest in the aircraft.
- (2) A notice under subregulation (1) shall—
- (a) state the nationality and registration marks of the aircraft;
  - (b) state the type of the aircraft;
  - (c) state that by reason of default in payment of a sum due to the Director General for any fees or charges due or incurred, the Director General, on a date which shall be specified in the notice, detained the aircraft under regulation 170 and, unless payment of the sum so due is made within twenty-one days of the date of service

of the notice, will apply to the High Court for leave to sell the aircraft; and

(d) invite the person to whom the notice is given to inform the Director General within fourteen days of the service of the notice if he wishes to become a party to the proceedings on the application.

(3) A notice under subregulation (1) shall be served—

(a) by delivering it to the person to whom it is to be sent;

(b) by leaving it at his usual or last known place of business or abode;

(c) by sending by post in a prepaid registered letter addressed to him at his usual or last known place of business or abode; or

(d) if the person to whom it is to be sent is a company or body corporate, by delivering or sending it by post in a prepaid registered letter to the registered address or principal business address of the company or body corporate.

Notice of sale

176. (1) Where leave is granted by the High Court, the Director General shall publish a notice to sell the aircraft in one widely circulated Malaysian newspaper in the national language and one widely circulated Malaysian newspaper in the English language.

(2) A sale of an aircraft pursuant to the leave of the High Court shall be subject to conditions as the High Court may, as it thinks just, impose.

Proceeds of sale

177. The proceeds of any sale under this Part shall be applied in the following order:

- (a) in the payment of any customs duty which is due in consequence of the aircraft having been brought into Malaysia;
- (b) in the payment of the expenses incurred by the Director General in detaining, keeping and selling the aircraft, including its expenses in connection with the application to the High Court and the keeping of the insurance required under regulation 182;
- (c) in the payment of any charges in respect of any aircraft which the High Court has found to be due to the Director General;
- (d) in the payment of any airport charges incurred in respect of the aircraft which are due from the operator of the aircraft to any aerodrome operator at which the aircraft was detained under regulation 170; and
- (e) the surplus, if any, shall be paid to or among the person or persons whose interest in the aircraft have been divested by reason of the sale.

Recovery of fees or charges by civil action

178. Nothing in this Part shall prejudice the rights of the Director General to recover any fees or charges or any part thereof by civil action.

Cessation of aircraft lien

179. (1) An aircraft lien shall cease to have effect if—

- (a) there is no outstanding amount secured by the aircraft lien; or
- (b) the aircraft is sold under this Part.

(2) The Director General shall make an entry in the Aircraft Register that the lien has ceased to have effect.

Dismantling and detaching part or equipment of aircraft under lien

180. A person who, knowing or having reasonable grounds to believe that an aircraft lien is in force in respect of an aircraft, dismantles or detaches any part or equipment from the aircraft, without the approval of the Director General, commits an offence.

Protection against action

181. No action shall lie against the Director General for or in respect of—

- (a) any loss of or damage to an aircraft during its detention in accordance with regulation 170; or
- (b) any economic loss suffered by a person as a result of the detention of the aircraft.

Insurance of aircraft

182. (1) If an aircraft is detained under regulation 170, the Director General shall insure the aircraft and keep it insured against the loss of or any damage to the aircraft during its detention or while it is in the custody, possession or control of the Director General.

(2) The insurance shall be for the benefit of—

- (a) the Director General;
- (b) a person who, in the opinion of the Director General, has a security interest in the aircraft; and
- (c) the owner of the aircraft.

(3) Where an amount of a premium of the insurance is paid by the Director General, the amount becomes a debt payable to the Director General by the person by whom amounts secured by the aircraft lien in respect of the aircraft are payable.

PART XXVI
INVESTIGATION OF AIRCRAFT ACCIDENT AND INCIDENT

Interpretation and application

183. (1) In this Part—

“incident” means incident as referred to in Annex 13 to the Chicago Convention;

“accident” has the meaning assigned to it under Annex 13 to the Chicago Convention.

(2) This Part shall apply to an accident or incident which—

(a) occurs to any aircraft in Malaysia;

(b) involves Malaysian aircraft elsewhere;

(c) involves civil aircraft and military aircraft;

(d) involves a military aircraft while the aircraft was on, or in the course of taking off from or landing on, an aerodrome used wholly or mainly for the purpose of civil aviation; or

(e) involves a military aircraft which the Minister, with the concurrence of the Ministry of Defence, may instruct the investigator to investigate.

Appointment of investigator and investigator-in-charge

184. (1) For the purpose of this Part, the Minister shall in writing appoint such number of investigators to conduct investigation of accident or incident.

(2) The Minister shall designate among the investigators, an investigator-in-charge of an investigation under this Part who shall have the power

to direct, organise and supervise the overall investigation conducted by the investigators.

Notification of accident and incident

185. (1) If a responsible person has a knowledge regarding any accident or incident which occurred in Malaysia, the responsible person shall immediately notify the accident or incident to the investigator-in-charge.

(2) For the purpose of this regulation, "responsible person" means the pilot-in-command of the aircraft involved in the accident or incident, or if the pilot-in-command is killed or incapacitated, then the owner, operator or hirer of the aircraft.

Conduct of investigation

186. (1) The investigator-in-charge shall cause an investigation into any accident or incident notified under regulation 185 to be conducted immediately.

(2) The investigation under subregulation (1) shall be conducted in accordance with Annex 13 to the Chicago Convention and any notice, circular, direction or information as may be issued by the Minister.

Notice, circular, direction and information

187. The Minister may issue any notice, circular, direction or information as may be necessary or expedient to give effect to Annex 13 to the Chicago Convention and any person who fails to comply with such notice, circular, direction or information commits an offence.

Objective of investigation

188. (1) The fundamental objective of investigation under this Part shall be for the prevention of accident and incident in the future and not for the purpose of apportioning blame or liability.

(2) The conduct of investigation under subregulation (1) shall be separated from any other investigation by other authorities for the purpose of apportioning blame or liability.

PART XXVII

GENERAL

Application for licence, certificate, permit, etc.

189. (1) An application for—

- (a) a certificate, renewal of a certificate, variation of a certificate or validation of a certificate;
- (b) a licence, renewal of a licence, variation of a licence, validation of a licence, or the inclusion, renewal or variation of rating in a licence;
- (c) a permit, renewal of a permit or variation of a permit;
- (d) an approval;
- (e) an authorisation;
- (f) a permission; or
- (g) any other application under these Regulations,

shall be—

- (A) in the form and manner together with such documents and information as may be determined by the Director General;
- (B) accompanied by the prescribed fee for the application; and

- (C) in accordance with any requirement as may be determined by the Director General.
- (2) If the Director General grants or allows the application under subregulation (1), the Director General shall issue the certificate, licence, permit, approval, authorisation or permission to the applicant upon payment of the prescribed fee, if any.
- (3) The Director General may impose such terms and conditions on the certificate, licence, permit, approval, authorisation, permission or any other application granted or allowed under these Regulations.

Transfer of certificate, licence, permit, etc.

190. A certificate, licence, permit, approval, authorisation, permission or other document issued under these Regulations shall be personal to the person to whom it is issued and shall not be transferred or assigned to any other person.

Lost or damaged certificate, licence, permit, etc.

191. If a certificate, licence, permit, approval, authorisation, permission or other document issued under these Regulations is lost or damaged, the person to whom it is issued shall—

- (a) immediately notify the Director General in writing of such loss or damage; and
- (b) as soon as practicable, submit an application to the Director General for a replacement of the certificate, licence, permit, approval, authorisation, permission or other document in accordance with regulation 189.

Surrender of certificate, licence, permit, etc.

192. (1) A person who holds a certificate, licence, permit, approval, authorisation, permission or other document issued under these Regulations may surrender the certificate, licence, permit, approval, authorisation, permission or other document by

giving a written notice to the Director General not less than six months prior to the proposed date of surrender.

(2) If the Director General allows a person to surrender his certificate, licence, permit, approval, authorisation, permission or other document, the surrender shall take effect six months from the date the Director General receives the written notice under subregulation (1) or on such other date as may be determined by the Director General, and the person shall—

- (a) take all such measures and provide all such assistance as may be required by the Director General; and
- (b) forward the certificate, licence, permit, approval, authorisation, permission or other document to the Director General on or before the effective date of the surrender.

(3) The surrender of certificate, licence, permit, approval, authorisation, permission or other document under subregulation (1) shall be irrevocable unless the Director General allows the surrender to be withdrawn.

Suspension, revocation and variation of certificate, licence, permit, etc.

193. (1) The Director General may suspend, revoke or vary a certificate, licence, permit, approval, authorisation, permission or other document issued under these Regulations to any person under any of the following circumstances:

- (a) if the person contravenes any terms and conditions of the certificate, licence, permit, approval, authorisation, permission or other document;
- (b) if the person contravenes any provisions of the Act or these Regulations;

- (c) if the issuance of the certificate, licence, permit, approval, authorisation, permission or other document was obtained by fraud or misrepresentation; or
- (d) in the event of the death, incapacity or bankruptcy of the person or, in the case of a company, in the event of its liquidation or on the appointment of a receiver or manager.

(2) The Director General shall not suspend, revoke or vary any certificate, licence, permit, approval, authorisation, permission or other document unless the person has been given an opportunity to make a representation.

(3) Pending any decision to suspend, revoke or vary a certificate, licence, permit, approval, authorisation, permission or other document under subregulation (1), the Director General may, if he considers necessary, temporarily suspend or vary, with or without condition, the certificate, licence, permit, approval, authorisation, permission or other document.

(4) The Director General may vary a flight manual, performance schedule or other document incorporated by reference in a certificate of airworthiness on sufficient ground being shown to his satisfaction with or without due inquiry.

(5) Where a certificate, licence, permit, approval, authorisation, permission or other document issued under these Regulations—

- (a) is revoked, the holder of the certificate, licence, permit, approval, authorisation, permission or other document shall within fourteen days from the date of revocation return the certificate, licence, permit, approval, authorisation, permission or other document to the Director General; or
- (b) is suspended or temporarily suspended, the certificate, licence, permit, approval, authorisation, permission or other document shall have no effect during the period of suspension.

Units of measurement

194. (1) The Director General may issue a notice, circular or direction relating to units of measurement to be used in civil aviation air and ground operations in Malaysia consistent with Annex 5 to the Chicago Convention.

(2) A person involved in civil aviation air and ground operations in Malaysia shall comply with the notice, circular or direction issued by the Director General under subregulation (1).

(3) For the purpose of this regulation, "person involved in civil aviation air and ground operations" includes—

(a) a person approved by the Director General to conduct training for flight crew, aircraft maintenance engineer, flight operations officer/flight dispatcher or any other personnel;

(b) an operator;

(c) a person approved by the Director General for the design, manufacture or construction of aeronautical product;

(d) a person approved by the Director General to conduct continuing airworthiness management, maintenance of aeronautical product and maintenance training;

(e) an aerodrome operator; and

(f) a person providing air navigation services.

Flights over foreign country

195. (1) An operator and the pilot-in-command of a Malaysian aircraft (or, if the operator's principal place of business or permanent residence is in Malaysia,

any other aircraft) which is being flown over any State shall not allow the aircraft to be used for a purpose which is prejudicial to the security, public order or public health of, or safety of air navigation in relation to, that State.

(2) A person does not contravene subregulation (1) if that person did not know or suspect that the aircraft was being or was to be used for a purpose referred to in subregulation (1).

(3) The operator and the pilot-in-command of a Malaysian aircraft (or, if the operator's principal place of business or permanent residence is in Malaysia, any other aircraft) which is being flown over any State must comply with any directions given by the appropriate aeronautical authorities of that State whenever—

(a) the flight has not been duly authorized; or

(b) there are reasonable grounds for the appropriate aeronautical authorities to believe that the aircraft is being or will be used for a purpose which is prejudicial to the security, public order or public health of, or to the safety of air navigation in relation to, that State,

unless the lives of persons on board or the safety of the aircraft would be endangered as a result.

(4) A person does not contravene subregulation (3) if the person did not know or suspect that directions were being given by the appropriate aeronautical authorities.

(5) The requirements in subregulation (3) is without prejudice to any other requirement to comply with directions of an aeronautical authority.

(6) For the purpose of this regulation, "appropriate aeronautical authorities" includes any person, whether a member of a State's military or civil authorities, authorized under the law of the State to issue directions to aircraft flying over that State.

Application of Regulations to Malaysian controlled aircraft not registered in Malaysia

196. (1) The Minister may direct that any provisions of these Regulations or notices, circulars, directions or information issued under these Regulations shall have effect as if reference in those provisions or notices, circulars, directions or information to Malaysian aircraft included references to any aircraft registered in any State.

(2) A direction under subregulation (1) may only specify an aircraft that is not registered in Malaysia but which is for the time being under the management of a person who, or of persons each of whom, is qualified to hold a legal or beneficial interest by way of ownership in an aircraft registered in Malaysia.

Application of Regulations to Government and visiting forces

197. (1) The provisions of these Regulations unless otherwise provided, shall apply to an aircraft belonging to or exclusively employed in the service of the Government, as they apply to other aircrafts which are registered in Malaysia or are capable of being so registered.

(2) For the purpose of subregulation (1), the department or other authority for the time being responsible on behalf of the Government for the management of the aircraft shall be deemed to be the operator of the aircraft, and, in the case of an aircraft belonging to the Government, to be the owner of the interest of the Government in the aircraft.

(3) Notwithstanding subregulation (2), nothing in this regulation shall render any department or other authority responsible on behalf of the Government for the management of any aircraft liable to any penalty.

(4) Save as otherwise expressly provided, the naval, military and air force authorities and members of any visiting force and any property held or used for the purpose of such forces shall be exempt from these Regulations to the same extent as if that force forms part of the armed forces and for the time being serving there.

(5) Save as otherwise provided by subregulation (6), the Rules of the Air, and regulation 44, nothing in these Regulations shall apply to any military aircraft.

(6) Where a military aircraft is flown by a civilian pilot and is not commanded by a person who is acting in the course of his duty as member of any of the armed forces or as a member of a visiting force, regulations 97, 98, 99 and the Rules of the Air shall apply to the flight.

Extra-territorial effect of these Regulations

198. Except where the context otherwise requires, the provisions of these Regulations—

- (a) insofar as they apply, whether by express reference or otherwise to a Malaysian aircraft, apply to such aircraft wherever they may be;
- (b) insofar as they apply to other aircraft, apply to such other aircraft when they are within Malaysia or on, or in the neighbourhood of, an offshore installation;
- (c) insofar as they prohibit, require or regulate, whether by express reference or otherwise, the doing of anything by persons in, or by any of the crew of, any Malaysian aircraft, apply to such persons and crew wherever they may be; and
- (d) insofar as they prohibit, require or regulate the doing of anything in relation to any Malaysian aircraft by other persons apply to them wherever they may be.

Exceptions for certain classes of aircraft

199. Other than regulations 79, 98, 131, 133 and 136 and Part XVI, these Regulations shall not apply to—

- (a) any small balloon;

- (b) any kite;
- (c) any small unmanned aircraft; and
- (d) any small unmanned surveillance aircraft.

Exercise of functions and powers by Director General

200. The Director General shall at all times perform his functions and exercise his powers under these Regulations in a manner consistent with the obligations of the Government of Malaysia under the Chicago Convention, any other treaty signed by the Government of Malaysia and any agreement between Malaysia and any State relating to any matter under these Regulations.

Approval for persons to furnish reports

201. In relation to any of the Director General's functions under any of the provisions of these Regulations, the Director General may approve a person as qualified to provide reports and may accept such reports.

Notice, circular, directions and information

202. The Director General may issue any notice, circular, directions or information as he thinks necessary or expedient to give effect to the provisions of these Regulations.

Detention of aircraft

203. (1) If it appears to the Director General that any aircraft is intended or likely to be flown—

- (a) in the circumstances that regulation 4, 16, 27, 48, 53, 85, 91, 100, 131 or 132 would be contravened in relation to the flight;
- (b) in the circumstances that the flight would—
  - (i) contravene any other provisions of these Regulations;

- (ii) contravene any notice, circular, direction or information issued under these Regulations; or
  - (iii) cause danger to any person or property; or
- (c) while in a condition unfit for the flight, whether or not the flight would—
- (i) contravene any other provisions of these Regulations;
  - (ii) contravene any notice, circular, directions or information issued under these Regulations; or
  - (iii) contravene any instruction, requirement or direction made pursuant to these Regulations,

the Director General may direct—

- (A) the owner, operator or the pilot-in-command of the aircraft not to permit the aircraft to make the particular flight or any other flight of the description as may be specified in the direction; and
- (B) the aircraft to be detained,

until the directions have been revoked by the Director General.

(2) For the purpose of subregulation (1), the Director General may enter upon and inspect any aircraft.

(3) In the case of an aircraft registered in any State, if it appears to the Director General that the aircraft is intended or is likely to be flown in the circumstances that regulation 148 would be contravened, the Director General may direct the pilot-in-command of the aircraft not to permit the aircraft to make the

particular flight or any other flight of the description as may be specified in the direction until the direction is revoked the Director General.

(4) For the purpose of subregulation (3), the Director General shall, immediately, notify the State of Registry all details necessary to formulate the decision in relation to such aircraft.

Safety regulatory oversight

204. (1) The Director General may, at anytime, conduct safety regulatory oversight to determine the compliance with these Regulations.

(2) Notwithstanding any other written law, the Director General shall have the power to—

- (a) access and inspect any aeronautical product, aircraft, aerodrome, aviation facility, place or building;
- (b) inspect, make copies of or take extracts from any book, manual, minute book, records or other documents required to be kept by the Director General;
- (c) take photographs of the premises, goods, baggage, package and any other property or material found thereon; or
- (d) conduct any test that the Director General considers necessary,

for the purpose of ascertaining compliance with these Regulations.

(3) Any expense incurred by reason of anything done during, or incidental to any safety regulatory oversight under this regulation shall be paid by and recoverable from a certificate holder, licensee, permit holder or any person who has been given approval, permission or authorisation.

- (4) Any person who refuses to comply with any request, demand or order made by Director General or any authorized officer acting or purporting to act under these Regulations, commits an offence.

Obstruction of investigation

205. Any person shall not wilfully obstruct or impede any person acting in the exercise of his powers or the performance of his duties under these Regulations.

Penalties

206. (1) Any person who contravenes any provision specified in Part A of the Third Schedule commits an offence and shall on conviction be liable—

(a) where a person is an individual, to a fine not exceeding twenty-five thousand ringgit; or

(b) where the person is a body corporate, to a fine not exceeding fifty thousand ringgit.

(2) Any person who contravenes any provision specified in Part B of the Third Schedule commits an offence and shall on conviction be liable—

(a) where the person is an individual, to a fine not exceeding twenty-five thousand ringgit or to imprisonment for a term not exceeding one year or to both; or

(b) where the person is a body corporate, to a fine not exceeding eighty thousand ringgit.

(3) Any person who contravenes any provision specified in Part C of the Third Schedule commits an offence and shall on conviction be liable—

- (a) where the person is an individual, to a fine not exceeding fifty thousand ringgit or to imprisonment for a term not exceeding three years or to both; or
- (b) where the person is a body corporate, to a fine not exceeding one hundred thousand ringgit.

(4) Any person who contravenes regulation 110 or 114 commits an offence and shall on conviction be liable—

- (a) in the case of a first offence—
  - (i) where the person is an individual, to a fine not exceeding fifty thousand ringgit or to imprisonment for a term not exceeding three years or to both; or
  - (ii) where the person is a body corporate, to a fine not exceeding one hundred thousand ringgit; or
- (b) in the case of a second or subsequent offence—
  - (i) where the person is an individual, to a fine not exceeding one hundred thousand ringgit or to imprisonment for a term not exceeding five years or to both; or
  - (ii) where the person is a body corporate, a fine not exceeding one hundred and fifty thousand ringgit.

PART XXVIII
SAVINGS PROVISION

Revocation of the Civil Aviation Regulations 1996

207. The Civil Aviation Regulations 1996 [P.U. (A) 139/1996] are revoked.

Certificate, licence, permit etc. continue to be valid

208. (1) A certificate, licence, permit, approval, permission, authorisation or other document issued to any person under the revoked Regulations shall continue to be valid under these Regulations until the expiry date of the certificate, licence, permit, approval, permission, authorisation or other document.

(2) Nothing in this regulation shall be construed to extend the validity of a certificate, licence, permit, approval, permission, authorisation or other document specified in subregulation (1) beyond the date of its expiry.

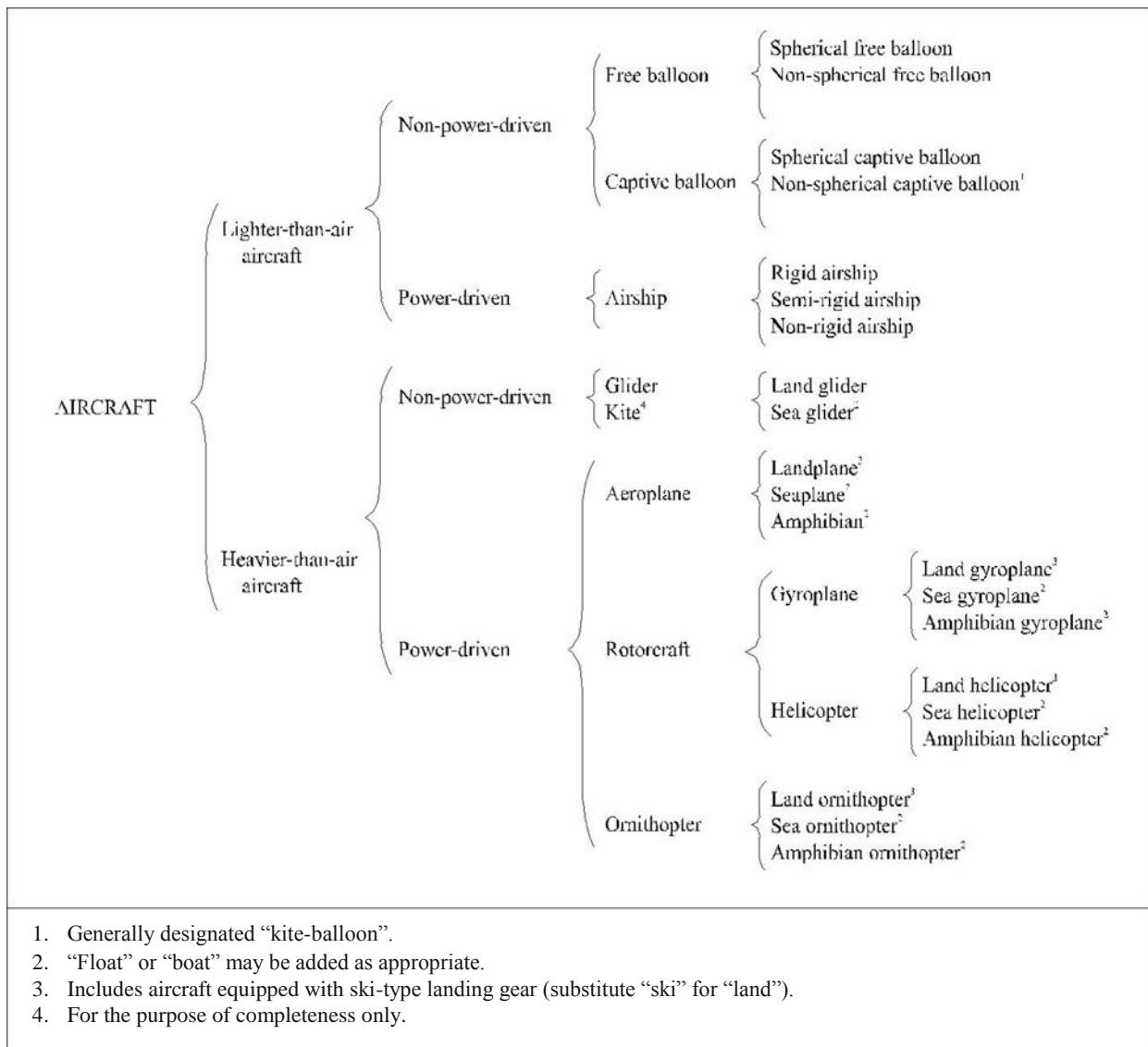
Payments due to the Government

209. All payments due to the Government under the Civil Aviation Regulations 1996 shall be recoverable thereunder as if these Regulations had not been made.

FIRST SCHEDULE

[Subregulation 7(2)]

CLASSIFICATION OF AIRCRAFT

SECOND SCHEDULE

[Regulation 149]

AIR TRAFFIC CONTROLLER RATINGS

1. The following ratings may be specified in an air traffic controller licence:
  - (a) aerodrome control rating, which shall authorize the holder of the air traffic controller licence to provide or supervise the provision of aerodrome control service, or both;
  - (b) approach control surveillance rating, which shall authozise the holder of the licence to provide or supervise the provision of approach control service, or both;
  - (c) area control procedural rating, which shall authorize the holder of the licence to provide or supervise the provision of area control service, or both;
  - (d) area control surveillance rating, which shall authorize the holder of the licence to provide or supervise the provision of area control service, or both;
  - (e) approach control procedural rating, which shall authorize the holder of the licence to provide or supervise the provision of approach control service, or both.
2. A rating specified in an air traffic controller licence shall become invalid if an air traffic controller has not provided the services specified in that rating for a period of six months or more.
3. If a rating specified in an air traffic controller licence becomes invalid, that rating shall remain invalid until the Director General is satisfied that the ability to provide the

air traffic control service specified in that rating by the air traffic controller concerned has been re-established.

THIRD SCHEDULE

[Regulation 206]

OFFENCES

Any person who contravenes the provisions listed in Part A, Part B and Part C of this Schedule commits an offence.

PART A

<i>Regulation</i>	<i>Subject Matter</i>
72	Operator's responsibilities in relation to fatigue of crew
73	Crew's responsibilities in relation to fatigue
74	Flight times and responsibilities of flight crew
94	Carriage of live animals
156	Fatigue of air traffic controller

PART B

<i>Regulation</i>	<i>Subject Matter</i>
4	Aircraft shall be registered
11	Change of ownership of Malaysian aircraft
12	Change of ownership of Malaysian aircraft to unqualified person
14	Change in Aircraft Register
16	Nationality and registration mark

- 38 Aircraft records
- 39 Completion and retention of records
- 43 Aircraft weight schedule
- 69 Personal flying log book
- 75 Protection of crew from cosmic radiation
- 79 Balloons, captive balloons, kites, airships, gliders and parascending parachutes
- 80 Power to prohibit and restrict flying
- 86 Passenger briefing by pilot-in-command
- 91 Use of flight recorder and preservation of records
- 92 Duties of pilot-in-command in relation to search and rescue
- 93 Method of carriage of persons
- 95 Exits
- 96 Marking of break-in areas
- 100 Smoking in aircraft
- 101 Authority of pilot-in-command and member of the crew of aircraft
- 102 Acting in disruptive manner
- 103 Stowaways
- 111 Operations manual
- 112 Training programme
- 113 Flight data analysis programme

- 137 Dropping of articles and animals
- 138 Dropping of persons
- 142 Small unmanned aircraft
- 160 Journey log book
- 161 Documents to be carried
- 162 Production of documents and records
- 163 Preservation of documents and records
- 190 Transfer of certificate, licence, permit, etc.
- 191 Lost or damaged certificate, licence, permit, etc.
- 192 Surrender of certificate, licence, permit, etc.

PART C

<i>Regulation</i>	<i>Subject Matter</i>
21	Certification of approval for design, manufacture and construction of aeronautical product
22	Certificate of validation for design, manufacture and costruction of aeronautical product
23	Certification, validation and approval of aeronautical product
24	Certification, validation and approval of design of modifications and repairs of aeronautical product
26	Certificate of airworthiness to be in force
29	Issuance, renewal and variation of permit to fly

- 30 Requirement for maintenance release
- 31 Approval for person or organisation to engage in continuing airworthiness management, maintenance of aeronautical product and maintenance training
- 32 Approval of organisation relating to maintenance and maintenance training
- 33 Approved signatory
- 34 Mandatory continuing airworthiness information
- 35 Aircraft maintenance licence
- 37 Approval for course of training and instruction for aircraft maintenance
- 40 Equipment for aircraft operation
- 41 Radio equipment for aircraft operation
- 42 Minimum equipment requirements
- 44 Noise certificate
- 45 Requirement for noise certificate by aircraft registered outside Malaysia
- 46 Noise certificate to be carried
- 48 Composition of flight crew
- 49 Pilot required on commercial air transport flight
- 50 Training and test for solo or dual flying

- 51 Required number of cabin crew member on aircraft
- 52 Power to direct additional flight crew and cabin crew member on aircraft
- 53 Requirement for licence in relation to member of flight crew
- 54 Requirement for appropriate licence in relation to aircraft registered in a State
- 55 Flight radiotelephony operator
- 56 Flight operations officer/flight dispatcher
- 59 Issuance, renewal and effect of flight crew licence
- 60 Medical requirement for licence holder
- 62 Licence holder not to act as member of flight crew when unfit
- 63 Validation of flight crew licence
- 64 Approved training organisation
- 65 Authorized examiner
- 66 Instruction in flying
- 67 Flying club
- 68 Flight simulation training device
- 76 Air navigation services
- 77 Rules of the Air
- 78 Exhibition of flying

- 81 Operation of aircraft
- 82 Aerodrome operating minima for non-commercial air transport aircraft
- 83 Pilot to remain at controls
- 84 Wearing of survival suit by crew
- 85 Pre-flight action by pilot-in-command of aircraft
- 87 Survival equipment for non-commercial air transport flight
- 88 Use of oxygen on non-commercial air transport flight
- 89 Operation of radio station in aircraft
- 90 Use of airborne collision avoidance system
- 97 Endangering safety of aircraft
- 98 Endangering safety of person and property
- 99 Drunkenness in aircraft
- 105 Performance-based navigation for Malaysian aircraft
- 106 Performance-based navigation for aircraft not registered in Malaysia
- 107 Flight in the North Atlantic High Level Airspace
- 108 Height keeping performance for Malaysian aircraft
- 109 Height keeping performance for aircraft not registered in Malaysia
- 115 Leasing of foreign registered aircraft
- 116 Leasing of Malaysian aircraft to any State
- 119 Operator's responsibilities

- 120 Loading of commercial air transport aircraft and suspended loads
- 121 Aeroplane operating conditions and performance requirements
- 122 Extended diversion time operations
- 123 Helicopters operating conditions and performance requirements
- 124 Commercial air transport operations at night or in instrument meteorological conditions by single engine aeroplanes
- 125 Aerodrome operating minima for Malaysian aircraft
- 126 Aerodrome operating minima for aircraft not registered in Malaysia
- 127 Additional duties of pilot-in-command in commercial air transport aircraft carrying passengers
- 130 Permit for carriage of munitions of war
- 131 Carriage of munitions of war on aircraft
- 132 Permit for carriage of dangerous goods
- 133 Carriage of dangerous goods on aircraft
- 134 Obligations of operator and shipper
- 135 Reporting and investigation of occurrences
- 136 Aerial work operations
- 139 Technical approval by Director General
- 140 Unmanned aircraft system
- 141 Aerial work involving unmanned aircraft system

- 143 Small unmanned surveillance aircraft
- 144 Unmanned aircraft system of more than 20 kilogrammes
- 146 Malaysian aircraft used in general aviation operation
- 147 Foreign registered aircraft used in general aviation operation
- 148 Restriction with respect to carriage for valuable consideration in foreign registered aircraft
- 149 Licensing of air traffic controller
- 152 Approved training organisation
- 153 Air Navigation Services Regulatory Manual
- 154 Manual of Air Traffic Services
- 155 Incapacity of air traffic controller
- 157 Prohibition of use of psychoactive substances
- 158 Aeronautical telecommunication service
- 159 Certificate of aeronautical radio station
- 164 Offences in relation to documents and records
- 165 Mandatory occurrence reporting
- 167 Safety management system
- 180 Dismantling and detaching part or equipment of aircraft under lien
- 185 Notification of accident and incident
- 187 Notices, circulars, directions and information

- 189 Application for licence, certificate, permit, etc.
- 195 Flights over foreign country
- 203 Detention of aircraft
- 204 Safety regulatory oversight

Made 28 March 2016
[(33)DCA/PUU/(S)/03; PN(PU2)38/VIII]

DATO' SERI LIOW TIONG LAI
Minister of Transport